شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: Z/ 0002 — CN 65

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 11 - كۈنى (پەيشەنبە) (بۇ سان ئالتە بەت)

ئامما‌نى يەنمۇ سەپەرۋەر قىلىپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداش ئۈچۈن تۇھپە قوشايلى

ئاپتونوم رايون جەمئىيەت ئامانلىقنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز خۇلكە ۋېي خەۋىر قىلىدۇ: 7-ئاينىڭ 10-كۈنى ئاپتونوم رايون يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش سەپىدە بارلىققا كەلگەن بىر تۈركۈم ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرنى داغدۇغلىق تەقدىرلىدى. ئاپتونوم رايونلۇق سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى قاتارلىق 155 ئىلغار كوللېكتىپ، جىياڭ جىفاڭ قاتارلىق 294 نەپەر ئىلغار شەخس شەرەپ تاختىسىدىن ئورۇن ئالدى.

تەقدىرلەش يىغىنىغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى ۋە ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىكىتۈەنلىك رەھبەرلىردىن ئابلەت ئابدۇرېشت، لى فېڭزى، ماسۇنلياڭ، يۈسۈپ ئەيسا، مىجىت قۇربان، سۇلايمان، ۋاڭ خەنرۇ قاتارلىقلار قاتناشتى.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمي كومىتېتنىڭ ئەزاسى، سىياسىي - قانۇن كومىتېتنىڭ شۇجىسى لى فېڭزى رياسەتچىلىك قىلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ماسۇنلياڭ تەقدىرلەش قارارىنى ئوقۇپ ئۆتتى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى يۈسۈپ ئەيسا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەر ئۆز جايىنىڭ ئامانلىقىنى ساقلاش سىياسىي مەسئۇلىيىتىنى ھەقىقىي ئۇستىگە ئېلىشى لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ ئاساسىي مەسئۇللىرى بىۋاستە 1 - سەپكە بېرىپ قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنى تەشكىللىشى ۋە ئۇنىڭغا بىتەكچىلىك قىلىشى لازىم. جايلار، تارماقلار، ئورۇنلار، چ خ، تەپتىش، سوت، ئەدلىيە تارماقلىرى ئۆز ئارا زىچ ماسلىشىپ، بىردەك ئىنتىپاقلىشىپ، ھەر مىللەت خەلقى قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنى پائال قوللاپ، قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنىڭ تېخىمۇ زور غەلىبىگە ئېرىشىشكە كاپالەتلىك قىلىشى لازىم.

لى فېڭزى يىغىن ئاياغلىشىدىغاندا سۆز قىلىپ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش بويىچە ئاساسىي قاتلام ئۈل خىزمىتىنى كۈچەيتىش - نۆۋەتتىكى جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاشنىڭ جىددىي ۋەزىپىسى 1- ئاساسىي قاتلاملارنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك تۈزىمش خىزمىتى تورىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئاساسىي قاتلاملاردا ئومۇمىيۈزلۈك تۈزىمش خىزمىتىنى تۈتىدىغان ئادەم بولماسلىق مەسلىسىنى ھەققىي ھەل قىلىش لازىم. 2- ئاساسىي قاتلاملاردا رىغبەتلەندۈرۈش، چەكلەش مېخانىزمىنى مۇرىنتىش، مۇكەممەللەشتۈرۈش لازىم. 3- باشقۇرۇش، ئالدىنى ئېلىش مېخانىزمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، ئادەم، ماددىي كۈچ، تېخنىكا جەھەتتىكى مۇداپىئە كۈرۈشىنى ياخشى تۇتۇش لازىم. 4- كۆچمە نوپۇسنى باشقۇرۇشنىڭ يېڭى يولى، يېڭى چارىسى ئۈستىدە ئىزدىنىش لازىم. 5- قانۇن - تۈزۈم ۋە ئەخلاق تەربىيىسى خىزمىتىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش لازىم.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمي كومىتېتنىڭ ئەزاسى ئابدۇرېھىم ھامىد يىغىندا قىزىلسۇغا كېلىپ، كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىغان يېزا، كەنتلەردىكى ئاممىدىن سەممىي ھال سورىدى.

سۈرەتتە: ئابدۇرېھىم ھامىد سۇنتاغ يېزىسىنىڭ مەشىت كەنتىگە بېرىپ ئاپەت ئېھۋالىنى ئىگىلىمەكتە. ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل فوتوسى

ئاپتونوم رايون جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريول قۇرۇلۇشىغا سەپەرۋەر قىلىش يىغىنى ئاچتى

جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولى قۇرۇلۇشى پات ئاردا باشلىنىدۇ

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە رەھبەرلىرى ۋە بىكىتۈەن رەھبەرلىردىن ھامىدىن نىياز، قېيۇم باھاۋۇدۇن، جاڭ يۇنچۈەن قاتارلىقلار قاتناشتى، ۋاڭ يۈسەن رياسەتچىلىك قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەتئىمىن ئوبۇل خەۋىر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايون 7-ئاينىڭ 10-كۈنى كورلا شەھىردە جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريول قۇرۇلۇشىغا يارىدەم بېرىشكە سەپەرۋەر قىلىش يىغىنى ئېچىپ، يول بويلىرىدىن يەر سېتىۋېلىش، كۆچۈرۈش ۋە تۆلەم بېرىش، ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمەتلىرىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك ياشلانغانلىقىنى جاكارلىدى.

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۈيۈەننىڭ تەستىقلىشى بىلەن ياسلىدىغان جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولىنىڭ (كورلىنىڭ غەربىدىن قەشقەرگىچە بولغان قىسمىنىڭ) ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 974 كىلومېتر. مۆلچەرلىنىشچە، 69 ۋوگزال سېلىنىدۇ، 87 مىڭ مو يەر ئىشلىتىلىدۇ. بۇ قۇرۇلۇش دۆلەتنىڭ مالىيىسىدە قىينىچىلىق بولۇۋاتقان، تۆمۈريول قۇرۇلۇشىغا سېلىنىدىغان مەبلەغ قىس بولۇۋاتقان ئەھۋالدا، مەركەز 6 مىليارد يۈەن مەبلەغ سېلىپ ئاۋۋال ئورۇنلاشتۇرغان ستراتېگىيىلىك ئەھمىيەتكە ئىگە مۇھىم ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى، دۆلەت جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىگە ياساپ بېرىدىغان نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش يولى، بېيىش يولى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى يولى ۋە يېڭى ئەسىردىكى پولات «يېپەك يولى».

ھامىدىن نىياز، قېيۇم باھاۋۇدۇن، جاڭ يۇنچۈەن، ۋاڭ يۈسەن، جاڭ تۇڭجىن، دىك ۋېنبىن قاتارلىق ئاپتونوم رايونىنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە رەھبەرلىرى، بىكىتۈەن رەھبەرلىرى ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى، يول بويىدىكى ئىككى ئولايەت، ئىككى ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر)، يېزا- بازار رەھبەرلىرى ۋە بىكىتۈەننىڭ شى، تۈەن - مەيدان رەھبەرلىرى سەپەرۋەر قىلىش يىغىنىغا قاتناشتى.

جاڭ يۇنچۈەن يىغىندا ئالدى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن «شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلق پائال ھەرىكەتكە كېلىپ، جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريول قۇرۇلۇشىغا بارلىق كۈچىمىز بىلەن يارىدەم بېرەيلى» دېگەن تېمىدا مۇھىم سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: ھازىرقى جىددىي ئىش - تۆمۈريول بويلىرىدىن يەر سېتىۋېلىش، كۆچۈرۈش، ۋە تۆلەم بېرىش، ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش، بۇ خىزمەتنىڭ قىينىلىق دەرىجىسى چوڭ بولۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ قۇرۇلۇشقا يەر ئىشلىتىش تارىخىدا كۆرۈلۈپ باقمىغان. بۇ ئىشنى ھەم قانۇن بويىچە پىچىرىش، ھەم جايلارنىڭ يارىدىمنى گەۋدىلەندۈرۈپ، ئەقىلگە، قانۇنغا مۇۋاپىق بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇش، ھەم دۆلەتنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش، ھەم كۆچۈرۈلىدىغان ئاممىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇشىنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇش لازىم. «دۆلەت پۇل چىقىرىش، يەرلىك يارىدەم بېرىش» پرىنسىپىنى گەۋدىلەندۈرۈش ئۈچۈن، جايلار، تارماقلار نۇرغۇن دېھقان، چارۋىچىنىڭ مەنپەئىتىنى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ھەممىمىز بىر نىيەتتە جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈريولى قۇرۇلۇشىغا يارەدەم بېرەيلى

باش ماقالە

ئاپتونوم رايون كورلىدا جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولى قۇرۇلۇشىغا يارىدەم بېرىش بويىچە سەپەرۋەرلىك يىغىنى ئېچىپ، يەر سېتىۋېلىش، چۆرۈش، كۆچۈرۈش، تۆلەم بېرىش، ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك باشلانغانلىقىنى، جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولى قۇرۇلۇشىنىڭ پات ئاردا باشلىنىدىغانلىقىنى جاكارلىدى. بۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىدىكى چوڭ ئىش، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقى سىياسىي ھاياتىدا ئۆزاقتىن بۇيان ئىنتىزار بولۇپ كېلىۋاتقان كىشىنى ھاياجانلاندۇرىدىغان چوڭ خۇشاللىق.

1000 كىلومېتردىن كېلىدىغان جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولى قۇرۇلۇشىنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 974 كىلومېتر بولۇپ، ئۇ ئاساسەن ئىككى قىسىمدىن تەركىب تاپىدۇ. بىرىنچى قىسىم كورلا - قەشقەرگىچە بولغان قىسىم بولۇپ، ئۇ ئاساسەن ئىككى ئىشلەپچىقىرىش رايونىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بىرى ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ جەنۇبىي قىسمى بولۇپ، ئۇ ئاساسەن ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ ئاۋات پاختا رايونىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. يەنە بىرى قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى بولۇپ، ئۇ ئاساسەن قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ ئاۋات پاختا رايونىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئىككىنچى قىسىم كورلا - كۇچا - ئاقسۇ - كاشغەر - ئىلى - ئالتاي - تارباغاتاي - ئۈرۈمچى - تۇرپان - كورلا ئارا بولۇپ، ئۇ ئاساسەن ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، كاشغەر ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى، ئىلى ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى، ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، تارباغاتاي ۋىلايىتىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، تۇرپان ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى ۋە كورلا شەھىرىنىڭ شىمالىي قىسمىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇ قىسىم ئاساسەن ئىككى ئىشلەپچىقىرىش رايونىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بىرى ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى، كاشغەر ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى، ئىلى ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى، ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، تارباغاتاي ۋىلايىتىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، تۇرپان ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى ۋە كورلا شەھىرىنىڭ شىمالىي قىسمىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇ قىسىم ئاساسەن ئىككى ئىشلەپچىقىرىش رايونىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بىرى ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ جەنۇبىي قىسمى بولۇپ، ئۇ ئاساسەن ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ ئاۋات پاختا رايونىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. يەنە بىرى قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى بولۇپ، ئۇ ئاساسەن قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ ئاۋات پاختا رايونىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئىككىنچى قىسىم كورلا - كۇچا - ئاقسۇ - كاشغەر - ئىلى - ئالتاي - تارباغاتاي - ئۈرۈمچى - تۇرپان - كورلا ئارا بولۇپ، ئۇ ئاساسەن ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، كاشغەر ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى، ئىلى ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى، ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، تارباغاتاي ۋىلايىتىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، تۇرپان ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى ۋە كورلا شەھىرىنىڭ شىمالىي قىسمىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇ قىسىم ئاساسەن ئىككى ئىشلەپچىقىرىش رايونىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بىرى ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى، كاشغەر ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى، ئىلى ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى، ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، تارباغاتاي ۋىلايىتىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ جەنۇبىي قىسمى، تۇرپان ۋىلايىتىنىڭ شىمالىي قىسمى ۋە كورلا شەھىرىنىڭ شىمالىي قىسمىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

ئەسقەت كەرىمباي تەكىتلەپ مۇنداق دېدى:

خۇشاللىق.

1000 كىلومېتىرچە كېلىدىغان جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولى (كورلىنىڭ غەربىدىن قەشقەرغىچە بولغان قىسمى)نى ياساش پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ شىنجاڭنىڭ بولۇپمۇ جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىش، شەرق بىلەن غەربنىڭ پەرقىنى پەيدىنپەي كىچىكلىتىش يۈزىسىدىن چىقارغان زور ستراتېگىيىلىك تەدبىرى، لەنجۇ ـ شىنجاڭ تۆمۈر يولى قوش لىنىيىلەشتۈرۈلگەندىن كېيىن، «دۆلەت پۇل چىقىرىدىغان، يەرلىك ياردەم بېرىدىغان»، ئاپتونوم رايونىمىزدا ياساش ئاۋۋال ئورۇنلاشتۇرۇلغان يەنە بىر تۆمۈر يول غول لىنىيىسى، شۇنداقلا 9 ـ بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئاپتونوم رايونىمىز پۈتتۈرىدىغان زور تۈل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى بولۇپ، ئىنتايىن زور ستراتېگىيىلىك

ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە تېز ياساپ، ئۇ يەرنىڭ پاختا ئىشلەپچىقىرىش ۋە نېفىت، نېفىت ـ خىمىيە سانائىتىنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، نامراتلىق، قالاقلىق قىياپىتىنى تېزدىن ئۆزگەرتىش يەنە بىر قېتىم ئونتۇرىغا قويۇلدى.

بىز پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ بو زور تەدبىرىنى ستراتېگىيىلىك يۆكسەكلىكتە تۇرۇپ چوڭقۇر چۈشىنىشىمىز كېرەك.

دۆلەت مالىيە قېيىن بولغان، تۆمۈر يول قۇرۇلۇشى مەبلىغى قىس بولغان ئەھۋالدىمۇ ئاز كەم 6 مىليارد يۈەن مەبلەغ چىقىرىپ، جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولىنى ياساش توغرىسىدىكى تەدبىرنى بەلگىلەشتە مەسىلىنى ئىقتىسادىي نۇقتىدىنلا ئەمەس تېخىمۇ مۇھىمى سىياسىي نۇقتىدىن ئويلاشقان. (ئاخىرى 4 ـ بەتتە)

ساۋەن ناھىيىسى ئاغلىق رايوندىكى چارۋىچىلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشتا ماددىي ۋە ئەقلىي مەبلەغ سېلىشقا تەڭ ئەھمىيەت بەردى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ئىسمائىل مۇھەممەت، ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىم، مەۋلان سابىت خەۋەر قىلىدۇ: نامراتلىقنى نوموس دەپ بىلىدىغان ساۋەنلىكلەر بۇ يىل قەتئىي نىيەتكە كېلىپ نامراتلىقنى تۆپ يىلتىزىدىن تۇگىتىشكە بەل باغلىدى. ناھىيىدىكى 268 كەنت ئېچىدىكى ئەڭ ئاخىرقى 15 كەنتنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشتا ماددىي ۋە مەنىۋى جەھەتتىن مەبلەغ سېلىشقا تەڭ ئەھمىيەت بېرىپ، چارۋىچىلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلغاندىن كېيىن قايتا نامراتلاشماسلىقىنى كاپالەتكە ئىگە قىلدى.

بۇ ناھىيىدىكى يىللىق ئونتۇرىچە كىرىمى 800 يۈەنگە يەتمەيدىغان 15 كەنت ناھىيىنىڭ جەنۇبىدىكى بۆرتوگو يېزىسى، بۆرتوگو چارۋىچىلىق فېرمىسى ۋە شگوبى بازىرى قاتارلىق تاغلىق رايونلارغا جايلاشقان. تەبىئىي شارائىتىنىڭ ناچارلىقى، قاتناشنىڭ قولايسىزلىقى، ئاساسىي مۇئەسسەسلەر قۇرۇلۇشىنىڭ ئاجىزلىقى قاتارلىق سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، بۇ جايدا ياشاۋاتقان قازاق چارۋىچىلار ئۇزاق يىللاردىن بۇيان نامراتلىقنىڭ دەردىنى تارتىپ كېلىۋاتاتتى. ناھىيىلىك پارتكوم ، خەلق ھۆكۈمىتى بۇنداق ئەھۋالنى تۈگىتىش ئۈچۈن، بۇ يىل 3ـ ئاينىڭ بېشىدا ناھىيىگە قاراشلىق ھەر ئىككى ئىدارە (ئورگان)نى بىر گۇرۇپپا قىلىپ، ھەر بىر گۇرۇپپىغا بىردىن نامرات كەنتنى ھۆددىگە بەردى ھەم ئۇلاردىن ئەڭ قابىل، بىلىملىك خادىملارنى كەنتلەرگە ئەۋەتىش، كەنتلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىشىغا ئەمەلىي ياردەم بېرىش بىلەن چارۋىچىلارنىڭ ئىلىم-پەن ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى تەڭ ئوتتۇرىغا قويىدى.

ئىدارە- ئورگانلارمۇ كەسىپىي ساپاسى يۇقىرى، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتا ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان بىلىملەردىن خەۋىرى بار يېش كادىرلىردىن 20 نەچچىنى نامرات كەنتلەرگە ئەۋەتتى. بۇ كادىرلار كەنت باشلىقلىرى بىلەن بىرلىكتە تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىشنى كۆچەيتىپ، چارۋىچىلارنى بېيىش يولىغا يېتەكلەشنىڭ چارە-تەدبىرلىرى ئۈستىدە ئىزدەندى، بوش ۋاقىتلاردىن پايدىلىنىپ چارۋىچىلارغا ئەسقاتىدىغان ئەمەلىي تېخنىكىلارنى ئۆگەتتى. ناھىيىلىك قاتناش ئىدارىسى بىلەن جۈگجو بانكىسىنىڭ ناھىيىلىك شۆبىسى بۆرتوگو يېزىسىنىڭ تاشساي كەنتىنى ھۆددىگە ئالغانىدى. ئۇلار كەسپىي خىراجەتتىن 10 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، كەنتتىكى چارۋىچىلارنى ھەربىرىگە كەلتۈرۈپ بىر ھەپتىدىلا ئۈزۈنلۇقى 1100 مېتر سۇ سىڭمەس ئۈستەڭ ياساپ بەردى، يەنە 10 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، دېھقان، چارۋىچىلارغا خىمىيىۋى ئوغۇت، سۈلياۋ يوپۇق قاتارلىقلارنى ئېلىپ بەردى. ماتارىپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق تارماقلىرى ئاجراتقان مەخسۇس خادىملار نامرات دېھقان، چارۋىچىلارغا تېخنىكا جەھەتتىن مۇلازىملىق قىلدى.

قىسقىغىنە ئۇچ ئايدا نامرات كەنتلەرنى ھۆددىگە ئالغان 30 ئورۇندىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەر قازاق قېرىنداشلىرىغا 4000 پارچىدىن ئارتۇق كىتاب تەقدىم قىلدى، ھەر بىر ئىداره ھۆددىگە ئالغان كەنتكە بەش خىل گېزىتكە مۇشتېرى بولۇپ بەردى، ئۇلارنىڭ نامرات كەنتلەرگە بەرگەن ھەقسىز ياردىمى 390 مىڭ يۈەنگە، بانكىدىن ھەل قىلىپ بەرگەن قەرز پۇلى 290 مىڭ يۈەنگە يەتتى. ناھىيىمۇ بۇ نامرات كەنتلەرگە سىياسەت ۋە مەبلەغ جەھەتتىن ئېتىبار بەردى، 540 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، بۆرتوگو يېزىسىغا بىر مەكتەپ سېلىپ بەردى، 80 مىڭ يۈەن خەجلەپ، 200 تۇياقلىق پروگراممىلىق تېلېفون ئورنىتىپ بەردى.

ئەسقەت كەرىمباي تەكتلەپ مۇنداق دېدى:
قېزىلما بايلىقلار دۆلەتنىڭ ئىلكىدە بولىدۇ، يەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ بىر تەرەپ قىلىش ھوقۇقى يوق

ئۆز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئەسقەت كەرىمباي 7 ـ ئاينىڭ 8 ـ كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق گېئولوگىيە ـ قېزىلما بايلىقلار خىزمىتى يىغىندا تەكتلەپ مۇنداق دېدى: قېزىلما بايلىقلار دۆلەت ئىلكىدە بولۇش قارىشىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇش لازىم. ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتنىڭ ئۇنى خالىغانچە بىر تەرەپ قىلىش ھوقۇقى يوق.

ئەسقەت كەرىمباي مۇنداق دېدى: قېزىلما بايلىقلار دۆلەتكە مەنسۇپ، گوۋۇيۈەن دۆلەتنىڭ مەنپەئىتىگە بۈاسىتە ۋەكىللىك قىلىدىغان مەمۇرىي ئاپپارات، بىرەر جاي، تارماق، كوللېكتىپ ياكى شەخس قېزىلما بايلىقنى تاپقان بولسا، قېزىلما بايلىقلار شۇنىڭغا تەئەللۇق بولىدۇ، دەپ قاراشقا ھەرگىز بولمايدۇ.

ئەسقەت كەرىمباي مۇنداق دېدى: گېئولوگىيە ـ كانچىلىق مەمۇرىي خىزمىتىنىڭ يادروسى قېزىلما بايلىقلارنىڭ دۆلەت ئىلكىدە بولۇشىنى قانۇن بويىچە قوغداش، گېئولوگىيە-قېزىلما بايلىقلارنى باشقۇرۇش تارماقلىرى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايون بەرگەن ھوقۇقتا ئاساسەن، كان چارلاش ھوقۇقى، كان قېزىش ھوقۇقىنى مەركەزلەشتۈرۈپ بىر تۇتاش باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشى كېرەك، ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر كانچىلىق ھوقۇقىنى باشقۇرۇشتا دۆلەتنىڭ قېزىلما بايلىقلارنى قىدىرىپ تەكشۈرۈپ، قېزىشنى بىر تۇتاش باشقۇرۇش نوپۇزىنى قوغدىشى كېرەك، ھوقۇق دائىرىسىدىن ھالقىپ كېتىشكە بولمايدۇ.

ئەسقەت كەرىمباي مۇنداق دېدى: دۆلىتىمىزنىڭ ئېلان قىلىنىش ۋە يولغا قويۇلۇش ئالدىدا تۇرغان قېزىلما بايلىقلار تەكشۈرۈلدىغان، قېزىلدىغان رايونلارنى تىزىملاشنى باشقۇرۇش چارىسىگە ماسلىشىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونىمىز قېزىش ئېلىپ بېرىلدىغان رايونلارنى تىزىملاشنى باشقۇرۇش تۈزۈمىنى تېزرەك ئورنىتىپ، قېزىلما بايلىقلارنى قوغدىشى لازىم.

ئۇرۇمچىدە پەۋقۇلئاددە چوڭ ئوغرىلىق دېلوسى پاش قىلىندى

ئۆز خەۋىرىمىز. ئۇرۇمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى جىنايى ئىشلار تەھقىقلەش باشقارمىسى 2 ـ چوڭ ئەترىتىنىڭ كادىر ـ ساقچىلىرى ساۋەن ناھىيىسى باجاخۇ يېزىسى ئەرسكىتەيزە كەنتىدىكى دېھقان گوفۇنىڭ تۆيىدىن تاپقان 1 مىليون 660 مىڭ يۈەن قىممەتلىدىكى 993 چاقىرغۇنى 7 ـ ئاينىڭ 2ـ كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئوغرىلىتىپ قويغان ئورۇنغا تاپشۇرۇپ بەردى. شۇنىڭ بىلەن ئۇرۇمچى شەھىرىدە يۈز بەرگەن ئىشخانىغا كىرىپ ئوغرىلىق قىلىش دېلوسى بىر تەرەپ قىلىنىپ بولدى.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك تېلېگراف ئىدارىسى تېلېگراف كەسپى تەرەققىيات باش شىركىتى 6 ـ ئاينىڭ 22 ـ كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئىشخانا بىناسىنىڭ يەر ئاستى ئۆيىدىن ئومۇمىي قىممىتى 1 مىليون 660 مىڭ يۈەندىن ئاشىدىغان «جىگىيىك» 2 ـ ئەۋلاد چاقىرغۇدىن 273 ى، جىگىيىك 3 ـ ئەۋلاد چاقىرغۇدىن 547 سى، مەسلىھەت بېرىش تېپىدىكى خەنزۇچە يېزىقلىق چاقىرغۇدىن 173 ىنىڭ ئوغرىلاپ كېتىلگەنلىكىنى مەلۇم قىلدى.

دېلو مەلۇم قىلىنغاندىن كېيىن، ئۇرۇمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسىنىڭ باشلىقى جاڭ يۈنيۇك كادىر، ساقچىلارنى باشلاپ ۋەقە يۈز بەرگەن ئەق مەيدانىنى تەكشۈرىدۇ ۋە دەرھال كۈچ ئۈيۈشتۈرۈپ، بۇ دېلونى تەھقىقلەشكە كىرىشىدۇ. 6 ـ ئاينىڭ 25 ـ كۈنى گۇمان ئۇرۇمچى شەھەرلىك تېلېگراف ئىدارىسى ئۈزۈن يوللۇق تېلېفون بۆلۈمىنىڭ خىزمەتچىسى فاڭ يۈيگە مەركەزلىشىدۇ. سوراق قىلىش ئارقىلىق فاڭ يۈي ئىشسىز ياش ۋاڭ شىنكۇەن بىلەن شېرىكلىشىپ ئوغرىلىق قىلغانلىقىنى ئىقرار قىلىدۇ ۋە ئوغرىلىغان ماللىرىنى يوشۇرۇپ قويغان جايىنى دەپ بېرىدۇ. ج خ خادىملىرى ساۋەن ناھىيىسى باجاخۇ يېزىسى ئەرسكىتەيزە كەنتىدە ئوغرىلانغان ماللارنىڭ ھەممىسىنى قولغا چۈشۈرىدۇ. قاچقان ۋاڭ شىنكۇەن پويىزدا كادىر، ساقچىلار تەرىپىدىن تۇتۇۋېلىنىدۇ.

ھازىر فاڭ يۈي، ۋاڭ شىنكۇەن ۋە ئۇلارنى قانات ئاستىغا ئالغان، ئۇلارنىڭ ئوغرىلىغان ماللىرىنى ساقلاپ بەرگەن ئالتە جىنايەتچى تۇتقۇن قىلىنىپ سوراق قىلىنماقتا.

> قاغلىق ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى كۆزگى بۇغدايىنى ياخشى تېرىپ، كېلەر يىلى بۇغداي ھوسۇلىنىڭ ئۆسۈشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، 6ـ ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدىن باشلاپ بىر قىسىم پەن ـ تېخنىكا خادىملىرىنى نۇقتىلىق ئۇرۇقلۇق يېتىشتۇرۇلدىغان بارىن، جايتېرەك، ئۇرۇقچىلىق مەيدانى قاتارلىق جايلارغا دېھقانلارنىڭ ئۇرۇقلۇق بۇغداي خامىنىنى ئايرىم ئېلىپ، ۋاقتىدا يېغىۋېلىشىغا يېتەكچىلىك قىلىش ئۈچۈن ئەۋەتىپ، ئۇرۇقنىڭ سۈپىتىگە تەسىر يېتىشنىڭ ئالدىنى ئالدى.
>
> سۆرەتتە: تېخنىك خادىملار دېھقانلار بىلەن ئۇرۇقلۇق بۇغدايىنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈرمەكتە.
>
> ئۆز مۇخبىرىمىز جۇرئەت نىزامىدىن، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابدۇللا قۇربان خەۋىرى ۋە فوتوسى

مايتاغ نېفىت خىمىيە باش زاۋۇتى كۆلەمنى كېڭەيتىپ مەھسۇلاتنى، سۈپەتنى ئۆستۈرۈپ ئۇنۇمنى ئاشۇرۇشنى بىر گەۋدە قىلىپ، دۆلەت دەرىجىلىك باراڭ قۇرۇلۇشىغا ئاساس يارىتتى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئىسمائىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلىدۇ: مايتاغ نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى ئۆزلۈكسىز تېخنىكا يېڭىلاش، ئۆزگەرتىپ قۇرۇش، يوشۇرۇن كۈچلەرنى قېزىش ئاساسىدا كۆلەمنى كېڭەيتىپ مەھسۇلات مىقدارىنى ئاشۇرۇش، سۈپەتنى ئۆستۈرۈپ ئۇنۇمنى ئاشۇرۇش يولىغا مېڭىپ، دۆلەت دەرىجىلىك نېفىت-خىمىيە سانائىتى بازىسى قۇرۇشقا ئاساسىي كۈچنى مەھسۇلاتنىڭ دەرىجىسى، سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشكە قارىتىدى. زاۋۇت، سېخ، سمېنىلارغىچە كەسىپكە پىششىق، ئىقتىسادىنى بىلىدىغان ياشلارنى تاللاپ ۋەزىپىگە قويىدى. بۇنىڭ بىلەن كارخانىنىڭ باشقۇرۇش سەۋىيىسى ئۆزلۈكسىز ئۆسۈپ، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىيىتى شەكىللەندى. بۇ يىل 1-پەسلىدە نېفىت ئايرىش زاۋۇتى 934 مىليون 600 مىڭ يۈەن مەھسۇلات قىممىتى يارىتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن % 25 ئاشۇردى. زاۋۇت «مەملىكەت بويىچە سۈپەتنى ئارىلاپ تەكشۈرۈشتە ئىككى قېتىمدىن يۇقىرى لاياقەتلىك بولغان كارخانا» دېگەن نامغا ئېرىشتى، 25-نومۇرلۇق ترانسفورماتور مېيى «مەملىكەت بويىچە ئىستېمالچىلار رازى بولغان مەھسۇلات» بولۇپ ياھالاندى، 10-نومۇرلۇق سالياركا بىلەن 35-نومۇرلۇق سالياركا، 45-نومۇرلۇق ترانسفورماتور مېيى قاتارلىق تۆت خىل مەھسۇلات ئەلا سۈپەتلىك مەھسۇلات بولۇپ ياھالاندى. ھەممىباب ئاپتومۇبىلنىڭ شارك مېيى بىلەن يېنىك سالياركا تۆرىدىكى مەھسۇلاتلار ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن داڭلىق مەھسۇلات بولۇپ ياھالاندى.

كارخانىلارنىڭ QC پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش جەريانىدا نېفىت ئايرىش زاۋۇتى 33 تۈرده ئىدارە دەرىجىلىك QC مۇكاپاتىغا، 14 تۈرده ئۆلكە، مىنىستىرلىك دەرىجىلىك مۇكاپاتقا، ئىككى تۈرده دۆلەت دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. ئېتىلغان زاۋۇتى بۇلتۇر 9-ئايدىن بۇ يىل 4-ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغا 933 مىليون 240 مىڭ يۈەن مەھسۇلات قىممىتى يارىتىپ. زاۋۇت بىر قېتىمدىلا خام ئەشيا كىرگۈزۈلۈپ سىناقتا مۇۋەپپەقىيەت قازىنالغاندىن باشلاپ ئېتىلىشىنى يېغىۋېلىش نىسبىتى جەھەتتە مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى قاتاردا تۇردى. ھازىر ئىشلەپ چىقىرىلغان توققۇز خىل مەھسۇلاتنىڭ ھەممىسى لاياقەتلىك مەھسۇلات بولۇپ، ئىستېمالچىلارنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى. باش زاۋۇت ماكرولۇق باشقۇرۇش جەھەتتە ئىچكى ئۆلكە، ئاپتونوم رايونىنىڭ چوڭ تېپتىكى نېفىت خىمىيە سانائىتى زاۋۇتلىرىنىڭ ئىلغار باشقۇرۇش تەجرىبىلىرىنى قوبۇل قىلىپ، كارخانا ئىچكى قىسمىدا ئىسلاھاتنى تېزلەتتى. كارخانىنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى پىلانىنى تۈزگەنده، ئەھمىيەتنى ئاساس قىلىپ، دۆلەتنىڭ چوڭ تۇرلەرنى غەربىي شىمال رايونىغا مايىل قىلىش سىياسىتىگە يېقىندىن ماسلاشتى. بازارنى پائال ئېچىپ، مەملىكەت ئىچى - سىرتىدىكى خېرىدارلارنى ئۆزىگە جەلپ قىلدى ھەم ئىشلەپ چىقارغان مەھسۇلاتنىڭ سۈپىتى جەھەتتە ئۇلارنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشتى. نۆۋەتتە مايتاغ نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، سۈپەتنى ئۆستۈرۈپ، يۇقىرى ئۈنۈم بىلەن ئالغا ئىلگىرىلەپ، دۆلەت دەرىجىلىك نېفىت-خىمىيە سانائىتى بازىسى قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسىنى ھازىرلىماقتا.

ئاراتۇرۇك ناھىيىسىنىڭ شارئۆيلەر كەنتىدىكى سەدەن ئېلى بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا ئۆز كارامىتىنى كۆرسىتىپ تېز بېيىغان دېھقانلارنىڭ بىرى. ئۇنىڭ داڭقى ئۆزۈندىن بۇيان، ھېنىڭ قەلبىمده ئۇنى زىيارەت قىلىش ئىستىكىنى ئويغاتقانىدى. ئۇ تېقىندا رېئاللىققا ئايلاندى.

مەن يېزا باشلىقى ئىلھام ئىسلامنىڭ ھەمراھلىقىدا ئۇنىڭ ئۆيىگە باردىم. ھويلا - ئارام رەتلىك سەرەمجانلاشتۇرۇلغان بولۇپ، ئۆي ئىچى ئۆزگىچە ئۇسلۇبتا ئاجايىپ چىرايلىق زىننەتلەنگەنىدى. ئۆي تېمىدا ھەر خىل چىگىتتى.

19 يېشىدىن باشلاپ مال پادىسىنىڭ كەينىده يۈرۈپ مول ئەمەلىي تەجرىبىگە ئىگە بولغان سەدەن ئېلى ئالدى بىلەن ئوت-چۆپ، يەم-بوغۇزنىڭ غېمىنى قىلغان. چارۋا مالىلارنى ئوبدان بېقىش ئۈچۈن، 4000 يۈەن سەرپ قىلىپ 250 مو يەردە ئوتلاق بەرپا قىلغان. ھەر خىل ئوت-چۆپ تېرىپ يىلدا 6240 كىلوگرامدىن ئارتۇق ئوت-چۆپ يەمۇلغان. 12 مو تاشلاندۇق يەرگە مەبلەغ سېلىپ ئارپا-پۇرچاق تېرىپ يىلدا 1700 كىلوگرام يەم-خەشەك تۇزۇپ، كەنت، مەھەللەرگىچە ئەھلىيلەشتۈردى. سۈ خىزمىتىگە مەسئۇل خادىملارنى كەنتلەرگە ئەۋەتىپ، ئېتىز - ئېرىق ئىشلىرىغا يېتەكچىلىك قىلدۇردى، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلدى. يېتەرلىك مالىيە كۈچى، ئادەم كۈچى ۋە ماشىنا - تراكتورلارنى ئاجرىتىپ، ئېتىز - ئېرىق قۇرۇلۇشىغا قاتناشتۇرۇپ، ئىلغار ئۈسكۈنىلەرنى ئىشلىتىپ، ئۈنۈم ھاسىل قىلدى، 1 مىليون 500 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ ئاجرىتىپ 5000 مو تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزنى ياخشىلىدى، 25 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ ياسىدى، 80 كىلومېتر ئېرىقنى رېمونت قىلىپ راۋانلاشتۇردى ۋە 25 كىلومېتر سۇغىرىش ئېرىقى، 50 كىلومېتر زەيكەش چاپتى ۋە رېمونت قىلدى، 35 كۆۋرۈك، تۇما، كۆچۈرمە ياسىدى.

- غۇلجا ناھىيىسىنىڭ بايتوقاي يېزىسى، ـدەپ يازىدۇ ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇختەر جاپپار**، - بۇ يىلنىڭ بېشىدىلا ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى بويىچە پىلان - كۆرسەتكۈچ ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئېزىز كېۋىرنىڭ** خەۋەر قىلىشچە، توقسۇ ناھىيىسىنىڭ يۇلتۇز باغ يېزىسى ئەتىيازلىق تېرىلغۇدىن كېيىنكى ئارسال ۋاقتىتىن پايدىلىنىپ 500 ئەمگەكچى تەشكىللەپ يېزا مەركىزىدىن 20 كىلومېتر يىراقلىققا جايلاشقان چەت، نامرات تاغئېرىق كەنتنىڭ بۇزۇلۇپ كەتكەن ئۈچ كىلومېتردىن كۆپرەك ئۇزۇنلۇقتىكى غول ئۆستەڭنى چېپىپ بېرىپ، بۇ كەنتنىڭ سۇغىرىش شارائىتىنى ياخشىلاپ بەرگەن.

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **سادىر سابىر، ئىمىنجان تۇرسۇن** خەۋەر قىلىدۇ: يوپۇرغا ناھىيە تېرىم يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئېتىز -ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشنى يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئۇنۇمىرسال كۆچىنى ئاشۇرۇپ، «ئىككىدە يۇقىرى، بىرده ئەلا» يېزا ئىگىلىكى يېتىلدۇرۇشنىڭ مۇھىم كاپالىتى سۈپىتىده چىڭ تۇتتى، يېزا، كەنت، مەھەللىدىن ئىبارەت ئۈچ دەرىجىلىك سۇ قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇردى. يېزىدا يېزا باشلىقى، كەنتته كەنت باشلىقى، مەھەللىده مەھەلله باشلىقى بۇ خىزمەتنى بۇاستە تۇتۇپ، پىلان - كۆرسەتكۈچلەرنى قاتلاممۇقاتلام ئەھلىيلەشتۈردى ھەمده ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنىڭ ياخشى يېكى ناچار بولۇشىنى يېزا، كەنت، مەھەللە باشلىقلىرىنىڭ خىزمىتىنى باھالاشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلدى. ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنى دائىرىلەر بويىچە ھۆددىگە بېرىپ، مۇكاپات بىلەن جازانى ئەمەلده كۆرسەتتى. نەتىجىده، 1992-يىلىدىن بۇ يىل 6-ئاينىڭ 16 كىلومېتر تاش ئۆستەڭ ياسالدى، 98 ئو رۇندىكى قۇرۇلۇش يۇرۇشلىشىدى. بۇنىڭ بىلەن سۇغىرىش ئومۇمىي كۆلىمى 1994-يىلىدىكى 56 مىڭ 891 مودىن كېڭەيىپ بۇلتۇر 74 مىڭ 134 موغا يەتكۈزۈلدى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت ھېيىت** خەۋەر قىلىدۇ: گۇما ناھىيىسىنىڭ مۇجى يېزىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى بىلەن پائال شۇغۇللىنىپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلىدى.

يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئېتىز-ئېرىقلارنى يۇرۇشلاشتۇرۇپ، ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش ئۇنۇمىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ۋە تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئۆزگەرتىپ، يۇقىرى ھوسۇللۇق ئېتىز كۆلىمىنى كېڭەيتىشتىكى مەھسۇلاتنى مۇقىم ئاشۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىشنىڭ ئۇنۇملۇك يولى ئىكەنلىكىنى تونۇپ يېتىپ، ئېرىق- ئۆستەڭ، تومىلارنى رېمونت قىلىش، سۇ سىڭمەس لىنىشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىش، بوز يەر ئېچىش، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى يۇقىرى ھوسۇللۇق ئېتىزلارغا ئۆزگەرتىش قاتارلىق تۇرلەر بويىچە ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلاش پىلانى تۈزۈپ، كەنت-لەرنى بىرلىك قىلغان ھالدا ئەھلىيلەشتۈردى. يېزا كادىرلىرى كەنتلەردە نۇقتىدا تۇرۇپ، دېھقانلارغا يېتەكچىلىك قىلدى. تېخنىكلار ئېتىز- ئۆستەڭلەرنىڭ سۈپىتىنى ياخشىلاپ بولۇشىغا، يېزىغا قاراشلىق مۇلازىملىق تارماقلىرى قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرىنىڭ توللۇق بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

چېچەپ چوڭقۇرلاتتى، يېڭىدىن 1760 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا ئېرىق-ئۆستەڭ، زەيكەش چاپتى، 58 ئورۇنغا چوڭ -كىچىك بېتون توما-تاقاق ياسىدى، 153 ئورۇنغا بېتون نو قويدى ياكى بېتون كۆۋرۈك ياسىدى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز مۇھىت ئىسمىتوف، ئىگىدىن 1760 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا ئېرىق-ئۆستەڭ، زەيكەش چاپتى، 58 ئورۇنغا چوڭ -كىچىك بېتون توما-تاقاق ياسىدى، 153 ئورۇنغا بېتون نو قويدى ياكى بېتون كۆۋرۈك ياسىدى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت ھېيىت** خەۋەر قىلىدۇ: گۇما ناھىيىسىنىڭ مۇجى يېزىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى بىلەن پائال شۇغۇللىنىپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلىدى.

يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئېتىز-ئېرىقلارنى يۇرۇشلاشتۇرۇپ، ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش ئۇنۇمىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ۋە تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئۆزگەرتىپ، يۇقىرى ھوسۇللۇق ئېتىز كۆلىمىنى كېڭەيتىشتىكى مەھسۇلاتنى مۇقىم ئاشۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىشنىڭ ئۇنۇملۇك يولى ئىكەنلىكىنى تونۇپ يېتىپ، ئېرىق- ئۆستەڭ، تومىلارنى رېمونت قىلىش، سۇ سىڭمەس لىنىشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىش، بوز يەر ئېچىش، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى يۇقىرى ھوسۇللۇق ئېتىزلارغا ئۆزگەرتىش قاتارلىق تۇرلەر بويىچە ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلاش پىلانى تۈزۈپ، كەنت-لەرنى بىرلىك قىلغان ھالدا ئەھلىيلەشتۈردى. يېزا كادىرلىرى كەنتلەردە نۇقتىدا تۇرۇپ، دېھقانلارغا يېتەكچىلىك قىلدى. تېخنىكلار ئېتىز- ئۆستەڭلەرنىڭ سۈپىتىنى ياخشىلاپ بولۇشىغا، يېزىغا قاراشلىق مۇلازىملىق تارماقلىرى قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرىنىڭ توللۇق بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

جايلاردا ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى ياخشى ئىشلەنمەكته

ئۆتكىلىنىش چىك تۇتۇپ، سۆلات بولۇپ باھالاندى.

جۇڭگو خەلىق سىياسىي كېڭىشى تىمپورت - ئېكسپورت باش شىركىتىنىڭ شۇبە شىركەتلىرىنىڭ تەرەققىيات قەدىمى تېز بولماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز رەخمىتۇللا ئابلا خەۋەر قىلىدۇ: جۇڭگو خەلىق سىياسىي كېڭىشى تىمپورت - ئېكسپورت باش شىركىتىنىڭ شۇبە شىركىتى ئىختىساسلىق خادىملارنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، تىمپورت - ئېكسپورت يوللىرىنى راۋاڭلاشتۇرۇپ، كۆپلەپ تاشقى پىرېۋوت يارىتىلغانلىقى توغرىسىدا.

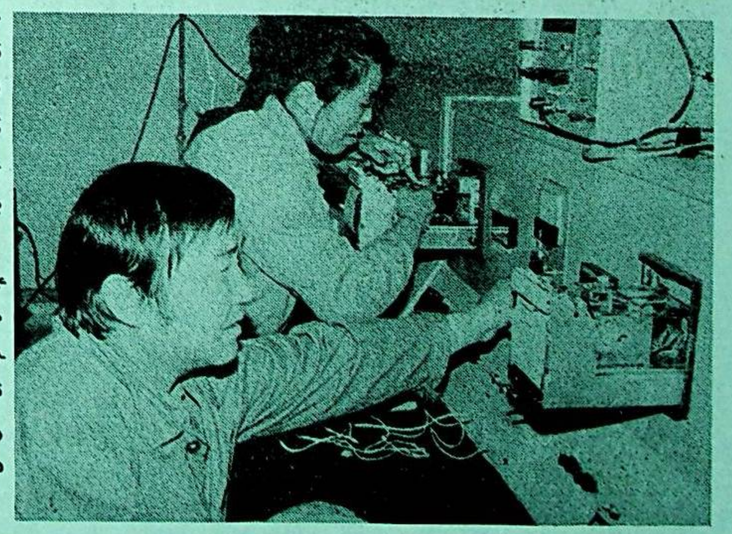
1 - ئۇرۇنغا قويۇش قاتارلىق ئۇنۇملۇك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، تىمپورت - ئېكسپورت يوللىرىنى راۋاڭلاشتۇردى. بۇنىڭ بىلەن شىركەت قۇرۇلغان تۇنجى يىلىلا 90 مىڭ دوللار تاشقى پىرېۋوت يارىتىلغانلىقى بولدى. بۇلتۇر بۇ شىركەت رەھبەرلىكى تەجرىبە - ساۋاقلارنى يەكۈنلەپ، ھەر جەھەتتىكى خىزمەتلەرنى ئەستايىدىل ئىشلىگەنلىكتىن، شىركەتنىڭ تەرەققىيات قەدىمى تېز بولدى. بۇلتۇر بۇ شىركەت قۇرۇلغان تاشقى پارتلاش تەجرىبىسىگە ئاساسەن، 1994-يىلى 1-ئايدا قۇرۇلغان بۇ شىركەت يارىتىلغان تاشقى پىرېۋوتى 1 مىليون دوللاردىن ئاشتى. بۇ يىلنىڭ دەسلەپكى بەش ئېيىدىلا ئۇلار يەنە 1 مىليون دوللار تاشقى پىرېۋوت يارىتىپ، يىللىق ۋەزىپىنىڭ 66 پىرسەنتىنى ئورۇندىغان بولدى.

* * * * *

قاراماي ئېلېكتر ئىستانسىسى ئىشچى-خىزمەتچىلىرىنى «ئىككىنچى ئاشۇرۇش، ئىككىنچى تېجەش» پائالىيىتىگە ئۈيۈشتۇرۇپ ياخشى ئۇنۇم ھاسىل قىلدى، بۇ ئىستانسىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر بۇ يىل 4 - ئايدىن 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر 48 دانە تېرمو سائەتنى رېمونت قىلىپ ئىستانسىغا 20 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق ماتېريال خىراجىتى تېجەپ بەردى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار ئىشتىن سىرتقى ۋاقىتلىرىدىن پايدىلىنىپ تېرمو سائىتىنى رېمونت قىلماقتا.

مۇخبىرىمىز تەۋرىبان روزى فوتوسى

جاپا چەككەن خەزىنە تاپار

قادىر لوسمان

يەرگە مەبلەغ سېلىپ ئارپا-بۇغداي تېرىپ يىلدا 1700 كىلوگرام يەم-خەشەك يىغىۋالغان، كۆز پەسلىدە شەخسلەردىن چارۋىلارغا يېتەرلىك يەم - خەشەك سېتىۋېلىشنى داۋاملاشتۇرۇپ، ھەر بىر چارۋىغا 25 كىلوگرام ئوت-چۆپ، 15 كىلوگرام بوغۇز تەبيارلاپ ئىلمىي ئۇسۇلدا چارۋا مال باققان. نەسىللىك قوچقار، تېكە سېتىۋېلىپ، مۇھىم نۇقتىنى چارۋىلارنىڭ نەسلىنى ياخشىلاشقا، چىشى مىللارنى كۆپەيتىشكە قارىتقان.

- تولۇق تۆل ئېلىش ئۇچۇن، - دەپ سۆزىنى داۋام قىلاتتى سەدەن ئېلى، - بىرىنچىدىن، مىللارنىڭ سېمىزلىكىنى ساقلاش، ئىككىنچىدىن، تېكىنى ئوبدان بېقىش لازىم. بۇنىڭ بىلەن چىشى مىللارنىڭ بوغاز بولۇش، تۆل ئېلىش نىسبىتىنى ئۇلۇغلىي بولىدۇ.

ئىچى ئۆزگىچە ئۇسۇلۇبتا ئاجايىپ چىرايلىق زىننەتلەنگەندى. ئۇي تېمىدا ھەر خىل تەقدىرنامىلەر ئېسىلغان بولۇپ، بۇلار ئۇنىڭ دۆلەتكە، كوللېكتىپقا قوشقان تۆھپىسىنى نامايان قىلىپ تۇراتتى.

بىز كېرىسلو ۋە ئېلېكتر سايمانلىرى رەتلىك تىزىلغان ئازادە مېھمانخانىدا ئولتۇرۇپ قىزغىن پاراڭغا چۆشۈپ كەتتۇق. سەدەن ئاكىنىڭ ئالتىسىدە يەتتە جان كىشى بولۇپ، ئۇلار ئەينى يىللاردا سېرىقتال تۇرمۇش كۆچۈرگەنىكەن. 1985-يىلى چارۋا مالىلار ئالتىلىكىرگە سېتىپ بېرىلگەندە، سەدەن ئاكا بىركالا، ئۈچ ئات، ئۇچ تۆگە، 150 تۇياق ئۇششاق چارۋا مال سېتىۋاپتۇ. ئۇ چارۋىچىلىق كەسپىي ئالتىسىنى بولۇش نىيىتىگە كەپتۇ. شۇڭا ئۇ چارۋىچىلىققا كۆپلەپ مەبلەغ سېلىپ، ئىنچىكە يۈگلۈق قوي، تۆتلىق تۆچكە، ئات، تۆگە قاتارلىق ئېقتىسادىي قىممىتى يۇقىرى چارۋا مالىلارنى نۇقتىلىق كۆپەيتىش ئارقىلىق يېزا، ناھىيە، ۋىلايەت تەرىپىدىن كۆپ قېتىم تەقدىرلىنىپتۇ.

- كونىلاردا جاپا چەكمىگەن خەزىنە تاپالماس دېگەن گەپ بار- دېدى سەدەن ئېلى ئەھۋال تونۇشتۇرۇپ- ھېنىڭ بۇگۈنكى كۈنۈم بىرىنچىدىن پارتىيە سىياسىتىنىڭ ياخشىلىقىدىن بولدى، پارتىيە، خەلق ماڭا كۆپ قېتىم شان-شەرەپ ئاتا قىلىپ ئالغا بېسىش ئىرادەمنى

بورتو چارۋىچىلىق فېرمىسىدا گىلەم كارخانىسى قۇرۇلدى

خوشئوت ناھىيە بورتو چارۋىچىلىق فېرمىسى 4-شۆبە ئىدارىسىنىڭ گىلەمچىلىك كارخانىسىدا 5-ئاينىڭ 25-كۈنى ئىش باشلاندى.

بۇ ئىدارىدىكى خادىملارنىڭ بىرىمى دېھقانچىلىق، بىرىمى چارۋىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىدۇ. ئۇلاردا چارۋا مال ئاز، يەر ئاز، ئادەم كۆپ بولغاچقا، بەزى ئالتىلىكلەرنىڭ ئىقتىسادىي قىينىچىلىقى ئېغىر ئىدى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل 25 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، گىلەمچىلىك كارخانىسى قۇرۇش، نامرات ئائىلە پەرزەنتلىرى، ئىش كۈتۈپ تۇرغان ئاياللارنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشنى پىلانلىدى. زاۋۇت رەسمىي قۇرۇلغاندىن كېيىن، ناھىيىلىك 2-يېنىك سانائەت شىركىتىدىن ئىككى ئۇستا تەكلىپ قىلىپ، كارخانىغا مەسئۇل قىلدى.

بۇ كارخانا 5 - ئاينىڭ 25 - كۈنى رەسمىي ئىش باشلىدى.

گەخمەت مىجىت

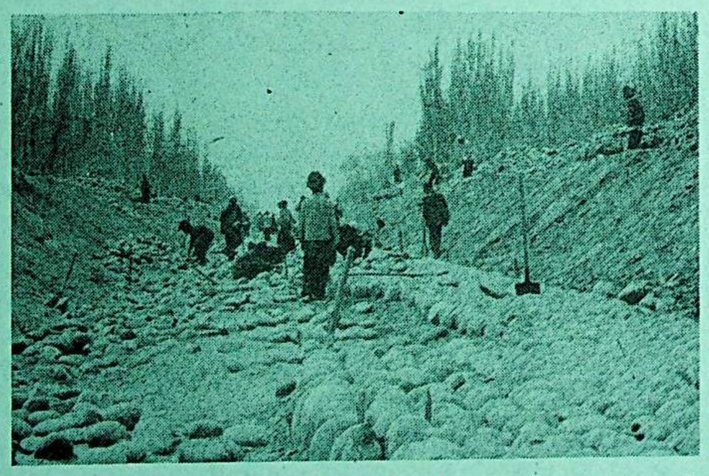
قاغىلىق ناھىيىسىدە «سۇ قانۇنى» تەشۋىقاتى كۈچەيتىلگەنلىكتىن، سۇ ماجىرالىرى زور دەرىجىدە ئازايدى

قاغىلىق ناھىيىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان سۇ باشقۇرۇش قائىدە-تۈزۈملىرىنى ئورنىتىپ، مۇكەممەللەشتۈردى، سۇ باشقۇرۇش خىزمىتىنى قانۇن ئىزغا سېلىش ئۈچۈن، سۇ قانۇنى تەشۋىقاتىنى كۈچەيتىپ، سۇدىن پايدىلىنىش ئۇنۇمىنى ئۇستۇردى، سۇ ماجىرالىرىنى ئونۇملۇك ئازايتتى.

بۇ ناھىيە بۇ يىل 6-ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغچە بەش قارار كۇرس ئېچىپ، 378 ئادەمنى «سۇ قانۇنى»دىن خەۋەردار قىلدى. تۇرلۇك تەشۋىقات قوراللىرىدىن پايدىلىنىپ 51 مىڭ 640 ئادەم (قېتىم)گە «سۇ قانۇنى»نى تەشۋىق قىلىپ، ئاممىنىڭ سۇ قانۇنىغا بولغان تونۇشىنى ئۆستۇردى. قانۇنلۇق سۇ ئىشلىتىش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، قالايمىقان سۇ ئىشلىتىپ، سۇنى ئىسراپ قىلىپ، سۇ ھەققىنى ئۆستۇرۇۋېتىشنىڭ ئالدىنى ئالدى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە بويىچە سۇ تالىشىپ ئۆزئارا جېدەل - ماجىرا قىلىدىغانلار ئۆتكەن يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن % 15 ئازايدى.

ئابدۇللا ئابدۇرېشىت (ئۆز مۇخبىرىمىز)

* * *

لوپ ناھىيىسى يازلىق يېغىم-چېرىم باشلىنىشتىن ئىلگىرىكى ئاپرىل ۋاقتىتىن پايدىلىنىپ، ناھىيە بويىچە 35 مىڭدىن ئارتۇق ئەمگەك كۈچىنى سەپەرۋەر قىلىپ «قىزىل بايراق» ئۆستەڭىنىڭ 20 كىلومېتردىن ئارتۇق قىسمىنى سۇ سىڭمەس قىلىپ ئۆزگەرتىۋالدى.

سۈرەتتە: دېھقانلار ئۆستەڭگە تاش تىزماقتا.

تۇرغۇن تاشتۆمۈر فوتوسى

ئەتىجدە، 1992-يىلىدىن بۇ يىل 6-ئاينىڭ بېشىغا قەدەر بېزا بويىچە دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر 1 مىليون 150 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سەرپ قىلىپ، 7550 مو بوز يەر ئاچتى، 8800 مو تېرىلغۇ يەرنى سالالاشتۇردى، 130 كىلومېتر ئۆزۈنلۇقتا ئېتىز يولى، 9.5 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئېرىق-ئۆستەڭ ياسىدى. ئەسلەدىكى 609.3 كىلومېتر ئۇزۇنلۇق تېكى ئېرىق-ئۆستەڭ، زەيكەشنى ئۆ يېڭىدىن 17 ئېغىزلىق پىشايۋانلىق ئۆي، يېتەرلىك ئۆي سايمانلىرى سېتىۋالغاندىن باشقا كۆلىمى 520 كۋادرات مېتر كېلىدىغان ئېغىل-قوتان سېلىپ چارۋا مالىلارنى كۆپەيتىشكە ئاساس يارىتىپ چارۋىچىلىق كەسپىي ئالتىلىسى بولۇپ قالغان. سەدەن ئېلى بۇلتۇر چارۋا مال بوراپ سېتىپ 30 مىڭ يۈەن، يۇڭ-تېۋىت سېتىپ 15 مىڭ يۈەن، دېھقانچىلىقتىن 5000 يۈەن، سودا-سېتىقتىن 7400 يۈەن، توك تۆگىمىنى چۆرۈپ 8300 يۈەن كىرىم قىلىپ يىللىق ئومۇمىي كىرىمىنى 65 مىڭ 700 يۈەنگە، كىشى ېشىغا توغرا كەلگەن ئونتۇرىچە كىرىمىنى 9385 يۈەنگە يەتكۈزگەن.

سەدەن ئېلى بېيىغاندا دۆلىتىنى، نامراتلارنى ئۇنتۇماي، ئىگە - چاقسىز نامراتلارنىڭ ھېيىت - بايراملارنى خۇشال-خۇرام ئۆتكۈزۈشى ئۈچۈن، 20 تۇياق قوي، پۇل، 400 كىلوگرام ئاشلىق ياردەم بەرگەندىن باشقا، 80 ئالتىلىگە ھەقسىز ئون تارتىپ بەرگەن. مائارىپ، سەھىيە ئىشلىرىغا 3000 يۈەن، ئاممىۋى پائالىيەتلەر ئۈچۈن 2000 يۈەن ئىئانە قىلغان، سەدەن ئېلىنىڭ ئەجرى ئۇنىڭغا شان-شەرەپ ئېلىپ كېلىپ ئون نەچچە يىلدىن بۇيان، يېزا، ناھىيە، ۋىلايەت تەرىپىدىن شەرەپ گۇۋاھنامىسى ئالغان.

ساۋەن پېرىلىرىنىڭ تېخنىكا بازارلىرىدىكى پېرا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرى رېئال ئىشلەپچىقىرىش كۈچىگە ئايلاندى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئىسمائىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلىدۇ: ساۋەن ناھىيىسىنىڭ پېزىلىرىدىكى تېخنىكا ئۆتۈنۈپ بېرىش، تېخنىكا ھۆددىگەرلىكى، تېخنىكا يېتەكچىلىكى، تېخنىكا ھەمكارلىقى ۋە بىرلىشپ تەرەققىي قىلدۇرۇش مەزمۇن قىلىنغان تېخنىكا بازارلىرى يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا نەتىجلىرىنى ئېتىزلىقلار ئۈنۈمگە ئېرىشتۈردى. ئەمەلىي ئۇنۇمى ياخشى بولسىمۇ كېڭەيتىلمىگەن، دېھقانلار خەۋەرسىز قالغان نۇرغۇن يېزا ئىگىلىك پەن- تېخنىكا نەتىجلىرى رېئال ئىشلەپچىقىرىش كۈچىگە ئايلاندى.

پەن - تېخنىكا بىلەن ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىشلەپ چىقارغۇچىلار ئوتتۇرىسىدا بازار ئېھتىياجىغا ماس كېلىدىغان قويۇق مۇناسىۋەت ئورنىتىلمىغاچقا، تەتقىقات نەتىجلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىشتا قوللىنىلىشى تازا كۆڭۈلدىكىدەك بولماي كەلگەنىدى. بۇنداق ئەھۋالنى ئۆزگەرتىپ ئىلغار تېخنىكىلارنى پائال كېڭەيتىش ئۈچۈن ساۋەن ناھىيىلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتى بۇلتۇر ئۆز جايىنىڭ شارائىتىغا ماس كېلىدىغان، بازار ئېھتىياجىغا ماسلىشالايدىغان تۇرلەرنى تاللاپ ئالىي مەكتەپلەر، پەن تەتقىقات ئورۇنلىرىدىكى مۇتەخەسسىسلەردىن ئۇنىڭ قايىسىنى ئاۋۋال قوللىنىش، قانداق قوللىنىش توغرىلىق مەسلىھەت ئالدى. بۇ تۈرلەر ناھىيىلىك ھۆكۈمەتنىڭ ئوتتۇرىغا چىقىشى، يېزا - بازارلاردىكى يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن ئۇنۇپرسال مۇلازىملىق قىلىدىغان پونكىتلارنىڭ كونكرېت بەجىرىشى بىلەن ئەمەلىيلەشتى. ناھىيە بىئجىرىشى بىلەن ئەمەلىيلەشتى. ناھىيە بېكىتۇمەن، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك داشۇسى، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيسى بىلەن تېخنىكا ئۆتۈنۈپ بېرىش، تېخنىكا ھۆددىگەرلىكى، تېخنىكا يېتەكچىلىكى، تېخنىكا ھەمكارلىقى ۋە بىرلىشپ تەرەققىي قىلدۇرۇش مەزمۇن قىلىنغان تېخنىكا بازارلىرى يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا نەتىجلىرىنى ئېتىزلىقلار ئۈنۈمگە ئېرىشتۈردى. ئەمەلىي ئۇنۇمى ياخشى بولسىمۇ كېڭەيتىلمىگەن، دېھقانلار خەۋەرسىز قالغان نۇرغۇن يېزا ئىگىلىك پەن- تېخنىكا نەتىجلىرى رېئال ئىشلەپچىقىرىش كۈچىگە ئايلاندى.

پەن - تېخنىكا بىلەن ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىشلەپ چىقارغۇچىلار ئوتتۇرىسىدا بازار ئېھتىياجىغا ماس كېلىدىغان قويۇق مۇناسىۋەت ئورنىتىلمىغاچقا، تەتقىقات نەتىجلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىشتا قوللىنىلىشى تازا كۆڭۈلدىكىدەك بولماي كەلگەنىدى. بۇنداق ئەھۋالنى ئۆزگەرتىپ ئىلغار تېخنىكىلارنى پائال كېڭەيتىش ئۈچۈن ساۋەن ناھىيىلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتى بۇلتۇر ئۆز جايىنىڭ شارائىتىغا ماس كېلىدىغان، بازار ئېھتىياجىغا ماسلىشالايدىغان تۇرلەرنى تاللاپ ئالىي مەكتەپلەر، پەن تەتقىقات ئورۇنلىرىدىكى مۇتەخەسسىسلەردىن ئۇنىڭ قايىسىنى ئاۋۋال قوللىنىش، قانداق قوللىنىش توغرىلىق مەسلىھەت ئالدى. بۇ تۈرلەر ناھىيىلىك ھۆكۈمەتنىڭ ئوتتۇرىغا چىقىشى، يېزا - بازارلاردىكى يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن ئۇنۇپرسال مۇلازىملىق قىلىدىغان پونكىتلارنىڭ كونكرېت بەجىرىشى بىلەن ئەمەلىيلەشتى. ناھىيە بېكىتۇمەن، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك داشۇسى، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيسى بىلەن تېخنىكا ئۆتۈنۈپ بېرىش، تېخنىكا ھۆددىگەرلىكى، تېخنىكا يېتەكچىلىكى، تېخنىكا ھەمكارلىقى ۋە بىرلىشپ تەرەققىي قىلدۇرۇش مەزمۇن قىلىنغان تېخنىكا بازارلىرى يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا نەتىجلىرىنى ئېتىزلىقلار ئۈنۈمگە ئېرىشتۈردى. ئەمەلىي ياخشى بولسىمۇ كېڭەيتىلمىگەن، دېھقانلار خەۋەرسىز قالغان نۇرغۇن يېزا ئىگىلىك پەن- تېخنىكا نەتىجلىرى رېئال ئىشلەپچىقىرىش كۈچىگە ئايلاندى.

پەن - تېخنىكا بىلەن ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىشلەپ چىقارغۇچىلار ئوتتۇرىسىدا بازار ئېھتىياجىغا ماس كېلىدىغان قويۇق مۇناسىۋەت ئورنىتىلمىغاچقا، تەتقىقات نەتىجلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىشتا قوللىنىلىشى تازا كۆڭۈلدىكىدەك بولماي كەلگەنىدى. بۇنداق ئەھۋالنى ئۆزگەرتىپ ئىلغار تېخنىكىلارنى پائال كېڭەيتىش ئۈچۈن ساۋەن ناھىيىلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتى بۇلتۇر ئۆز جايىنىڭ شارائىتىغا ماس كېلىدىغان، بازار ئېھتىياجىغا ماسلىشالايدىغان تۇرلەرنى تاللاپ ئالىي مەكتەپلەر، پەن تەتقىقات ئورۇنلىرىدىكى مۇتەخەسسىسلەردىن ئۇنىڭ قايىسىنى ئاۋۋال قوللىنىش، قانداق قوللىنىش توغرىلىق مەسلىھەت ئالدى. بۇ تۈرلەر ناھىيىلىك ھۆكۈمەتنىڭ ئوتتۇرىغا چىقىشى، يېزا - بازارلاردىكى يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن ئۇنۇپرسال مۇلازىملىق قىلىدىغان پونكىتلارنىڭ كونكرېت

ئىلى ۋىلايىتىدە مۇھىت بۇلغىنىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتى ياخشى ئىشلەنمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەنۋەر تۇرسۇن** خەۋەر قىلىدۇ: ئىلى ۋىلايىتىدىكى ئىككى دەريانىڭ مۇھىت ئاسراش تارماقلىرى مۇھىت ئاسراشقا تەسىر كۆرسىتىۋاتقان ئامىللارنى ئېنىقلاپ، ساقلانغان مەسىلەلەرنى ۋاقتىدا قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلىپ، مۇھىت بۇلغىنىشىنىڭ

6 - ئاينىك 18 - كۈندىن 19 - كۈنگىچە ئاتۇشتا قاتتىق يامغۇر يېغىپ بوغۇز ۋە چاقماق دەرياسىغا كەلكۈن كېلىپ، شۇ ئەتراپتا تۇرۇشلۇق ئامما‌نىڭ ھاياتى، مال - مۈلكىگە ئېغىر زىيانلارنى سالدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمى كومىتېتىنىڭ ئىزاسى ئابدۇرېھىم ھامىت كاتتايلاق يېزىسىغا بېرىپ، بىخەتەر جايغا كۆچۈرۈلگەن ئاممىدىن ھال سورىدى ۋە كەپىياتنى تۇراقلاشتۇرۇپ، ئۆز - ئۆزىنى قوتقۇزۇشنى چىڭ تۇتۇپ، ئىشلەپچىقىرىشقا تەسىر يەتكۈزمەسلىكنى تەلەپ قىلدى.

سۈرەتتە: ئابدۇرېھىم ھامىت ئامما ئارىسىدا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل** فوتوسى

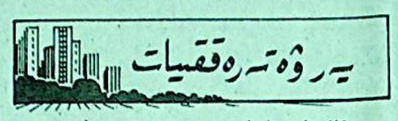
ھېيىلەر جەڭگى يولى تاپتى

تېكەس ناھىيىسى يېقىنقى ئۇچ يىلدىن بۇيان ھېيىلەر خىزمىتىنى خەلق ئىشلىرى خىزمىتىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، ھېيىلەر ئىشلىرىنى ساغلام راۋاجلاندۇرۇپ، ئۇلارغا جەڭگى يولى تېپىپ بەردى.

ئاجرىتىپ ئالىنە نەپەر ھېيىقا ھېيىلار ھارۋىسى ئېلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ 3 - كەسپ بىلەن شۇغۇللىنىشىغا شارائىت يارىتىپ بەردى. چولاقتېرەك يېزا چىپارتۇنلىغا

تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىشنى كۈچەيتكۈزۈشكە بولمايدۇ

مازىيە ئابدۇللا

«ئالقانچىلىك يەرنىمۇ قەدىرلەش ۋە ئۇنىڭدىن مۇۋاپىق پايدىلىنىش، تېرىلغۇ يەرلەرنى ھەققانىي تۇرده مۇھاپىزەت قىلىش» دۆلىتىمىزنىڭ تۇپ سىياسىتى.

ئادەم كۆپ، يەر ئاز، يەر زاپىسى كەم بولۇش دۆلىتىمىزنىڭ ئاساسلىق دۆلەت ئەھۋالى. ھازىر دۆلىتىمىزدە 1 مىليارد 200 مىليون نوپۇس بولۇپ، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان تېرىلغۇ يەر 1.2 موغىمۇ يەتمەيدۇ. دۆلىتىمىزنىڭ نوپۇسى يىلىغا 14 مىليون كۆپىيىپ ماڭماقتا. ئەگەر تېرىلغۇ يەر يىلىغا ھازىرقىدەك 5 مىليون مو سۈرئەت بويىچە كېمىيىپ كېتىۋېرىدىغان بولسا، ھەر يىلى 4 مىليارد جىڭ ئاشلىق كېمىيىدۇ. مۇشۇ بويىچە 2000 - يىلىغا بارغاندا مەملىكىتىمىز بويىچە 20 مىليارد جىڭدىن ئارتۇق ئاشلىق كېمىيىدۇ. مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا نوپۇس1 مىليارد 300 مىليونغا يېتىدۇ، يېڭىدىن قوشۇلىدىغان ئاھالە ئۈچۈن كېتىدىغان ئاشلىق 80 مىليارد جىڭدىن ئارتۇق بولىدۇ.مانا مۇشۇنداق بىرسى كېمىيىپ ماڭسا ئاقىۋىتى ئىنتايىن ئېغىر بولىدۇ.

تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىش مەسىلىسى - جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇشى ۋە تەرەققىي قىلىشىغا، دۆلىتىمىزنىڭ ئىستىقبالى ۋە تەقدىرىگە مۇناسىۋەتلىك زور مەسىلە. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە گوۋۇيۈەن تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىش خىزمىتىگە ئىنتايىن ئەھمىيەت بەردى. باش شۇجى جياڭ زېمىن تەكتلەپ مۇنداق دېدى: «تېرىلغۇ يەرلەرنى ھەققانىي تۇرده مۇھاپىزەت قىلىشمىز، يېزا ئىگىلىكىنىڭ مۇقىم تەرەققىي قىلىشىغا ھەققانىي تۇرده كاپالەتلىك قىلىشمىز، 1 مىليارددىن ئارتۇق نوپۇسنىڭ تاماق يېيىش مەسلىسىگە كاپالەتلىك قىلىشمىز كېرەك. بۇ بىر ستراتېگىيىلىك مەسىلە، شۇنداقلا ئۇلىمزنىڭ تەرەققىياتىدىكى زور مەسىلە، بۇنىڭغا مەڭگۈ بىپەرۋالىق قىلىشقا ۋە بوشاڭلىق قىلىشقا بولمايدۇ.» 1995- يىل 6 - ئاينىك 6 - كۈنى زۇڭلىلار يىغىنىدا لى پېڭ زۇڭلى تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىشتىكى قاتتىق تەدبىرنى ئۇنتۇرىغا قويۇشنى تەكتىلىدى. مۇئاۋىن زۇڭلى جياڭ چۈنيۈن مۇنداق دېدى: «تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىش مەسلىسىدە بىز چوقۇم پۈتكۈل مىللەتنىڭ تۇپ مەنپەئىتىنى، ئۇزاق مەزگىللىك مەنپەئىتىنى نەزەرگە ئېلىشىمىز، ھازىرقى كىشىلەردە ۋە كېيىنكى ئەۋلادلىرىمىزنىڭ ھايات‌ئالقىنىغا ۋە تەرەققىياتىنى نەزەرگە ئېلىپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئەقىل ئىشلىتىپ، ئىلىم - پەن ۋە تېخنىكىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك، ساغلام راۋاجلىنىشىغا ئىشەنچلىك كاپالەتلىك قىلىشىمىز كېرەك.» ئۇنىڭدىن كېيىن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىلەن رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى يىغىلىش، ھۆججەت ئېلان قىلىش ۋە باشقا ھەر خىل شەكىللەر ئارقىلىق تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىش توغرىسىدا بىر قاتار تەدبىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئاپتونوم رايونلۇق ئاساسىي قانۇن ئىجرا قىلىش ئورگىنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ئىجرا قىلىش ئورگىنى بولۇش سالاھىيىتى بىلەن، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ تەكلىپىنى ئاساس قىلىپ

ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى ئاسراش قانۇنى

مەملىكەتلىك تەشكىلات بۆلۈمى باشلىقلىرى يىغىنى بېيجىڭدا ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9-ئىيۇل تېلېگراممىسى. مەملىكەتلىك تەشكىلات بۆلۈمى باشلىقلىرى يىغىنى بۈگۈن بېيجىڭدا ئېچىلدى. يىغىندا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى جاڭ چۈەنجىڭ مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە تەشكىلات تارماقلىرى يولداش جياڭ زېمىننىڭ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن سۆھبەت يىغىندا قىلغان «تىرىشچ يۈقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرايلى» دېگەن مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، ئىزچىللاشتۇرۇپ، كادىرلار قوشۇنىنى ۋە رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، كادىرلارنىڭ، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئۇمۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈپ، ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ ئوڭۇشلۇق راۋاجلىنىشىغا تەشكىلىي جەھەتتىن كاپالەتلىك قىلىشى، ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا ئوڭۇشلۇق يېتىشكە كاپالەتلىك قىلىشى، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئۇزاققىچە ئەمىن بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمى ئاچقان بۇ قېتىمقى يىغىندا ئاساسلىقى يولداش جياڭ زېمىننىڭ قالدۇق ئىدىيىسىنىڭ تەسىرى تۆۋەنلىدىن بەزى جايلار ۋە تارماقلاردا ئادەم ئىشلىتىش جەھەتتە ناتوغرا ئىستىل ۋە چېركىلىشىش ھادىسلىرى مەۋجۇت. جاڭ چۈەنجىڭ ناتوغرا ئىستىل ۋە چېرىك ھادىسىلەرنىڭ بۇ جەھەتتىكى ئىپادىلىرىنى تەھلىل قىلغاندىن كېيىن مۇنۇلارنى تەكتىلىدى: كادىرلارنى قەتئىي تەۋرەپ پارتىيىنىڭ سىياسىتى بويىچە تاللاپ ئۆستۈرۈش، ئىشقا قويۇش كېرەك؛ پارتىيىنىڭ كادىرلارغا دائىر لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرى توغرىسىدىكى تەربىيىنى يەنمۇ كۈچەيتىش كېرەك؛ «پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبىرىي كادىرلىرىنى تاللاپ ئۆستۈرۈش، ئىشقا قويۇش خىزمىتى توغرىسىدىكى ۋاقتىلىق نىزام»نى قەتئىي ئىزچىل ئىجرا قىلىش كېرەك؛ ئادەم ئىشلىتىش جەھەتتىكى ناتوغرا ئىستىل ۋە چېرىك ھادىسلەرگە قارشى قەتئىي كۈرەش قىلىش كېرەك. بۇ جەھەتتە ساقلانغان مەسىلىلەر سېزىلسە، كىمگە چېتىشلىق بولۇشىدىن قەتئىينەزەر ئاخىرغىچە تەكشۈرۈش كېرەك؛ ئەمەل ئۈچۈن يول ماڭغانلارغا، ئەمەل تەلەپ قىلغانلارغا ئەمەس، بەلكى ئىشلارغا جاۋابكار بولۇش روھىنى كۈچەيتىپ، ئىشلارنى ئەمەلىيەتكە ئاساسەن ئىزچىل ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمى ئاچقان بۇ قېتىمقى يىغىندا ئاساسلىقى يولداش جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزى ئۈگىنىلىپ، ئۆزلەشتۈرۈلۈپ، نۆۋەتتىكى تەشكىلات خىزمىتىنىڭ ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيەشتۈرۈشنىڭ كونكرېت تەدبىرلىرى مۇزاكىرە قىلىنىدۇ.

جاڭ چۈەنجىڭ مۇنداق دېدى: يولداش جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىدە يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرۇشنىڭ ئىنتايىن مۇھىملىقى ۋە تەخىرسىزلىكى ئومۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈش، ئىزچىللاشتۇرۇپ، كادىرلار قوشۇنىنى ۋە رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، ئاساسىي تەلەپلەر يەنمۇ ئايدىڭلاشتۇرۇپ بېرىلگەن، يېڭى ۋەزىيەتتە كادىرلار خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن يۆنىلىش كۆرسىتىپ بېرىپلا قالماستىن، كادىرلارغا، بولۇپمۇ ياش كادىرلارغا ساغلام ئۆسۈپ يېتىلىش يولى كۆرسىتىپ بېرىلگەن. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە تەشكىلات تارماقلىرى يولداش جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنى ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى ئومۇمىيۈزلۈك ئۆستۈرۈپ، ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ ئوڭۇشلۇق راۋاجلىنىشىغا تەشكىلىي جەھەتتىن كاپالەتلىك قىلىشى، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئۇزاققىچە ئەمىن بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمى ئاچقان بۇ قېتىمقى يىغىندا ئاساسلىقى يولداش جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزى ئۆگىنىلىپ، ئۆزلەشتۈرۈلۈپ، نۆۋەتتىكى تەشكىلات خىزمىتىنىڭ ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيەشتۈرۈشنىڭ كونكرېت تەدبىرلىرى مۇزاكىرە قىلىنىدۇ.

جاڭ چۈەنجىڭ مۇنداق دېدى: يولداش جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىدە يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرۇشنىڭ ئىنتايىن مۇھىملىقى ۋە تەخىرسىزلىكى ئومۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈپ، ئىزچىللاشتۇرۇپ، كادىرلار قوشۇنىنى ۋە رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، كادىرلارنىڭ، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئۇمۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈپ، ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ ئوڭۇشلۇق راۋاجلىنىشىغا تەشكىلىي جەھەتتىن كاپالەتلىك قىلىشى، ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا ئوڭۇشلۇق يېتىشكە كاپالەتلىك قىلىشى، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئۇزاققىچە ئەمىن بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمى ئاچقان بۇ قېتىمقى يىغىندا ئاساسلىقى يولداش جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزى ئۆگىنىلىپ، ئۆزلەشتۈرۈلۈپ، نۆۋەتتىكى تەشكىلات خىزمىتىنىڭ ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيەشتۈرۈشنىڭ كونكرېت تەدبىرلىرى مۇزاكىرە قىلىنىدۇ.

جاڭ چۈەنجىڭ مۇنداق دېدى: يولداش جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىدە يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرۇشنىڭ ئىنتايىن مۇھىملىقى ۋە تەخىرسىزلىكى ئومۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈپ، ئىزچىللاشتۇرۇپ، كادىرلار قوشۇنىنى ۋە رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، كادىرلارنىڭ، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئۇمۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈپ، ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ ئوڭۇشلۇق راۋاجلىنىشىغا تەشكىلىي جەھەتتىن كاپالەتلىك قىلىشى، ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا ئوڭۇشلۇق يېتىشكە كاپالەتلىك قىلىشى، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئۇزاققىچە ئەمىن بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولى قۇرۇلۇشى پات ئارىدا باشلىنىدۇ

(بېشى 1 - بەتتە)

چېتىشلىق بولغان يەر سېتىۋېلىش، چۆرۈش، كۆچۈرۈش، ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىگە يۈكسەك ئەھمىيەت بېرىش، «يارىدەم بېرىش» جەھەتتە كۈچ سەرپ قىلىشى، خىزمەت ئىشلەپ، «تېز بولۇش» جەھەتتە ئۈنۈم ۋە نەتىجە ھاسىل قىلىشى لازىم.

جاڭ يۈنچۈەن شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئومۇمىيلىقنى كۆزدە تۇتۇش، دۆلەت قۇرۇلۇشىغا يارىدەم بېرىش داۋامىدىكى قانۇنغا خىلاپ، ئىنتىزامغا خىلاپ قىلمىشلارنى قەتئىي توسۇش لازىم.

جاڭ يۈنچۈەن شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئومۇمىيلىقنى كۆزدە تۇتۇش، دۆلەت قۇرۇلۇشىغا يارىدەم بېرىش شەرىپىلىك ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇپ، قۇرۇلۇشقا يەر سېتىۋېلىش، كۆچۈرۈش، توك، سۇ ئىشلىتىش، يەر، ماتېرىيال بىلەن تەمىنلەش، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇشى قاتارلىق جەھەتلەردە قولايلىق شارائىت يارىتىپ بېرىپ، تۆمۈرىيول قۇرۇلۇشى قوشۇنىغا زىچ ماسلىشىپ، جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ تۆمۈرىيولىنىڭ تۆت يىللىق مۇددىتىنى بىر يىل ئىلگىرى سۈرۈپ، ئۇچ يىلدا ئورۇنداپ، تۆمۈرىيول قۇرۇلۇشى تارىخىدا يەنە يېڭى مۆجىزە يارىتىشىنى ئۈمىد قىلدى.

ھاسىدىن نىياز سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: بارلىق كومپارتىيە ئەزالىرى، ھەرمىللەت كادىرلىرى، ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرى جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيولىنى ياساشنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتىنى چوڭقۇر تونۇشى، ھەر مىللەت خەلقى ئامىسى جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيول قۇرۇلۇشىغا يارىدەم بېرىشنى ھەققىي ئۆزىنىڭ ئىشى دەپ بىلىپ، ئۆزىگە ئۆي سالغاندەك، ئۆزىگە باغ ياپا قىلغاندەك جاپالىق ئىشلەپ تۆھپە قوشۇپ پايدىسى زامانىمىزغا، ئۆھپىسى ئەۋلادلارغا بولىدىغان بۇ ئۇلۇغ قۇرۇلۇشنى ياخشى ئېلىپ بېرىشى لازىم.

سەپەرۋەر قىلىش يىغىنىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومى سېكرېتارى ۋاڭ لېچۈەن سۆز قىلىپ، جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيولى قۇرۇلۇشىغا يەر باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى ئىمىن مېھمانشا جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيول قۇرۇلۇشىغا يەر سېتىۋېلىشتا ئالاھىدە بەلگىلىمىلەر توغرىسىدا تەپسىلىي ئىزاھات بەردى.

بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق پارتكومنىڭ شۇجىسى جاڭ جۇ ئوبلاستلىق پارتكوم، ئوبلاستلىق خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن مۇنداق دېدى: جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيولىغا يارىدەم بېرىشتە چوقۇم ياخشى باشلامچى بولۇپ، ياخشى قەدەم تاشلاپ، ئاپتونوم رايون تەلەپ قىلغان مۇددەت ئىچىدە ئوبلاست تەۋسىدىكى تۆمۈرىيول بويىدىكى ھەرقايسى ناھىيە، يېزا، مەيدانلاردا يەر سېتىۋېلىش، كۆچۈرۈش، تۆلەم بېرىش، ئورۇنلاشتۇرۇش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىشىغا كاپالەتلىك قىلىمىز.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيول قۇرۇلۇشىنى ماسلاشتۇرۇشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى ۋاڭ يۈسەن رىياسەتچىلىك قىلدى.

(بېشى 1 - بەتتە)

جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ يەر كۆلىمى ئاپتونوم رايون يەر كۆلىمىنىڭ 64 پىرسەنتىنى، ئاھالىسى ئاپتونوم رايون ئاھالىسىنىڭ 46.9 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. ئۇنىڭ 85 پىرسەنتى ئاز سانلىق مىللەت. ئىجتىمائىي، تارىخى، جۇغراپىيەۋى قاتارلىق سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي بىر قەدەر ئارقىدا قالدى. ئاپتونوم رايون بويىچە دۆلەت يار - يۆلەك بولىدىغان 25 نامرات ناھىيىنىڭ 20 سى جەنۇبىي شىنجاڭدا. لېكىن جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ بايلىقى مول، ئېلىمىزنىڭ يېڭى نەپىت سانائىتى ستراتېگىيىلىك زاپاس بازىسى، جەنۇبىي شىنجاڭدا يەنە ئۆزگىچە يورۇقلۇق، ئىسسىقلىق، سۇ، تۇپراق بايلىقى بار، ئۇ ئېلىمىز بويىچە ئەڭ چوڭ سۈيەنلىك ئاۋار ياختا بازىسى قىلىپ قۇرۇپ چىقىلىدۇ، جەنۇبىي شىنجاڭ ئېلىمىزدە ئېچىلىش ئالدىدا تۇرۇۋاتقان بىر پارچە گۈھەر زېمىن.

دېڭىز بويىدىكى ئىقتىسادىي تەرەققىي تاپقان رايونلارنىڭ مۇۋاپىقلەشتۈرۈلگە تېجرىبىلىرىگە ئاساسلانغاندا «بېيىش ئۈچۈن ئاۋۋال يول ياساش كېرەك». جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولىنى ياساش جىددىي قىنى بولۇپ قالدى، ئۇنى كېچىكتۈرۈشكە بولمايدۇ. ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى يەنمۇ كېڭەيتىشنىڭ ئېھتىياجى؛ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش، دۆلەت مۇداپىئەسىنى مۇستەھكەملەش، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداشنىڭ ئېھتىياجى. شۇنىڭ ئۈچۈن، جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيولى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش يولى، بېيىش، يېڭى ئەسىردىكى پولات «يېپەك يولى»، چېگرىنى مۇستەھكەملەش، دۆلەتنى قۇدرەت تاپقۇزۇش يولى. بۇ تۆمۈرىيولنى ياساشقا قاتنىشىش ۋە ئۇنىڭغا يارىدەم بېرىش شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ھاياتىدا ئېسىتقارلىنىشقا ئەرزىيدىغان خۇشاللىنارلىق ئىش.

ھازىرقى ئەڭ جىددىي مەسىلە يەر سېتىۋېلىش، چۆرۈش، كۆچۈرۈش، تۆلەم بېرىش، ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ھەققىي ياخشى ئىشلەشتىن ئىبارەت.

بۇ خىزمەتتە ۋەزىپە ئېغىر، بۇ خىزمەتنىڭ قىيىنلىق دەرىجىسى زور، ۋاقىت قىس، بۇ قۇرۇلۇشقا يەر ئىشلىتىش ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ قۇرۇلۇشقا يەر ئىشلىتىش تارىخىدا مىسلى كۆرۈلۈپ باقمىغان. لېكىن بىز بۇ خىزمەتنىڭ چوقۇم ياخشى ئۇلگە تىكلەپ بەرىدۇق». مۇشۇنداق ئۇلگە كۆچمەنلەرنى تەسىرلەندۈرۈشى ئارقىسىدا جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيولى قۇرۇلۇشىدىمۇ مۆجىزە يارىتىلىدۇ.

شىنجاڭنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقى ۋە ئىقتىسادىنىڭ يۇكسىلىشىگە مۇناسىۋەتلىك بولغان مۇشۇنداق چوڭ قۇرۇلۇش تولۇپ تاشقان سىياسىي قىزغىنلىقتا، سوغۇققان بولۇپ، ساقلىنۇاتقان مەسىلىلەر ۋە ئوتتۇرىغا چىقىش ئېھتىمالى بولغان مەسىلىلەرنى ئەستايىدىل تەھلىل قىلىپ، تەييارلىقنى ئوبدان قىلىشقا، ئەستايىدىل ئىشلەشكە موھتاج، ئەلۋەتتە. ھازىر مۇنداق ئىككى خىل خاھىشنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا ئالاھىدە دىققەت قىلىش كېرەك. ئۇنىڭ بىرى، «دۆلەت پۇل چىقىرىدۇ» دەپ قاراپ، دۆلەتتىن ئۆلچەمدىن ئارتۇق تۆلەم ئالماقچى بولۇش. ئاپتونوم رايون دۆلەتكە تۆلەم خىراجىتىنى ئاپتونوم رايون مالىيىسىدىن ھەل قىلىمىز دەپ ۋەدە بەرگەن، ئاپتونوم رايون بۇ جەھەتتە زور تىرىشچانلىق كۆرسەتتى. ئۆلچەمنى يەنە ئۆستۇرۇشكە ھەرگىز بولمايدۇ، جايلار ئومۇمىيلىقنى ئەزمرە تۇتۇپ كۆپلەپ تۆھپە قوشۇشى كېرەك. يەنە بىرى، «يەرلىكنىڭ يارىدەم بېرىشى» تەكتلەنگەنلىكىنى باھانە قىلىپ، سىياسەتنى تەكتلىمەسلىك. دېھقانلارنىڭ

ئۆسۈپ بېتىلىش يولى كۆرسىتىپ بېرىلگەن. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە تەشكىلات تارماقلىرى، بولۇپمۇ پارتكوملارنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى يولداش جيالڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنى چوقۇم ئەستايىدىل ئۆگىنىشى، چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈشى، قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇشى ۋە ئەملىيلەشتۈرۈشى، ئۇنى پارتىيە 14- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 4-، 5- ئومۇمىي يىغىنلىرىنىڭ روھى ۋە يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ

ئەمەل ئۇچۇن يول ماڭغانلارغا، ئەمەل تەلەپ قىلغانلارغا ئەمەل بەرمەيدىغان قالماستىن، ئۆلارنى قاتتىق تەنقىد قىلىش، مۇشۇنداق يول بىلەن تاللاپ ئۆستۈرۈلگەنلەر ۋە ئىشقا قويۇلغانلارنى قەتئىي قالدۇرۇۋېتىش كېرەك؛ ئەملىنى ساتقانلار ۋە سېتىۋالغانلار سېزىلسە، ئۇلارنى بىر-بىرلەپ ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ، بىر تەرەپ قىلىش ۋە قەتئىي قانۇن بويىچە جازالاش كېرەك؛

قىلىش كېرەك.

يېڭىنغا مەملىكەتتىكى 30 ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بۇ‌ئاستە قاراشلىق شەھەر ۋە 16 مۇ‌ئاۋىن ئۆلكە دەرىجىلىك شەھەرلەردىكى پارتكوملارنىڭ تەشكىلات بۆلۈم باشلىقلىرى، مەركەز، دۆلەت ئورگانلىرىنىڭ تەشكىلات، كادىرلار تارماقلىرىنىڭ ئالاقىدار مەسئۇللىرى قاتارلىقلاردىن بولۇپ 220 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى.

شنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ ئېلانى

ئىدارىمىزنىڭ «ئاپتونوم رايونىنىڭ ئەسلىدىكى چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركەتلىرى ۋە پاي چەكلىك شىركەتلىرىنى قايتىدىن تىزىملاشنى يولغا قويۇش توغرىسىدا پىكىر»ى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى (ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئىشخانىسى [1996] 5-نومۇرلۇق ھۆججىتى)نىڭ تەستىقلىشىدىن ئۆتتى. تۆۋەندىكى شىركەتلەر مەزكۇر ئېلان چىقىرىلغان كۈندىن باشلاپ 15 كۈن ئىچىدە ئەسلىدىكى تىزىملاتقان ئورگانغا بېرىپ قايتا تىزىملىتىش رەسمىيەتلىرىنى ئۆتەيدۇ:

1. 1994-يىل 6-ئاينىڭ 30-كۈنىدىن ئىلگىرى گوۋۇيۈەن ئېلان قىلغان «چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركەتلىرىنى قېلىپلاشتۇرۇش توغرىسىدا پىكىر»، «پاي چەكلىك شىركەتلىرىنى قېلىپلاشتۇرۇش

توغرىسىدا پىكىر» ۋە يەرلىك قانۇن-نىزام بويىچە تىزىملاتقان چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركەتلىرى ۋە پاي چەكلىك شىركەتلىرى.

2. يۇقىردا ئېيتىلغان قانۇن-نىزام بويىچە تەسىس قىلىنغان، لېكىن نامىغا «پاي چەكلىك»، «چەكلىك مەسئۇلىيەت» دېگەنلەر كىرگۈزۈلمىگەن شىركەتلەر.

3. يۇقىردا ئېيتىلغان شىركەتلەر مەبلەغ سېلىپ تەسىس قىلغان تولۇق مەبلەغلىك بالا شىركەتلەر.

ئالاھىدە ئېلان چىقاردۇق.

شنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى

1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 2 - كۈنى

تىببىي ماۋارىپنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ھەر مىللەت خەلقى ئۈچۈن بەخت يارىتايلى
شنجاڭ تىببىي شۆبۈەنى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىقىنى خاتىرىلەش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش

1956-يىلى شنجاڭ بويىچە بىردىنبىر تىببىي ئالىي بىلىم يۇرتى - شنجاڭ تىببىي شۆبۈەنى چېقىرا شەھەر ئۇرۇمچىدە قۇرۇلدى.

40 يىللىق تارىخىي مۇساپە جەريانىدا شنجاڭ تىببىي شۆبۈەنى تەرەققىي قىلىپ كۆپ خىل پەن قۇرۇلمىسىغا ئىگە، كۆپ قاتلاملىق، كۆپ مىللەتلىك ئۇنىۋېرسال تىببىي ئالىي مەكتەپكە ئايلاندى. مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش، پەن تەتقىقاتى، داۋالاش مۇئەسسەسلىرى تولۇق، مەكتەپ باشقۇرۇش ئەملىي كۈچى زور بولۇپ، ھازىر ئىككى دوكتورلۇق ئۇنۋان بېرىش ئورنى، 29 ماگىستىرلىق ئۇنۋان بېرىش ئورنى، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئۇچ نۇقتىلىق پەن تۈرى ھەم مەكتەپكە قاراشلىق ئۇچ دوختۇرخانا بار. 40 يىلدىن بۇيان ئوقۇتۇش، پەن تەتقىقاتى، داۋالاش قاتارلىق جەھەتلەردە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى. مەكتەپمىز دۆلەتكە 10 مىڭدىن كۆپرەك ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەپ بەردى، ئۇلارنىڭ كۆپىنچىسى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ داۋالاش، سەھىيە ئىشلىرىدىكى تايانچلارغا ئايلاندى.

40 يىلدىن بۇيانقى، بولۇپمۇ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش جەريانىدىكى مەكتەپ باشقۇرۇش نەتىجىلىرىنى كۆزدىن كۆچۈرۈپ، تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەش، ئىگىلىك تىكلەش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، مەكتەپمىزنىڭ جەمئىيەتتىكى تەسىرىنى كېڭەيتىش، ھەر ساھە ئەربابلىرىنىڭ ۋە مەكتەپداشلارنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشىنى قولغا كەلتۈرۈپ، مەكتەپمىزدىكى ئوقۇتقۇچى-ئوقۇغۇچى، ئىشچى- خىزمەتچىلەر ۋە مەكتەپداشلارنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ كۆرەش قىلىش روھىغا ئىلھام بېرىش، مەكتەپمىزنىڭ تەرەققىياتىنى تېخىمۇ ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، مەكتەپمىز 1996- يىلى 9-ئايدا تۆۋەندىكىدەك خاتىرىلەش پائالىيەتلىرىنى ئۆتكۈزمەكچى:

1. پەن -تېخنىكا خىزمىتى يېغىنى ۋە ئىلمىي ماقالە دوكلات يېغىنى؛
2. ئوقۇتۇش ئىسلاھاتى ۋە ئوقۇتۇشنى باشقۇرۇش تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يېغىنى؛
3. مەكتەپ تارىخىنىڭ كۆرگەزمىسىنى ئېكسكۇرسىيە قىلىش ۋە مەكتەپنىڭ قۇرۇلۇش تەرەققىياتىنى ئەكس ئەتتۈرىدىغان تېلېۋىزىيە مەخسۇس فىلمىنى كۆرۈش؛
4. سەنئەت كېچىلىكى ۋە چوڭ تېپتكى بىرلەشمە كۆڭۈل ئېچىش پائالىيىتى؛
5. مەكتەپنىڭ ئىلغار ئوقۇتۇش مۇئەسسەسلىرى ۋە نۇقتىلىق ئورۇنلىرىنى ئېكسكۇرسىيە قىلىش؛
6. مەكتەپداشلارنىڭ سۆھبەت يېغىنى ۋە دوستلۇق پائالىيىتى؛
7. مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچىلار، مۇنەۋۋەر مائارىپ خىزمەتچىلىرى، ئىلغار پەن-تېخنىكا خادىملىرى ۋە مۇنەۋۋەر تىببىي خادىملارنى تەقدىرلەش پائالىيىتىدىن ئىبارەت.

1996-يىل 9-ئاينىڭ 26-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن تىببىي شۆبۈەنىمىز قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىقىنى خاتىرىلەش چوڭ يېغىنى داغدۇغلىق ئېچىلىدۇ.

بىز مەكتەپمىزدىكى بارلىق ئوقۇتقۇچى- ئوقۇغۇچى، ئىشچى- خىزمەتچىلەرگە ۋەكالىتەن مەكتەپداشلارنىڭ ئانا مەكتىپىگە كېلىپ خاتىرىلەش پائالىيەتلىرىگە قاتنىشىشنى قىزغىن قارشى ئالىمىز. مەكتەپمىزنىڭ قۇرۇلۇش تەرەققىياتىنى قوللىغان، كۆڭۈل بۆلگەن دوستلارنىڭ خاتىرىلەش پائالىيىتىگە قەدەم تەشرىپ قىلىپ، ياخشى پىكىرلەرنى بېرىشىنى قارشى ئالىمىز. مەملىكىتىمىز ئىچى ۋە سىرتىدىكى مەكتەپداشلارنىڭ ئۆزئارا خەۋەر يەتكۈزۈشىنى ھەم مەكتەپ قۇرۇلغانلىقىنى خاتىرىلەش ئىشخانىسى ياكى ھەرقايسى فاكۇلتېتلار بىلەن ئالاقىلىشىشنى سەمىمىي ئۈمىد قىلىمىز.

ئادرېسى: شنجاڭ ئۇرۇمچى شەھىرى شنجاڭ تىببىي شۆبۈەنى يولى 8-نومۇر
پوچتا نومۇرى: 830054
تېلېفون نومۇرى: 4843398، 3333- 4841491(0991)
ئالاقىلەشكۈچى: لى جيىلك، شۇشىجى
فوتو تېلېگراف نومۇرى: 481491(0991)
شنجاڭ تىببىي ئىنستىتۇتى خاتىرىلەش ئىشخانىسى

پارتىيىنىڭ تەنقىد ۋە ئۆز - ئۆزىنى تەنقىد قىلىش ئىستىلىنى جارى قىلدۇرۇپ خەلقە پايدىلىق ئادەم بولايلى

مۇھەممەت مەمەت

يولداش جياڭ زېمىن پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 5-ئومۇمىي يىغىنىدا قىلغان «رەھبىرىي كادىرلار سىياسىيغا چوقۇم ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك» دېگەن سۆزىدە ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلاردىن «ئوبيېكتىپ دۇنياسى ئۆزگەرتىش بىلەن بىرگە سۇبيېكتىپ دۇنياسىنىمۇ تىرىشىپ ئۆزگەرتىپ، ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويۇشى»، «ئۆزىنى قەدىرلىشى، ئۆزىنى تۆتۈۋېلىشى، ئۆز-ئۆزىنى ئاكاھلاندۇرۇپ تۇرۇشى، ئۆزىگە ئۆزى ئىلھام بېرىشى»، «تەنقىد ۋە ئۆز-ئۆزىنى تەنقىدنى قانات يايدۇرۇپ، پارتىيە تەشكىلاتى ۋە ئامىسنىك نازارىتىنى ئاڭلىق قوبۇل قىلىشى»نى ئالاھىدە تەكىتلىدى. جياڭ زېمىننىڭ بۇ سۆزى نۆۋەتتىكى ئىلاھات چوڭقۇرلاشتۇرۇلۇپ، ئىشك كەڭ ئېچىۋېتىلگەن، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تەرەققىياتىنىڭ يولغا قويۇلۇپ، غايىت زور تەرەققىيات ۋە ئىلگىرىلەشى بولۇۋاتقان شارائىتتا ھەم ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار بايلىق، ئەمەل ۋە راھەت-پاراغەتتىن ئىبارەت بۇ «ئېزىنتقۇ»غا قانداق توغرا مۇئامىلە قىلىشتىن ئىبارەت كەسكىن سىناقتا دۈچ كەلگەن-مۇرەككەپ كۆرەش ۋەزىيىتىدە، پارتىيىنىڭ ئەسىر ھالقىيدىغان ئۆلۈغۋار كۆرەش نىشانىنى غەلبىلىك ئىشقا ئاشۇرۇشىدا ئىنتايىن مۇھىم رېئال ئەھمىيەتكە ئىگە.

جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسى ئۆلۈغ، شەرەپلىك، توغرا پارتىيە، تەنقىد ۋە ئۆز-ئۆزىنى تەنقىدتىن ئىبارەت ماركسىزم-لېنىنىزملىق قورالغا ئىگە پارتىيە بولغانلىقى ئۈچۈن ماۋجۇشى پۈتۈن پارتىيىنى، پارتىيە ئەزالىرىنى ۋە كادىرلارنى «ئۈينى دائىم سۈپۈرۈپ تۇرۇش لازىم. سۈپۈرمىگەندە چاڭ-توزان بېسىپ كېتىدۇ، يۈزىنى دائىم يۇيۇپ تۇرۇش لازىم، يۇمشاندا كىرلىشپ كېتىدۇ»، يولداشلىرىمىزنىڭ ئىدىيىسى ۋە پارتىيىمىزنىڭ خىزمىتىگىمۇ چاڭ-توزان قونۇپ قالدۇ، ئۇنىمۇ سۈپۈرۈپ ۋە يۇيۇپ تۇرۇش لازىم»، «ئېقىن سۇ سېسىمايدۇ، ئىشىك ئۇلگۇچىكى چىرىمەيدۇ» دېگەن سۆز ئۇلارنىڭ توختىمايى ھەرىكەتلىنىپ تۇرۇش جەريانىدا مىكروبلار ياكى باشقا جانلىق مەۋجۇداتلارنىڭ چىرىتىشكە قارشى تۇرىدىغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ. بىز ئۇچۇن ئېيتقاندا، خىزمەتلەرنى داۋىم تەكشۈرۈپ تۇرۇش، تەكشۈرۈشتە دېموكراتىك ئىستىلنى كېڭەيتىش، تەنقىد ۋە ئۆز-ئۆزىنى تەنقىدتىن قورقماسلىق، جۈرگىگو خەلقنىڭ «بىلگەننى ئېيتماي قويماسلىق، ئېيتقاندىمۇ قالدۇرماي ئېيتىش»، «سۆزلىگۈچىدە ئەيىب يوق، ئاڭلىغۇچى ئىبرەت ئالسۇن»، «بار بولسا تۇزىتىش، يوق بولسا ساقلىنىش» دېگەن پايدىلىق بولغان ھېكمەتلىك سۆزلىرىگە ئەمەل قىلىش ھەر خىل سىياسىي چاڭ-توزانلار ۋە سىياسىي مىكروبلارنىڭ يولداشلىرىمىزنىڭ ئىدىيىسىگە ۋە پارتىيىمىزنىڭ تېنىگە زىيان يەتكۈزۈشىگە قارشى تۇرۇشنىڭ بىردىنبىر ئۇنۇملۇك ئۇسۇلى» دەپ ئاكاھلاندۇرۇپ تۇرغان، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن ئارمىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەت خەلقىمۇ ماۋجۇشىنىڭ بۇ تەلىماتىغا ئەمەل قىلىپ، كۆرەش جەريانىدا ئۆزىنىڭ كەمچىلىك ۋە خاتالىقلىرىنى دادىللىق بىلەن تۇزىتىپ، غەلبىسىزى ئالغا ئىلگىرىلىگەنلىكى ئۈچۈن، پارتىيىمىز يوقىلۇقتىن بارلىققا كېلىپ، كىچىكلىكتىن چوڭەيىپ، ئاجىزلىقتىن كۈچەيىپ، دۈچ كەلگەن ھەر خىل قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، ئوڭچىل ۋە سولچىل لۇشيەنلەر ئۈستىدىن غەلبە قىلىپ، بۈگۈنكىدەك سىياسىي جەھەتتە پىشىپ يېتىلگەن، ھاياتىي كۈچى تولۇپ تاشقان ماركسىزم-لېنىنىزملىق ئىلغار پارتىيىگە ئايلانغان.

بىراق شۇنىڭغا دىققەت قىلىشىمىز كېرەككى، پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقى يولداش جياڭ زېمىن باشچىلىقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەتراپىغا زىچ ئۇيۇشۇپ، جۈڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى يولغا قويۇلۇۋاتقان، پارتىيىمىز 5-ئومۇمىي يىغىنىدا بەلگىلەنگەن ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ ئەسىر ھالقىيدىغان ئۆلۈغۋار نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن كۆرەشكە بىرلىكتە قاتناشقان بىر پەيتته بىر قىسىم كادىرلىرىمىز ئۆزلىرىگە بېرىلگەن ھوقۇقنى ھېچقانداق چەكلىمىگە ئۇچرىمايدىغان، قانداق ئىشلەتسە شۇنداق ئىشلەتكىلى بولىدىغان مۇقەددەس، دەخلىسىز نەرسە دەپ قاراپ، ئۆزى خالىغانچە ئىش قىلىۋاتىدۇ. ئۇلار پۇلنىڭ ئېزىقتۇرۇشى، ئالا - بېشىل ھۆزۈر - ھالاۋەتنىڭ بهوش قىلىشى بىلەن خۇددىنى يوقاتقىنىدەك ھەر خىل كەمچىلىك ۋە خاتالىقلارنى سادىر قىلىۋاتىدۇ. ئۇلار يەنىمۇ چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش ھەققىدە چىرايلىق گەپلەرنى قىلسىمۇ، يېغىندىن چىقىپ چىرىكلىك بىلەن شۇغۇللىنىۋاتىدۇ. ئېغىزدا مەركەز بىلەن بىردەك بولۇش ھەققىدە گەپ قىلسىمۇ، ئەمەلىيەتته يۇقىرىنىڭ سىياستى بولسا تۇۋەننىڭ تاقابىل تۇرۇش تەدبىرى بار دەيدىغان پوزىتسىيىدە بولۇۋاتىدۇ. بەزىلەر يۇقىرىدا غادىيىپ تۇرۇۋېلىپ، تۇۋەنگە بېرىپ تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلمايۋاتىدۇ. بەزىلىرى نامدا تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلسىمۇ، ئەمەلىيەتته ئات ئۈستىدە گۈل كۆرۈپ، شەكىلۋازلىق قىلىپ، ئامىنغا ئاۋارىچىلىك سېلىۋاتىدۇ، ھەتتا نام-شۆھرەت قوغلىشىپ ئەتىدىن كەچكىچە ئۆز ئەسلىنى ئەستايىدىللىق بىلەن شۇنى ئويلاپ كۆرۈشى كېرەككى، پارتىيەمىزنىڭ ئەڭ ئالىي رەھبىرى بولغان ماۋجۇشى ئەينى ۋاقىتتا ئۆز خىزمىتىدىكى كەمچىلىك ۋە سەۋىنلىك ئۈستىدە دادىللىق بىلەن ئۆز-ئۆزىنى تەنقىد قىلغان. «سەت بولۇش»تىن قورقماي ئۆزىنى دادىل تەكشۈرگەن ۋە بۇ تەكشۈرۈشنى تۆۋەنگە يەتكۈزۈشنى تاپىلىغان ۋە ئۇنى ئامەمدىن يوشۇرمىغان. دۇنيادا خاتالىق سادىر قىلمايدىغان كىشى بولمايدۇ. گەپ ئۇنى تۇزىتىشته. كومۇنىستلار، ئىنقىلاب قىلغۇچىلار خەلقە بەخت-ساتادەت يارىتىۋېلىش ئۈچۈن ھەقسىز، پارتىيىمىزنىڭ پارتىيىنىڭ تۇپ مەقسىتى، كۆرسىتىپ ئۆتكىنىدەك «بىز ھەر قانداق سىياسىي چاڭ-توزان ۋە سىياسىي مىكروبنىڭ پاكىز يۇزىمىزگە داغ تەگكۈزۈشىنى ۋە ھېچىرىم بەدىنىمىزنى زىدە قىلىشىنى قارشى ئالمىزمۇ؟ سان-ساناقسىز ئىنقىلابىي قۇربانلار خەلق مەنپەئىتى ئۈچۈن ئۆز ھاياتىنى قۇربان قىلدى. ھايات ياشاۋاتقان ھەر بىر كىشى ئۇلارنى ئەسلىگىنىمىزده كۆڭلىمىز بۇزۇلدۇ. بىزده قۇربان قىلغىلى بولمايدىغان يەنە قانداق شەخسىي مەنپەئەت بار. ۋاز كەچكىلى بولمايدىغان يەنە قانداق خاتالىق بار؟» «ئۆتۈقلارنى كۆرۈپلا ئۆز-ئۆزىمىزدىن قانائەتلىنىپ قالساق زادى بولمايدۇ، ئۆز-ئۆزىمىزدىن قانائەتلىنىپ قېلىشتىن ساقلىنىشىمىز، ئۆز كەمچىلىكلىرىمىزنى ھەر ۋاقىت تەنقىد قىلىپ تۇرۇشىمىز، خۇددى پاكىزلىق ئۈچۈن، چاڭ-توزانلارنى يوقىتىش ئۈچۈن ھەر كۈنى يۈزىمىزنى يۇيۇپ، ھەر كۈنى يەرنى سۈپۈرۈپ تۇرغىنىمىزغا ئوخشاش» بىزمۇ كۈندىلىك خىزمەت، ئۆگىنىش، تۇرمۇش ۋە باشقا جەھەتلەردىكى مەسىلىلەرنى راستچىل، سەمىمىيلىك بىلەن يەكۈنلەپ، ساقلانغان كەمچىلىك ۋە خاتالىقلارنى تۇزىتىپ، ئامىنىڭ ئىشەنچىسىنى قولغا كەلتۈرۈشىمىز لازىم. يەقەت مۇشۇنداق قىلغاندا «ئېقىن سۇ سېسىمغان»دەك، «ئىشىك ئۇلگۇچىكىنى قۇرت يېمىگەن»دەك بىزمۇ مەڭگۈ غالىب تۇرۇندا تۇرالايمىز.

شۇنىمۇ ئېيتىپ ئۆتۈش كېرەككى، پارتىيىلىك بىر كادىردا بولۇپمۇ رەھبەرلىك ۋەزىپىسىنى ئۈتەۋاتقان كادىردا، تەنقىد ۋە ئۆز-ئۆزىنى تەنقىد قىلىشقا جۈرئەت قىلىش روھىنىڭ بولۇشى-بولماسلىقى شۇ كادىرنىڭ سەۋىيىسىنىڭ يۇقىرى - تۆۋەنلىكىنى، دۇنيا قارىشىنىڭ توغرا ياكى خاتالىقىنى كۆرسىتىپ بېرىدىغان مۇھىم ئالامەتلەرنىڭ بىرى. ئەگەر سىزنىڭ سەۋىيىڭىز يۇقىرى، دۇنيا قارىشىڭىز توغرا، ماركسىزملىق بىلىش نەزەريىسى بىلەن دىئالېكتىكىنى ياخشى ئىگىلىگەن ئىكەنسىز، ئۇ ھالدا سىز ئۆزىڭىزنى چۈشىنىپ، ئۆزىڭىزگە ئوبيېكتىپ ھالدا توغرا باھا بېرەلەيسىز. ئۆزىڭىزنىڭ كەمچىلىك ۋە يېتەرسىزلىكلىرىڭىزنى بايقىيالايسىز ۋە ئۇنى تۇزىتىشكە دادىل ئىرادىنەلەيسىز. ئەگەر بۇنىڭ ئەكسىچە دۇنياقارىشىڭىز مۇجەمەل بولسا، ئۇ ھالدا سىز ئۆزىڭىزنى چۈشىنەلمەيسىز، ئۆزىڭىزگە توغرا باھا بېرەلمەيسىز. ئۆزىنى چۈشىنەلمىگەن، ئۆزىگە ئۆزى باھا بېرەلمىگەن كىشىنىڭ باشقىلارنى چۈشىنىشى، ئۇلارنىڭ خىزمىتىگە توغرا باھا بېرەلىشىدىن سۆز ئېچىش تېخىمۇ مۇمكىن ئەمەس.

دېمەك، ئۆزىنى ئۆزى تەنقىد قىلىش ئىستىلى پارتىيەمىزنى باشقا ھەر قانداق پارتىيىدىن روشەن ئايرىپ تۇرىدىغان ئىنقىلابىيلىقتا، ئەمەلىيەتچانلىقتا ئېگە مۇھىم بىر بەلگە بولۇپ، ئۇ، ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىمىزنىڭ ئۆز ئەزالىرىنى ئامىغا يېقىنلاشتۇرۇش ۋە پارتىيىمىزنىڭ ئامما ئارىسىدىكى ئوبرازىنى قوغداشنىڭ ياخشى ئۇسۇلى، شۇنداقلا نۆۋەتتىكى چىرىكلىشىش، سىياسىي جەھەتته چۈشكۈنلىشىشنى توگىتىشنىڭ، ئامما ئارىسىغا چوڭقۇر چۆكۈشنىڭ، ئۆزىنى ئۆزگەرتىشنىڭ، پارتىيە بىلەن ئىدىيە، سىياسىي، تەشكىلىي جەھەتته بىردەك بولۇشنىڭ ۋە پاك-دىيانەتلىك بولۇشنىڭمۇ ئۇنۇملۇك ئۇسۇلى. شۇڭا كەڭ پارتىيە ئەزالىرى ۋە كادىرلار، بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار پارتىيەمىزنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسى بولغان ئۆزۈن يىللىق ئىنقلاب ۋە قۇرۇلۇش ئەمەلىيىتىدە ياخشى ئۇنۇم بېرىپ كەلگەن ئۆز-ئۆزىنى تەنقىد قىلىش ئېسىل ئىستىلىنى داۋاملىق ياخشى جارى قىلدۇرۇپ، يولداشىمىز جياڭ زېمىن كۆرسەتكەندەك: «ئالىيجانابلار ئادەم، پاك ئادەم، ئەخلاقلىق ئادەم، پەس ئارزۇ - ھەۋەسلەردىن خالى ئادەم، خەلقە پايدىلىق ئادەم بولۇش ئۈچۈن تىرىشىشىمىز»، قىسقىسى يېڭى دەۋردىكى لايىقەتلىك رەھبىرىي كادىرلاردىن بولۇش ئۈچۈن تىرىشىشىمىز لازىم.

دىنىي پائالىيەتلەرنى سوتسىيالىستىك قانۇن ئىزىغا سېلىش لازىم

قاندۇرىشت ئاندۇللا

يولداش جياڭ زېمىن «بىرىنچى، پارتىيىنىڭ دىنىي سىياستىنى ئومۇمىيۈزلۈك، توغرا، ئىزچىل ئىجرا قىلىش كېرەك. ئىككىنچى، دىنىي ئىشلارنى باشقۇرۇشنى قانۇن بويىچە كۈچەيتىش كېرەك. ئۈچىنچى، دىننى سوتسىيالىزم بىلەن ئۇزۇنۇرا بولسىمۇ، ئۇ ماتېرىيال ئەھمىيەت بېرىپ، پارتىيىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى چاڭ تۇتقاچقا، قىسقىغىنە 20 يىل ئىچىدە ئىقتىسادى يۈكسەك تەرەققىي قىلغان دۆلەتكە ئايلاندى. شۇڭا يەن-تېخىمۇ ئۆ ماتېرىپ ئارقىلىق شىنجاڭنى گۈللەندۈرۈش ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇشنى ئىزچىل ئىجرا قىلىدۇ. پارتىيىنىڭ دىنىي خىزمىتى ئىزچىل ئىجرا قىلىندى. دىنغا ئېتىقاد قىلىدىغان كىشىلەرمۇ، ئېتىقاد قىلمايدىغان كىشىلەرمۇ قانۇنۇنىڭ قوغدىشىغا ئىگە بولۇپ، دىنغا ئېتىقاد قىلىش-قىلماسلىق تەرىكىنلىكى ھوقۇقىدىن تولۇق بەھرىمەن بولدى

باشقۇرۇشنى قانۇن بويىچە كۆچەيتىش كېرەك.

ئۇچىنچى، دىنىي سوتسىيالىزم بىلەن تۇزۇتارا ماسلىشىشقا پائال يېتەكلەش كېرەك» دەپ ئېنىق كۆرسەتتى. بۇ يېتەكچى ئىدىيە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۆچەيتىش، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش، ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

دۆلىتىمىزنىڭ ئاساسىي قانۇنىدا: «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ پۈقرالىرى دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكىگە ئىگە» دەپ بەلگىلەنگەن. «دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكى» مۆكەممەل ئۇقۇم بولۇپ، ھەرگىزمۇ «دىن ئەركىنلىككە ئىگە» دېگەنلىك ئەمەس، يەنى ھەر بىر پۈقرا دىنغا ئېتىقاد قىلىش ئەركىنلىكىگىمۇ ئىگە، ئېتىقاد قىلماسلىق ئەركىنلىكىنى قوغداشنى تەكىتلەپلا قالماستىن، بەلكى دىنغا ئېتىقاد قىلماسلىق ئەركىنلىكىنى قوغداشنى كۆچەيتىشكە دىققەت قىلىشنىمۇ تەكىتلەش كېرەك. ماركسزمچىلار تۇيۇقسىز ئېيتقاندا، دىن خەلقنى بىخوتلاشتۇرىدىغان ئىجتىمائىي رولغا ئىگە دەپ قارايدۇ. سوتسىيالىزم شارائىتىدا ئېلىمىزدىكى دىنىي زاتلارنىڭ زور كۆپچىلىكى ۋەتەننى سۆيىدۇ، پارتىيىنى ھىمايە قىلىدۇ، سوتسىيالىزم يولىدا ماڭىدۇ، ئەمما بۇنىڭ بىلەن دىنىنىڭ بىخوتلاشتۇرۇش رولى قالمىدى دەپ ئېيتقىلى بولمايدۇ. ئىقتىساد، سىياسىي، پەن-تېخنىكا، مەدەنىيەت-مائارىپ قاتارلىقلارنىڭ ئۇزلۇكسىز تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، دىنىمۇ كىشىلەرگە ئۆز تەسىرىنى كۆرسىتىپ بارىدۇ.

يولداش دېڭ شياۋپىڭ: 1 - «پەن-تېخنىكا ئىشلەپچىقىرىش كۈچى» دەپ ئېنىق كۆرسەتتى. دۇنياىدىكى ھەرقانداق بىر دۆلەت، بىر رايون تەرەققىي تاپماقچى بولىدىكەن، چوقۇم پەن-تېخنىكىنى تاينىشى، مائارىپ ئارقىلىق خەلق ئاممىسىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە ئالاھىدە بولغان دۆلەت ئەركىنلىكى سىياسىي ئېتىقاد ئەركىنلىكى ئەمەس. ئۇ پەقەت ئىنسانلارنىڭ ئەركىنلىكىنى ئىپادىلەيدۇ. ئىقتىساد، سىياسىي، مەدەنىيەت-مائارىپ قاتارلىقلارنىڭ ئۇزلۇكسىز تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، دىنىمۇ كىشىلەرگە ئۆز تەسىرىنى كۆرسىتىپ بارىدۇ.

دۆلىتىمىزنىڭ ئاساسىي قانۇنىدا: «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ پۇقرالىرى دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكىگە ئىگە» دەپ بەلگىلەنگەن. «دىنىي ئېتىقاد ئەركىنلىكى» مۆكەممەل ئۇقۇم بولۇپ، ھەرگىزمۇ «دىن ئەركىنلىككە ئىگە» دېگەنلىك ئەمەس، يەنى ھەر بىر پۇقرا دىنغا ئېتىقاد قىلىش ئەركىنلىكىگىمۇ ئىگە، ئېتىقاد قىلماسلىق ئەركىنلىكىنى قوغداشنى تەكىتلەپلا قالماستىن، بەلكى دىنغا ئېتىقاد قىلماسلىق ئەركىنلىكىنى قوغداشنى كۆچەيتىشكە دىققەت قىلىشنىمۇ تەكىتلەش كېرەك. ماركسزمچىلار تۇيۇقسىز ئېيتقاندا، دىن خەلقنى بىخوتلاشتۇرىدىغان ئىجتىمائىي رولغا ئىگە دەپ قارايدۇ. سوتسىيالىزم شارائىتىدا ئېلىمىزدىكى دىنىي زاتلارنىڭ زور كۆپچىلىكى ۋەتەننى سۆيىدۇ، پارتىيىنى ھىمايە قىلىدۇ، سوتسىيالىزم يولىدا ماڭىدۇ، ئەمما بۇنىڭ بىلەن دىنىنىڭ بىخوتلاشتۇرۇش رولى قالمىدى دەپ ئېيتقىلى بولمايدۇ. ئىقتىساد، سىياسىي، مەدەنىيەت-مائارىپ قاتارلىقلارنىڭ ئۇزلۇكسىز تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، دىنىمۇ كىشىلەرگە ئۆز تەسىرىنى كۆرسىتىپ بارىدۇ.

پۈل مۇئامىلە قانۇنچىلىق قورۇلۇشنى كۈچەيتەيلى

جۇڭگو خەلق بانكىسى بۇ يىل 1-مايدىن باشلاپ ئامانەت پۇل ۋە قەرز پۇل ئۆسۈم نىسبىتىنى تۆۋەنلەتكەنلىكىنى ئېلان قىلىپ، پۈتكۈل جەمئىيەتنىڭ دىققىتىنى قوزغىدى. بۇ قېتىم بانكا ئۆسۈم نىسبىتىنى مۇۋاپىق تۆۋەنلىتىشىنى ئېلىمىزنىڭ ھازىرقى ئىقتىسادىي ۋەزىيىتىگە بەلگىلەن، شۇنداقلا ئۆسۈم نىسبىتىنىڭ تۆۋەنلىتىلىشى ئېلىمىز ئۆسۈم نىسبىتىنى بازارلاشتۇرۇش نىشانىغا قاراپ سالماق قەدەم بىسۋاتقانلىقىنى كۆرسىتىدۇ.

ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغاندىن بۇيان ئېلىمىزنىڭ ئامانەت پۇل ئۆسۈم نىسبىتى كۆپ قېتىم ئۆستۈرۈلۈپ، ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن زور مىقداردا مەبلەغ جۈغلاپ بېرىلدى. بولۇپمۇ 1993-يىلى ئېلىمىزنىڭ ئىقتىساددا قىزىپ كېتىش ئەھۋالى كۆرۈلۈپ، پۇل پاخاللىقى ئېغىرلاشقان ۋاقىتتا ئېلىمىز مەركىزىي بانكىسى قىسقىغىنە ئىككى ئاي ئىچىدە ئامانەت پۇل ئۆسۈم نىسبىتىنى ئىككى قېتىم ئۆستۈرۈپ، بانكىنىڭ ئىناۋىتى ئارقىلىق زور مىقداردىكى پۇلنى خەزىنىلەشتۈرۈپ، ئوبوروتتىكى نەق پۇل مىقدارىنى ئازايتىپ، پۇل پاخاللىقىنى تىزگىنلەش جەھەتتە زور تۆھپە قوشتى. ئۆسۈم نىسبىتىنىڭ ئۆسۈشى يا كى تۆۋەنلىشىنىڭ ئاكتىپ ۋە پاسسىپ تەسىرى بار، ئامانەت پۇل ئۆسۈم نىسبىتى ئۆستۈرۈلگەندە بانكىلارنىڭ ئىناۋەت ئارقىلىق پۇلنى خەزىنىلەشتۈرۈش كۈچى كۈپەيىپ، پۇل پاخاللىقىنى تىزگىنلەشكە پايدىلىق بولىدۇ، لېكىن ئامانەت پۇل ئۆسۈم نىسبىتىنىڭ ئۆستۈرۈلۈشى بىلەن بانكىلارنىڭ قەرز پۇل ئۆسۈم نىسبىتىمۇ ئۆسۈپ، جەمئىيەتنىڭ ئوتتۇرىچە مەبلەغ پايدا نىسبىتى، مەبلەغ سېلىش ئۇنۇمى تۆۋەنلەپ، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئېشىشى چەكلىمىگە ئۇچرايدۇ؛ ئامانەت پۇل ئۆسۈم نىسبىتى تۆۋەنلىتىلگەندە ئەھۋال بۇنىڭ ئەكسىچە بولىدۇ. دېمەك ئۆسۈم نىسبەت سەۋىيىسى ئىقتىسادنىڭ ئايلىنىش ئەھۋالى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك بولۇپ، ئىقتىسادنىڭ ئايلىنىش ئەھۋالى ئۆسۈم سەۋىيىسى بەلگىلەيدۇ، ئۆسۈم سەۋىيىسى ئىقتىسادىي ئايلىنىشقا تەسىر كۆرسىتىدۇ. ھالبۇكى ئېلىمىز بانكا ئۆسۈم نىسبىتىنى يۇقىرى بولۇشى ئۆز نۆۋىتىدە ئىقتىسادنىڭ مۇقىم بولۇشىغا غايەت زور تۆھپە قوشقان بولسىمۇ، ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەش ئارقىلىق ئىقتىسادىي ۋەزىيەتنىڭ ئۆزگىرىشىگە ئەگىشىپ، ئۆسۈم نىسبىتى داۋاملىق يۇقىرى سەۋىيىدە تۇرۇغاچقا، ماكرو ئىگىلىككە پاسسىپ تەسىر كۆرسەتتى، شۇنداقلا يەنە بىر نەچچە يىلدىن بۇيان ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەش ئارقىلىق مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى زور دەرىجىدە تۆۋەنلەپ، بۇ يىل 1-يېرىملىدە تۇنجى قېتىم بىر يىللىق ئامانەت ئۆسۈم نىسبىتىدىن تۆۋەن سەۋىيىگە چۈشتى، بۇ ئېلىمىزنىڭ بانكا ئامانەت - قەرز ئۆسۈم نىسبىتىنى مۇۋاپىق تۆۋەنلىتىشىگە تولۇق شەرت-شارائىت يارىتىپ بەردى. شۇڭا مەركىزىي بانكا ئومۇمىي ئىقتىسادىي ۋەزىيەتنى كۆزدە تۇتۇپ، ئۆسۈم پىشاڭىنىڭ ئاكتىپ رولىنى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن بانكا ئامانەت ئۆسۈم نىسبىتىنى ئوتتۇرىچە 0.98 پوئېنت، قەرز ئۆسۈم نىسبىتىنى 0.75 پوئېنت تۆۋەنلىتىشنى قارار قىلدى.

بۇ ئاھالىلەرنىڭ ئەمەلىي مەنپەئىتىگە تەسىر يەتكۈزمەيدۇ. چۈنكى ئامانەت - قەرز ئۆسۈم نىسبىتى تۆۋەنلەتىلگەندىن كېيىن، يەنى 1-مايدىن باشلاپ قويۇلغان ئامانەتلەرگە تەڭشەلگەندىن كېيىنكى ئامانەت ئۆسۈم نىسبىتى بويىچە ئۆسۈم بېرىلىدۇ. نوقۇل ھالدا ئامانەت ئۆسۈم نىسبىتىنىڭ تۆۋەنلىشىگە بويىچە قارىغاندا ئامانەت قويغۇچىلارغا تېگىدىغان ئەمەلىي مەنپەئەت كۆرۈنەرلىك قىلغىنى بىلەن، مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ئامىلىنىڭ ئۆزگىرىشىنى كۆزدە تۇتۇپ، كەڭ دائىرىدىن كۆزىتكەندە ئامانەت قويغۇچىلارنىڭ ئەمەلىي مەنپەئىتى تەسىرگە ئۇچرىمايلا قالماستىن، بەلكى ئەمەلىي مەنپەئىتى ئالدىنقى يىلىدىكىدىن يامانلاشمايدۇ. مەسىلەن: قەرەلى بىر يىللىق ئامانەتنى مىسالغا ئالساق 1994-، 1995-يىلى ئۆسۈم نىسبىتى% 10.98 ئىدى، بۇ ئىككى يىلدا مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى% 21.7 ۋە% 14.8 بولۇپ، مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى بىلەن قەرەلى بىر يىللىق ئامانەتنىڭ ئۆسۈم نىسبىتى ئوتتۇرىسىدا 10.72، 3.82 پوئېنت تەتۇر پەرق بار ئىدى. شۇڭا بىر يىللىق ئامانەتكە بېرىلگەن ئۆسۈم پۇل پاخاللىقىدىن كېلىپ چىققان زىيانىنى تولدۇرۇشقىمۇ يەتمەيدىغان بولۇپ قالدى. بۇ يىل قەرەلى بىر يىللىق ئامانەتنىڭ ئۆسۈم نىسبىتى ئەسلىدىكى% 10.98 تىن% 9.18 كە تۆۋەنلىتىلگەن بولسىمۇ، لېكىن بۇ يىل 1-پەسلىدە مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى% 7.7 كە تۆۋەنلىگەنلىكى ئۈچۈن ئىككىسىنىڭ ئوتتۇرىسىدا 1.48 پوئېنت ئوك پەرق بارلىققا كەلدى. دېمەك، ئامانەت ئۆسۈم نىسبىتى ئازراق تۆۋەنلىتىلگەن بولسىمۇ، مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمىنىڭ تۆۋەنلىشى سەۋەبىدىن ئامانەت قويغۇچىلارغا تېگىدىغان ئەمەلىي مەنپەئەت كۆرۈنەرلىك ئاشتى. ئۇنىڭدىن باشقا ئامانەت - قەرز ئۆسۈم نىسبىتىنىڭ تۆۋەنلىشى بىلەن كارخانىلارنىڭ يۈكى يەڭگىللەپ، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ راۋاجلىنىشىغا ياخشى شارائىت ھازىرلاندى، شۇنىڭ بىلەن ئىشچى-خىزمەتچىلەر كىرىمىنىڭ داۋاملىق ئېشىشىغا ياخشى شارائىت يارىتىلدى.

تەسىرى روشەنلىشىشكە باشلىدى.

بىرىنچىدىن، كارخانىلارنىڭ يۈكى ئېغىرلاپ، ئىشلەپچىقىرىش چەكلىمىگە ئۇچرىدى. بىزگە مەلۇمكى بانكا ئۆسۈمى سودا-سانائەت كارخانىلىرى يارانقان پايدىنىڭ بىر قىسمىدۇر، شۇڭا بانكىنىڭ ئۆسۈم سەۋىيىسى سودا-سانائەت كارخانىلىرىنىڭ ئونتۇرىچە پايدا سەۋىيىسىدىن تۆۋەن بولغاندىلا، ئۇنىڭ ئىجتىمائىي ئىقتىسادتا ئويناىدىغان ئاكتىپ رولى گەۋدىلىنىدۇ. لېكىن سودا-سانائەت كارخانىلىرىنىڭ ھازىرقى ئەھۋالىدىن قارىغاندا بانكىنىڭ قەرز پۇل ئۆسۈم نىسبىتى ئۆستۈرۈلگەنلىكتىن كارخانىلارنىڭ ئۆسۈم تۆلەش يۈكى ئېغىرلاپ، مەبلەغنىڭ پايدا نىسبىتى تۆۋەنلەپ، كارخانىلارنىڭ تاپقان پايدىسى قەرز پۇل ئۆسۈمىنى تۆلەشكىمۇ يەتمەيدىغان ئەھۋال شەكىللەندى. نەتىجىدە يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيان كارخانىلارنىڭ ئىقتىسادىي ئۇنۇمى ئۆزلۈكسىز تۆۋەنلەپ، كارخانىلارنىڭ زىيان تارتىش دائىرىسى ئۇزلۇكسىز كېڭەيدى. كارخانىلار ئىشلەپچىقىرىش مەبلىغىنى ئىشلەپچىقىرىش جەريانىغا سالماي، بانكىغا ئامانەت قويسا كارخانىلارغا نىسبەتەن ئۇنۇمى يۇقىرى بولىدىغان غەلىتە ئەھۋال شەكىللەندى. بۇ ئەھۋاللار ئىشلەپچىقىرىشنىڭ مۇقىم، داۋاملىق راۋاجلانىشى، ماكرو ئىگىلىكنىڭ مۇقىم بولۇشىغا پايدىسىز ۋەزىيەتنى كەلتۈرۈپ چىقاردى.

ئىككىنچىدىن، بانكىلارنىڭ تىجارەت قىيىنچىلىقى ئېشىپ، بانكىلارنىڭ زىيىنى كۆپىيىپ كەتتى. ئامانەت پۇل ئۆسۈم نىسبىتى يۇقىرى بولغانلىقتىن بانكىلارغا قالدىغان ئۆسۈم پەرقى كېمەيىپ، بانكىلارنىڭ تىجارەت ئۇنۇمى تۆۋەنلەپ كەتتى. يەنە بىر جەھەتتىن كارخانىلارغا بېرىلىدىغان قەرز ئۆسۈم نىسبىتى يۇقىرى بولغانلىقتىن كارخانىلار زىيان تارتىپ، بانكا ئۆسۈمىنى بېرەلمەسلىك ئەھۋالى ئېغىرلاپ، بانكىلارنىڭ تىجارىتى قىيىن ئەھۋالغا چۈشۈپ قالدى.

ئۈچىنچىدىن، ئېلىمىزنىڭ ئامانەت ئۆسۈم نىسبىتى يۇقىرى بولۇپ، خەلقارادىكى ئوتتۇرىچە ئامانەت ئۆسۈم نىسبىتى ئوتتۇرىسىدىكى ئۆسۈم پەرق بىر قەدەر زور بولغانلىقتىن، خەلقارا كاپىتال بازىرىدىكى مەبلەغلەرنىڭ ئېلىمىزگە ئېقىپ كىرىپ ئامانەتكە قويۇلۇپ، ئۆسۈم پەرق پايدىسىنى ئېلىش ئەھۋالى ئېغىرلىشىپ كەتتى. بۇ ئەھۋال ئېلىمىز بايلىقىنىڭ سىرتقا ئېقىپ كېتىشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىپ، پۇل مۇئامىلىدىكى خەۋپ - خەتەرنى ئاشۇرۇۋەتتى.

ھالبۇكى، يۇقىرىقى ئۈچ خىل ئەھۋالنىڭ باش كۆتۈرۈشى ئېلىمىزنىڭ بانكا ئامانەت قەرز ئۆسۈم

قىلىش-قىلماسلىق ئەركىنلىكى ھوقۇقىدىن تولۇق بەھرىمەن بولدى. پارتىيىنىڭ دىنىي خىزمىتى توغرىسىدىكى بىر قاتار فاكتىچىن، سىياسەتلىرىنىڭ ئاساسەن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى دىننى باشقۇرۇشنى كۆچەيتىش توغرىسىدىكى بەزى بەلگىلىمىلەرنى قارىتىملىق بولغان ھالدا تۈزۈپ، دىنىي پائالىيەتلەر ئاساسىي جەھەتتىن دۆلەت قانۇنى، قائىدە-نىزامى ۋە سىياسىتى ئىزىغا سېلىنىپ، مىللىي، دىنىي ساھەدىكى نۇرغۇنلىغان ۋەتەنپەرۋەر زاتلار سىياسىي جەھەتتە مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇلدى. بەزىلىرى رەھبەرلىك ئورنىغا قويۇلدى. بۇ مىللەتلەر مۇناسىۋىتىنى ياخشىلاش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۆچەيتىشتە مۇھىم رول ئويناىدى. لېكىن ئىتتايىن ئاز ساندىكى بىر ئوچۇم مىللىي بۆلگۈنچى ئۇنسۇرلار دىننىدىن پايدىلىنىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىدىغان بۆلگۈنچىلىك ھەرىكەتلىرى بىلەن شۇغۇللىنىپ، ئامما ئىچىدە قۇتراتقۇلۇق قىلىۋاتىدۇ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى بۇزۇش، پارتىيە رەھبەرلىكىنى ئاغدۇرۇۋېتىش غەرىزىدە بولۇۋاتىدۇ. شۇڭا شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىدىغان ھەر قانداق ھەرىكەتلەرنىڭ يۈز بېرىشىدىن ھوشيار بولۇپ، دىنىي پائالىيەتلەرنى سوتسىيالىستىك قانۇن ئىزىغا سېلىپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش، شىنجاڭنى گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن «ئىككى ئايرىلالماسلىق» ئىدىيىسىنى پۈختا تۇرغۇزۇپ، ئىتتىپاقلىق ئارزۇسىنى ئاساس قىلىپ، ئىتتىپاقلىقتا پايدىسىز سۆز ۋە ئىشلارنى قىلماي، ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى، ھەربىيلەر بىلەن خەلقنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى، بىگانىلەر بىلەن يەرلىكنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، ئومۇملۇقنى ئاساس قىلىپ، زىددىيەت، ماجىرالارنى مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلىپ، شىنجاڭنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى بىر نىيەت-بىر مەقسەتتە ياخشى ئىلىپ بېرىشىمىز لازىم، شۇنداقلا ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئامما مىللىي بۆلگۈنچىلىك شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىغا تەسىر يەتكۈزىدىغان ئاساسىي خەۋپ دېگەن قاراشنى پۈختا تۇرغۇزۇپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىكنىڭ ئەكسىيەتچىل ماھىيىتىنى ئېنىق تونۇپ، تەجرىبە-ساۋاقلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەر بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان دىن تونىغا ئورنىۋالغان ئىنتايىن ئاز ساندىكى مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ بۇزغۇنچىلىق ھەرىكەتلىرىنى ۋاقتىدا پاش قىلىپ، ئۇلارغا قەتئىي زەربە بېرىشى كېرەك.

ئۇزاق مۇددەتلىك، مۇقىم دوستلۇق، ھەمكارلىق بىناسى قۇرۇپ چىقايلى

ـ رەئىس جياڭ زېمىننىڭ ياۋروپا، ئاسىيادىكى ئالتە دۆلەتكە قىلغان زىيارىتى مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى

دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن تەكلىپكە بىنائەن 6-ئاينىڭ 23-كۈندىن 7-ئاينىڭ 6-كۈنگىچە ئىسپانىيە، نورۋېگىيە، رۇمىنىيە، ئۆزبېكىستان، قىرغىزستان، قازاقستان قاتارلىق ئالتە دۆلەتتە زىيارەتتە بولدى، زىيارەت تولۇق مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشتى.

ئىسپانىيىنىڭ پادىشاھى خۇئان كارلوس I ۋە خانىش سوفىيە 6-ئاينىڭ 24-كۈنى ئوردىدا زىياپەت ئۆتكۈزۈپ، رەئىس جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ۋاڭ يېپىڭنى قارشى ئالدى.

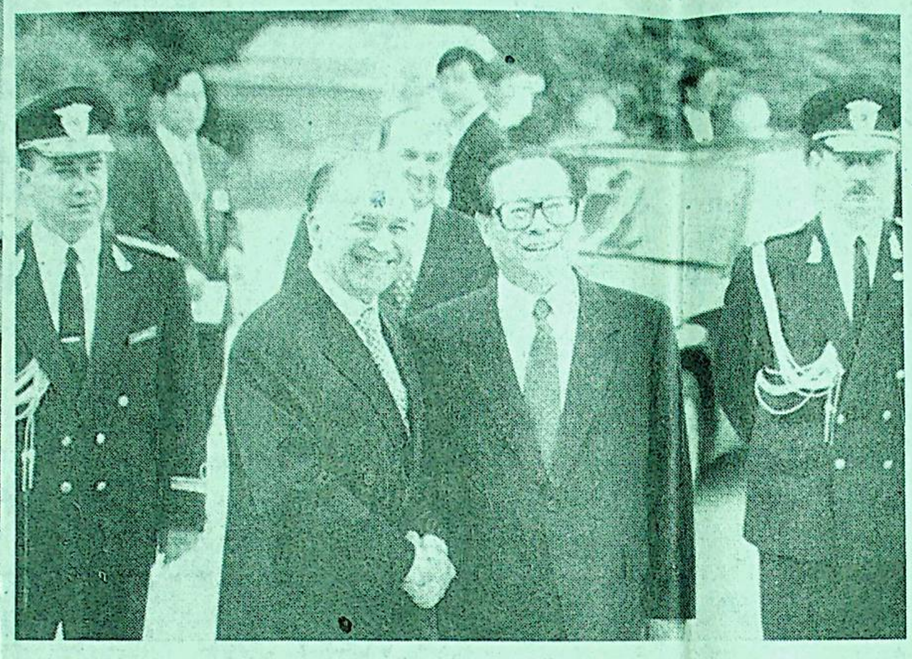

رەئىس جياڭ زېمىن 6-ئاينىڭ 25-كۈنى ئىسپانىيە دۆلەت مېھمانخانىسىدا ئىسپانىيىدە ئولتۇراقلىشىپ قالغان جۇڭگو مۇھاجىرلىرى ۋە ئىسپانىيىدە ئوقۇۋاتقان جۇڭگولۇق ئوقۇغۇچىلارنىڭ ۋەكىللىرى بىلەن كۆرۈشتى.

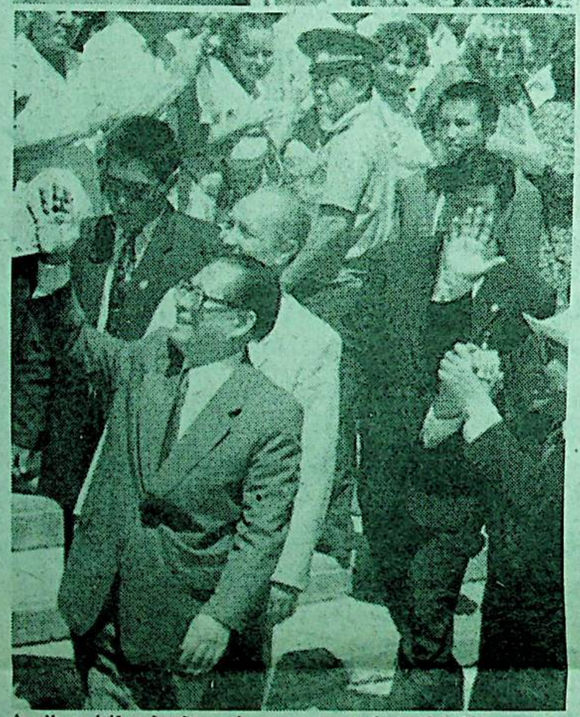

رەئىس جياڭ زېمىن 6-ئاينىڭ 29-كۈنى بۇخارېستتا باردى، رۇمىنىيە زۇڭتۇڭى ئىلىئېسكو كاتتا مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ، رەئىس جياڭ زېمىننى قىزغىن قارشى ئالدى.

رەئىس جياڭ زېمىن 6-ئاينىڭ 29-كۈنى بۇخارېستنىڭ پايتەختى بۇخارېستنىكى ئوتوپېن

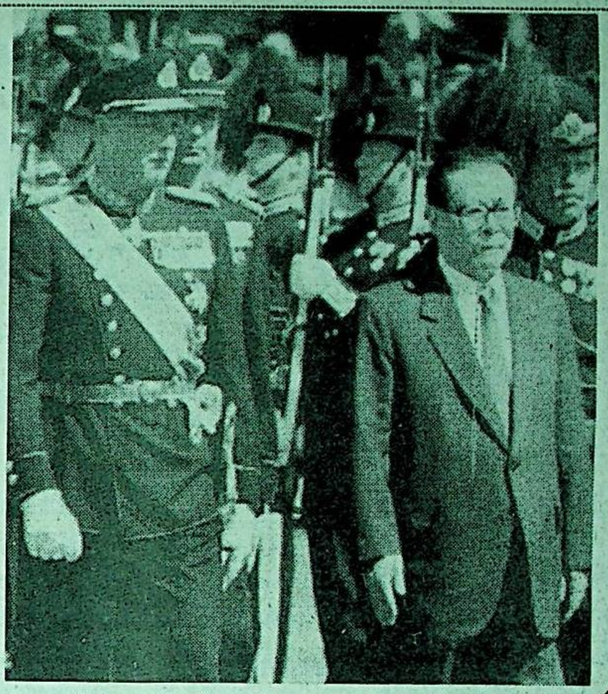

رەئىس جياڭ زېمىن 7-ئاينىڭ 4-كۈنى قىرغىزستان زۇڭتۇڭى ئاقايېۋنىڭ جۇڭگو- قىرغىزستانىنىڭ قوشما بايانىتىغا ئىمزا قويغاندىن كېيىن، قول ئېلىشىپ تەبرىكلەشتى.

رەئىس جياڭ زېمىن 6-ئاينىڭ 29- كۈنى رۇمىنىيىنىڭ پايتەختى بۇخارېستتىكى ئوتوپىن خەلقىنارا ئايرودرومىغا كېلىپ قىزغىن قارشى ئېلىندى.

رەئىس جياڭ زېمىن 7-ئاينىڭ 4-كۈنى قىرغىزستان زۇڭتۇڭى ئاقايېۋنىڭ ھەمراھلىقىدا بىشكەكتىكى ماناس كەنتىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

6-ئاينىڭ 27-كۈنى نورۋېگىيە پادىشاھى خارالد V ئوردا مەيدانىدا كاتتا مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ، رەئىس جياڭ زېمىننى قىزغىن قارشى ئالدى.

7-ئاينىڭ 5-كۈنى رەئىس جياڭ زېمىن قازاقستان زۇڭتۇڭى نەزەربايېۋ بىلەن جۇڭگو-قازاقستان قوشما بايانىتىغا ئىمزا قويغاندىن كېيىن، قەدەھ كۆتۈرۈپ تەبرىكلەشتى.

رەئىس جياڭ زېمىن 7-ئاينىڭ 2-كۈنى ئۆزى چوشكەن دۆلەت مېھمانخانىسىدا ئۆزبېكستان زۇڭتۇڭى كەرىموۋ تەقدىم قىلغان سوللي كىيىمنى خۇشاللىق بىلەن كېيىمەكتە.

رەئىس جياڭ زېمىن 6-ئاينىڭ 28-كۈنى نورۋېگىيە باش ۋەزىرى برۇندتلاند خانىم بىلەن سۆھبەتلەشتى.

سۆھبەتتە: رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن باش ۋەزىر برۇندتلاند سۆھبەتنىڭ ئىلگىرى سۈرىنكە چوشنى.

رەئىس جياڭ زېمىن 7-ئاينىڭ 5-كۈنى ئالمۇتىدا ئاممىنىڭ قىزغىن قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى.

بۇ بەتتىكى سۈرەتلەرنى شىنخۇا ئاگېنتلىقى تەمىنلىگەن

رەئىس جياڭ زېمىن 7-ئاينىڭ 3-كۈنى ئۆزبېكستان زۇڭتۇڭى كەرىموۋنىڭ ھەمراھلىقىدا تاشكەنتنىڭ شەرقىي قىسمىدىكى چكاروۋ ئايرودرومىدا زاۋۇتنىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

ئادرېس: ئۇرۇمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200. ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: Z/ 0002 — CN 65

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 12 - كۈنى (جۈمە) (بۇ سان ئالتە بەت)

ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى ئۆز سىستېمىسىدىن

نازارەتچىلىك فۇنكسىيىسىنى جارى قىلدۇرۇپ كىرىمنى ئاشۇرۇپ چىقىمنى تېجەش تەدبىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى

ئۆز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى 7 - ئاينىڭ 8- كۈنى ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرىدىن فۇنكسىيىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، مالىيە ئىنتىزامىنى چىڭىتىش، كىرىمنى ئاشۇرۇپ، چىقىمنى تېجەش بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ئاپتونوم رايونلۇق تېلېفون يىغىنىنىڭ روھىنىڭ ئىزچىللاشتۇرۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

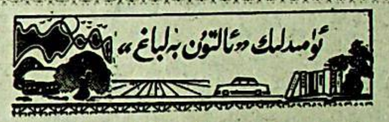
ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق كۆرسىتىلدى: مالىيە ئىنتىزامىنى چىڭىتىش، كىرىمنى ئاشۇرۇپ، چىقىمنى تېجەش بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ئاپتونوم رايونلۇق تېلېفون يىغىنى ناتوغرا ساھە ئىستېلىنى تۈزىتىش، ئورگان ئىستېلىنى ياخشىلاش، پارتىيە ئىستېلى ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۆرىشىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرىدىكىلەر يولداش ۋالىڭ لېچۈەن ۋە يولداش ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ مۇھىم سۆزلىرىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، ئاپتونوم رايوننىڭ ھازىرقى مالىيىدە قىيىنچىلىق كۆرۈلگەن ئەھۋالى ۋە چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۆرىشى ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، بىر تەرەپتىن مالىيە ئىقتىسادىنى ساغلام تەرەققىي قىلدۇرۇش، ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ ئىزچىل كۈچەيتىلىشى، نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىشى لازىم. ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتلىرى تۆۋەن دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرىنى نازارەت قىلىپلا قالماستىن، ئەگەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىمۇ نازارەت قىلىش لازىم. نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈش تۆۋەندىكى مۇھىم مەزمۇنلارنى ئۆز ئىچىگە ئېلىشى كېرەك: بىرىنچى، تەشۋىقى تەربىيە ئەھۋالى، بولتۇر ھۆكۈمەت پولىغا يېيىش - ئېچىش، ئوبناش شامىلىنى قاتتىق توسۇش توغرىسىدىكى

(باخىرى 4 - بەتتە)

«ساۋەن روھى» ساۋەنلىكلەرنىڭ يېڭا ئىگىلىكىدە چوڭ، سانائەتتە كۈچلۈك، مالىيىدە باي ناھىيە قۇرۇشقا تۈرتكە بولدى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز. ئىسمائىل مۇھەممەت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم، مەۋلان سابىت خەۋەر قىلدۇ: ساۋەن ناھىيىلىك پارتكوم خىزمەت بىناسىنىڭ كارىدورىغا يېزىلغان «ساۋەننى قىزغىن سۆيۈش، ساۋەننى گۈللەندۈرۈش، بارلىقىنى ساۋەنگە بېغىشلاش، جاپاغا چىداپ ئىگىلىك يارىتىش، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەش، 1-لىككە ئىنتىلىش، 1-بولۇشقا جۇرئەت قىلىش، تىرىشىپ 1-لىكنى قولغا كەلتۈرۈش» دېگەن سۆزلەر كۆزگە ئالاھىدە تاشلىنىپ تۇرىدۇ. بۇ، ناھىيىلىك پارتكوم ئۆتكەن يىلنىڭ بېشىدا ئوتتۇرىغا قويغان «ساۋەن روھى»نىڭ ئاساسلىق مەزمۇنى، شۇنداقلا ساۋەنلىكلەرنىڭ ئۆزىگە بېسىم چۈشۈرۈپ، رىقابەتلىشىشكە، بەسلىشىشكە جۇرئەت قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 1- ئورۇنغا ئۆتۈشكە بەل باغلىغانلىقىنىڭ دەللىلى.

ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى «ساۋەن روھى»نى ھەقىقىي تۇرده ھەر مىللەت خەلقىنى تىرىشىپ كۆرەش قىلىشقا ئۇندەيدىغان مەنىۋى قورال ۋە ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچكە ئايلاندۇرۇش ئۈچۈن تەشۋىقات- تەربىيىنى كۈچەيتىپ، قاتلاممۇقاتلام تەشۋىق قىلىش، چۈشەندۈرۈش ئارقىلىق كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ تونۇشىنى بىرلىككە كەلتۈردى. بولۇپمۇ «ساۋەن روھى»نىڭ جەۋھىرى بولغان «1-لىككە ئىنتىلىش، 1- بولۇشقا جۇرئەت قىلىش، تىرىشىپ 1-لىكنى قولغا كەلتۈرۈش» كە ھەققىي كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئۇنى نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەتنامىسىنىڭ ئاساسلىق مەزمۇنى قىلدى ھەم ناھىيە رەھبەرلىرى ئېڭا (بازار) رەھبەرلىرى بىلەن، ئېڭا (بازار) رەھبەرلىرى كەنت رەھبەرلىرى بىلەن مەسئۇلىيەت توختامنامىسى ئىمزالىدى، يىل ئاخىرىدا رەتكە تۇرغۇزۇش ئۆسۈلىنى قوللىنىپ، 1-لىككە ئېرىشكەنلەرنى مۇكاپاتلىدى. بۇ يىل 3-ئايدا ناھىيىلىك پارتكوم ناھىيە بويىچە نەتىجىسى گەۋدىلىك بولغان يەنسخەي داچۈەن، قورغوستىن ئىبارەت ئۈچ ئېڭا (بازار)نى ۋە ئىقتىسادىي ئۇنۇمى ياخشى سېمونت زاۋۇتى، ئىلىكتر ئېنېرگىيە شىركىتى، يۇڭ يېپ زاۋۇتىنى مۇكاپاتلىدى. يېزىلارمۇ 1-لىككە ئېرىشكەن كەنتلەرنى، كەنتلەر 1- لىككە ئېرىشكەن دېھقان، چارۋىچىلارنى مۇكاپاتلىدى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە بويىچە 1- لىكنى قولغا كەلتۈرۈشكە تىرىشىش، ئىلغارلار بىلەن بەسلىشىش قىزغىنلىقى كۆتۈرۈلدى، بۇ، ئىچكى جەھەتتە رىقابەتلىشىش ئارقىلىق ئەمەلىي كۈچنى ئاشۇرۇپ، باشقا ناھىيە (شەھەر)لەرگە رىقابەت ئېلان قىلىشنى كۈچلۈك ئاممىۋى ئاساسقا ئىگە قىلدى.

ئاساسىي مۇئەسسەسلەر قۇرۇلۇشنى ياخشىلاپ، ئەۋزەل شارائىت ئارقىلىق مەملىكەت ئىچى- سىرتىدىكى مەبلەغ سالغۇچىلارنى جەلپ قىلىپ، ئىقتىسادىي جەھەتتە ئۈستۈنلۈكنى شەكىللەندۈرۈش ئۈچۈن، بۇ ناھىيە ئۆتكەن يىلى تارباغاتاي ۋىلايىتى بويىچە تۇنجى بولۇپ ئىقتىسادىي ئومۇمىي كۈچ جەھەتتىن ئالدىنقى قاتاردىن ئورۇن ئالغىلى بولىدۇ. جاڭجياگاڭ شەھەرلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى چىن جىنخۇا مۇنداق دېگەن: «ھەرقانداق ئىشتا چوقۇم يۇقىرى ئۆلچەم بولۇشى كېرەك، 1-لىككە ئېرىشمەسلىك، 2-، 3- لىككە ئېرىشەلمەسلىك ئەگەر بىزدە 1- لىككە ئېرىشىش ئىشەنچىسى ۋە جاسارەت بولمىسا، ئۇنداقتا بىز 2-، 3- لىككىمۇ ئېرىشەلمەيمىز، خىزمەتلىرىمىزمۇ يۇقىرىدىكى ئەستايىدىل ئويلىنىپ- كۆزۈشمىزگە ئەرزىيدۇ».

ھازىر ئاپتونوم رايونىمىز ئالدىدا نۇرغۇن پايدىلىق پۇرسەت بار، بۇ پۇرسەتتىن تولۇق پايدىلىنىش ئۈچۈن قاتمال قاراشلارنىڭ ئاسارىتىدىن تەلتۆكۈس ئازاد بولۇشقا توغرا كېلىدۇ. شۇڭا جايلار، تارماقلار «ساۋەن روھى»دىن ئۆگىنىپ، كونا رامكىلارنى بۇزۇپ ئىلگىرىلەش، ئىلگىرىلەش ئىچىدە ئىزدىنىپ، ئىزدىنىش ئىچىدە ئىلگىرىلەش ئىدىيىسىنى كۈچەيتىپ،

سيزا ئىگىلىك 1 - شىسى 3 - تۆمۈر - مەيدانىنىڭ ئالىي ئاگرونومى يىلىڭ چىڭيەن ئون نەچچە خىل كېۋەز سورتى ئۈچىدىن ئۆز پىرىنسىپ شارائىتىغا لايىق كېلىدىغان سوۋېتلىك كېۋەز سورتىنى تاللاپ پېتىشتۇرۇپ، ساپ پاختىنىڭ مو بېشى ھوسۇلىنى ئىلگىرىكى 80 نەچچە كىلوگرامدىن 140 كىلوگرامغا يەتكۈزۈپ، 3 - تۆمۈر - مەيدانىنىڭ پاختىچىلىقىغا تۆھپە قوشتى.

سۈرەتتە: يىلىڭ چىڭيەن (ئوڭدا) كېۋەزنىڭ ئۆسۈش ئەھۋالىنى كۆزەتمەكتە.

لۇي بىن فوتوسى

ئاپتونوم رايونىمىزدا يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتى باشلاندى

ئۆز مۇخبىرىمىز رەخمىتۇللا ئابلا، ئىختىيارى مۇخبىرىمىز ئەخمەت توختى خەۋەر قىلدۇ: بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزدا يازلىق ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىش مۇقىملىشىپ قالدى. ھازىر ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتى جەنۇبىي ۋە شىمالى شىنجاڭدا ئومۇمىيۈزلۈك باشلىنىپ كەتتى. 6 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە خوتەن ۋىلايىتىدە ئامبارغا كىرگۈزۈلگەن يازلىق ئاشلىق 1000 تونىنىدىن ئاشتى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بۇ يىللىق يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسى پۈتۈن يىللىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنىڭ % 70 تىن كۆپرەكنى ئىگىلەيدۇ. يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش پۈتۈن يىللىق ئاشلىق سېتىۋېلىش پىلانىنى ئورۇندىشىنىڭ ئاساسى. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى يېقىندا جايلاردىن ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتىگە ۋالىيلار، ئوبلاست، (شەھەر) باشلىقلىرى مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى ئورنىتىپ، ئۇنى قاتلاملۇ قاتلام ئەمەلىيلەشتۈشنى تەلەپ قىلدى. ئاپتونوم رايون يەنە دېھقانلار پۈتۈن يىللىق توختام بويىچە ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى بۇغداي بىلەنلا ئورۇندىماقچى بولسا، ئۇلارنى رىغبەتلەندۈرۈشنى، ئاشلىق سېتىۋېلىش تارماقلىرى ئاكتىپلىق بىلەن سېتىۋېلىشنى، چەكلەپ قويماسلىقنى، جايلارنىڭ ئورلۇق ئاشلىق سېتىۋېلىش سىياسەتلىرىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداشنى، تەشەببۇسكارلىقنى كېڭەيتكەن ئاساسىدا سېتىۋېلىش باھاسىنى ۋە سۈپەت تەكشۈرۈش ئۆلچىمىنى قاتتىق ئىجرا قىلىشنى، ئاشلىق سېتىۋېلىش ئاغانىدا نەق پۇل ھېساباتى قىلىش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، دېھقانچىلىق بىجىدىن بۆشاقا پۈتۈنى ئاشلىق سېتىۋالغۇچى تارماقنىڭ باشقا ئورۇنلارغا ۋەكالىتەن تۆتۈپ قالماسلىقىنى، دېھقانلارنىڭ قولىغا ئاق ھۆججەت بەرمەسلىككە كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى. ئاپتونوم رايونىمىز بۇنىڭدىن باشقا ئاشلىق، ياغلىقدان سېتىۋېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنى، پىلان ئۈچىدىكى ئاشلىق ياغلىقدانىنى ئاپتونوم رايون بېكىتكەن باھادا سېتىۋېلىشنى، جايلاردىكى ئاشلىق سېتىۋېلىش تارماقلىرى،ئەلا مۇلازىملىق قىلىپ، دېھقانلارغا قولايلىق يارىتىپ بېرىشنى، ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش، مال باھا، باج، ئاشلىق، ج خ تارماقلىرىنى تەشكىللەپ، ئاشلىق ياغلىقدان سېتىۋېلىش تەرتىپىنى قوغداشنى قانۇنسىز ئاشلىق تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغانلارغا، باھانى قالايمىقان ئۆستۈرگەنلەرگە، ئاشلىقنى مەجبۇرىي سېتىۋالغانلارغا قاتتىق زەربە بېرىش ۋە قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلىشنى، دۆلەتنىڭ ئاشلىق، ياغلىقدان سېتىۋېلىش ۋەزىپىسى ئورۇندىلىپ بولۇشتىن ئىلگىرى، دۆلەتنىڭ ئاشلىق سېتىۋېلىش تارماقلىرىدىن باشقا ھەرقانداق تارماق، ئورۇن ۋە شەخسنىڭ يېزىلارغا بېرىپ ئاشلىق سېتىۋېلىشىغا شۇنىڭ بىلەن بىللە، جايلارنىڭ توساق قۇرۇپ، تورمال ئاشلىق، ياغلىقدان ئوبوروتىغا تەسىر يەتكۈزىشىگىمۇ يول قويماسلىقنى، خىلاپلىق قىلغۇچىلارنى ئالاقىدار بەلگىلىمە بويىچە قاتتىق بىر تەرەپ قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

شىنجاڭ ھەربىي رايونى خەلق ئەسكەرلىرىنى جەمئىيەت ئامانلىقىنى ئۈزەسكە قاتنىشىشقا ئۈيۈشتۇرۇپ ئۇنۇم ھاسىل قىلدى

مەركىزىي جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەم تەرەپلىمە ئۈزەش كومىتېتى شىنجاڭ ھەربىي رايونىغا ئەجرىبىسىنى كېڭەيتتى

ئۆز خەۋىرىمىز. شىنجاڭ ھەربىي رايونى خەلق ئەسكەرلىرىنى جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەشكە قاتنىشىشقا ئۈيۈشتۇرۇپ، جەمئىيەت ئامانلىقىنى قوغداشقا تۆھپە قوشتى. مەركىزىي جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەش كومىتېتى 7 - ئاينىڭ 2 - كۈنى ئاچقان مەملىكەتلىك قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنى ئۇزاقتىچە چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش ھەمجەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەش بويىچە ئاساسىي قاتلاملارنىڭ خىزمىتىنى كۈچەيتىش يغىنىدا ئارمىيە سىستېمىسى بويىچە شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ تەجرىبىسىنى تونۇشتۇردى.

شىنجاڭ ھەربىي رايونى 1991 - يىلىدىن بۇيان، خەلق ئەسكەرلىرىنى جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەشكە قاتنىشىشقا پائال ئۇيۇشتۇردى. خەلق ئەسكەرلىرى ج خ تارماقلىرىغا پائال ماسلىشىپ، قانۇنغا خىلاپ جىنايى ھەرىكەتلەرگە قاتتىق زەربە بەردى. ئۇلار جايلارنىڭ ئەمەلىيەتكە ئاساسەن، خەلق ئەسكەرلىرى تەشكىلاتلىرىنى مۇۋاپىق تەڭشەپ شەھەر، يېزا ۋە ئاساسىي قاتلاملاردا جەمئىيەت ئامانلىقىنى قوغداشنىڭ ئېھتىياجىغا ئويغۇن كېلىدىغان خەلق ئەسكەرلىرى قۇرۇلۇشى قۇرۇلمىسىنى پەيدىنپەي شەكىللەندۈردى. بۇنىڭ ئىچىدە، يېزا (بازار)دا تايانچ خەلق ئەسكەرلىرىنى ئاساس قىلغان 705 خەلق ئەسكەرلىرى ئامانلىق ساقلاش شۆبە ئەترىتىنى قۇردى. زاۋۇت، كان، كارخانىلاردا 420 زاۋۇت ۋە كان قوغداش ئەترىتى قۇردى. ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر) تۆمۈر، مەيدانلاردا جەددىي ئەھۋاللارغا تاقابىل تۇرىدىغان 153 خەلق ئەسكەرلىرى شۆبە ئەترىتىنى قۇردى.

يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلار خەلق ئەسكەرلىرىنى 130 مىڭ ئادەم (قېتىم) ئۈيۈشتۇرۇپ، قاچقۇن جىنايەتچىلەرنى تۇتۇش، قېچىپ يۇرۇپ جىنايەت ئۆتكۈزۈۋاتقانلارغا زەربە بېرىش، بۇلاڭچىلارغا قارشى تۇرۇش، زەھەرلىك چېكىملىكنى مەنئى قىلىش بويىچە قانات يايدۇرۇلغان كۈرەشكە قاتناشتۇردى، خەلق ئەسكەرلىرى ج خ تارماقلىرىغا ماسلىشىپ 410 جىنايەتچىلەر گۇرۇھىنى تارمار قىلدى، ھەر خىل جىنايى ئىشلار جىنايەتچىسىدىن 3300 نەچچىنى تۇتتى. خەلق ئەسكەرلىرى يەنە دۆلەتنىڭ قانۇن، پەرمانلىرىنى تەشۋىق قىلىشقىمۇ پائال قاتناشتى.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك «يۇڭخۇڭ» ئىلمە توقۇمىچىلىق باش زاۋۇتى كۆتۈپخانا، قىرائەتخانا، ياشانغانلار پائالىيەت مەركىزى قاتارلىق ئورۇنلارنى يېڭىدىن قۇرۇپ، ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشتىن سىرتقى تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى.

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋالىك ۋېيجۈن فوتوسى

ئۇرۇمچى تۆمۈرىيول ئىدارىسىنىڭ كورلا پاراۋوز ئۇچاستىكىسى كۆپ يىللاردىن بۇيان پارتىيەنىڭ مىللىي سىياسىتىنى ئىزچىل ئىجرا قىلىپ، ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى-خىزمەتچىلىرىنىڭ ترانسپورت ئىشلەپچىقىرىشىدىكى تايانچلىق رولىنى جارى قىلدۇردى. بۇ يىل 1- پەسلىدىلا 11 كىشى چوڭ ۋەقەنىڭ ئالدىنى ئالدى ھەم خىزمەت كۆرسىتىپ مۇكاپاتلاندى.

سۈرەتتە: ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى- خىزمەتچىلىرى كەپشەرلەش تېخنىكىسى ئۇستىدە پىكىر ئالماشتۇرماقتا.

لۇي يەنچاۋ فوتوسى

3- بىناكارلىق - قۇرۇلۇش شىركىتى شىنجاڭدا ئېلىپ بېرىلغان سۈپەت تەكشۈرۈشتە ئۈچ تۈردە 1- بولدى

ئۆز خەۋىرىمىز. قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكىنىڭ 1996-يىلى مەملىكەت بويىچە قۇرۇلۇش سۈپىتىنى تەكشۈرۈشنىڭ شىنجاڭنى تەكشۈرۈش نەتىجىسى يېقىندا ئېلان قىلىندى.

شىنجاڭ 3-بىناكارلىق -قۇرۇلۇش شىركىتى پۈتكەن قۇرۇلۇشلار، سېلىنىۋاتقان قۇرۇلۇشلار ۋە كۆرسىتىلگەن كارخانىلارنىڭ ئومۇمىي نومۇرىدىن ئىبارەت ئۈچ تۈردە 1-بولدى.

بۇ قېتىم ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 11 كارخانا تەكشۈرۈلدى. بۇنىڭ ئىچىدە كۆرسىتىلگەن كارخانىدىن بەشى، چەك تارقىتىش ئارقىلىق تاللانغان كارخانىدىن ئالتىسى بار. ئاپتونوم رايونلۇق 3-بىناكارلىق-قۇرۇلۇش شىركىتى ھۆددىگە ئېلىپ سالغان ئاپتونوم رايونلۇق مىللەتلەر تىل-يېزىق خىزمىتى كومىتېتىنىڭ ئائىلىلىكلەر بىناسى تەكشۈرۈلگەن تۆت قۇرۇلۇش ئىچىدە 1-بولدى. ئۇرۇمچى خەلقئارا ئايرودرومىنىڭ 101-ئىسكىلاتى ئىشلىنىۋاتقان قۇرۇلۇشلار ئىچىدە 1-بولدى. 3-بىنا كارلىق-قۇرۇلۇش شىركىتى كۆرسىتىلگەن بەش كارخانا ئىچىدە ئومۇمىي نومۇر جەھەتتە 1- بولدى.

«ئەمەلىي ئىشلەش ئۈنىسز بۇيرۇق»

- ئۇرۇمچى ناشيول باش ئۇچاستىكسىسى خۇشا ئۇچاستىكسىنىك باشلىقى، كومپارتىيە ئەزاسى قاسىمجان توغرىسىدا

لاقاي ئالىمقان (ئۆز مۇخبىرىمىز)

ئەمەلىي ئىشلەش، بىلگەن كىشىلەر ئۈچۈن، ئۈنتىنسىز بۇيرۇق، شۇنداقلا بىر كوممۇنىستنىڭ ئالىيجاناب خىسلىتى، بۇ خىل خسلەت چوڭشەنمەيدىغان كىشىلەر ئۈچۈن ئېيتقاندا، «ئەخمەقلىق». لېكىن كوممۇنىستلار ئەشۇنداق «ئەخمەق»لەردىن بولۇشقا رازىكى، ھەرگىزمۇ خەلقنىڭ شۇللىسىگە مىنۋالمىدىغان بيۇروكرات لوبيلاردىن بولۇشنى خالىمايدۇ. 1980 - يىلى ھەربىي سەپتىن كەسىپ ئالماشتۇرۇپ، تاشيول ناسراش كەسپىنى تاللىۋالغان قاسىمجان دېڭىز يۈزىدىن 4000 مېتر ئېگىزلىككە جايلاشقان يۈەندىك داۋېنىگە ئادىدى بىر ئىشچى بولۇپ كەلگىنىدە، بەزىلەر ئۇنىڭغا قاراپ: «ئاۋات شەھەرنى تاشلاپ تاغ جىلغىسغا يول ناسراشقا كەلگەن بۇ ئەخمەقنى كۆرمەمدىغان» دەپ مەسخىرە قىلىشقانىدى. لېكىن قاسىمجان بۇنداق مەسخىرە ئالدىدا مەڭدەپ قالمىدى، ئەكسىچە ئۇ: «چاپالىق شارائىت كىشىلەرنىڭ ئىرادىسىنى چىڭىتىدۇ، ئادەمدە كۆچلۈك ئىرادە بولغاندىلا، پارتىيە ئۇچۇن، خەلق ئۈچۈن شان- شەرەپ كەلتۈرگىلى بولىدۇ» دېگەنلەرنى خيالىدىن ئۆتكۈزدى ۋە ئۆزى تاللىۋالغان كەسىپتە پارتىيە ئەزاسىغا خاس خسلەت تىكلەش ئىرادىسىگە كەلدى. ئارىدىن ئون نەچچە يىل ئۆتۈپ كەتتى. بۇ ئون نەچچە يىلدا ئۇ دېڭىز يۈزىدىن 4000 مېتر ئېگىزلىككە جايلاشقان، ھاۋاسى شالاڭ بولغاچقا دەم ئېلىش، قەدەم تاشلاش قىيىن بولغان، ئاش - تاماقمۇ پشمايدىغان دۆلەت تاشيولى 216 - لىنىيىسىدە «ئەخمەق» لەرچە خۇددى كالىدەك ئۇنتىنسىز ئەمەلىي ئىشلىدى، ئەمگەكتە، تاماقتا، يېتىپ - قوپۇشتا ئىشچىلار بىلەن بىللە بولدى، چاپادا ئالدىدا، راھەتتە بۇرقىدا تۇردى، ئۇ گويا ئۇمانلىق تاغ چوققىسىدا پارلىغان نۇرلۇق يۇلتۇزدەك ئەمەلىي ئىشلەش روھى بىلەن ئىشچىلار قەلبىدىن چوڭقۇر ئورۇن ئېلىپ، ئۇلارغا غەيرەت - شىجائەت ئاتا قىلدى. شۇڭا ئىشچىلار بىر ئېغىزدىن ئۇنى ئاپتونوم رايونلۇق 5 - نۆۋەتلىك پارتىيە قۇرۇلتىيىغا ۋەكىل قىلىپ سايلاشتى.

1982 - يىلى قاسىمجان شەرت - شارائىتى ئىنتايىن ناچار شەنبى داۋېنەنگە يۆتكەلدى. ئۇزاق ئۆتمەي ئۇدا ئىككى كۈن قاتتىق قار يېغىپ، يول قارغا كۆمۈلۈپ كەتتى، يول قايسى، تازگال قايسى پەرق ئەتكىلى بولمايتتى.

- ئاغىنىلەر، - دېدى قاسىمجان سەزگۈرلۈك بىلەن، - يولدا قاپسىلىپ قالغان يولۇچى، ئاپتوموبىللار بولۇشى مۇمكىن، مۇنداق قار- شۇنىرغانلىق كۈنلەردە ئۇلارغا ياردەم بەرمەسەك ھاياتى خەتەر ئىچىدە قالىدۇ...

قاسىمجان شۇنداق دېدى - دە، قېلىن جۇۋىسىنى ئۈستىگە تاشلاپ، گۈرجەكنى ئېلىپ ماڭدى، ئىشچىلارمۇ دەرھال قورالىنىپ، ئۇنىڭ ئارقىسىدىن يول ئېلىشتى.

دېمىسىمۇ، ئەھۋال قاسىمجاننىڭ مۆلچەرلىگىنىدەك بولۇپ چقتى، تاغ چوققىسىدا شۇنىرغان گويا چىلبۆرىدەك ھۇۋلايتتى، سوغ كىشىلەر يۈزىگە خۇددى يىگىنەك ئاچچىق - ئاچچىق سانجىلاتتى، قاسىمجان پېتەكچىلىكىدىكى ئىشچىلار ئاچچىق سوغۇققا بەرداشلىق بېرىپ، ئىككى كىلومېترچە يول باسقاندىن كېيىن، ئۇلار ئىككى ئاپتوموبىلنىڭ قار دۆۋىسى ئاستىدا قالغانلىقىنى بايقاشتى. نېمە قىلارنى بىلەلمەي جانلىرىدىن ئۈمىد ئۈزۈپ گاڭگىراپ قالغان شوپۇرلار تاشيول ئىشچىلىرىنى كۆرۈپ، خۇشاللىقتىن ۋارقىرىشىپ كېتىشتى.

تاشيول ئىشچىلىرى ۋاقتىدا كەلمىگەن، ھەتتا ئەتىسى سەھەردە كەلگەن بولسا، بۇنداق شۇنىرغانلىق تاغ چوققىسىدا ئۇلارنىڭ ھاياتىدىن ھەقىقەتەنمۇ ئۈمىد يوق ئىدى.

قاسىمجان باشلىق ئىشچىلار دەرھال قار كۆرەپ يول ئېچىشقا كىرىشتى، ئاپتوموبىللارمۇ ئاستا - ئاستا قوزغىلىپ ھېڭىشقا باشلىدى، لېكىن يول ئېچىلغان بولسىمۇ، يول ھەددىدىن زىيادە تېيىلغاق بولغاچقا، ئاپتوموبىللار تېيىلىپ ماڭالماسلىق زىددىيىتى تۇغۇلدى، قاسىمجان دەرھال جۇۋىسىنى ئاپتوموبىللارنىڭ چاقى ئاستىغا تاشلاپ، تېيىلىپ كېتىش، ئاغدۇرۇلۇپ كېتىش مەسلىسىنى ھەل قىلدى. خەتەردىن قۇتۇلغان شوپۇرلار خۇشاللىقتا كۆزلىرىدىن ياش ئېلىشتى. قاسىمجاننىڭ مۇزلاپ كەتكەن قوللىرىنى چىڭ سقىمداپ تۇرغان پېتى: «سىلەر بىزنىڭ نجالادكارىمىز، سىلەر بىزنى ئۆلۈمدىن قۇتقۇزدۇڭلار» دېگىنىچە 200 يۈەن نەق پۇلنى تۇتقۇزدى ۋە بىزنىڭ كۆڭلىمىز، ئۇنى يەردە قويماسلىقىڭلارنى ئۈمىد قىلمىز، دەپ يالۋۇرۇشتى. لېكىن قاسىمجان: «يول ئاسراش بىزنىڭ باش تارتىپ بولماس بۇرچىمىز، شۇڭا پۇلنى ئالالمايمىز، كۆڭلۈڭلەرگە رەھمەت» دېدى.قاسىمجاننىڭ مۇنداق ئىشلىرى ناھايىتى چق. ئۇنى بىر بىرلەپ بايان قىلىش ھاجەتسىز. شۇڭا ئۇ ئەمەلىي ئىشلەش روھى بىلەن تەشكىلنىڭ كۆزىگە چوشۇپ، 1984- يىلى ئۆچاستكا باشلىقلىقىغا ئۆستۈرۈلدى.

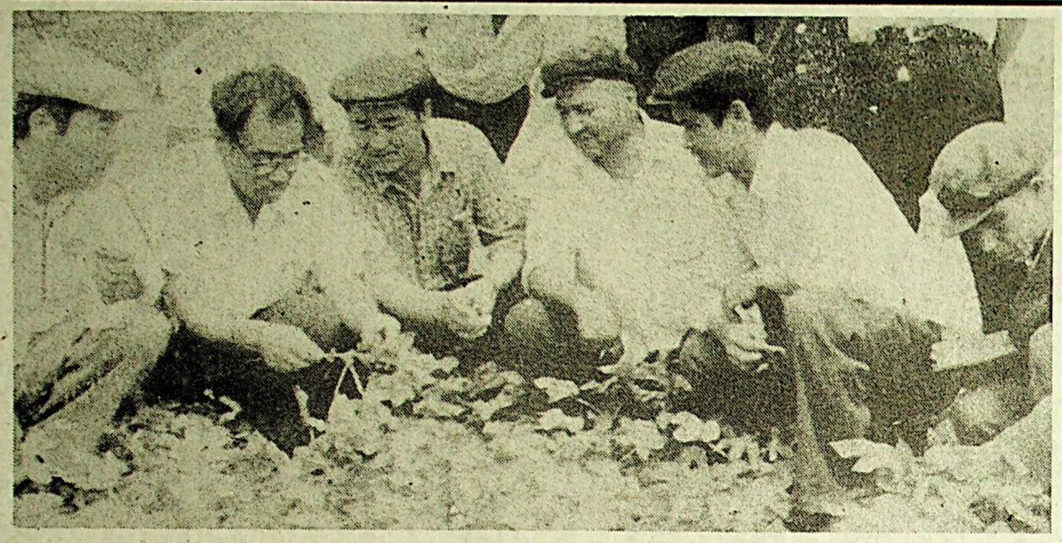
ھەربىي سەپتە قاتتىق چىنىقىپ، جۇڭگو كوممۇنستىك پارتىيىسىگە ئەزا بولۇپ كىرگەن قاسىمجان ھەربىيلەرنىڭ قاتتىق ئىشلەش روھىنى يەرلىكتە جارى قىلدۇرۇپ، ئەمەلىي ئىشلەش خسلىتىنى بىر كۈنمۇ توختىتىپ قويمىدى. ئۇ 1985 - يىلى 79 كىلومېترلىق يول لىنىيىسىنى تازىلاشتا ئىشچىلار بىلەن بىرلىكتە 24 سائەت قاتتىق ئىشلىدى.

1989 - يىلى قىشتا «يۈكفېك» كۆۋرۈكى، سەپەنگو ئۆچاستكسى قار ئاستىدا قالغاندا، قاسىمجان مولاقچى ماشىنا شوپۇرى بىلەن بىرلىكتە توپتوغرا بىر سوتكا دەم ئالماي ئىشلەپ يولنىڭ راۋانلىقىغا كاپالەتلىك قىلدى.

قاسىمجان زىيارتىمنى قوبۇل قىلىپ مۇنداق دېدى: «ئامىمنىڭ كۆزى كادىرلارغا، بولۇپمۇ رەھبىرى كادىرلارغا تىكىلىدۇ. شۇڭا ئەمەلىي ئىشلەش روھى ئامما ئۈچۈن ئۇنتىنسىز بۇيرۇق بولىدۇ.»

تەھرىردىن: *«قۇرۇق گەپنى ئاز قىلىپ ئەمەلىي ئىشلەش» - يولداش جيانگ زېمىن يادرولۇقىدىكى مەركىزىي كومىتېت ئىزچىل تەشەببۇس قىلىپ كېلىۋاتقان روھ، ئۇ ھەر دەرىجىلىك كادىرلار، بولۇپمۇ رەھبىرى كادىرلارنىڭ ئورۇنداشقا تېگىشلىك بۇرچى.*

بۇ تەپسىلىي خەۋەردە بايان قىلىنغىنى رەھبىرى كادىر ئەمەس، ھەتتا ناھىيە دەرىجىلىك كادىرمۇ ئەمەس. لېكىن ئۇ باشقا ھەممە كوممۇنىستلارغا ئوخشاشلا ئاددىي بىر كوممۇنىست. ئۇ جاپالىق مۇھىت، تۇرمۇشتا ئەمەلىي ئىشلەپ، قۇرۇق گەپنى ئاز قىلىپ، ئىشچىلار قەلبىدە چوڭقۇر ئورۇن ئالغان، تاشيول ناسراش خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە كۆچلۈك مەدەتكار بولغان. بۇ خىل روھ مەدھىيلەشكە، تەقدىرلەشكە ئەرزىيدۇ.

جايلاردا كېڭەز پەرۋىش ياخشى قىلنماقتا

ئاختام ناھىيىسى: پوسكام ناھىيىسى ئاختام يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى كېڭەز ئونۇپ چققاندىن كېيىن كادىرلار ۋە دېھقانلارنى كېڭەز پەرۋىشنى ياخشى ئىشلەشكە سەپەرۋەر قىلدى. يېزا تەۋەسىدىكى ئىدارە - جەمئىيەتلەردىن 40 نەچچە كادىر ئاجرىتىپ، ئۇلارنى كەنت، مەھەللە ۋە ئائىلىلەرگىچە ئەۋەتىپ، كېڭەز پەرۋىشگە ياردەملەشتۈردى. كېڭەز سېلىشتۈردى، ئۇچ قېتىم نەق مەيدان يېغىنى ئاچتى. بۇ ئارقىلىق ئىلغار تەجرىبىلەرنى كېڭەيتىپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ئۆز ۋاقتىدا ھەل قىلدى. يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يەنە 6 - ئاينىك 6 - كۈنى قولتىغىبرىق كەنتىدە كېڭەزلەرگە غۇنچە ئۇغۇتنى بېرىش ئاساس مەزمۇن قىلىنغان نەق مەيدان يېغىنى ئېچىپ، بۇ كەنتنىك كېڭەزلەرگە قوشۇمچە ئۇغۇت بېرىش، كېڭەزلىكتىكى سۇلياۋ يوپۇقلارنى يېغىش، كولتىۋاتسىيە قىلىش قاتارلىق جەھەتلەردىكى تەجرىبىسىنى كېڭەيتتى ھەمدە يېغىن قاتناشچىلىرىغا ئوغۇت بېرىش ماشىنىسى، كولتىۋاتسىيە قىلىش ماشىنىسى، دېھقانچىلىق دورىسى چېچىش ماشىنىلىرىنى باشقۇرۇش، ئىشلىتىش، ئاسراش بىلىملىرىدىن دەرس ئۆتتى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يېزىدا 6 - ئاينىك 7 - كۈنىگىچە 6000 مو كېڭەزلىكتىكى سۇلياۋ يوپۇقلار يېغىۋېلىنىپ، كولتىۋاتسىيە قىلىنىپ، ئوتلىپ، بوغۇم قىسقارتىش دورىسى چېچىلدى. 8600 مو كېڭەزگە غۇنچە ئوغۇتى بېرىلدى.

تۇرسۇن راخمان

بوزاق يېزىسىدا: خوتەن ناھىيىسى بوزاق يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى پاختىچىلىقنى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، بېيىش قەدىمىنى تېزلىتىشتىكى توت چوڭ تۈۋرۈك كەسپىنىڭ بىرى سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، بۇ خىزمەتكە بولغان باشقۇرۇش ۋە يېتەكچىلىكنى كۈچەيتتى. يېزا مەسئۇللىرى بىردىن كەنتنى ھۆددىگە ئېلىپ، ئومۇمىي دائىرىنى يېتەكلىدى.

پېچان ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش مەركىزىدىكى تېخنىكىلار داۋاملىق يېزا - بازار، كەنتلەرگە بېرىپ دېھقانلارغا ئىلمىي تېرىقچىلىق قىلىش جەھەتتە يېتەكچىلىك قىلدى. دېھقانلار دېھقانچىلىقتىن يىلمۇ يىل ھوسۇل ئېلىپ كەلدى.

سۇرەتتە: ئۇلار دېھقانلارغا كېڭەز كۆچەت پىتىنىك ئالدىنى ئېلىش تېخنىكىسىنى ئۆگەتمەكتە.

سېيتنىياز سايىم فوتوسى

كەنتلەرنى تېخنىكىلارغا ھۆددىگە بېرىپ، مۇكاپات بىلەن جازانى ئەمەلدە كۆرسەتتى. نەتىجىدە 6 - ئاينىك 5- كۈنىگىچە 5000 مو يەردىكى كېڭەز مايىسىنى تاقلىنىپ، 9400 مو كېڭەزنىك ئوتى ئوتالدى ھەمدە تۇڭى بوشىتىلدى. يەنە كېڭەز مايىسىغا ئومۇمىيۈزلۈك ئىككى قېتىم بوغۇم قىسقارتقۇچى دورىسى ۋە بىر قېتىم يوپۇرماق گۆھىرى چېچىلدى. ھەر مو كېڭەزگە 30 تاغاردىن ئورگانىك ئوغۇت، 30 كىلوگرامدىن خميىۋى ئوغۇت بېرىلدى.

سدىقۇللا ئەخمەت

دېھقانچىلىق نازارىتى مەكارلاشتى

نېمە ئۈچۈن شىمالىي شىنجاڭدا كۆممۇناق بېسىلىپ قالدى؟

(ئۆز مۇخبىرىمىز) **موھەممەت نىياز**

خوتەن شەھرىنىڭ ئىلچى يېزىسىدىكى دېھقانلار ئۆز يېرىنىڭ تەبىئىي ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، ئاشلىق، كېڭەزگە كىرىشتۇرۇپ

تولى يېزىسى مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى قاتاردىن ئورۇن ئالدى

ئىشلەپچىقىرىش ۋە پىششىقلاش باغلىنىشلىق ئايلاندۇرۇش

ئىشلەپچىقىرىش ۋە پىشىقلاش بازىسىغا ئايلاندى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئىسمائىل مۇھەممەت، ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىم، مەۋلان سابىت** خەۋەر قىلىدۇ: جىك ناھىيىسىنىڭ تولى يېزىسى يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى بولغان ئالقاتنىڭ كۆلىمىنى كېڭەيتىش، سورتىنى سەرخىللاشتۇرۇش، نەپىس ئوراپ قاچىلاش ۋە پىششىقلاش بىر گەۋدە قىلىنغان كۆلەملىك ئىگىلىكنى شەكىللەندۈرۈپ، مەملىكەت بويىچە ئەڭ چوڭ ئالقات ئىشلەپچىقىرىش ۋە پىششىقلاش بازىسىغا ئايلاندى.

بۇ يېزىنىڭ يېز پەسلى قۇرغاق ئىسسىق، قۇياش نۇرىنىڭ چوشۇش ۋاقتى ئۇزۇن، تېمپېراتۇرىسى يۇقىرى، كېچە بىلەن كۈندۈزنىڭ تېمپېراتۇرا پەرقى چوڭ، سۇ مەنبەسى مول، تۇپراقنىڭ ئورگانىك تەركىبى ياخشى، ھاۋاسى ساپ بولۇشتەك ئالاھىدىلىككە ئىگە ئالقات ئۆستۈرۈشكە پاپ كېلىدۇ. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، يېزا رەھبەرلىرى مەملىكەت ئىچى - سىرتىدىكى ئالقاتقا بولغان جىددىي ئېھتىياجىدىن ئىبارەت پايدىلىق پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، رايون ئۇستۇنلۇكىنى بايلىق ئۇستۇنلۇكىگە ئايلاندۇرۇشنىڭ يېڭى يوللىرى ئۇستىدە پائال ئىزدىنىپ، دېھقانلارنى تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، ئالقات كۆلىمىنى ئۇزلۇكسىز كېڭەيتىشكە يېتەكلىدى. يېزا بويىچە ئالقات تېرىلىدىغان يەر كۆلىمى 80 - يىللارنىڭ باشلىرىدىكى نەچچە يۈز مودىن بۇ يىل 40 مىڭ موغا يەتتى. بۇ ناھىيە بويىچە تېرىلىدىغان ئومۇمىي ئالقات كۆلىمىنىڭ 80 پىرسەنتىنى، يېزا ئومۇمىي تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنىڭ 70 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. يېزا تەۋەسىدە يېتىشتۇرۇلگەن ئالقات سورتى 20 نەچچە خىلغا يېتىپ، يىللىق قۇرۇق ئالقات مىقدارى 4000 تونىنىدىن ئېشىپ كەتتى. بۇ يېزىنىڭ ئالقىتى شياڭگاڭ، ئاۋمېن، تەيۋەن، سىنگاپور، مالايسىيا، تايلاند، ھىندونېزىيە قاتارلىق دۆلەت ۋە رايونلاردىكى خېرىدارلار تالىشىپ سېتىۋالىدىغان مەھسۇلاتقا ئايلىنىپ، داڭقى مەملىكەت ئىچى- سىرتىغا پۇر كەتتى.

بۇ يېزا «كوزىر» مەھسۇلاتى ئالقاتقا بولغان بازارنىڭ كۈچلۈك ئېھتىياجىنى نەزەردە تۇتۇپ، بازارنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، تەدرىجىي ھالدا ئىشلەپچىقىرىش بىلەن سېتىش يۇرۇشلەشكەن، يېزا ئىگىلىكى، سودا ۋە سانائەت بىر گەۋدە قىلىنغان كۆلەملىك ئىگىلىكىيولدا ماڭدى. ئۇلار 1994- يىلى يېزىنىك ئەسلىدىكى ھاراق زاۋۇتىنى ئۆزگەرتىپ قۇرۇق، «ئالقات تەندۇرما ھاربقى»نى ئىشلەپ چىقىرىپ بازارغا سالدى. ئۆتكەن يىلى شىنجاڭ «ۋەنلى» تەرەققىيات ھەسسىدارلىق شىركىتى 200 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ قۇرغان «ئالقات شەھەرچىسى»نى يەر، خام ئەشيا بىلەن تەمىنلەش، ئىسپۇستىگە ئالدى. ئۆتكەن يىلى بۇ يېزىدىكى سەككىز دېھقان ئائىلىسى بىرلىكتە 2 مىليون 450 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، پاي ھەسسىدارلىق تۈزۈمىدىكى نەپىس پىششىقلاش زاۋۇتى قۇردى ھەمدە ئالقات چېيى، ئالقات ئېچىملىكى، نەپىس قاچىلانغان قۇرۇق ئالقات قاتارلىق مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپ بازارغا سېلىپ، بۇ يىل 4 - ئاينىك ېشىغچە بولغان ئالتە ئايدا 6 مىليون يۈەنلىك مەھسۇلات قىممىتى ياراتتى.

ناھايىتى يۇقىرى دورىلىق قىممەتكە ئىگە بولغان ئالقات تولى يېزىسىدىكى دېھقانلارنىڭ تللا تۆكۈلدىغان دەرىخىگە ئايلاندى. ئۇلار ئالقاتقا تايىنىپ ھاللىق سەۋىيىگە يۇرۇش قىلدى.

ئۆتكەن يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىشى بېشى ئوتتۇرىچە يىللىق كىرىمى 1548 يۈەنگە يېتىپ، 80 - يىللارنىڭ ئوتتۇرىسىدىكىدىن تۆت ھەسسە ئېشىپ كەتتى.

ئورمانچىلىق ساقا دېھقانچىلىق مەيدانىنىڭ تۆۋرۈك كەسپىگە ئايلاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئىسكەندەر سىدىق** خەۋەر قىلىدۇ: بىگتۆمەن قۇمۇل باشقۇرۇش ئىدارىسى ساقا دېھقانچىلىق مەيدانى كەسپىي قۇرۇلمىنى مۇۋاپىق تەڭشەپ، رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ئامما مەجبۇرىي كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىشقا سەپەرۋەر قىلىپ، ئورمانچىلىقنى تۆۋرۈك كەسىپكە ئايلاندۇردى.

بۇ مەيدان يەر، مول سۇ بايلىقىغا ئىگە بولۇپ، يېزا ئىگىلىكىنى يۈكسەلدۈرۈشتە ئەۋزەل شارائىتقا ئىگە بولسىمۇ، قۇم - بوران ۋە ئىسسىق شامال قاتارلىق تەبىئىي ئاپەتلەر يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىشقا توسالغۇ بولۇپ كەلگەنىدى. بۇ خىل ئەھۋالنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، مەيدان رەھبەرلىكى ئامما كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىشقا سەپەرۋەر قىلدى، ھەربىر ئادەم ھەر يىلى ئاز دېگەندە 30 تۈپتىن 50 تۈپكىچە كۆچەت تىكتى. بۇنىڭ بىلەن 1984- يىلى بۇ مەيداننىڭ دېھقانچىلىق ئېتىزلىرى ئورمان بىلەن تورلاشتۇرۇلۇپ بولدى. ئۇلار 1986- يىلىغا كەلگەندە كەسىپ قۇرۇلمىسىنى يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا تەڭشەپ، «يېقىنقى بىر مەزگىلدە بېيىشتا قوغۇن - تاۋۇز ۋە كېۋەزگە تايىنىش، ئۇزاق مۇددەتلىك بېيىشتا باغ - ئورمانغا تايىنىش» تىن ئىبارەت تەرەققىيات ستراتېگىيىسىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇلىدىن پايدىلىنىپ، ئۇزۇنچىلىك كەسپىنى تەرەققى قىلدۇرۇپ، 1990- يىلىنىڭ باشلىرىغا قەدەر ئۇزۇنچىلىك ئومۇمىي كۆلىمىنى 5700 موغا يەتكۈزدى. 1993 - يىلى مەيدان قەدەمنى يەنىمۇ چوڭ ئېلىپ، باغ- ئورمانىنى كۆلەملەشتۇرۇش، ئەلالاشتۇرۇش ئارقىلىق بازار رىقابىتىگە كىرىش ئۈچۈن، ھەر يىلى 2500 مولۇق سۈرئەت بىلەن 10 مىڭ مولۇق ئالما، نەشپۈت، چىلانلىق باغ بىنا قىلىشنى ئەمەلگە ئاشۇردى. ھازىر بۇ مەيدانىنىڭ باغ - ئورمان كۆلىمى 30 مىڭ موغا، ھەر خىل مېۋىلىك ۋە مېۋىسىز دەل - دەرەخ 5 مىليون 500 مىڭ تۈپكە يېتىپ، كىشى بېشىغا 500 تۈپتىن كۆپرەكتىن توغرا كەلدى. بۇ مەيدان يۇقىرىدىكى نەتىجىلىرى بىلەن قۇمۇل ئىلايىتى، بىگتۆمەن، ئاپتونوم رايون ۋە ئورمانچىلىق مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن «ئورمان بىنا قىلىش بويىچە ئىلغار ئورۇن» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى.

باي ناھىيىلىك يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلار بىرلەشمىسى پائال مەبلەغ توپلاپ، يېزا ئىگىلىكىگە مەدەت بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھەسەن ئابدۇۋۇلى** خەۋەر قىلىدۇ: باي ناھىيىلىك يېزا ئامانەت - قەرز كوپېراتىپلار بىرلەشمىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئىچكى جەھەتتىكى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، پائال مەبلەغ توپلاپ، يېزا ئىگىلىكىگە كۆچلۈك مەدەت بەردى.

ئۇلار يىلنىڭ بېشىدىلا، ئىشچى- خىزمەتچىلەرگە بولغان سىياسىي - ئىدىيەۋى تەربىيە، كەسپىي ئەخلاق تەربىيىسى، ئەلا مۇلازىملىق قىلىش تەربىيىسىنى كۈچەيتتى. خادىملارنى پاك -دىيانەتلىك بولۇش، كەسپىتكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش، ئۆز- ئۆزىنى دېموكراتىك باھالاشقا يېتەكلەپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلدى؛ ۋەزىپە بىلەن ئىش ھەققىنى باغلاپ، مۇكاپات، جازانى ئايمۇئاي نەقلەشتۇرۇپ، خادىملارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. تۈرلۈك شەكىللەر ئارقىلىق پارتىيىنىڭ پۈل مۇئامىلە سىياستىنى تەشۋىق قىلىپ، مۇئامىلىدارلارنى جەلپ قىلدى. نەتىجىدە بۇ يىل 1 - ئايدىن 6 - ئاينىك 25 - كۈنىگىچە بۇ كوپېراتىپنىڭ تۈرلۈك ئامانەت پۇل قالدۇقى 46 مىليون 227 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، يىللىق ئامانەت پۇل توپلاش ۋەزىپىسىنىڭ 71.2 پىرسەنتىنى ئورۇندىدى. ئۇلار يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن 36 مىليون 946 مىڭ يۈەن قەرز پۇل تارقاتتى، بۇنىڭ % 80 تىن كۆپرەكى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ۋە ئورمانچىلىق ئۈچۈن ئاجرىتىلدى.

(ئۆز مۇخبىرىمىز) مۇھەممەت ئىلياۋ

سانجى، تارباغاتاي، ئىلى قاتارلىق ئۇچۇ ئىلايەت، ئوبلاستتىكى مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ ئىنكاسىغا قارىغاندا، 1995 - يىلى يېڭى كۆممىقوناقنىڭ بازىرى ئىتتىنىك بولۇپ، ھەر كىلوگرامى 1.40 يۈەندىن 1.60 يۈەنگىچە سېتىلغان، ئەپسۇسكى، بازارنى توغرا مۆلچەرلىيەلمىگەن دېھقانلار تېخىمۇ يۇقىرى باھادا سېتىشنى كۆزلەپ كۆممىقوناقنى ۋاقتىنچە بېسىپ قويغان، يەنە بىر تەرەپتىن، جايلار ئۆز ئالدىغا بازا قۇرۇپ، كۆممىقوناقنى سىرتقا سېتىشنى توسقان. بۇنىڭ بىلەن كۆممىقوناق بېسىلىپ قېلىش، بازار باھاسى بارغانسېرى تۆۋەنلەپ كېتىش ئەھۋالى يۈز بەرگەن.

مەسىلەن: ھازىر فۇكاڭ شەھىرىنىڭ زىنچۇەنزى يېزىسىدىكى دېھقانلارنىڭ قولىدا جەمئىي 8 مىليون كىلوگرام، ئىلى ۋىلايىتىدىكى بەزى دېھقان ئائىلىلىرىدە ئون تاغاردىن ئارتۇق كۆممىقوناق بېسىلىپ قالغان. بازاردا ھەر كىلوگرامنىڭ باھاسى 1.08 يۈەندىن 1.04 يۈەنگىچە چۈشۈپ قالغان. بۇ باھا دۆلەتنىڭ بىر تۈتاش سېتىۋېلىش باھاسىدىنمۇ تۆۋەن ئىكەن.

مۆلچەرلىنىشچە، بۇ يىل كۆممىقوناق ھوسۇلى بۇلتۇرقىدىن زور ھەجمىدە ئاشىدىكەن. ئەگەر بۇ يىل بازار ئۇچۇرىنى ئالدىن ئىگىلەپ، سېتىش يوللىرى راۋاڭلاشتۇرۇلمىسا، كۆممىقوناق يەنىلا بېسىلىپ قېلىشى مۇمكىن. شۇنىڭ ئۈچۈن جايلاردىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىنىڭ بۇ ئىشقا جىددىي قارىپ، بېسىلىپ قالغان كۆممىقوناقنى ساقلاش، سېتىشقا ئەھمىيەت بېرىشىنى، سىياسەتتە كەڭرەك بولۇپ، دېھقانلارنىڭ پۈت- قولىنى چۈشەپ قويىدىغان تۈرلۈك توساق - چازىلارنى ئېلىپ تاشلىشىنى، دېھقانلارنى يېڭى ئۇچۇر بىلەن ۋاقتى - ۋاقتىدا تەمىنلەپ تۇرۇشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئاممىۋى قاتناش باش شىركىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا ئەلا مۇلازىملىق قىلىشتا بەسلىشىش، پىشقەدەملەر ياشلارنى يېتەكلەش، ياشلار پىشقەدەملەرنى ھۆرمەتلەش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ ياخشى ئىقتسادىي ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

سۈرەتتە: پىشقەدەم ئۇستا شاگىرتلارغا كەسپىي جەھەتتە يېتەكچىلىك قىلماقتا.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ماموت بارات** فوتوسى

شىنجياڭدا كەنتىدە خەنزۇ ئۇقۇغۇچىلارنىڭ ئۇيغۇر مەكتەپلىرىدە ئوقۇش قىزغىنلىقى كۆتۈرۈلدى

ھازىر 42 خەنزۇ ئوقۇغۇچى ئۇيغۇر مەكتەپتە ئوقۇۋاتىدۇ

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدىلھ ئابدۇنەيىم** خەۋەر قىلدۇ:بىر نەچچە يىلدىن بۇيان موري قازاق ئاپتونوم ناھىيىسىنىڭ دۆڭچىڭ يېزا شىنجياڭدا كەنتىدە خەنزۇ ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۇيغۇر مەكتەپلىرىدە ئوقۇش قىزغىنلىقى كۆتۈرۈلۈپ، 42 خەنزۇ ئوقۇغۇچى ئۇيغۇر مەكتەپكە كىرىپ ئوقۇدى.

موري ئۇمىد قۇرۇلۇشى مەكتىپى رەھبەرلىكى خەنزۇ ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۇيغۇرچە ئوقۇش ئارزۇسىغا ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. سىنىپ مەسئۇللىرىمۇ خەنزۇ ئوقۇغۇچىلارغا قىزغىن مۇئاملىدە بولۇپ، ئۇلارغا ئۇيغۇرچە ئىسىم قويدى. ئۇيغۇر ئوقۇغۇچىلارغا خەنزۇ ساۋاقداشلار بىلەن ئىتتىپاقلىشىپ، ئۆزئارا ئۆگىنىپ، بىرلىكتە ئىلگىرىلەش توغرىسىدا تەربىيە بەردى. خەنزۇ ئوقۇغۇچىلار ئۇيغۇر تىلىنى توغرا تەلەپپۇز قىلالمىسا ئوقۇغۇچىلار سەۋرچانلىق بىلەن ئۆگىتىپ، ئۇلارنى ئۇيغۇرچە دەرسلەرنى پوختا ئىگىلەشكە يېتەكلىدى. نەتىجىدە خەنزۇ ئوقۇغۇچىلار دەرسنى پوختا ئىگىلەپ، ئۇيغۇرچە راۋان سۆزلىيەلەيدىغان، ئوقۇيالايدىغان، دىكلاماتسىيە قىلالايدىغان بولدى. ھەتتا ئۇلارنىڭ بەزىلىرى ھۆسن خەت يازالايدىغان، بەزىلىرى ئۇيغۇرچە چوڭ لوزۇنكا يازالايدىغان بولدى. 6 - سىنىپ ئوقۇغۇچىسى چېڭ جيەنسائ (دولقۇن) مۇخبىرغا مۇنداق دېدى: بىز ئۇيغۇرچە ئوقۇشنى ئاتا - ئانىمىز بىلەن بىرلىكتە مەسلىھەتلىشىپ تاللىغان، مەكتەپ ۋە ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلار بىزگە ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلدى، بىز ئۇيغۇرچە سۆزلەرنى توغرا تەلەپپۇز قىلالمىساقمۇ قىلچە مەسخىرىگە قالمىدۇق. ئۇيغۇرچە ئوقۇساق، يۇرتىمىز شىنجاڭنى بىرلىكتە گۈللەندۈرۈشتە رولىمىز تېخىمۇ زور بولىدۇ، دەپ قارايمىز.

ئۆزئارا تىل ئۆگىنىش ياخشى ئىش

قىسقا ئوبزور

تىل ۋە يېزىق مىللەتلەرنىڭ ئالاقىلىشىش ۋە مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇش قورالى. كىشىلەرنىڭ قەلبىنى تۇتاشتۇرىدىغان كۆۋرۈك. ئاپتونوم رايونىمىز كۆپ مىللەتلىك رايون بولۇپ، ھەر مىللەت خەلقى بۇ مۇنبەت ئانا تۇپراقتا ئۆزئارا ئۆگىنىپ بۇيان بىر ئائىلە كىشىلىرىدەك ياشاپ، بىرلىكتە كۆرەش قىلىپ، يۇرتىنى بىرلىكتە گۈللەندۈرۈپ، چوڭقۇر دوستلۇق ئورناتتى. شۇ مەنىدىن ئېيتقاندا مىللەتلەرنىڭ ئۆزئارا تىل ئۆگىنىشى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىجتىمائىي تەرەققىياتىدا ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. 1987 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى چاقىرغان مائارىپ خىزمىتى يىغىنىدا: «مىللىي مەكتەپلەردە باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ تۆۋەن يىللىقىدىن تارتىپ خەنزۇچە دەرس تەسىس قىلىش، شۇنىڭدەك خەنزۇ ئوقۇغۇچى ۋە خەنزۇ كادىرلار ئىگىلەۋاتقان ئاز سانلىق مىللەت تىل - يېزىقىنى ئۆگىنىشنى تەشەببۇس قىلىش كېرەك» دەپ ئېنىق ئۇنتۇرىغا قويۇلغان. كۆپ يىللاردىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت كادىر، ئىشچى - خىزمەتچىلىرى، بولۇپمۇ ھەر مىللەت ئوقۇغۇچىلار ئارىسىدا ئۆزئارا تىل ۋە يېزىق ئۆگىنىش يۇقىرى دولقۇنغا كۆتۈرۈلۈپ، جەمئىيەتنىڭ تەرەققىي قىلىشى ۋە مۇقىم بولۇشىدا، ئىختىساس ئىگىلىرىنىڭ كۆپلەپ يېتىلىشىدە ئىجابىي رول ئويناندى.

موري قازاق ئاپتونوم ناھىيىسىنىڭ دۆڭچىڭ يېزىسى شىنجياڭدا كەنتىدىكى 42 خەنزۇ ئوقۇغۇچىنىڭ ئۆزلۈكىدىن ئۇيغۇر مەكتەپكە كىرىپ، ئۇيغۇرچە ئۆگىنىشى مەدھىيىلەشكە ئەرزىيدىغان ئىش. ئۇلارنىڭ بۇ قىزغىنلىقى مىللەتلەرنىڭ ئالاقىسى ئۆزلۈكسىز كېڭىيىۋاتقان، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش داۋاملىق چوڭقۇرلىشىۋاتقان بۈگۈنكى كۈندە زېھىل ئەھمىيەتكە ئىگە. شىنجاڭنىڭ ھەممە مىللەت بىرلىكتە گۈللەندۈرۈشتە مىللەتلەرنىڭ ئۆزئارا تىل ئۆگىنىشى تەشەببۇس قىلىشقا تېگىشلىك ياخشى ئەھۋال. بىز مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ مىللەتلەرنىڭ ئۆزئارا تىل ئۆگىنىش جەھەتتىكى مۇشۇنداق ياخشى تىپلارنى تەقدىرلەپ ۋە ئىلھاملاندۇرۇپ، ھەر مىللەت خەلقى ئارىسىدا ئۆزئارا تىل ئۆگىنىش قىزغىنلىقىنى ئۆستۈرۈشنى ۋە ئۆزئارا چۈشىنىشنى ئىلگىرى سۈرىدىغان تىل ۋاستىسى ئارقىلىق مىللەتلەرنىڭ بۇيۇك ئىتتىپاقلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈشنى ئۈمىد قىلىمىز.

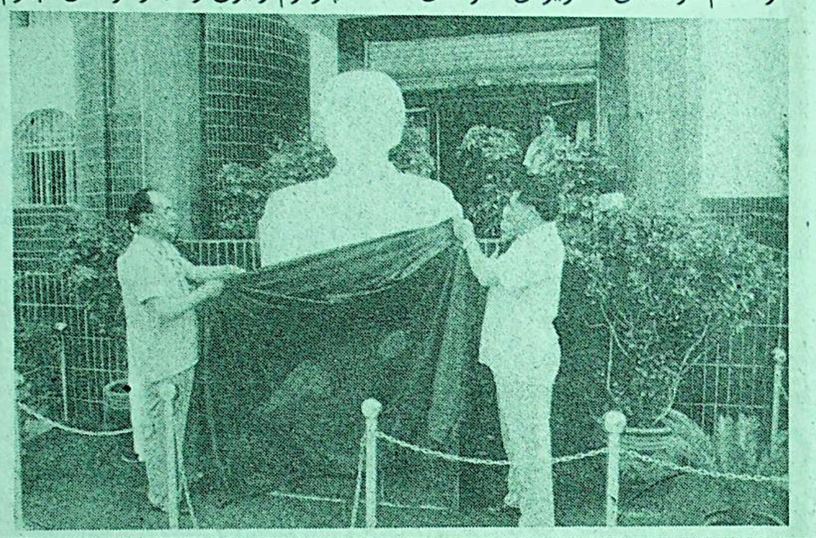
ئاپتونوم رايونلۇق كىنو فىلىم تارقىتىش - قويۇش شىركىتى قورۇسىدا لىپ فېك ھەيكىلى قەد كۆتۈردى

ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىدىن قېيۇم باھاۋۇدۇن، مىجەت ناسىرلار يوپۇق ئېچىش مۇراسىمىغا قاتناشتى

سۈرەتلىك خەۋەر

7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق كىنو فىلىم تارقىتىش - قويۇش شىركىتى لىپ فېك ھەيكىلىنىڭ يوپۇقىنى ئېچىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلۈپ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلىدى.

ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىدىن قېيۇم

باھاۋۇدۇن، مىجەت ناسىرلار يوپۇق ئېچىش مۇراسىمغا قاتناشتى. ئاق مەرمەر تاشتىن ياسالغان لىپ فېك ھەيكىلى كىنو شىركىتى قورۇسىنىڭ مەركىزىگە ئورنىتىلغان بولۇپ، «لىپ فېڭدىن ئۆگىنەيلى» ناخشىسى ساداسى ئىچىدە قېيۇم باھاۋۇدۇن بىلەن مىجەت ناسىر ھەيكەلنىڭ يوپۇقىنى ئاچتى. پۈتۈن قورۇ قىزغىن ئالقىش ساداسىغا چۆمدى.

لىپ فېك ھەيكىلىنىڭ تۇرغۇزۇلۇشى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىش، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتەكى بىر ئەمەلىي باشلىنىش ھېسابلىنىدۇ.

سۈرەتتە: قېيۇم باھاۋۇدۇن، مىجەت ناسىرلار لىپ فېك ھەيكىلىنىڭ يوپۇقىنى ئاچماقتا.

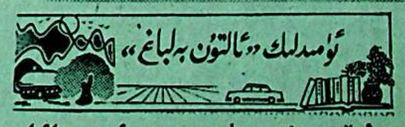
تۇردى قاسىم، ھۆرنسا مەتنىياز فوتوسى ۋە خەۋىرى

بايدا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداش بويىچە تەشۋىقات، تەربىيە كۈچەيتىلمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھەسەن ئابدۇۋەلى** خەۋەر قىلدۇ: «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە ئارمىيە- خەلق ئىتتىپاقلىقىدىكى ئۇلكىلىك ئۇرۇن» بولۇپ، ئاپتونوم رايون ۋە ئۇلايەت تەرىپىدىن تەدىرلەنگەن باي ناھىيىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، 14- قېتىملىق «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسى ئېيى» پائالىيىتىگە زىچ بىرلەشتۇرۇپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداش تەشۋىقات، تەربىيە پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، ناھىيىنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقىنى ئىلگىرى سۈردى.

بۇ يىل 2 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدىن باشلاپ، ئاقسۇ ئۇلايىتىنىڭ ئايرىم جايلىرىدا قاتتىللىق بولاڭچىلىق ۋە ئادەم زەخمىلەندۈرۈشتەك زوراۋانلىق ئەنزىلىرى ئارقا - ئارقىدىن يۈز كۆرسەتتى. باي ناھىيىلىك پارتكوم بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن، ناھىيە ۋە يېزا دەرىجىلىك كادىرلار يىغىنى ئېچىپ، مۇقىمسىزلىق ئامىللىرىنى تېپىپ چىقىپ، ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىنىڭ ھوشيارلىقىنى ئۆستۈرۈشكە يېتەكلىدى، مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ مىللىي بولۇنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەرگە قارشى تۇرۇش توغرىسىدىكى ئالاقىدار ھۆججەت،يولىورۇقلىرىنى ئۆگىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇردى.ئالدى بىلەن ناھىيە رەھبەرلىرى باشلامچىلىق بىلەن ئۆگىنىپ تونۇشنى ئۆستۈردى. ئارقىدىن يېزا دەرىجىلىك كادىرلارنى يىغىپ تەربىيىلەشنى چىڭ تۇتتى. ناھىيە بويىچە ھەر رەللەت ئىشچى- خىزمەتچىلەر، يېزا- قىشلاقلاردىكى كادىرلار، ئاممىنىڭ دىنىي زاتلار، سېپىدىكى كادىر - ساقچىلار، ھەربىيلەر، ۋەتەنپەرۋەر دىنىي زاتلار، يەككە تىجارەتچىلەر، ئۇقۇنچىلىرى، ئۇنتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى بىردەك سەپەرۋەر قىلىندى، ناھىيىدىكى بەش يۇرۇش رەھبەرلىك بەنزىسىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى، ئەدلىيە، قانۇن ئورۇنلىرىنىڭ مەسئۇللىرى ئارقا - ئارقىدىن تېلېۋىزىيە سۆزى سۆزلەپ، مۇقىملىقنى قوغداشنىڭ تەخىرسىزلىكىنى،ئامىغاچوشەندۈردى.5.-ئاينىڭ20-كۈنىگە قەدەر ناھىيىلىك پارتكومنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، ھەرقايسى يېزا - بازار، كەنتلەر، كان- كارخانا،كەسىپىي ئورۇنلار قاتلاممۇ قاتلام ئۆگەندى ۋە مۇزاكىرە قىلدى. تەشۋىقات ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ تەشۋىقات قانات يايدۇرۇلدى. بۇنىڭ بىلەن ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋەئاممىنىڭ مىللىي بولۇنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇشقا بولغان تونۇشى چوڭقۇرلىشىپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداش ئېڭى ئۇقۇنچىلىرى، ئۇنتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى بىردەك سەپەرۋەر قىلىندى، ناھىيىدىكى بەش يۇرۇش رەھبەرلىك بەنزىسىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى، ئەدلىيە، قانۇن ئورۇنلىرىنىڭ مەسئۇللىرى ئارقا - ئارقىدىن تېلېۋىزىيە سۆزى سۆزلەپ، مۇقىملىقنى قوغداشنىڭ تەخىرسىزلىكىنى،ئامىغاچوشەندۈردى.5.-ئاينىڭ20-كۈنىگە قەدەر ناھىيىلىك پارتكومنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، ھەرقايسى يېزا - بازار، كەنتلەر، كان- كارخانا،كەسىپىي ئورۇنلار قاتلاممۇ قاتلام ئۆگەندى ۋە مۇزاكىرە قىلدى. تەشۋىقات ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ تەشۋىقات قانات يايدۇرۇلدى. بۇنىڭ بىلەن ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋەئاممىنىڭ مىللىي بولۇنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇشقا بولغان تونۇشى چوڭقۇرلىشىپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداش ئېڭى

شىخو ناھىيىسى مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلاشنى مۇھىم نۇقتا، ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشنى ئاساس قىلىپ، مائارىپ تەرەققىياتىنى تېزلەتتى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئىسمائىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلدۇ: شىخو ناھىيىسى ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ مائارىپ ئاساسىي جەھەتتىن تۆگىتىلدى. بۇلتۇر ناھىيە بويىچە ساۋاتسىزلىقنى تۆگىتىش نىسبىتى % 98.9 كە يەتتى، ئوقۇش پىشىدىكى بالىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى % 99.1 كە، ئوقۇش پۈتتۈرۈش نىسبىتى % 99 كە يەتتى، 597 ئوقۇغۇچى ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكۇم مەكتەپلىرىنىڭ تەربىيىسىگە ئېرىشتى. ئاپتونوم رايونلۇق ۋە ئاپتونوم رايون مائارىپ ئىدارىسى ئۆتكۈزگەن تەكشۈرۈش قوبۇل قىلىش ئىمتىھانىدا شىخو ناھىيىسىنىڭ 6 - سىنىپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ئوقۇش سۈپىتى ئالدىنقى قاتاردا بولدى. ناھىيە مائارىپ ئىدارىسى ئاپتونوم رايونلۇق ۋە ئاپتونوم رايون مائارىپ ئىدارىسىنىڭ تەكشۈرۈش قوبۇل قىلىش ئىمتىھانىدا ئالىي مەكتەپ ئىمتىھانىغا قاتناشقان ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئىمتىھان نەتىجىسىن

ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ ماتارىپ ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ياراملىق ئوقۇغۇچى تەربىيلەش ئۈچۈن، ماتارىپ سىستېمىسىنى يېڭىلاش كۆپەيتىلى، مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلاشنى مۇھىم نۇقتا، ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشنى ئاساس قىلىپ، كۆرۈنەرلىك ئۇنۇمگە ئېرىشتى.

ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىنى ياخشىلاشنى ناھىيىنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇش كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈپ، مالىيىدە قىينىچىلىق بولۇۋاتقان ئەھۋال ئاستىدىمۇ ھەر يىلى ماتارىپ سېلىنمىسىنى كۆپەيتىتى. بۇلتۇر يىل بېشىدىن ھازىرغا قەدەر ماتارىپقا 8 مىليون يۈەنگە يېقىن پۇل ئاجرىتىپ، مەكتەپلەرنىڭ خەتەرلىك ئۆيلىرىنى رېمونت قىلدى ھەم تەنتەربىيە، مۇزىكا ۋە گۈزەل سەنئەت ئوقۇتۇش ئۈسكۇنىلىرىنى سېپلىدى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە بويىچە ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ خەتەرلىك ئۆيلىرى تۆگەپ، 85 % مەكتەپتە «سەككىزدە يۈرۈشلەشكەن مەكتەپ بولۇش» ئىشقا ئاشتى. مەكتەپ شارائىتىنىڭ ياخشىلىنىشى بىلەن شۇنى ناھىيىسىدە توققۇز يىللىق مەجبۇرىي ماتارىپ ئومۇميۈزلۈك ئومۇملىشىپ، ساۋاتسىزلىق ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكۇم مەكتەپلىرىگە ئوقۇشقا ماڭدى، بۇنىڭ ئىچىدە ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكۇم مەكتەپتىن يۇقىرى مەكتەپلەرگە ئوقۇشقا كىرگىنى 173 بولۇپ، ئومۇمىي ئوقۇغۇچىنىڭ 29 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. ناھىيە رەھبەرلىرى «ئىككى ئاساسىي ماتارىپ»نى تۈتۈشتا ئېنىق نىشان بولۇش، ۋەزىپە ئايدىڭ بولۇش، قاتلاممۇ قاتلام مەسئۇل بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، كۆرۈلگەن مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلدى، «ماتارىپ قانۇنى»نى كەڭ تەشۋىق قىلىپ، جەمئىيەتتىكى ھەر ساھە ئاممىسىنىڭ ماتارىپنى قوللىشىنى قولغا كەلتۈردى. نۇرغۇن ئائىلە باشلىقلىرى ئاتا - ئانىلار يىغىنىدىن پايدىلىنىپ مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشكە قارىتا قىممەتلىك پىكىرلىرىنى بەردى، ئوقۇتقۇچىلارمۇ ئەترابلىق ئىزدىنىپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ بىلىم قۇرۇلمىسىنى ياخشىلاشقا كۈچ چىقاردى. بۇ شىخو ناھىيىسىدىكى ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشتە تۈرتكىلىك رول ئويناندى. بۇلتۇر 9 - ئايدا بۇ ناھىيە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن تۇنجى بولۇپ «ئىككى ئاساسىي» ماتارىپتا لايىقەتلىك ناھىيە بولۇپ ئۆتكۈزۈلۈندى ھەم ئاپتونوم رايون

يېقىندا غۇلجا ناھىيىسىگە قاراشلىق سامبۇزى يېزا سالا كەنت دېھقانلىرى مىڭلارال يايلىقىغا ھەيدەپ ماڭغان 400 تۇياق قوي دۆلەت تاشيولىنىڭ 209 - لىنىيەسىنىڭ 224 كىلومېتر بۆلەكىگە كەلگەندە نىلقا ناھىيىسىدىن غۇلجا شەھرىگە قاراپ ماڭغان «P036021» نومۇرلۇق ئاپتوموبىل تەرىپىدىن دەسسىلىپ، 38 تۇياق قوي نەق مەيداندا تۆلۈشتەك ئېغىر قاتناش ھادىسىسى يۈز بەردى.

سۈرەتتە: مۇناسىۋەتلىك خادىملار نەق مەيدانىنى تەكشۈرمەكتە.

قۇربانجان قۇتبىدىن فوتوسى

ئوقۇش پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ كەسىپ تاللاش، خىزمەت ئىزدەش مەسىلىسى توغرىسىدا

تۇرسۇنتوختى ئاتاۋۇللا

مۇھەررىردىن: *ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا تېخنىكۇم ئوقۇغۇچىلىرىنى ئۆگىنىش، تۇرمۇش ۋە كىشىلىك ھاياتقا بولغان قاراش جەھەتتە توغرا يولغا مېڭىشقا يېتەكلەش، جەمئىيەتكە چېقىلىدىغان كېيىنمۇ رولىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇشقا ئىلھام بېرىش ئۈچۈن «ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى مۇنبىرى» ناملىق بۇ يېڭى ستونىنى ئاچتۇق. بۇ ستونغا ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا تېخنىكۇم ئوقۇغۇچىلىرى كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان «قىزىق نۇقتا» مەسىلىرى، ئۇلار ئىنكاس كىشىلىك تۇرمۇشقا بولغان قارىشى، ئۆگىنىش جەھەتتىكى يېڭى تەجرىبىلىرى، ئىستىھانغا تەييارلىق قىلىش ئەھۋالى توغرىسىدا ييزىلغان قىسقا ماقالىلەر ۋە مۇنەۋۋەر ئوقۇغۇچى، مۇنەۋۋەر سىنىپ كادىرلىرىنىڭ ئىلغار ئىش - پائالىيەتلىرى تونۇشتۇرۇلغان ماقالىلەر بېرىلىدۇ. ئالىي مەكتەپ، ئوتتۇرا تېخنىكۇم ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ بۇ ستونغا ماقالە ئەۋەتىشىنى قارشى ئالىمىز.*

ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى مۇنبىرى

ئوقۇش پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار قانداق كەسىپنى تاللاش، قانداق ئورۇندا ئىشلەش مەسىلىسىگە ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلىدۇ. كەسىپ تاللاش كىشىلىك تۇرمۇش يولىدىكى بىر مۇھىم تاللاش، بىرھالقىلىق قەدەم. ئېلىمىزدە ئوقۇش پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنى تەقسىم قىلىش تۈزۈمىنىڭ ئىسلاھ قىلىنىشىغا ئەگىشىپ، ئوقۇغۇچىلارنىڭ خىزمەت ئىزدەش پۇرسىتى بارغانسېرى كۆپەيدى. كەسىپ تاللاش ھوقۇقىمۇ بارغانسېرى چوڭايدى. ئوقۇش پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ كەسىپ تاللىشىغا ياردىمى بولارمىكىن دېگەن ئۇمىدتە خىزمەتنى قانداق ئىزدەش ۋە كەسىپنى قانداق تاللاش كېرەك؟ دېگەن مەسىلىدە ئۆز قارىشىمىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ ئۆتىمەن.

1. توغرا كەسىپ تاللاش قارىشى تۇرغۇزۇش لازىم.

يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، ئالىي مەكتەپلەرنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ كۆپىيىشىگە ئەگىشىپ، بەزى شەھەرلەر ۋە يۇقىرى قاتلام ئورۇنلارنىڭ ئادەمگە بولغان ئېھتىياجى تۆۋەندى. ئوقۇش پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ خىزمەت تەقسىماتى بارا - بارا ناھىيە ۋە چەت چېگرا رايونلاردىكى ئاساسىي قاتلام ئورۇنلىرىغا يۆتكىلىندى، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ا- سەپى ۋە يېزا - بازار كارخانىلىرى ئوقۇغۇچىلارنى خىزمەتكە قوبۇل قىلىدىغان كەڭ زېمىنغا ئايلاندى. شۇڭا ئوقۇش پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار «ئادەم يۇقىرىغا قاراپ ماڭىدۇ، سۇ تۆۋەنگە قاراپ ئاقىدۇ» دېگەن ئەنئەنىۋى قىممەت قارىشىنى ئۆزگەرتىپ، ئاساسىي قاتلاملارغا بېرىپ خىزمەت قىلىشى، «ئۇيغۇرنىڭ بىلەن ئىشلەيدىغىنى بىردەك بولۇش» پرىنسىپىنى ئوغرا، ئەترابلىق چۈشىنىشى، شۇغۇللىنىدىغان خىزمەتنىڭ ئۆگەنگەن كەسىپكە ماس زوراۋانلىق ئەنزىلىرى ئارقا - ئارقىدىن يۈز بېرىپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىققا بەلگىلىك تەسىر ۋەتەنپەرۋەر دىنىي زاتلار، يەككە تىجارەتچىلەر، شۇنىڭدەك ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپ ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداش ئېڭى ئۈستۈرۈلدى.

كېلىشنى بىردىنبىر شەرت قىلىپ تۇرۇۋالماسلىقى، بولۇپمۇ نۆۋەتتە ئىجتىمائىي ئېھتىياجى ئاز بولغان كەسىپلەردە ئوقۇغانلار كەسىپنىڭ توغرا كېلىشىنى تەلەپ قىلىپ تۇرۇۋالماسلىقى كېرەك. مەسىلەن، ئۇنىۋېرسال ئالىي مەكتەپلەرنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار ئوتتۇرا مەكتەپلەرگە بېرىپ ئوقۇتقۇچى بولسا بولىدۇ، زاۋۇت، كان - كارخانا ئورۇنلىرىغا بېرىپ خىزمەت قىلسىمۇ بولىدۇ. قىسقىسى، ئوقۇش پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار قەيەردە ئىختىساسلىق خادىملار كەم بولسا شۇ يەرگە بېرىپ خىزمەت قىلىشى، قەيەر ئۆزلىرىنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇشقا پايدىلىق بولسا، شۇ يەرگە بېرىپ خىزمەت قىلىشتەك توغرا كەسىپ تاللاش قارىشىنى تۇرغۇزۇشى لازىم.

2. ئەمەلىيەتكە ئۇيغۇن بولغان خىزمەت ئىزدەش نىشانى بولۇشى كېرەك.

ئەمەلىيەتنى چىقىش قىلىپ، ۋەزىيەتنى توغرا تەھلىل قىلىش، ئۆزىگە توغرا باھا بېرىش، ئۆزىنىڭ سۈبيېكتىپ ئارزۇسىنى ئوبيېكتىپ ئېھتىياج ۋە رېئاللىق بىلەن، دۆلەتنىڭ ئېھتىياجى ۋە ئورۇنلارنىڭ تەلىپىنى ئۆزىنىڭ ئارزۇسى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، ئەمەلىيەتكە ئۇيغۇن بولغان خىزمەت ئىزدەش نەزىرىيەتنى ئۆگىنىش بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، ئىلمىي ۋە ئەمەلىي جەھەتتىن ئىزدىنىپ كۆلىمى، تەرەققىيات پىلانى، ۋەزىپىسى، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى، تۇرمۇش ۋە خىزمەت شارائىتى، قانداق كەسىپنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىغا ۋە قانچىلىك ئوقۇغۇچىغا ئېھتىياجلىق ئىكەنلىكى، ئوقۇغۇچىلارغا قويىدىغان تەلىپى ۋە ئىشلىتىش ئەھۋالى قاتارلىق مەسىلىلەرنى ئىنچىكە، ئەتراپلىق ئىگىلەش كېرەك، شۇنداق قىلغاندىلا ئاندىن ئۆز كەسىپگە ۋە ئۆزىنىڭ ھەر تەرەپلىمە ئىقتىدارىغا ماس كېلىدىغان ئورۇن تاپقىلى بولىدۇ.

3. ئۇنۇملۇك خىزمەت ئىزدەش ماھارىتىنى ئىگىلەش كېرەك.

خىزمەت ئىزدەشتە يارىشىملىق، رەتلىك، پاكىز كىيىنىش، تەبەسسۇم، ئوچۇق چىراي، سەمىمىي، كەمتەر، قىزغىن بولۇش ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇنلاردىكى كىشىلەرده ياخشى تەسىر قالدۇرۇش، خىزمەت ئىزدىگۈچى ئوقۇغۇچىلارنىڭ مۇۋاپىقىيەتىيە قازىنىشىدا مۇھىم رول ئوينايدۇ. شۇڭا، خىزمەت ئىزدىگەنده مۇنداق بىر قانچە مەسىلىگە دىققەت قىلىش كېرەك. بىرىنچى، خادىملارغا بولغان ئېھتىياج ئەھۋالىنى ئىگىلەش كېرەك، يەنى خىزمەت ئىزدەشتىن بۇرۇن، قايسى جاي، قايسى ئورۇنلارنىڭ قانداق خادىملارغا ئېھتىياجلىق ئىكەنلىكىنى تولۇق ئىگىلەش كېرەك، خادىملارغا بولغان ئېھتىياج ئەھۋالىنى ئىگىلىمەي تۇرۇپ، قارىغۇلارچە ھەرىكەت قىلغاندا مۇۋاپىقىيەت قازانغىلى بولمايدۇ. ئىككىنچى، مۇناسىۋەتلىك تەييارلىقلارنى ياخشى قىلىۋېلىش كېرەك. يەنى خىزمەت ئىزدەشتىن ئاۋۋال ئۆزىنىڭ قىسقىچە تەرجىمھالى، ئاساسىي ئەھۋالى، دىپلوم، مۇناسىۋەتلىك گۇۋاھنامىلەر ۋە ئېلان قىلغان ماقاللىرىنى رەتلىك تەييارلىۋېلىپ، ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇنلارنىڭ پايدىلىنىشىغا سۇنۇش كېرەك، بۇ ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆزىنى ئەتراپلىق تونۇشتۇرۇشىغا پايدىلىق. ئۈنىڭدىن باشقا ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇنلار سوراپ قېلىش ئېھتىمالى بولغان مەسىلىلەر ئۈستىدە ئويلىنىپ، ئىدىيە جەھەتتە تەييارلىق قىلىۋېلىش كېرەك. ئەگەر شۇنداق ئىشلىتىلىش دائىرىسى ۋە ئۆز كەسىپگە مۇناسىۋەتلىك تارماقلار ۋە كەسىپلەرنىڭ ھازىرقى ھالىتى ۋە تەرەققىيات يۆزلىنىشىنى چوڭقۇر چۈشىنىش لازىم. ئوتتۇنچى، ئۆزىنىڭ ئەخلاقىي، ئەقلىي، جىسمانىي جەھەتلەردىكى ئۇقتىدارى، قىزىقىشى، ئارتۇقچىلىقى قاتارلىقلارنى توغرا ئىگىلەپ، ئۆزىگە مەقسەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدىگەن ئاساستا باھا بېرىش لازىم. بەشىنچى، كەڭ دائىرىدە ئۇچۇر ئىگىلەش لازىم، يەنى ئادەم ئىشلىتىدىغان ئورۇنلارنىڭ ئېھتىياجى، ئىشلەپچىقىرىش كۆلىمى، تەرەققىيات پىلانى، ۋەزىپىسى، ئىقتىسادىي ئۇنۇمى، تۇرمۇش ۋە خىزمەت شارائىتى، قانداق كەسىپنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىغا ۋە قانچىلىك ئوقۇغۇچىغا ئېھتىياجلىق ئىكەنلىكى، ئوقۇغۇچىلارغا قويىدىغان تەلىپى ۋە ئىشلىتىش ئەھۋالى قاتارلىق مەسىلىلەرنى ئىنچىكە، ئەتراپلىق ئىگىلەش كېرەك، شۇنداق قىلغاندىلا ئاندىن ئۆز كەسىپگە ۋە ئۆزىنىڭ ھەر تەرەپلىمە ئىقتىدارىغا ماس كېلىدىغان ئورۇن تاپقىلى بولىدۇ.

3. ئۇنۇملۇك خىزمەت ئىزدەش ماھارىتىنى ئىگىلەش كېرەك.

خىزمەت ئىزدەشتە يارىشىملىق، رەتلىك، پاكىز كىيىنىش، تەبەسسۇم، ئوچۇق چىراي، سەمىمىي، كەمتەر، قىزغىن بولۇش ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇنلاردىكى كىشىلەرده ياخشى تەسىر قالدۇرۇش، خىزمەت ئىزدىگۈچى ئوقۇغۇچىلارنىڭ مۇۋاپىقىيەتىيە قازىنىشىدا مۇھىم رول ئوينايدۇ. شۇڭا، خىزمەت ئىزدىگەنده مۇنداق بىر قانچە مەسىلىگە دىققەت قىلىش كېرەك. بىرىنچى، خادىملارغا بولغان ئېھتىياج ئەھۋالىنى ئىگىلەش كېرەك، يەنى خىزمەت ئىزدەشتىن بۇرۇن، قايسى جاي، قايسى ئورۇنلارنىڭ قانداق خادىملارغا ئېھتىياجلىق ئىكەنلىكىنى تولۇق ئىگىلەش كېرەك، خادىملارغا بولغان ئېھتىياج ئەھۋالىنى ئىگىلىمەي تۇرۇپ، قارىغۇلارچە ھەرىكەت قىلغاندا مۇۋاپىقىيەتىيە قازىنىلى بولمايدۇ. ئىككىنچى، مۇناسىۋەتلىك تەييارلىقلارنى ياخشى قىلىۋېلىش كېرەك. يەنى خىزمەت ئىزدەشتىن ئاۋۋال ئۆزىنىڭ قىسقىچە تەرجىمھالى، ئاساسىي ئەھۋالى، دىپلوم، مۇناسىۋەتلىك گۇۋاھنامىلەر ۋە ئېلان قىلغان ماقاللىرىنى رەتلىك تەييارلىۋېلىپ، ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇنلارنىڭ پايدىلىنىشىغا سۇنۇش كېرەك، بۇ ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆزىنى ئەتراپلىق تونۇشتۇرۇشىغا پايدىلىق. ئۈنىڭدىن باشقا ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇنلار سوراپ قېلىش ئېھتىمالى بولغان مەسىلىلەر ئۈستىدە ئويلىنىپ، ئىدىيە جەھەتتە تەييارلىق قىلىۋېلىش كېرەك. ئەگەر شۇنداق مەسىلىلەرنى سوراپ قالسا ئوبدان ئويلىنىپ، ئەتراپلىق، توغرا جاۋاب بېرىش لازىم، كۆرۈشىدىغان ۋاقىتنى دېيىشۋالغان بولسا، دېيىشكەن ۋاقىتتىن بىر نەچچە مىنۇت بالدۇر بېرىش كېرەك. ئوچىنچى، ئۆزىنى تونۇشتۇرۇشتا ئادەتتە تەشكىلات تارماقلىرى ياكى كادىرلار تارماقلىرىغا بېرىش كېرەك، زۆرۈر تېپىلغاندا مۇناسىۋەتلىك مەسئۇل رەھبىرىي كادىرلارنى بىۋاستە ئىزدىمەمۇ بولىدۇ. كۆرۈشكەندە جىددىيلەشمەي، تەبىئىي، ئەدەبلىك بولۇش، ئاۋۋال ئۆزىنى تونۇشتۇرۇش ماتېرىيالى ۋە گۇۋاھنامىلەرنى كۆرسىتىپ، كېلىشتىكى مەقسىتىنى ئېيتىش، قارشى تەرەپ ئولتۇرۇشقا تەكلىپ قىلغاندا ئولتۇرۇش كېرەك. بەك تەمتىرەپ كەتمەسلىك، ئوڭ - سولغا قاراپ بېشىنى قاشلىماسلىق، تىرنىقىنى كولىماسلىق ياكى ئۆزىنى چوڭ تۇتۇپ كۆزگە ئىلماسلىق پوزىتسىيەسىدە بولماسلىق كېرەك. تۇتنىچى، ئۆزىنى تونۇشتۇرغاندا ئىخچام، چۈشىنىشلىك تونۇشتۇرۇش، قارشى تەرەپ سۆزلىگەندە ئۈدۈل قاراپ دىققەت بىلەن ئاڭلاش لازىم، مەسىلىلەرگە جاۋاب بەرگەندە، بىۋاستە ئېنىق جاۋاب بېرىش، پەقەتلا «ماقۇل» ياكى «ياق» دەپلا جاۋاب بەرمەسلىك كېرەك. بولمىسا قارشى تەرەپ مۇستەقىل پىكىر قىلىش ئىقتىدارى يوقكەن دەپ ئويلاپ قالىدۇ، مائاش، مۇكاپات قاتارلىق پاراۋانلىق مەسىلىلىرىنى ئالدىراپ سورىماسلىق، قارشى تەرەپنىڭ ئوتتۇرىغا قويۇشىنى كۈتۈش كېرەك. بەشىنچى، كېيىنكى ئالاقىگە ئوڭۇشلۇق بولۇش ئۈچۈن، قارشى تەرەپنىڭ ئىسمى، ئالاقىلىشىش ئادرېسى ۋە تېلېفون نومۇرىنى يېزىۋېلىش، قايتىش ۋاقتىدا «رەھمەت، ئاۋارە قىلىپ قويدۇم،خەير - خوش» دېيىشنى ئۇنتۇپ قالماسلىق كېرەك.

4. ياخشى پسىخىك ساپا يېتىشتۇرۇش لازىم.

خىزمەت ئىزدەش جەريانىدا ئوڭۇشسىزلىق، ھەتتا مەغلۇپ بولۇشتىن ساقلانغىلى بولمايدۇ، بۇنىڭغا ئوقۇغۇچىلاردا چوقۇم پسىخىك تەييارلىق بولۇشى كېرەك. بىر قېتىمدا خىزمەت ئورنى تاپالمىسا، خىزمەت ئىزدەش جاسارىتىنى يوقىتىشقا بولمايدۇ، شۇڭا ئۆزىنىڭ پسىخىكسىنى تەڭشەپ، پسىخىك بەرداشلىق بېرىش، ئىقتىدارىنى ئۈستۇرۇشى، چوقۇم غەلبە قازىنىمەن دېگەن ئىشەنچىنى تۇرغۇزۇپ، ياخشى روھىي ھالەتنى ساقلىشى، بىر نەچچە قېتىملىق ئوڭۇشسىزلىق ياكى مەغلۇبىيەت بىلەن ئىشەنچىنى يوقىتىپ قويماسلىقى لازىم.

گوۋۇيۈەن 47-قېتىملىق دائىمىي كېڭەش ئوتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 10-ئىيۇل تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن لى پېڭ زۇڭلىنىڭ رياسەتچىلىكىدە 47-قېتىملىق دائىمىي كېڭەش ئوتكۈزدى، كېڭەشتە «گوۋۇيۈەننىڭ مۇھىم ئاسراشقا ئائىت بىرقانچە مەسىلە توغرىسىدىكى قارارى» مۇزاكىرە قىلىندى ۋە پرىنسىپ جەھەتتىن ماقۇللاندى.

كېڭەش مۇنداق دەپ قارىدى: مۇھىم ئاسراش توغرىسىدىكى دۆلەتنىڭ ئاساسىي سىياسىتىنى يەنمۇ ئەمەلىيلەشتۈرۈش، سىجىل تەرەققىيات ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇش، مۇھىم ئاسراش، بۈلغىنىشنى توڭگىتىش، ئېكولوگىيىلىك تەڭپۇڭلۇقنى ساقلاش ئارقىلىق بىر قىسىم شەھەر ۋە رايونلارنىڭ مۇھىت سۈپىتىنىڭ ياخشىلاش تۈچۈن، مۇھىت ئاسراش جەھەتتىكى ھازىرقى ئەھۋال ۋە مەسىلىلەرنى كۆزدە تۇتۇپ، مۇھىت ئاسراشقا ئائىت بىرقانچە مەسىلە توغرىسىدا قارار چىقىرىشقا توغرا كەلدى.

«قارار»دا مۇھىت ئاسراش نىشانى، مەسئۇلىيىتى، مۇھىم نۇقتىسى ۋە يېڭى بۈلغىنىشنى قەتئىي تىزگىنلەش، ئىلگىرىكى بۈلغىنىشنى تېز توڭگىتىش، كېرەكسىز نەرسىلەر ئارقىلىق بۈلغاشنى مەنئى قىلىش، ئېكولوگىيىلىك تەڭپۇڭلۇقنى قوغداش، مۇھىت ئاسراش قانۇنىنى قاتتىق ئىجرا قىلىش، مۇھىتنى نازارەت قىلىش، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش قاتارلىقلار توغرىسىدا بەلگىلىمە بەلگىلەندى ۋە تەلەپ قويۇلدى.

كېڭەش بۇ قارارنى يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا تۈزەتكەندىن كېيىن، گوۋۇيۈەننىڭ ئېلان قىلىپ يولغا قويۇشىنى بەلگىلىدى.

ۋۇباڭگو خېنەندە دۆلەت كارخانىلىرىنى تەكشۈرگەندە مۇنداق دەپ تەكىتلىدى:
ئىشەنچنى چىڭىتىپ، كارخانا ئىسلاھاتىنىڭ تەرەققىياتىنى تۈزلۈكسىز ئىلگىرى سۈرۈش لازىم

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جېڭجۇ خەۋىرى. سىناق قىلىنىدىغان 18 شەھەرنى 50 چوڭ، ئوتتۇرا شەھەرگە كېڭەيتىپ؛ 2. بىرىنچى تۈركۈمدە 1000 نۇقتىلىق كارخانا ئېچىدىكى 300 كارخانىنىڭ مەبلىغىنى باشقۇرىدىغان بانكىنى ئايدىڭلاشتۇرىدى ھەم ئىشلەپچىقىرىش، تىجارەت مەبلىغىنى ئەمەلىيلەشتۈردى؛ 3. بانكا خىلى مىقدارىدا توپلىنىپ قالغان قەرز پۇل، ھېسابتا تۇرۇپ قالغان قەرز پۇل زاپاس فوندى ئېلىپ، كارخانىلارنىڭ قوشۇلۇپ كېتىشى، ۋەيران بولۇشىنى ئىلگىرى سۈردى؛ 4. خەدەمن پولات-تۆمۈر زاۋۇتىدىن ئۆگىنىش بويىچە نەق مەيداندا تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئېچىپ، خەدەمن پولات تۆمۈر زاۋۇتىنىڭ تەقلىدىي بازار ھېسابات ئۇسۇلىنى كېڭەيتىپ، تەننەرخ رەت قىلىش پائالىيىتىنى تەجرىبىسىنى يولغا قويدى؛ 5. زىيانىنى پايدىغا ئايلاندۇرۇش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى پات ئارىدا يولغا قويدى ۋەھاكازالار.

ۋۇباڭگو مۇنداق دېدى: بىز مەركەزنىڭ دۆلەت كارخانىلىرىنى ياخشىلاش توغرىسىدىكى فاكتىچە، سىياسەتلىرىنى قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئۇنى جايلارنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، كارخانا رەھبەرلىك بەنزىلىرى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، جان-دىلىمىز بىلەن ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىپ، «ئۇچنى ئۆزگەرتىش، بىرىنى كۈچەيتىش»نى چىڭ تۇرىدىغانلا بولساق، دۆلەت كارخانىلىرىنى تاماھەن ياخشىلىغىلى بولىدۇ.

ۋۇباڭگو خېنەندىكى بىر ماي ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسىغا بېرىپ، ئىشلەپچىقىرىش ۋە باشقۇرۇش ئەمەلىيىتى بىلەن تونۇشقاندىن كېيىن، ئۇ يەرلىك كادىرلار ۋە خىزمەتچىلەر بىلەن پىكىرلەشتى.

دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن 7-ئاينىڭ 9-كۈنى «خەلق» سارىيىدا قاتناش داشۆسىنىڭ چەت ئەللەردىكى مەكتەپداشلىرى بىلەن كۆرۈشتى.

سۈرەتتە: رەئىس جياڭ زېمىن جاۋشىچېك بىلەن قىزغىن قول ئېلىشىپ كۆرۈشمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

چېن جۇنشېڭ مەملىكەتلىك يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى خىزمىتى تېلېفون يىغىنىدا مۇنداق دەپ تەكىتلىدى:
خىمىيىۋى ئوغۇت ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئوبوروت قىلايمىقان بولۇش مەسىلىسىنى دەرھال توسۇش كېرەك

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى چېن جۇنشېڭ مۇشۇ ئاينىڭ 5-كۈنى ئېچىلغان مەملىكەتلىك يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى خىزمىتى تېلېفون يىغىنىدا مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: ھازىر مەملىكەت بويىچە يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ ئوبوروت تەرتىپى خېلى ياخشىلاندى. لېكىن خىمىيىۋى ئوغۇت ئىشلەپچىقىرىشى، بولۇپمۇ ئوبوروت تەرتىپى قالايمىقان بولۇش مەسلىسى ئوخشىمىغان دەرىجىدە مەۋجۇت. بۇ ھال يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ۋە يېزىلارنىڭ مۇقىملىقىغا پايدىسىز. شۇڭا ئۇنى دەرھال توسۇش كېرەك.

چېن جۇنشېڭ مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: گوۋۇيۈەننىڭ «خىمىيىۋى ئوغۇت ئوبوروت تۈزۈلمىسىنى يەنمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش»ى - ھۆكۈمەتنىڭ خىمىيىۋى ئوغۇتنى ماكرولۇق تەڭشەش-تىزگىنلەشتىكى مۇھىم ھۆججىتى. شۇڭا ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر خىمىيىۋى ئوغۇت خىزمىتىدە ئۆلكە باشلىقلىرى مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى يەنمۇ ساغلاملاشتۇرۇپ، ئۆز رايونىنىڭ خىمىيىۋى ئوغۇت بىلەن تەمىنلەش ۋە خىمىيىۋى ئوغۇتقا بولغان ئېھتىياج ئومۇمىي مىقدارىنى تەڭپۇڭلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، ئۆز رايونىنى خىمىيىۋى ئوغۇت بىلەن تەمىنلەشكە ۋە خىمىيىۋى ئوغۇت باھاسىنىڭ مۇقىم بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش مەسئۇلىيىتىنى ئۈستىگە ئېلىشنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈشى، ئىزچىللاشتۇرۇشى كېرەك. ھازىر خىمىيىۋى ئوغۇت مەنبەسى بىرئاز كۆپەيدى، زاپاس ساقلاش تۈزۈمىنى ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە تېز ئورنىتىش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك خىمىيىۋى ئوغۇت ئىشلەپچىقىرىش كارخانىلىرى داۋاملىق غەيرەت قىلىپ، سۈپەتلىك خىمىيىۋى ئوغۇتلارنى كۆپلەپ ئىشلەپچىقىرىشى كېرەك. تەمىنات-سودا كوپېراتىپلىرى - يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى ئوبوروتىنىڭ ئاساسىي يولى، ئۇ دۆلەتنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى تىجارىتى بىلەن تەمىنلەش سىياسىتىنى، باھا سىياسىتىنى ئىجرا قىلىشتەك مۇھىم مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئالغان. ھايانكەشلىك قىلىش، دېھقانلارنىڭ مەنپەئىتىگە زىيان يەتكۈزۈشتەك قانۇنسىز ھەرىكەتلەرنىڭ ئوتتۇرىغا چىقىشىغا مۇتلەق يول قويۇلمايدۇ. ھازىر خىمىيىۋى ئوغۇت كۆپ ئىشلىتىلىدىغان مەۋسۇم، ھەر دەرىجىلىك تەمىنات-سودا كوپېراتىپلىرىنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى باشقۇرۇش تارماقلىرى ئوغۇتنى كەتلەرگىچە، ئېتىزلارغىچە يەتكۈزۈپ بېرىش مۇلازىملىقىنى قانات يايدۇرۇپ، دېھقانلارنى ھەرقانداق ۋاقىتتا باھاسى مۇۋاپىق خىمىيىۋى ئوغۇتنى سېتىۋېلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش، تېخنىكا نازارەتچىلىك تارماقلىرى يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بازارلىرىنى ئېنىقلاش، تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، يالغان ساختا، ناچار يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى تىجارىتى بىلەن شۇغۇللانغان، ئىشلەپ چىقارغان، ساتقان، يېزا ئىگىلىكىگە زىيان سالغان قىلمىشلارغا قاتتىق زەربە بېرىشى كېرەك.

گاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى ئۆز سىستېمىسىدىن

قېتىملىق سۆزىنىڭ روھىنى ئىستايىدىل ئۆگىنىپ، دۆلەت كارخانىلىرىنى ياخشىلاش ئىشەنچىمىزنى چىڭىتىپ، ئىسلاھات قەدىمىنى تېزلىتىشىمىز لازىم، پايدىسىز ئامىللارنى كۆرۈش بىلەن بىللە، پايدىلىق ئامىللارنى تېخىمۇ كۆرۈشىمىز لازىم. بىرىنچى، دۆلەت كارخانىلىرى، بولۇپمۇ چوڭ، ئوتتۇرا دۆلەت كارخانىلىرى كۆپ خىل ئىگىلىك تەركىبىي تەڭ راۋاجلىنىۋاتقان ۋەزىيەتتە يەنىلا ئېنېرگىيە، قاتناش، مۇھىم خام ئەشيا، ماتېرىيال ۋە تېخنىكا ئوسكۇنىلىرى بىلەن تەمىنلىگۈچى، دۆلەت مالىيە كىرىمىنىڭ ئاساسىي مەنبەسى، شۇڭا ئۇ خەلق ئىگىلىكىدە مۇھىم رول ئويناپىدۇ. ئىككىنچى، ئون نەچچە يىللىق ئىسلاھات ئارقىلىق دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ قىياپىتىدە ئومۇمەن زىلى چوڭ ئۆزگىرىش بولدى، ھاياتىي كۈچى كۈچەيدى. ئۈچىنچى، باش شۇجى جياڭ زېمىن ئىككى قېتىم مۇھىم سۆز قىلىپ، كارخانا ئىسلاھاتىنىڭ يۆنىلىشى، نىشانى، پرىنسىپى ۋە تەلەپلىرىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ بەردى.-گۇۋۇيۈەن بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە دائىر بىر قاتار مۇھىم تەدبىرلەرنى تۆۋۈپ چىقتى: 1. نۇقتىلىق

* * * * * * * * * * * *

ئادەم ئىزدەش ئېلانى

بەي خۇافۇ ـ قاراماي شەھەرلىك بۇرغىلاش شىركىتىنىڭ ئىشچىسى، ئەر، 45 ياش، سىچۈەن تەلەپپوزىدا سۆزلەيدۇ، ئۇدۇل چىشىدىن ئالتىسى چۈشۈپ كەتكەن، بويىندا تاتۇقى بار، بويى تەخمىنەن 1.63 مېتر، سەل دۈمبچەك، بېشىدا تاتۇق بار، 7ـ ئاينىڭ 3ـ كۈنى چوشتىن كېيىن شىنجاڭ تىببىي شۆيۈەن قارىمىقىدىكى دوختۇرخانىدىن چىقىپ كېتىپ، ھازىرغىچە قايتىپ كەلمىدى. چىقىپ كەتكەن چاغدا ئاق كانەكچە كۆينەك، كۆك ئىشتان، ساپىما ئاياغ كىيگەنىدى.

كۆرگەنلەر بولسا، نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى بۇرغىلاش شىركىتىنىڭ ئۇرۇمچىدىكى ئىش بېجىرىش ئورنىدىكى سۇن سەنفا بىلەن ئالاقىلەشسە بولىدۇ. كۆڭۈلدىكىدەك رازى قىلىمىز.

ئالاقىلىشىش تېلېفون نومۇرى:

851670　851455

4516578　4540801

چاقىرغۇ نومۇرى: 7265ـ 126

ئېلانلار

ئۇرۇمچى شەھەر چوڭ كۆۋرۈك ئاشلىق دۇكىنىدىن بېرىلگەن (105 ـ薪) نومۇرلۇق خەيرىنسا نامىدىكى تۆت كىشىلىك ئائىلە كىنىشكىسى ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

* * * * * *

ئۇرۇمچى شەھەرلىك يەر باشقۇرۇش ئىدارىسىدىن بېرىلگەن2000181 IVO- نومۇرلۇق شادەتخان نامىدىكى دۆلەت ئىگىلىكىدىكى يەردىن پايدىلىنىش گۇۋاھنامىسى، ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتى قارىمىقىدىكى كۆمۈر كاندىن يۆتكەپ بېرىلگەن پەرھات مەتنىياز نامىدىكى نوپۇس، ئۇرۇمچى شەھەر ساياياغ پەيچۇسوسىدىن بېرىلگەن پەرھات مەتنىياز، شادەتخان نامىدىكى سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

* * * * *

ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتىدىن بېرىلگەن ئەخمەت ئەيسا نامىدىكى 2509300ـ نومۇرلۇق پاسپورت ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

ئۇرۇمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزدىن كېچىگىچە ئوچۇق، بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا ℃17-℃28 بولىدۇ. ئۇچ بال شامال چىقىدۇ.

ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى ئۆز سىستېمىسىدىن

نازارەتچىلىك فۇنكسىيىسىنى جارىي قىلدۇرۇپ كىرىمنى ئاشۇرۇپ چىقمىنى تېجەش تەدبىرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە كاپالەتلىك قىلدى

(بېشى 1 ـ بەتتە)

«10 ـ مارت» مەنئى قىلىش پەرمانىنى ئىجرا قىلغاندىكىدەك ئامىننى كەڭ، چوڭقۇر سەپەرۋەر قىلىپ، كۈچلۈك جامائەت پىكرى پەيدا قىلىپ، قويۇق ئىجتىمائىي كەيپىيات شەكىللەندۈرۈپ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ كىرىمنى ئاشۇرۇپ، چىقىمنى تېجەش توغرىسىدىكى بەلگىلىمىلىرى، مەنئى قىلىش بۇيرۇقلىرىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك ئىزچىللىشىشىغا ھەقىقىي تۈرتكە بولغان ئەمەلىيلىشىشكە ئىمكانىيەت يارىتىش لازىم. ئىككىنچى، تۈرۈم قۇرۇلۇشىنىڭ ئەھمىيىتى. جايلار ۋە تارماقلار كونكرېت ئىجرا قىلىش چارىلىرىنى بەلگىلەپ ۋە يۇرۇشلۇق بەلگىلىمىلەرنى چىقىرىپ، مۇناسىپ تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، تۈرۈمنىڭ چەكلەش كۈچىنى ئاشۇرۇش لازىم. بولۇپمۇ بۇرۇپ ـ چېچىپ ئىسراپ قىلىشقا ۋە قىينىچىلىقنى يۇقىرىغا ئۇرۇلارنىڭ ۋە خەلقنىڭ ئېھتىياجىغا كاپالەتلىك قىلىش جەھەتتە كونكرېت ئەمەلىي پىكىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇش لازىم. ئۈچىنچى، رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، ھەقىقىي تۇتۇش، ئەمەلىي ئىشلەش ئەھۋالى ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەر كىرىمنى ئاشۇرۇپ چىقىمنى تېجەشنى مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە قويۇشى، پارتىيە ھۆكۈمەتنىڭ ئاساسىي رەھبەرلىرى مەسئۇلىيەتنى ھەقىقىي ئۈستىگە ئېلىش، مەسئۇل رەھبەر كونكرېت تۇتۇش لازىم. تۆتىنچى، تەتۈرلۈك قىلىپ ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش قىلمىشلىرىنى جىددىي تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش لازىم. ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى باشباشتاقلىق قىلغانلارنىڭ ئەدىبىنى بېرىش ھاڭجىپندا چىڭ تۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ بەلگىلىمىسىنى بىر تەرەپكە قايرىپ قويغان، ئۆز ئالدىغا ئىش تۇتقان، تەتۈرلۈك قىلىپ ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغانلاردىن بىرسى بايقالسا بىرسىنى جىددىي تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىپ، قەتئىي پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزام جازاسى بېرىشى، شۇنداقلا ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش قىلىش ياكى خەلق ئالەمگە ئاشكارلىشى لازىم.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنۇلار تەلەپ قىلىنىدۇ: ھەردەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى ئاپتونوم رايون بويىچە تېلېفون ئېچىلغان خەلق ئالەمگە ئاشكارلىشى لازىم. يوقلۇقىنى ئۆزى تەكشۈرۈپ ئۆزى تۈزىتىشنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلىش لازىم. مالىيىنى مەخسۇس ھېساب بىلەن باشقۇرۇشنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى ئېنقلاش خىزمىتىگە قاتنىشىش سالمىقىنى چوڭايتىپ، مالىيە، ئىقتىسادىي تەپتىش قاتارلىق تارماقلارنىڭ ئېنقلاش خىزمىتىنى ياخشى تۇتۇشىغا پائال ھەمكارلىشىش لازىم. جايلار ۋە تارماقلارنىڭ دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ ئالاقىدار سىياسەت، بەلگىلىمىلىرىنى ئىجرا قىلغان- قىلمىغانلىقى، خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغ كىرىم مەنبەسىنىڭ توغرا بولغان- بولمىغانلىقى، خام چوت ئىچىدىكى مەبلەغنى ئۆز ئالدىغا خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغ قىلىپ يۆتكىگەن- يۆتكىمىگەنلىكى، خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى ئىشلىتىشى بەلگىلىمىگە ئويغۇن بولغان - بولمىغانلىقى، قالايمىقان چىقىم قىلىش، كەلسە - كەلمەس ئىشلىتىش ئەھۋالى بار - يوقلۇقى، ھەتتا يەڭ ئېچىدە بۆلۈشۈۋېلىش، ئىشلىتىۋېلىش ئەھۋالى بار- يوقلۇقىنى ئۆزى تەكشۈرۈپ ئۆزى تۈزىتىشنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلىش لازىم. مالىيىنى مەخسۇس ھېساب بىلەن باشقۇرۇشنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى ئېنقلاش خىزمىتىگە قاتنىشىش سالمىقىنى چوڭايتىپ، مەمۇرىي، كەسپىي ھەق ئېلىش تۈرلىرىنى تەستىقلاش ئۆتكەللىرىنى چىڭ ئىگىلەش ۋە تالونلارنى باشقۇرۇشنى نېگىزلىك خىزمەت قىلىپ ھەق ئېلىشنى باشقۇرۇش ۋە فوندى باشقۇرۇش سالمىقىنى زورايتىش لازىم.

خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى مالىيە نازارىتىدىن قاچۇرۇپ نورمال مالىيە تەرتىپىنى ئېغىر دەرىجىدە بۇزغان، ئوڭىنى ئۆزلىرى ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ تۈزەتمەكەن، داۋاملىق يوشۇرۇپ مەلۇم قىلمىغان، يۆتكەپ ئىشلىتىۋالغان ئەھۋاللار سېزىلسە، مۇناسىۋەتلىك كىشىلەرنى ۋە شۇ ئورۇننىڭ رەھبەرلىرىنى جىددىي بىر تەرەپ قىلىش لازىم.

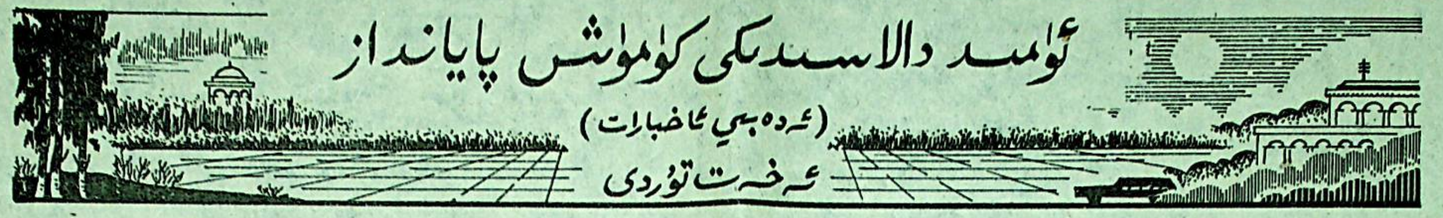
(بېشى 1 ـ بەتتە)

يىلنىڭ بېشىدىن بۇ يىل 3ـ ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 33 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ناھىيە بازىرىدىكى ئۇچ ئاساسلىق كوچىنىڭ يوللىرىنى كېڭەيتىپ ياسىدى، ناھىيە تەۋەسىدە دۆلەت، ئۇلاق، دۆلەت مۇداپىئە تاشيولى، يېزا-كەنت ۋە كان يولى گىرەلەشكەن تاشيول تورىنى شەكىللەندۈرۈپ ساياھەتچىلىك، قېزىلما بايلىقلارنى ئېچىش كەسىپلىرىنىڭ تېز تەرەققىي قىلىشىغا ئۈل سالدى. يېزا ئىگىلىكى بىلەن سانائەت بىر گەۋدە قىلىنغان يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاش، قېزىلما بايلىقلارنى پىششىقلاش، قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى سانائىتى ۋە خىمىيە سانائىتى سىستېمىسىنىڭ ئەندىزىسىنى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندۈرۈپ، ناھىيە ئىقتىسادىنىڭ ئۇدا، تېز، ماس قەدەمدە تەرەققىي قىلىشىغا يول ئاچتى.

«ساۋەن روھى» بىر يىلدىلا كارامىتىنى كۆرسەتتى. بۇ يىلنىڭ بېشىدا بۇ ناھىيە ئاپتونوم رايون بويىچە ئاشلىق، پاختىنى ئاشۇرۇشتا 1ـ لىككە، «تەڭرىتاغ لوڭقىسى»نى تالىشىش بويىچە سۇ قۇرۇلۇشى مۇسابىقىسىدە 1ـ لىككە، مەنئۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ناھىيە، «ئىككىنى ھىمايە قىلىش» بويىچە نەمۇنىلىك ناھىيە، پاكىز ناھىيە، يېزا (بازار) شېپاخانىلىرى قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ناھىيە، «بىككى ئاساسەن» ماتېرىپىنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتا ئۆلچەمگە يەتكەن ئىلغار ناھىيە قاتارلىق شەرەپكە ئېرىشتى. ھاكىم ناجات نازاربېك بىزگە مۇنداق دېدى: ئۆتكەن يىلى ناھىيىمىزنىڭ سانائىتى، يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 912 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1994ـ يىلىدىكىدىن 29.6، مالىيە ئومۇمىي كىرىمى 63 مىليون 20 مىڭ يۈەنگە يېتىپ 26%، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 2083 يۈەنگە يېتىپ، 65.8% ئاشتى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى بەش ئىچىدا ناھىيىمىزدىكى يېزا (بازار) لار، تارماقلار «ساۋەن روھى»نى قىلىنامە قىلىپ، ئۆزئارا رىقابەتلىشىپ، ئونجى قەدەمنى ياخشى باستى. ئاشلىق ۋە ئىقتىسادىي زىرائەتلەرنىڭ پلان كۆرسەتكۈچلىرى ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. «ساۋەن روھى» ئارقىلىق ئۆز- ئۆزىمىزگە بېسىم قىلىپ، بەسلىشىشكە، رىقابەتلىشىشكە جۇرئەت قىلىپ، ناھىيىمىزنى ئاپتونوم رايون بويىچە ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدىغان، يېزا ئىگىلىكىدە چوڭ، سانائەتتە كۈچلۈك، مالىيىدە باي ناھىيە قىلىپ قۇرۇپ چىقىشقا تىرىشىمىز.

«ساۋەن روھى» ساۋەنلىكلەرنىڭ يېزا ئىگىلىكىدە چوڭ،سانائەتتە كۈچلۈك، مالىيىدە باي ناھىيە قۇرۇشىغا تۈرتكە بولدى

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دېيىلدى: تېلېفون يىغىنىدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان ئورۇنلاشتۇرۇشنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش، بۇ يىلقى چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش، كۈرىشى ۋەزىپىسىنى ئورۇندىشتا مۇھىم تۈرتكىلىك رول ئويناپىدۇ. خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى ئېنقلاش - ئېچىش، ئويناشنىڭ مالىيە مەنبەسىنى توسىدۇ؛ ئاپتوموبىل سېتىۋېلىش، ئۆي سېلىش، چەت ئەلگە چىقىش قاتارلىقلارنى تىزگىنلەش، رەھبىرىي كادىرلارنىڭ پاك- ئىنتىزامچان بولۇشىغا قويۇلغان تەلەپ؛ كۆچمە تېلېفون ئېلىشقا رۇخسەت قىلماسلىق، يېغىن كۆلىمىنى ۋە ھۆكۈمەت ھېسابىغا داۋاللىنىش پۇلىنى تىزگىنلەش قاتارلىق بەلگىلىمىلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش، ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزەشتە ئىلگىرى سۈرۈش رولىنى ئويناپىدۇ. ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى تېلېفون يىغىنىدىن پايدىلىنىپ، خىزمەت سالمىقىنى زورايتىش، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇشنىڭ ئىستىل تۈزىتىش مۇھىم نۇقتا قىلىنغان ئۇچ تۈرلۈك خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرۈشى لازىم.

1

مارالبېشى - ئۆز تارىخىغا نۇرغۇن سىر ۋە ھېكمەتلەرنى يوشۇرغان- گۈزەل، مۇنبەت زېمىن. مىڭ يىللىك ئالدىنقا پاختىچىلىق بىلەن داڭ چىقارغان بۇ قەدىمكى زېمىن بۈگۈنكى يېڭى دەۋردە، پارتىيىمىزنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش سىياسىتىنىڭ تۇرتكىسىدە ئورنىدىن دەس تۇرۇپ، مىسلى كۆرۈلمىگەن شىجائەت ۋە جۇشقۇن روھ بىلەن تېخمۇ گۈزەل كەلگۈسىگە قەدەم تاشلىماقتا.

مەن ئۆزاقتىن بۇيانقى تارىزۇيۇمغا يارىشا، بۇ يەرگە كېلىپ نۇرغۇن تەسىراتلارغا چۆمدۈم. مەن بۇ يەردە ھەقىقەتەنمۇ پاختىچىلىق بىلەن بېيىغان بىر تۇركۈم دېھقانلارنى كۆردۈم، ئۇلارنىڭ خۇشال كۈلكىلىرىنى، شاد ناخشىلىرىنى ئاڭلىدىم. مەن بۇ يەردە يۈرەك قېتىنتى سەرپ قىلىپ، ھالال، چاپالىق ئىشلەڭانقان ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىنى كۆردۈم، ئۇلارنىڭ ياخشى ئىش، ياخشى خىسلەتلىرى توغرىسىدىكى سەمىمىي مەدھىيىلەرنى ئاڭلىدىم. مەن بۇ يەردە دېھقانلىرىمىزنىڭ مەردانە، قەيسەر ۋە ئومىدۋار روھىنى كۆردۈم. بۇ ئەجدادلار روھى، ئۆلمەس روھ! بۇ روھقا دېھقانلىرىمىزنىڭ ئەقىل-پاراسىتى بىلەن غەيرەت- شىجائىتى، ئۆتمۈشى بىلەن ھازىرى ۋە گۈزەل كېلەچىكى، قايغۇ-ھەسرىتى بىلەن شاد-خۇراملىقى، ئار-نومۇسى بىلەن ۋىجدان-ئەقىدىسى سىڭىپ كەتكەن! شۇڭا بۇ روھ قەدىمكى بارچۇق دىيارىدا ئۆزلۈكسىز جەۋلان قىلىپ، ئۆزىنىڭ ئۆلمەس، تەڭداشسىز قۇدرىتىنى نامايان قىلماقتا...

مەن ئەنە شۇنداق ھېسسىياتلار ئىلكىدە مارالبېشىنىڭ يېزا، كەنتلىرىنى ئارىلىدىم، دېھقانلىرى بىلەن سىرداشتىم، كادىرلىرى بىلەن كۆرۈشتۈم. قەلبىمدە بۇ زېمىنغا چوڭقۇر مۇھەببەت، ئاق كۆڭۈل، ئەمگەكچان خەلقىگە چەكسىز ھۆرمەت پەيدا بولدى. مەن بۇ يەردە پاختىچىلىقنىڭ يېراق ئىستىقبالىنى ۋە يوشۇرۇن كۈچىنى كۆردۈم. ئاقسامار(ال يېزا 11-كەنتتىكى بېيىغان دېھقان سايىم سابىر ماڭا مۇنداق دېدى:

«بۇرۇن دېھقانلار ئۆزئارا سالام-سائەت قىلىشاق، بالاڭ قانچە؟ تىنچ - ئامانمۇ؟ دەپ كۆرۈشەتتۇق. ئەمدى ھازىر كۆرۈشۈپلا، قانچە مو كېۋەز تېرىدىڭ؟ ئېتىزىڭ تىنچ - ئامانمۇ؟ دەپ سالامىلىشىدىغان بولدۇق!...»

مانا بۇ، پاختىچىلىقنىڭ دېھقانلارنىڭ قەلبىگە چوڭقۇر سىڭىپ كىرگەنلىكى، ئۇنى خۇددى بالا-چاقىسىدەك مۇھىم بىلگەنلىكنىڭ ئىپادىسى!

دېھقانلارنىڭ ئېڭى ۋە ھەرىكىتىدىكى بۇنداق زور بۇرۇلۇشتا، ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى رەھبەرلىرىنىڭ تىرىشچانلىقى زور بولغان. ئۇلار بىر تەرەپتىن، ئىدىيىنى، تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، يەنە بىر تەرەپتىن، ئەمەلىي ۋە ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ناھىيىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش، كېۋەز تېرىلىدىغان يەر كۆلەمىنى تەدرىجىي كېڭەيتىش ۋە سېلىنمىنى ئاشۇرۇش ئارقىلىق، دېھقانلارغا بېيىشنىڭ داغدام يولىنى ئېچىپ بەرگەن. مەن 1996-يىل 6-ئاينىڭ 2-ۋە 10-كۈنلىرى ناھىيىلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى يەن جىنشىن بىلەن ناھىيىنىڭ ھاكىمى مەمتىمىن توختىنى زىيارەت قىلدىم. ئۇلار ناھىيىنىڭ پاختىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشى ۋە ئۇنىڭ تەرەققىيات ئىستىقبالى توغرىسىدا ماڭا ناھايىتى نۇرغۇن نەرسىلەرنى سۆزلەپ بەردى.

ئالدى بىلەن ياشاشنى، ئاندىن تەرەققىي قىلىشنى كۆزلەيدۇ! بۇ جەھەتتە، ناھىيە رەھبەرلىكى تۆۋەندىكىدەك ئەمەلىي چارە-تەدبىرلەرنى قوللانغان:

بىرىنچى، «بەشتە بىر تۇتاش» تېرىقچىلىق قىلىش داۋامىدا، ھەر بىر ئائىلىگە «كەنت ئەزالىرىنىڭ مۇئامىلە ھېسابات خاتىرىسى» تارقىتىپ بېرىلگەن ھەم بۇ ئىشقا مەسئۇل بولىدىغان مەخسۇس ئادەم ئاجرىتىلغان. بۇنىڭ بىلەن ھەر بىر ئائىلىنىڭ تېرىش ھەققى، ماددىي ئەشيا ئانى، سۈغىرىش پۇلى، ماشىنا ئىشلىتىش ھەققى قاتارلىقلار ئۆز ۋاقتىدا ھېسابات قىلىنىپ، كىنىشكىغا ئەينەن خاتىرىلىنىپ دېھقانلار بىلەن بولغان ھېساب-كىتاب ئېنىق ھەم ئىدىنلىق بولغان.

ئىككىنچى، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى باشقۇرۇش، نازارەت قىلىش ئۇچۇن، مەخسۇس ئادەم ئاجرىتىلىپ، قەرەللىك تەكشۈرۈپ تۇرۇش تۈزۈمى ئورنىتىلغان، بۇنىڭ بىلەن دېھقانلارنىڭ سېلىقى يۇقىرىنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە، بەش پىرسەنت ئېچىدە تىزگىنلەنگەن. يېزا، كەنتلەر ئۆز ئالدىغا سېلىق چاچىدىغان، خالىغانچە سېلىق تۇرى قوشىدىغان نامۇۋاپىق ئىشلار پۈتۈنلەي تۇگىتىلگەن، ئۆلچەم ۋە بەلگىلىمە بويىچە ئىجرا قىلىش ئىشقا ئاشۇرۇلغان.

ئۈچىنچى، ناھىيە پاختىچىلىققا سېلىنىدىغان مەبلەغنى يىلدىن يىلغا كۆپەيتكەن. لېكىن بۇنىڭ ھېسابىغا دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى ئاشۇرمىغان. دېھقانلاردىكى «سېلىنما كۆپەيسە، سېلىقمۇ ئاشىدۇ» دېيىدىغان غەم-ئەندىشە ئەمەلىيەت ئارقىلىق تۇگىتىلگەن.

ھېنىكچە، مارالبېشىدىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر خىزمەتنى بىجانىدىللىق بىلەن ئىشلىگەن، ئۇلار ھەر ۋاقىت خەلقنىڭ غېمىنى يەپ، خەلقتە مەنپەئەت يەتكۈزگەن. ئۇلار ھوقۇق يۈرگۈزگەن مەزگىلدە ناھىيە خەلقىنىڭ تۇرمۇش ۋە ئىشلەپچىقىرىش مۇھىتى يىلدىن يىلغا ئۆزگەرگەن، يۈكسەلگەن. بۇنىڭغا مۇنۇ سانلىق مەلۇماتلار ياخشى دەلىل بولالايدۇ:

1994-يىلى پاختىنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى 582 مىڭ دەن بولۇپ، 1993-يىلىدىكىدىن 81 مىڭ 200 دەن - % 16.2 ئاشقان. كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ساپ كىرىم 856 يۈەنگە يېتىپ، 1993-يىلىدىكىدىن % 8.2 ئاشقان.

1995-يىلى پاختىنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى 744 مىڭ دەن بولۇپ، 1994-يىلىدىكىدىن 174 مىڭ دەن - % 29.8 ئاشقان. كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ساپ كىرىم 930 يۈەن بولۇپ، 1994-يىلىدىكىدىن % 8.7 ئاشقان.

1996-يىلى پاختىنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى 800 مىڭ دەنگە يېتكۈزۈلۈپ، 1995-يىلىدىكىدىن 50 مىڭ دەن ئاشۇرۇش پىلانلانغان. دېھقانلاردا: «ياخشى ھوسۇل كۆكىدىن بىلىنىدۇ» دېگەن گەپ بار. ھازىر ناھىيە بويىچە كېۋەزنىڭ ئۆسۈشى، پىرىنجەك ئۇنىڭغا قىزىقىپ، يېنىمدىكى ئابدۇرېھىم شۇجىدىن سوئال سورايدۇ:

- ماڭا بۇ غەلىبە قىلغان يەرلىرىمىز! - دېدى مەغرۇر ئاۋازدا- قىزىل بايراق غەلىبىنىڭ بەلگىسى، زېيىنداش ھاشاراتلار يوقىتىلىپ، كېۋەزلەر قۇنقۇزۇلغان يەرلەرگە قادىلىدۇ. ئاۋۇ يەردىكى كۆك بايراق مۇداپىئەنىڭ بەلگىسى، زېيىنداش ھاشاراتلاردىن مۇداپىئە قىلىنغان يەرلەرگە قادىلىدۇ. ئەمدى ئاۋۇ سېرىق بايراقلار بولسا- دېدى ئۇ كۆز يېتىم يەردىكى بىر سالپا ئېتىزغا قاداپ قويۇلغان ئىككى-ئۈچ سېرىق بايراقنى كۆرسىتىپ، - زېيىنداش ھاشاراتلار پەيدا بولغان يەرلەرگە قادىلىدۇ. قەيەردە سېرىق بايراق بولمىدىكەن، بىز دەرھال كۇچنى توپلاپ شۇ يەرگە ھۇجۇم قىلىمىز. ھازىر پىزىمزدا «يېزىلىق ھۆكۈمەت تەشكىللىگەن ئۇنتۇز كىشىلىك ياشلار تېخنىكا مۇلازىمەت ئەترىتى» بار. ئۇلار قەيەردە ئاپەت كۆرۈلسە، دەرھال شۇ يەردە ھازىر بولۇپ، زەربىدارلىق بىلەن ئىشلەيدۇ. پاختىچىلىقتا كېۋەز پىتىدەك، غوزا قۇرتىدەك يامان ئاپەت يوق. بىر يەرگە بىر نەچچىسى چۈشسە، بىر-ئىككى كۈندە نەچچە ئون مو يەرگە يامراپ كېتىدۇ. كېۋەز ئۆستۈرۈش ھەققەتەن جاپالىق، بىرمۇ سائەتمۇ ئېتىز بېشىدىن ئايرىلغىلى بولمايدۇ!...

پاختا بەكمۇ بەلەن نەرسە، ئۇ ئىنسانلارغا گۈزەللىك ۋە ھارامەت بەخش ئېتىدۇ. لېكىن ئۇنى ئۆستۈرۈش ئىنتايىن تەس! بىر توپ كېۋەزنى پەرۋىش قىلىپ ئۆستۈرۈش بەئەينى بىر بوۋاقنى پەرۋىش قىلىپ چوڭ قىلىشقا ئوخشايدۇ. لېكىن ئۇنىڭ ھەر بىر ھاياتلىق قەدىمى - بوي تارتىپ كۆكلىشى، چىرايلىق پىرىنجەك تۇتۇشى، رەڭدار چېچەك ئېچىشى ۋە ئاخىردا ئاق ئالتۇن بولۇپ يالتىرىشى دېھقانلارغا ئاجايىپ خۇشاللىق ۋە بەخت ئېلىپ كېلىدۇ. بۇ خۇشاللىق ۋە بەخت خۇددى يېڭى تىلى چىققان، يېڭى ئايغى چىققان ۋە يېڭى قىلىقى چىققان بوۋاقنىڭ ئاننىغا بەخش ئەتكەن خۇشاللىقى ۋە شادلىقىغا ئوخشاش چەكسىز بولىدۇ!

- بۇ يىل كېۋەزلىرىمىز بەك بەلەن، - دېدى ئابدۇرېھىم شۇجى كېۋەزلىكىنى ئارىلاپ كېتىۋېتىپ- مانا قارىسىلا، ھازىرلا ئالتە قۇلاق بولۇپ قالدى. بۇنى بۇرۇنقى يىللارغا سېلىشتۇرساق، ئاسمان - زېمىن پەرق بار. يېزىمىز 1992-يىلى 43 مىڭ 600 مو يەرگە كېۋەز تېرىپ، يىلنىڭ ئاخىرىدا 12 مىليون 960 مىڭ يۈەنگە پاختا سېتىلغان بولساقمۇ، لېكىن دېھقانلار يەنىلا، 5 مىليون 192 مىڭ يۈەن قەرزگە بوغۇلۇپ قالغانىدى. ئۆتكەن يىلى 46 مىڭ مو يەرگە كېۋەز تېرىپ، يەن-تېخنىكىغا تايىنىپ قاتتىق ئىشلىدۇق. شۇنىڭغا يارىشا، يىلنىڭ ئاخىرىدا، 59 مىليون 600 مىڭ يۈەنلىك پاختا سېتىلدۇق. بۇنىڭ بىلەن دېھقانلار كۈنا قەرزلەردىن قۇتۇلۇلۇپلا قالماي، ھال-كۇنىنى ئوبدانلا يىل سېناق قىلىش ئارقىلىق، بۇ يىل يېزا بويىچە 40 مىڭ مو كېۋەزگە «فۇلۇلىك» ناملىق ئوت - چۆپ ئۆلتۈرۈش دورىسىنى بەردۇق. ماڭا قارىسىلا، دورا بېرىلگەن يەرلەرنىڭ ھېچقايسىسىغا ئوت-چۆپ چىقمىدى. بۇنىڭ بىلەن بىز، بىرىنچىدىن، نۇرغۇن ئەمگەك كۈچىنى تېجەپ قالدۇق؛ ئىككىنچىدىن، ئوت-چۆپنىڭ كېۋەزدىن ئوزۇقلۇق تالىشىش مەسلىسىنى ھەل قىلدۇق. شۇڭا، ماۋۇ كېۋەزلەر مانا شۇنداق جانلىق، قارامتۇل ئۆسۈۋاتىدۇ!

شۇ چاغدا، پىنىمزغا 5-كەنت (ئارا مەھەللە) نىڭ شۇجىسى جېلىل كېرىم كەلدى. ئوتتۇرا بوي، قارامۇتۇق بۇ ئادەم قارىماققا، يېڭاۋاش، تارتىنچاق كۆرۈنەتتى. جىيەكلىرى مايلىشىپ كەتكەن نېمىكەش بادام دوپپىسىنى باستۇرۇپ كېيىپ، ئوت يانچۇقلۇق كۆك چاپىنىنىڭ توگمىلىرىنى تولۇق ئېتىپ يۈرگىنىگە قارىغاندا، ئىشقا پۇختا ھەم ئىدىنلىق ئىكەنلىكى كۆرۈنۈپ تۇراتتى.

مەن ئېتىزلارنى ئارىلاپ كېتىۋېتىپ، ئۇنىڭدىن سورىدىم:

- بۇ يىل كەنت بويىچە قانچىلىك كېۋەز تېرىدىڭلار؟

- پىلان 1900 مو ئىدى، ئەمەلىيەتتە تېرىلغىنى 2030 موغا يەتتى.

- بۇ سانغا ماۋۇ قىرغا تېرىلغان كېۋەزلەرمۇ كېرەمدۇ؟- مەن ساناپ كۆرسەم، قىرلارنىڭ ھەممىسگە توت قۇردىن كېۋەز تېرىلغانىكەن.

- شۇنداق، ئۇنىمۇ ھېسابلىدۇق، - دېدى جېلىل كېرىم، -بۇرۇن قىرلار تېرىلمايتتى، ھازىر ئالقانچىلىكمۇ ئاق يەر قالدۇرمىدۇق، بۇ ئىشنى دېھقانلار ئۆزلىرى تېپىپ چىقتى، رەھبەرلەر رىغبەتلەندۇردى.

-شۇنداق، - دەپ قوشۇمچە قىلدى ئابدۇرېھىم شۇجى، - ئۆتكەن يىلى 2 - كەنتتىكى ئىسمائىل غېرىپ دېگەن دېھقان ئۈچ يېرىم مو يەرنىڭ قىرىدىن 417 يۈەنلىك كېۋەز سېتىلغان، 7 - كەنتتىكى مەمەت رېھىم دېگەن دېھقان بەش مو ئۈچ پۇڭ يەرنىڭ قىرىغا تېرىلغان كېۋەزدىن 514 يۈەنلىك ھوسۇل ئالغان. بۇ خەۋەرنى ئاڭلىغان يەرھات شۇجى (شۇ چاغدا چارباغدا نۇقتىدا تۇرۇۋاتقان ناھىيىلىك پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى يەرھات سەئىدى) بۇنىڭغا ناھايىتى قىزىقتى، ئۆزى ھېسابلاپ كۆرۈپ، ئاخىرى بۇنى پۈتۈن يېزىغا، كېيىن قوشنا يېزىلارغىچە تەشۋىق قىلىپ كېڭەيتتى. بۇ يىل دېھقانلار بىر غېرىچ يەرنىمۇ ئاق قويماي تېرىدى.

مانا بۇ، رەھبەرلىكىنىڭ يېڭى نەرسىلەرنى سېزىپ، باشلاپچىلىق بىلەن يۇشۇرۇن كۈچلەرنى قېزىشى دېگەن شۇدە! بولمىسا ئۇ، ئاسماندىن چۈشمەمدۇ!؟

جېلىل كېرىم بىلەن كۆپرەك پاراڭلاشقۇم بار ئىدى، لېكىن بۇ كەمسۆز ئادەم ئۆزىنى چەتكە ئېلىپ، ماڭا تۇتۇق بەرمىدى. بەلكىم، بۇ ئۇنىڭ ئۆزىنى كۆرسىتىشكە قىزىقمايدىغان، ئاددىي- سادىدا خۇسۇسىيىتىدۇر. دېمىسىمۇ، تۇرمۇشتا، بولۇپمۇ مىللىي خاراكتېرنىڭ ساپ ۋە توغۇنداي خۇسۇسىيەتلىرى ساقلىنىپ قالغان يېزىلاردا، مانا شۇنداق ئىشلەشمىلا بىلىپ، ئۆزىنى كۆرسەتمىشنى، ۋالاقەتكۈلۈك قىلىشنى بىلمەيدىغان نەسىبەتەن، مەندە چوڭقۇر ھۆرمەت تۇيغۇسى ئويغاندى.

ھەرقانداق ئادەمنىڭ ۋۇجۇدىدا ئۆزىنىڭ تۇرمۇشىنى، ھايات يولىنى نۇرلاندۇرۇپ تۇرىدىغان بىر ئەقىدە بولىدۇ! سىز مۇشۇنداق بىر ئادەم بىلەن تونۇشۇپ، ئۇنىڭ ئاددىي، خالىس خىزمەت ئورنىدا تۇرۇپىمۇ، تۇرمۇشىنى ئۆزىنىڭ ئېسىل خىسلىتى، جاسارىتى ۋە كۈچلۈك ئەقىدىسى بىلەن نۇرلاندۇرۇۋاتقانلىقىنى كۆرگىنىڭىزدە ھاياجانلانماي، تەسىرلەنمەي تۇرالمايسىز! دۇنيا، ھايات مۇشۇنداق ئادەملەر بىلەنلا گۈزەللىك ۋە ياخشىلىققا تولىدۇ...

بىز چۈشتىن كېيىن، كەنتنىڭ 5 - مەھەللىسىدىكى ياش دېھقان ئىسمائىل قادىر بىلەن كۆرۈشتۇق. ئىسمائىل قادىر 1987-يىلى تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرگەن، 26 ياشلار ئەترايىدىكى تېنىك، بېجىرىم يىگىت ئىدى. ئۇ دەسلەپ، دېھقانچىلىقتا كۆڭۈل توتوختىنالماي، بىر مەزگىل ھۈنەر قىلغان. كېيىن، بېيجىڭ، شاڭخەي، گۇاڭجۇ قاتارلىق جايلارغا بېرىپ سودىگەرچىلىكمۇ قىلغان.

1989 - يىلى ئۇ، 700 يۈەن قەرز بىلەن يۈرتىغا قايتىپ كەلگەندىن كېيىن ئىستقبالىنى يۈرتىدىن، ئەمگەكتىن تاپقان. 1990 - يىلى ئۇ مەمتىمىن ئىسمائىل دېگەن دېھقان بىلەن شېرىكلىشىپ، 85 مو يەرنى ھۆددە ئېلىپ كېۋەز تېرىغان ۋە شۇ يىللا 11 مىڭ يۈەن ساپ پايدا ئالغان.

- 1992 - يىلى ئۆز ئالدىغا 30 مو كېۋەز تېرىدىم، - دېدى ئۇ ئۆتكەن ئىشلارنى ئەسلەپ، - ئەسلىدە، پاختىنىڭ باھاسى تۆۋەن، كۆپ تېرىسىمۇ پايدا چاغلىق، ئەپ قاراپ ئاز تېرىغانىدىم. لېكىن شۇ يىلى ھۆكۈمەت پاختىنىڭ باھاسىنى ئۆستۈردى. شۇڭا، 30 مو يەردىن يەنىلا 12 مىڭ يۈەن ساپ پايدا ئالدىم. شۇنىڭ بىلەن 1993 - يىلى بىراقلا كۆلەمنى كېڭەيتىپ، 95 مو يەر ھۆددە ئېلىپ كېۋەز تېرىدىم. 1995 - يىلنى كەلگەندە، كېۋەز كۆلىمىنى 135 موغا يەتكۈزدۈم. يەرگە سېلىنغان مەبلەغنى كۆپەيتىتىم، ئېكى مۇھىمى، ئېلىپ ئۇسۇلدا پاختا ئۆستۈرۈشكە تىرىشتىم. ئالدى بىلەن ييزلىق ھۆكۈمەت ئاچقان «قىش پەسىللىك پەن - تېخنىكا بويىچە تەربىيىلەش كۇرسى»غا قاتناشتىم، ئاندىن ئۆزۈم «شىنجاڭ يېزا پەن - تېخنىكىسى»، «كېۋەز باشقۇرۇش تېخنىكىسى» قاتارلىق كىتاب - ژۇرناللارنى ئوقۇپ، ئەمەلىيەتكە تەتبىقلىدىم. 1995 - يىلى يەرگە 90 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالغانىدىم، يىل ئاخىردا، 70 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق ساپ كىرىم قىلدىم. مو بېشى ھوسۇلنى 240 جىڭغا يەتكۈزدۈم. بىرنەچچە يىل قاتتىق ئىشلەش، تىرىشىش ئارقىلىق، مەخسۇس پاختىچىلىقتىن كەلگەن كىرىم بىلەن 100 مىڭ يۈەنلىك ئائىلە بولۇپ قالدىم. ھازىر «بەشتە بىر تۇتاش بولۇش»نىڭ خاسىيىتى بىلەن، پاختىچىلىقنىڭ ئىنچىكە، جاپالىق ئىشلىرى يەڭگىللەپ، دېھقانلارنىڭ قولىنى بوشاتتى. ھازىر بىزنى ئالدىرىتىدىغان پەقەت ئىككى چوڭ ئىشلا قالدى: بىرسى، دەسلەپكى پەرۋىش مەزگىلىدىكى زىيانلىق ھاشاراتلاردىن مۇداپىئە كۆرۈش؛ يەنە بىرسى، پىشقاندا دەرىجىگە ئايرىپ، سۈپەتلىك يىغۇۋېلىش. 1995 - يىلى كۆزدە، ھېنىك 135 مو پىرىمىدىكى كېۋەزلەر تەڭلا پىشىپ تېيار بولدى. ھېنىكنى بۇ يەردىن ئەمگەك كۈچى تاپالماي، كەلپىندىن 46 ئەمگەكچىنى يالالاپ ئەكېلىپ،

ۋە ئۇنىڭ تەرەققىيات ئىستىقبالى توغرىسىدا ماڭا ئاھانىتى نۇرغۇن تەرسىلەرنى سۆزلەپ بەردى.

بۇ ناھىيە 1958-يىللا، پاختا ھوسۇلىدا دۆلەت بويىچە كۆزگە كۆرۈنۈپ، گووڭيۈەننىڭ ماختىشغا ئېرىشكەن. ئەپسۇسكى، كېيىنكى مالىسانچىلىق دەۋرلەردە، ئىشلەپچىقىرىش ئىزدىن چىقىپ، ناھىيە ئاپتونوم رايوندىكى سەككىز چوڭ نامرات ناھىيىنىڭ بىرى بولۇپ قالغان. ئىسلاھات ئېچىۋېتىلىشتىن كېيىن، يەنە چىقىش يولىنى تېپىپ، ۋىلايەت بويىچە پاختا ئىشلەپچىقىرىشتىكى باشلامچىلىق رولىنى جارى قىلدۇرغان. ئۇنىڭدىن يىلى بۇ ناھىيىدىكى دېھقانلار پاختىدىنلا 600 مىليون يۈەن كىرىم قىلغان. ناھىيىلىك پارتكوم يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بېرى، يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىيات ئېھتىياجىغا ئويغۇنلىشىش، يېرىم يېزا ئىگىلىك تەرەققىياتى يۆنىلىشىگە يۆزلىنىش ئۇچۇن، ناھىيىنىڭ ئومۇمىي ئىشلەپچىقىرىش تۈزۈلمىسىنى تەڭشەپ، ئومۇمىي تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنىڭ 50 پېرسەنتى پاختا، 30 پېرسەنتى ئاشلىق، ئون پېرسەنتى سەي-كۆكتات، قوغۇن-تاۋۇز، باغ-ۋاراڭ، ئون پېرسەنتى باندە، ئوت-چۆپ بولۇشنى بەلگىلىگەن. ئۇنىڭدىن باشقا، يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنلاشتۇرۇش ۋە ئىشلەپچىقىرىش تۈزۈلمىسىنى تەڭشەشنىڭ ئېھتىياجىغا ئاساسەن، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىدا «بەشتە بىر ئۆتاش بولۇش» (پىلاندا بىر ئۆتاشىبولۇش، تېرىشتا بىر ئۆتاش بولۇش، سۇغىرىشتا بىر ئۆتاش بولۇش، مەبلەغ ۋە ماددىي ئەشيادا بىر ئۆتاش بولۇش، يېزا ئىگىلىك ماشىنلىرى ئىشلىتىشتە بىر ئۆتاش بولۇش) نى ئەمەلگە ئاشۇرغان. بۇ تەدبىر دېھقانلارنى ئورتاق ببيتىش، پەرقىنى ئازايتىپ، ئىككى قۇتۇپقا بۆلۈنۈپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئىلىشتا ياخشى ئۇنۇم بەرگەن.

«نۆۋەتتە- پاختىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىش ناھايىتى ياخشى پۈرسەت، ئەگەر بۇ پۈرسەت چاڭ ئۆتۈلسا، ئېتىساد يۇكسلىپ، دېھقانلار روناق تاپىدۇ، مەركەز جەنۇبىي شىنجاڭنى پاختا بازىسى قىلىشنى قارار قىلدى. مەركەز بۇنداق يۇكسەك پىلاننى ئوتتۇرىغا قويغاندا، ئەلۋەتتە شىنجاڭ خەلقىنىڭ تېزدىن ببيشىنى كۆزدە تۇتقان. بۇ پۈرسەت مارالبېشىغمۇ چوقۇم چوڭ ئامەت ئېلىپ كېلىدۇ. 1995-يىلى بىز پاختا ئىشلەپچىقىرىشتا، مەملىكەت بويىچە 8-، ئاپتونوم رايون بويىچە 3-بولدۇق. 9-بەش يىللىق پىلاندا ئاپتونوم رايونىنىڭ 30 مىليون دەن پاختا ئىشلەپچىقىرىش نىشانى بار. بىز ناھىيىمىزنىڭ 1 مىليون دەن پاختا ئىشلەپچىقىرىش نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ پاختىچىلىقى ئۇچۇن تېگىشلىك ھەسسە قوشمىز. ئەگەر بۇ نىشانغا يېتەلىسەك، مارالبېشىدىكى ھەر بىر نوپۇسقا 600 جىڭدىن پاختا توغرا كېلىپ، ئادەم بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىم 4000 يۈەندىن ئاشىدۇ. ئەگەر ئۇنىڭدىن 40 % سېلىنمىنى چىقىرىۋەتكەندىمۇ، يەنە ئىككىسى يېرىم مىڭ يۈەندىن توغرا كېلىدۇ. بۇنىڭ ئۇچۇن بىز، بىرىنچىدىن پارتىيىنىڭ سىياسىتىگە، ئىككىنچىدىن، پەن-تېخنىكىغا، ئۇچىنچىدىن، خەلقنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغاشقا تايىنىپ، تەرەققىيات قەدىمىمىزنى تېزلىتىپ، بۇ نىشانغا چوقۇم يېتىمىز!...»

ئۇلار بۇ نىشانغا يېتىش ئۇچۇن ئالدى بىلەن ئورۇنسىز سېلىقلارنى ئازايتىپ، دېھقانلارنى تۇرمۇشتا خاتىرجەم قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئەمگەك قىزغىنلىقىنى يۇقىرى كۆتۈرگەن. بۇنىڭ بىلەن دېھقانلار خۇددى يۇكى يەڭگىللەپ، غەيرىتى جۇش ئۇرغان تۇلپارلاردەك، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ چەكسىز بوشلۇقىدا ئەركىن، ئازادە پەرۋاز قىلغان. دېمىسمۇ، ئادەم پىلانلىغان. دېھقانلاردا: «ياخشى ھوسۇل كۆكىدىن بىلىنىدۇ» دېگەن گەپ بار. ھازىر ناھىيە بويىچە كېۋەزنىڭ ئۆسۈشى، پىرىجەك تۈتۈشى كىشىنىڭ كۆڭلىنى سۆيۈندۈردۇ. ئەگەر سېخىي تەبىئەت بۇ يۇمۇران مايسىلارنى ئاخىرغىچە ئۆز پانالىغا ساقلاپ بېرەلسىلا، مارالبېشىنىڭ بۇ يىلمۇ ئۆز مۇلچىرىدىن ئاشۇرۇپ ھوسۇل ئېلىشىدا گەپ يوق!

ئەمدى بىز يەنىمۇ ئىچكىرىلەپ، مۇنۇ پاكىتقا قاراپ باقايلى: ناھىيىنىڭ 1995-يىللىق پاختا ئىشلەپچىقىرىشتىكى كاتتا نەتىجىسى ئۇچۇن، ئاپتونوم رايون «1 - دەرىجىلىك پاختا مۇكاپاتى» نامىدا 100 مىڭ يۈەن، ۋىلايەت «كۆمۈش پاختا مۇكاپاتى» نامىدا 400 مىڭ يۈەن بەرگەن. بۇ پۇل ناھىيە رەھبەرلىرىنىڭ ئۆزىگە تېگىشلىك ھەققى، ھالال مېھنەت مۇكاپاتى ئىدى. ئەگەر بۇنى ناھىيە رەھبەرلىرى بۆلۈشىدىغان بولسا، ئالدىنقا 10 مىڭ يۈەن، كەينىگە 5000 يۈەندىن تەگكەن بولاتتى. لېكىن ئۇلار پۇلنىڭ ئوتتەك مېھرىددىن، ئۆزىنىڭ شېرىن تەرسىدىن كېچىپ، بۇ 500 مىڭ يۈەن پۇلنىڭ 400 مىڭ يۈەنىنى ناھىيىلىك مىللىي بالىلار باغچىسى قۇرۇلۇشىغا، 100 مىڭ يۈەنىنى ناھىيىلىك ئۇرۇقچىلىق مەيدانىنىڭ ئەلا سورتلۇق ئۇرۇق يېتىشتۇرۇش ئىشىغا ئىشلەتكەن. شۇنىڭ بىلەن ناھىيىدە ئۆلادلارنى كېچىكتىرىدىغان ئەدەپلىك، بىلىملىك، مەدەنىيەتلىك تەربىيىلەيدىغان يەنە بىر مەرپەت باغچىسى كۆپەيگەن، ئۇرۇقچىلىق مەيدانىمۇ كۆپرەك تەجرىبە- سىناق قىلىشنىڭ ماددىي ئاساسىغا ئىگە بولغان.

2

«چارباغ» يېزىسى تارىختا ئۆزىنىڭ ئاجايىپ گۈزەل مەنزىرىسى ۋە سەلتەنىتى بىلەن ئەترابىقا تونۇلغان. ئەشۇ قەدىمكى گۈزەللىكنىڭ ئىزنالىرى بىلەن بىللە، يېڭى ھايات ۋە يېڭى مۇھىتنىڭ تېخمۇ يارقىن، تېخمۇ جلوۋىدار گۈزەللىكى بۇگۈنكى چارباغ ھۆسنىدە ۋە كىشىلەر قەلبىدە تەڭلا نامايان بولۇپ تۇرىدۇ.

مەن چارباغ يېزىلىق پارتكومنىڭ شۆجىسى ئابدۇرېھىم ئابلا بىلەن بىللە يېزا يوللىرىنى- ئادەمگە پىشىللىق، ساپلىق ۋە بەرىكەت تۇيغۇسىنى بېرىدىغان، ئۆزىگە خاس ھىد-پۇراق، ئۆزىگە خاس تۇس-قىياپەتلەر بىلەن تولغان يوللارنى، يولنىڭ ئىككى قاسىنىدىكى ياپيېشىل كېۋەزلىكلەرنى ئارىلاپ كېتىۋېتىپ، بۇ ئادەم ھەقىدە بايا يولدا ئاڭلىغان بەزى گەپلەرنى ئەسلەپ قالدىم. ئاددىي-ساددا كىيىنگەن، ئېغىر بېسىق، كىچىك پېشىل، دېھقان سۆيىتى بۇ ئادەمنى خەلق بەكمۇ ھىمايە قىلىدىكەن. 1996-يىل 2-ئاينىڭ 16-كۈنى، چارباغ يېزىسىدا پارتىيە قۇرۇلتىيى ئېچىلىپ سايلام بولغاندا، ئابدۇرېھىم ئابلاغا يېغىنغا قاتناشقان 125 ۋەكىلنىڭ 124 ى ئاۋاز بەرگەن. ريياسەتچى «بىر ئادەم قارشى ئاۋاز بەردى» دەپ ئېلان قىلغاندا، ۋەكىللەر ئىچىدە كۈلكە كۆتۈرۈلۈپ، يېغىن مەيدانىنى ئاجايىپ بىر يۇمۇرلۇق تۇس قاپلىغان. مانا بۇ، ئامىنىڭ ئۆز كادىرلىرىغا بولغان چوڭقۇر ئىشەنچى ۋە ئۇمىدى! بىر ئاساسىي قائىلام رەھبىرنىڭ نىسبەتەن خەلقنىڭ ئىشەنچى ئەڭ زور مەدەت، ئەڭ زور بايلىق!

بىز ئېنىز-ئېرىقلارنى ئارىلاپ، 200 مو كېلىدىغان بىر سالا ئېنىزنىڭ بويىغا كەلگەندە، كېۋەزلىكنىڭ ئۇ يېرى-بۇ يېرلىرىگە قاداپ قويۇلغان كىچىك قىزىل بايراقلارغا كۆزۈم چۈشتى. مەن

600 مىڭ يۈەنلىك پاختا ساتۇق. بۇنىڭ بىلەن دېھقانلار كونا قەرزلەردىن قۇتۇلۇپلا قالماي، ھال-كۈنىنى ئوبدانلا يېخشىلىۋالدى. چاربىاغ يېزىسىدا 3284 ئائىلە بار. بۇنىڭ ئىچىدە، 100 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق ئىقتسادى بار ئائىلىدىن يۈزى، 50 مىڭ يۈەنلىك ئائىلىدىن بەش يۈزى، 20 مىڭ يۈەنلىك ئائىلىدىن بىر مىڭ سەككىز يۈزى، 10 مىڭ يۈەنلىك ئائىلىدىن تۆت يۈزى بار. قالغانلىرى 5000 يۈەنلىك ئائىلىلەر قاتارىغا كىرىدۇ.

بىز ئابدۇرېھىم شۆجى بىلەن كەنتلەرنى ئارلاپ يۈرۈپ چۈشتىن كېيىن، 5-كەنتنىڭ «زىياندىاش ھاشاراتلارنى يوقىتىش قوماندانلىق شتابى»غا يېتىپ كەلدۇق. ئەگەر بۇ يەرگە «زىياندىاش ھاشاراتلارنى يوقىتىش قوماندانلىق شتابى» دېگەن خەتلەر يېزىلغان ئاشۇ قىزىل لوزۇنكا ئېسىلمىغان بولسا، بۇ يەر ئادەتتىكى چەللە - باراڭغا، قوغۇنلۇقتىكى شاخ كەپىگىلا ئوخشايتتى. لېكىن ئۇنىڭ قوغۇنلۇقتىكى كەپىدىن يەرقى شۇكى، ئۇنىڭدا جىددىي «ھەربىي ھالەت» شەكىللەنگەن: كەپىنىڭ شاخلىرىغا بىر مۇنچە قىزىل، كۆك، سېرىق بايراقچىلار سانجىلغان، بىر تەرەپتىكى ئۆزۈن بادىرغا ھەر خىل دورىلار تەڭشەلگەن 30 دەك بوتۇلكا ئېسىلغان، ئۇنىڭ يېنىغا دورا سۈركەش ئۇچۇن بىر مۇنچە پلاستىكۇچىلەر تەييارلاپ قويۇلغان!...

دېمەك، قەيەردىكى كېۋەزلىكتە زىياندىاش ھاشارات كۆرۈلدىكەن، شۇ يەرگە ئالدى بىلەن سېرىق بايراق قادىلىدۇ، بۇنىڭ كۆرگەن دېھقانلار بوتۇلكىلار بىلەن پلاستىكۇچىلەرنى كۆتۈرۈپ، شۇ يەردە پەيدا بولىدۇ!...

مەن «قوماندانلىق شتابى»نىڭ ئالدىدىكى تۆت ئەترابى ئېھاتە ئورمانلىرى بىلەن قورشالغان كەڭ كەتكەن سالا ئېنىزغا كۆز يۈگۈرتتۇم. ئېنىزدىكى كېۋەزلەر ئادەمنىڭ مەسلىكى كەلگۈدەك، بولۇق ئۆسكەنىدى: ئېنىزدا بىر-تالمۇ ئوت-چۆپ كۆرۈنمەيتتى. مېنىڭ قىزىقىشىمنى كۆرۈپ ئابدۇرېھىم شۆجى بىر نەرسىنى سەزدى بولغاي، مۇنداق دېدى:

- بۇرۇن بۇنداق چاغلاردا دېھقانلار ئېنىزدا ئۆسلەپ ئوت-چۆپ ئوتايتتى، بۇنىڭ دەردىمۇ ئاز ئەمەس ئىدى، دېھقانلارنىڭ تامبىلى يېرتىلىپ، تىزى يېغىر بولاتتى. لېكىن، بۇ يىل دېھقانلار بۇ مۇشەققەتتىن قۇتۇلۇپ قالدى. شۇڭا، ئېنىزلار ئازادە، دېھقانلارمۇ باشقا ئىشلار بىلەن بولۇۋاتىدۇ. بىز ئۈچ

خۇسۇسىيەتلىرى ساقلىنىپ قالغان يېزىلاردا، مانا شۇنداق ئىشلەتىلىۋاتقان بىر پلاستىكا ئېتىزلىق بىلەن ئۇنى سېلىشتۇرۇپ باقتۇق. ئۇنىڭ ئۈستىدە ئۇچۇق ھاۋا ئاستىدا ئۇزۇن مۇددەت ساقلانغان پلاستىكا ئېتىزلىقنىڭ ئىسسىقلىق ساقلاش ئىقتىدارى ئاجايىپ كۈچلۈك بولۇپ، ئۇنىڭ ئاستىدا ئۆسكەن ئاق پاختا ئۆسۈملۈكى ئاپتاپ نۇرىنى ئىنتايىن ياخشى ئىشلىتىپ، ئۆسۈملۈكنىڭ ئۆسۈش سۈرئىتى ئېنىق تېزلەشكەن. ئۇنىڭ ئۈستىگە، ئۇ ئۆسۈملۈكنىڭ ئاستىدا ئۇزۇن مۇددەت ساقلانغان ئىسسىقلىق ئۆسۈملۈكنىڭ يىلتىزىنى ئاساسىي جەھەتتە ئىسسىقلىق زىيانىدىن ساقلاپ، ئۇنىڭ ئۆسۈش مۇددىتىنى ئۇزارتقان

جياڭ زېمىن كوتىدىۋا زۇڭلىسى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9- ئىيۇل تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن «خەلق» سارىيىدا زىيارەتكە كەلگەن كوتىدىۋا زۇڭلىسى دانىئېر كابران دونكان بىلەن سەممىي كۆرۈشتى.

ئىككى رەھبەر ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ كۈچەيتىش توغرىسىدا چوڭقۇر پىكىر ئالماشتۇردى.

جياڭ زېمىن دونكانىڭ زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى. جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: جۇڭگو ھۆكۈمىتى كوتىدىۋا ھۆكۈمىتىنىڭ «بىر جۇڭگو» مەيدانىدا چىڭ تۇرغانلىقىنى مەدھىيىلەيدۇ، كوتىدىۋانىڭ ب د ت كىشىلىك ھوقۇق يىغىنىدا جۇڭگونى قوللاپ ئاۋاز بەرگەنلىكىگە مىننەتدارلىق بىلدۈرىدۇ. جۇڭگو تەرەپ كوتىدىۋا بىلەن بىرلىكتە تىرىشىپ، ئىككى تەرەپ ھەمكارلىقىنىڭ يېڭى يولى ۋە يېڭى ساھەسى ئۈستىدە ئاكتىپ ئىزدىنىشنى، بولۇپمۇ ئىككى دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ شېرىك كارخانا قۇرۇشىغا تۈرتكە بولۇشنى، ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىقىنى تېخىمۇ ئۇنۇمگە ئېرىشتۈرۈشنى خالايدۇ.

دونكان مۇنداق دېدى: «كوتىدىۋا - جۇڭگو مۇناسىۋىتى ئوڭۇشلۇق راۋاجلاندى، بىز بۇنىڭدىن ئىنتايىن مەمنۇن. كوتىدىۋا بىلەن جۇڭگونىڭ ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىقىدا ئىككى تەرەپنىڭ ئورتاق تىرىشىشى بىلەن يېڭى ساھە ۋە يېڭى يول ئېچىلدى،يېڭى ئىلگىرىلەش بولدى. كوتىدىۋا جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ خالىس ياردەم بەرگەنلىكىگە مىننەتدارلىق بىلدۈرىدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: كوتىدىۋا كوتىدىۋا بىلەن جۇڭگونىڭ خەلقئارا ئىشلاردا ئۆزئارا ماسلاشقانلىقى ۋە بىر - بىرىنى قوللىغانلىقىنى مەدھىيىلەيدۇ. كوتىدىۋا بىلەن جۇڭگونىڭ كىشىلىك ھوقۇق توغرىسىدىكى قارىشى ئوخشاش ياكى ئوخشىپ كېتىدۇ، كوتىدىۋا جۇڭگونىڭ بۇ ساھەدە ھېسداشلىق قىلغانلىقى ۋە مەدەت بەرگەنلىكىدىن خۇشال.

دونكان بېدې زۇڭتۇڭنىڭ رەئىس جياڭ زېمىنغا يوللىغان سەممىي سالىمى ۋە ياخشى تىلەكلىرىنى يەتكۈزدى.

لى پېڭ چاۋشيەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن جۇڭنەيخەيدە چاۋشيەن مەمۇرىي كېڭىشىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جىن رۇيخې بىلەن كۆرۈشتى، ئىككى تەرەپ سەممىي، دوستانە پاراڭلاشتى.

لى پېڭ جىن رۇيخېنىڭ چاۋشيەن دوستلۇق ۋەكىللەر ئۆمكىنى باشلاپ جۇڭگوغا زىيارەت كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى. ئۇ مۇنداق دېدى: بۈ يىل 7 -ئاينىڭ 11 - كۈنى جۇڭگو - چاۋشيەن دوستلۇق- ھەمكارلىق - ئۆزئارا ياردەملىشىش شەرتنامىسى ئىمزالانغانلىقىغا 35 يىل بولىدۇ. بۇ شەرتنامە ئىككى دۆلەتنىڭ ئەنئەنىۋى دوستلۇقىنىڭ سىمۋولى، ئىككى تەرەپنىڭ بۈ كۈننى ئورتاق خاتىرلىشى مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە بولۇپ، ئىككى دۆلەتنىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى مۇقەررەر ھالدا يەنمۇ يۇكسەلدۈرىدۇ.

جىن رۇيخې مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: چاۋشيەن- جۇڭگو دوستلۇق - ھەمكارلىق - ئۆزئارا ياردەملىشىش شەرتنامىسىدە ئىككى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ قان بىلەن يۇغۇرۇلغان دوستلۇقى گەۋدىلەندۈرۈلگەن. ئۇ مۇنداق دېدى: مەن بۇ قېتىم تەكلىپكە بىنائەن جۇڭگونى زىيارەت قىلىش پۈرسىتىگە ئىگە بولۇپ، جۇڭگونىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى داۋامىدا قولغا كەلتۈرگەن غايەت زور مۇۋەپپەقىيىتىنى ئۆز كۆزۈم بىلەن كۆرۈپ، ئاپېرىن ئوقۇدۇم ۋە خۇشال بولدۇم. مەن جۇڭگونىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى قۇرۇلۇش داۋامىدا تېخىمۇ زور تەرەققىياتقا ئېرىشىشىگە چىن كۆڭلۈمدىن تىلەكداشمەن.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسى ۋە ھۆكۈمىتى جۇڭگو- چاۋشيەن دوستلۇقىغا ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى ھەمدە ئۆزئارا قوللاش، ئۆزئارا ياردەم بېرىش روھىغا ئاساسەن چاۋشيەننىڭ سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ئىشلىرىغا ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە ياردەم بەردى، جۇڭگو تەرەپ يەنە داۋاملىق تىرىشچانلىق كۆرسىتىشنى خالايدۇ.

دوستانە ئۇچرىشىش

لى پېڭ تېلېگراممىسا ئەۋەتىپ، ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى باشلىقلار يىغىنىنىڭ ئېچىلغانلىقىنى تەبرىكلىدى

ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ باش كاتىپى سالىم جۇڭگونىڭ قوللىغانلىقىغا مىننەتدارلىق بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 8 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگو گوۋۇيۈەننىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ 32 - نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنىغا تېلېگراممىسا ئەۋەتىپ، كامىروننىڭ پايتەختى ياۋۇندىدا ئۆتكۈزۈلگەن بۇ تەنتەنىلىك يىغىننى قىزغىن تەبرىكلىدى. لى پېڭنىڭ تەبرىك تېلېگراممىسىدا مۇنداق دېيىلدى: ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ 32 - نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنى ئېچىلغان پەيتتە، مەن جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقىگە ۋەكالىتەن، يىغىننى قىزغىن تەبرىكلەيمەن.

يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، دۇنيا ۋەزىيىتىدە ناھايىتى زور ئۆزگىرىش بولدى، كۆپ قۇتۇپلىشىش يۈزلىنىشى تېزلەشمەكتە. تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر تېزدىن باش كۆتۈرمەكتە، ئۇلارنىڭ خەلقئارادىكى ئورنى كۈنسايىن ئۆسمەكتە. ئافرىقا دۆلەتلىرى - خەلقئارا ئىشلاردىكى ئىجابىي كۈچ، ئۇلار تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى. ئافرىقىنىڭ مۇقىملىقى، تەرەققىي قىلىشى ۋە ئىتتىپاقلىقى ئافرىقىنىڭ ئۆزى ئۈچۈن پايدىلىق بولۇپلا قالماستىن، بەلكى تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ئومۇمىي كۈچىنى كۈچەيتىشكە پايدىلىق، دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە گۈللىنىشى ئۈچۈنمۇ پايدىلىق. بۈگۈنكى دۇنيادا رايونلىشىش، گۇرۇھلىشىش يۈزلىنىشى تەرەققىي قىلىۋاتقان ۋەزىيەتتە، ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى ئافرىقا مەسلىسىنىڭ سىياسىي يول بىلەن ھەل قىلىنىشى ئۈستىدە ئىزدىنىش، ئافرىقىنىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداش، ئافرىقا ئىقتىسادىنىڭ بىر گەۋدىلىشىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈنمۇ مۇھىم تۆھپە قوشتى. ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى ئافرىقا دۆلەتلىرىنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىشىدا بايراق بولۇپ كەلدى.

تەبرىك خەتتە مۇنداق دېيىلدىۋ: جۇڭگو جۇڭگو - ئافرىقا دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى قەدىرلەپ كەلدى، ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى ۋە ئافرىقا دۆلەتلىرى بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى ئاۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى. جۇڭگو ئافرىقا دۆلەتلىرى بىلەن ئافرىقا قىتئەسىدىكى مۇقىملىقى، تەرەققىي قىلىشى ۋە ئىتتىپاقلىقىغا ئىزچىل قوللاپ قۇۋەتلەپ كەلدى. ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ ئافرىقىنىڭ تىنچلىقى، تەرەققىياتى ئۈچۈن كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقىنى بۇرۇنقىدەكلا قوللايدۇ. مەن ئافرىقا دۆلەتلىرى بىلەن ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىسىدا، ئافرىقا چوڭ قۇرۇقلۇقىنىڭ جەزمەن يېڭى قىياپەت بىلەن يېڭى تەرەققىيات ئىسرىگە قەدەم تاشلايدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يائۇندې، 8 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ 32 - نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنى بۈگۈن بۇ يەرنىڭ ۋاقتى بىلەن سائەت 14تىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە كامېروننىڭ پايتەختى يائۇندىدا ئېچىلدى، يىغىنغا قاتناشقان بىر قىسىم ئەربابلار ئافرىقىنىڭ سىياسىي مۇقىملىقىغا ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا دائىر مەسىلىلەر توغرىسىدا سۆز قىلدى.

ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ باش كاتىپى سالىم مۇنداق دېدى: بۇ نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنىدا ئىككى چوڭ تېما، يەنى رايون تىنچلىقى ۋە ئىجتىمائىي - ئىقتىساد تەرەققىياتى مۇزاكىرە قىلىنىدۇ. ئۇ لىبېرىيە، سومالى، بۇرۇندى، رۋاندا، سىررا - لېئون قاتارلىق دۆلەتلەردىكى ئىچكى ئۇرۇشلار ئۈستىدە توختالغاندا مۇنداق دېدى: توقۇنۇش ۋە ئۇرۇش مالىمانچىلىقى يەنىلا ئافرىقا چوڭ قۇرۇقلۇقىنى قاينىماقتا، «تىنچلىق ۋە مۇقىملىق بولمىسا ئىقتىساد يۈكسەلمەيدۇ». ئۇ ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ توقۇنۇشتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ئۇنى بىر تەرەپ قىلىش ۋە ھەل قىلىش مېخانىزمىنىڭ رولىنى كۈچەيتىشىنى بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ ئافرىقىنىڭ تىنچلىقى، تەرەققىياتى ئۈچۈن كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقىنى بۇرۇنقىدەكلا قوللايدۇ. مەن ئافرىقا دۆلەتلىرى بىلەن ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىسىدا، ئافرىقا چوڭ قۇرۇقلۇقىنىڭ جەزمەن يېڭى قىياپەت بىلەن يېڭى تەرەققىيات ئىسرىگە قەدەم تاشلايدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يائۇندې، 8- ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ باش كاتىپى سالىم مۇنداق دېدى: بۇ نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنىغا جۇڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقىنىڭ ئافرىقا خەلقلىرىنىڭ ھەققانىي ئىشلىرىنى قوللاپ كەلگەنلىكىگە مىننەتدارلىق بىلدۈردى. ئۇ «ئافرىقا جۇڭگونىڭ قوللىشىغا موھتاج» دېدى.

ئۇ لى پېڭ زۇڭلىنىڭ تەبرىك تېلېگراممىسىنى تاپشۇرغان جۇڭگونىڭ كامېروندا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى جۇ يۈرۈڭغا جۇڭگو زۇڭلىسى ئەۋەتكەن تەبرىك تېلېگراممىسىنى يىغىنغا يەتكۈزدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ 32 - نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنى ئېچىلدى

مۇراجىئەت قىلدى.

ب د ت نىڭ باش كاتىپى غالى ئافرىقا دۆلەتلىرى رەھبەرلىرىنىڭ ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش تەدبىرلىرىنى قوللىنىشىنى ھەمدە 21 - ئەسىرگە يۈزلەنگەن ھەرىكەت پىلانىنى تۈزۈپ چىقىشىنى مۇاجىئەت قىلدى.

بۇ نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنىنىڭ ئىجرائىيە رەئىسى، كامېرون زۇڭتۇڭى بىيا يىغىنىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىغا رىياسەتچىلىك قىلدى. ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىغا ئەزا 53 دۆلەتتىن كەلگەن 30 نەپەر دۆلەت باشلىقى ۋە ئون نەپەر ھۆكۈمەت باشلىقى ئېچىلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

جۇڭگو دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ پاراخوت ئەترىتى چاۋشيەنگە زىيارەتكە كەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، چىڭداۋ، 8-ئىيۇل تېلېگراممىسى. چاۋشيەن دېموكراتىك خەلق جۇمھۇرىيىتى خەلق قوراللىق كۈچلىرى ھەربىي دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ ھەربىي كېمە ئەترىتى 8-ئاينىڭ 9-كۈنى چاۋشيەنگە دوستانە زىيارەت قىلىش پائالىيىتىنى ئېلىپ بارغىلى چىڭداۋ پورتىدىن ئايرىلىپ كەتتى.

بۇ ئەترەتكە ئەترەت باشلىقى، ئالىي ئوفىتسېر ۋاڭ شۇجۈن باشچىلىق قىلىدۇ. ئەترەت تەركىبىدە «خۇاڭشەن» ئاتلىق ئۇچۇرغا قارشى ئۇرۇش كېمىسى، «خۇاڭخې» ئاتلىق ئۇچۇرغا قارشى ئۇرۇش كېمىسى بار.

جۇمھۇرىيىتى خەلق قوراللىق كۈچلىرى مىنىستىرلىكىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ شىمالىي جىيەندۇي سىلىكىيۇمنى ۋاڭ جىيىڭ جۇڭجيالڭ باشچىلىقىدىكى جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى دېڭىز ئارمىيىسىنىڭ پاراخوت ئەترىتى چاۋشيەنده بەش كۈنلۈك دوستانە زىيارەتتە بولۇش ھەم جۇڭگو-چاۋشيەن دوستلۇقى- ھەمكارلىق- ئۆزئارا ياردەم قاتنىشىش ئۇچۇن، بۇگۈن چۈشتىن كېيىن چىڭداۋدىن يولغا چىقتى.

بۇ جۇڭگو دېڭىز ئارمىيىسى پاراخوت ئەترىتىنىڭ تۇنجى قېتىم چاۋشيەننى زىيارەت قىلىشى. بۇ قېتىمقى زىيارەت جۇڭگو-چاۋشيەن خەلقلىرى ۋە ئارمىيىلىرىنىڭ ئۆزئارا چۈشىنىش ۋە دوستلۇقىنى ئىلگىرى سۈرۈشنى مەقسەت قىلىدۇ.

ياپونىيىنىڭ سابىق دىپلوماتىيە ۋەزىرى سەنيۇەنبو جۇڭگو تەھدىتى نەزەريىسىگە رەددىيە بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، زاڭۋاڭ (ياپونىيە يېنىڭ گۈڭچىڭ ناھىيىسى)، 8- ئىيۇل تېلېگراممىسى. ياپونىيە ئەركەن دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ ئاۋام پالاتاسىدىكى ئەزاسى، سابىق دىپلوماتىيە ۋەزىرى سەنيۇەنبو بۈگۈن بۇ يەردە مۇنداق دېدى: ياپونىيىدە بەزىلەر ئاتالمىش جۇڭگو تەھدىتى دېگەن برنېمىنى تەرغىب قىلىۋاتىدۇ، لېكىن بۇ ياپونىيە خەلقىنىڭ ئويى ئەمەس.

ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ ھازىرقى چوڭ نىشانى 1 مىليارد 200 مىليون خەلقنى تىنچ تۇرمۇش كەچۈرىدىغان قىلىش، جۇڭگو ئىچكى قۇرۇقلۇق رايونلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشقا، 3- كەسىپنى راۋاجلاندۇرۇشقا، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشقا ھەققىي تۇرده كاپالەتلىك قىلىشقا، خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشكە، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئەڭ تۆۋەن دەرىجىدە قوغدىنىشنى ساقلاپ قىلىشقا موھتاج بولماقتا. جۇڭگونىڭ بۇ نىشانىغا يېتىش يولىدىكى تىرىشچانلىقلىرى ھەرگىزمۇ تەھدىتكە ئايلانمايدۇ.

سەنيۇەنبو مۇنداق دېدى: ياپونىيە بىلەن جۇڭگو دېڭىز ئارقىلىق ئايرىلىپ تۇرىدۇ. 2000 يىلدىن ئارتۇق دوستانە ئالاقىلىشىش تارىخىغا ئىگە. تارىختا ئىككى دۆلەت ئارىسىدا مەلۇم بىتەختىبزلىك كۆرۈلگەن بولسىمۇ، لېكىن، ئومۇمەن ئېيتقاندا، مۇناسىۋىتى ياخشى، بىز چوقۇم سىياسىي تۆزۈم جەھەتتىكى پەرقتىن ھالقىپ، دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىدىن ئىبارەت ئورتاق نىشان بويىچە 21- ئەسىرگە ئاتلىنىش جەريانىدا دوستلۇق، ھەمكارلىقنى داۋاملاشتۇرۇشىمىز كېرەك.

بۇ يىل 4- ئايدا ياپونىيە - ئامېرىكا باشلىقلىرى سۆھبىتىدىن كېيىن ياپونىيىدە ياپونىيە - ئامېرىكا بىخەتەرلىك تۆزۈلمىسىنى كۈچەيتىش ۋەجىدىن پەيدا بولغان يۈزلىنىش ئۇستىده توختالغاندا، سەنيۇەنبو ياپونىيە بۇ مەسىلىده ئېھتىياتچان بولۇشى، تىنچلىقپەرۋەر دۆلەت بولۇش يولىدا داۋاملىق مېڭىشى كېرەك. ئۇنداق قىلمىسا، ياپونىيە ئاسىيادىلا ئەمەس ھەتتا پۈتۈن دۇنيادىمۇ يېتىم قالىدۇ، دېدى.

سەنيۇەنبو جۇڭگو چوڭ قۇرۇقلۇقى بىلەن تەيۋەننىڭ برلىككە كېلىشىنى ياقىلىدى ۋە بۇ برلىككە كېلىشىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ياخشى ئىش،ئاسىيانىڭ مۇقىملىقىغا تۆھپە قوشىدۇ، دېدى.

يېقىندا ياپونىيىده بىر پويىز شەرقىي تاغ لىنىيىسىدىكى يۇقىرى سۈرئەتلىك تۆمۈريولدا كېتىۋېتىپ نىگىزۇۋۇ شەھىرىنىڭ 75 كىلومېتر شەرقىي شىمالىدىكى جىكاڭ ناھىيىسىنىڭ شالۇدىك دېگەن يېرىده رېلىستىن چىقىپ كېتىپ، 16 ئادەم يارىلاندى.

سۈرەتتە: قۇتقۇزۇش خادىملىرى نەق مەيدانىدا قۇتقۇزۇش ئۇستىده. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

فرانسىيىنىڭ پېئوگېئوت ئاپتوموبىل شىركىتى يېقىندا يېڭى تىپتىكى 106 تىپلىق ئېلېكترىك ئاپتوموبىلىنى ئىشقا سېلىپ،ليئون شەھىرىده يەتته دۆلەت باشلىقلىرى يىغىنىنىڭ مۇخبىرلىرى ئۈچۈن ھەقسىز مۇلازىملىق قىلدى. بۇ ئارقىلىق ئېلېكترىك پىكاپنىڭ شەھەرلەرنىڭ بۇلغىنىشىنى ئازايتىش، شەھەر رايوندا قاتناشقا قولايلىق بولۇش رولىنى ناماياں قىلدى.

سۈرەتتە: شوپۇر ئېلېكترىك پىكاپقا توك قاچىلىماقتا. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

2 - دۇنيا ئۇرۇشىدا قازا قىلغان جۇڭگولۇق ئەمگەكچىلەرگە تەزىيە بىلدۇرۇش يىغىنى دۇڭجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۇڭجىڭ، 8- ئىيۇل تېلېگراممىسى. 2- دۇنيا ئۇرۇشىدا ياپونىيىگە مەجبۇرىي ئېلىپ كېتىلگەن جۇڭگولۇق ئىشچىلاردىن قازا قىلىنغانلارغا تەزىيە بىلدۇرۇش يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 7- كۈنى دۇڭجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى.

بۇ قېتىمقى تەزىيە بىلدۇرۇش يىغىنىنى ياپونىيىدىكى ئۇرۇشقا قارشى تۇرىدىغان تىنچلىقپەرۋەر شەھەر ئاھاللىرى تەشكىلاتى ئۈيۇشتۇردى. تەزىيە يىغىنىغا ھەر ساھەدىكى 100 نەچچە ئەرباب قاتناشتى.

تەزىيە يىغىنىدا ئوقۇلغان تەزىيەنامىدە مۇنداق دېيىلدى:

2- دۇنيا ئۇرۇشى مەزگىلىده، ياپون جاھانگىرلىرى جۇڭگوغا غالجىرلارچە تاجاۋۇز قىلىپ كىرىپ، جۇڭگونى تالان -تاراج قىلىش بىلەن بىللە، زور بىر تۈركۈم جۇڭگو ئەمگەكچىلىرىنى مەجبۇرىي تۇتۇپ كەتكەن. شۇ چاغدا تەخمىنەن 40 مىڭدەك جۇڭگو ئەمگەكچىسى ياپونىيىنىڭ 35 كارخانىسىغا قاراشلىق 135 ئىش ئورنىدا مەجبۇرىي ئېغىر ئەمگەككە سېلىنغان. ئۇلار يەتكىچە ئېزىلگەن ۋە زىيانكەشلىككە ئۇچرىغان، بۇنىڭ ئىچىده 6946سى جېنىدىن ئايرىلغان.

يىغىن قاتناشچىلىرى بىردەك ئەينى يىللاردا ياپونىيىنىڭ جۇڭگو ئەمگەكچىلىرىنى مەجبۇرىي ئوتۇپ كېتىشكە دائىر ئەينەن ئەھۋالنى ئۆزۈل-كېسىل تەكشۈرۈپ ئېنىقلايدىغانلىقىنى بىلدۈردى ھەم ئالاقىدار كارخانىلاردىن قازا تاپقۇچىلارنىڭ ئائىلە - تاۋابئاتلىرىدىن ھەم ھايات قالغانلاردىن چىن كۆڭلىدىن ئەپۇ سورىشنى، ئۇلارغا مۇۋاپىق تۆلەم تۆلىشنى تەلەپ قىلدى.

خالقارا قىسقا خەۋەرلەر

△ لىبېرىيىنىڭ غەربىي قىسمىدا ئۇرۇشۇۋاتقان لىبېرىيە دېموكراتىيىنى قولغا كەلتۈرۈش برلەشمە ئازادلىق ھەرىكىتى قارىمىقىدىكى ئىككى گۇرۇھ - كرائېن قوراللىق گۇرۇھى بىلەن ماندىنگو قوراللىق گۇرۇھى ئوتتۇرىسىدا ھاسىل قىلىنغان ئۇرۇش توختىتىش كېلىشىمى 7-ئاينىڭ 6-كۈنىدىن باشلاپ كۈچكە ئىگە بولدى.

△ مانىلا ئاخبارات ۋاستىسىنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 7-كۈنىدىكى خەۋىرىگە قارىغاندا، فىلىپپىن دۆلەت ئومۇمىي كەچۈرۈم قىلىش كومىتېتى يېقىندا سابىق ھۆكۈمەتكە قارشى تۇرغان 4000 دىن ئارتۇق قوراللىق ئۇنسۇرنى كەچۈرۈم قىلغان.

△ ئىراق ئاخبارات ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، ئىراق بىلەن سۈرىيە مۇشۇ ئاينىڭ 7-كۈنى بۇ يەردە تۈركىيە بىلەن ئېفرات دەرياسى ۋە تىگر دەرياسىنىڭ سۇ بايلىقلىرىنى تەقسىملەش مەسىلىسى توغرىسىدا ئادىل، مۇۋاپىق كېلىشىم ھاسىل قىلىشنى ئۈمىد قىلدىغانلىقىنى بىلدۈرگەن.

△ ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، شۇجىچۇنىڭ شۇجىسى خۇجىنتاۋ 4-ئىيۇل «خەلق» سارىيىدا باش شۇجى مارئو شاۋسەيدۇ باشچىلىقىدىكى ھېيئەت دېموكراتىك ئىتتىپاق پارتىيىسى ۋەكىللەر ئومىكى بىلەن كۆرۈشتى. مېھمانلار بىلەن ساھىبخانا سەمىمىي، دوستانە سۆھبەتلەشتى.

△ ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشى مۇشۇ ئاينىڭ 3-كۈنى رەئىسلەر باياناتى ئېلان قىلىپ، كرودىيە ھۆكۈمىتىنىڭ سېرب ئاھاللىرىنىڭ ھوقۇقىنى ئوبدان قوغدىمىغانلىقىنى قاتتىق تەنقىد قىلدى.

△ جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمىي ئورۇنباسارى مۇۋەققەت ۋەكىلى ۋاڭ شۆشەن مۇشۇ ئاينىڭ 3-كۈنى ئىقتىساد، ئىجتىمائىي مۇدىرىيەتنىڭ ماھىيەتلىك يىغىنىدا سۆز قىلىپ، خەلقئارا يىغىنىنىڭ كېيىنكى ھەرىكىتىنى قانات يايدۇرۇشنىڭ ئەھمىيىتى، يېتەكچى پرىنسىپى ھەم ب د ت نىڭ رولى قاتارلىق مەسىلەر توغرىسىدا پىكىر بايان قىلدى.

ۋاڭ شۆشەن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: كېيىنكى ھەرىكەت خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئالاقىدار مەسىلىلەر توغرىسىدا ھاسىل قىلغان ئورتاق تونۇشنى ئاساس قىلىشى كېرەك. ھەرقايسى ئەللەرنىڭ بولۇپمۇ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىسادىنىڭ ئېشىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، جەمئىيەت تەرەققىياتىغا ۋە مۇھىت ئاسراشقا ئېتىبار بېرىش، ماسلاشتۇرۇپ راۋاجلاندۇرۇشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش - يىغىندا ئورتاق تونۇش ھاسىل قىلىشنىڭ جېنى، شۇنداقلا كېيىنكى ھەرىكەتنىڭ تۈپ يېتەكچى پرىنسىپى.

△ ئامېرىكا ھەربىي تەييارلىقلارنى تىزگىنلەش ۋە قىسقارتىش مەھكىمىسى مۇشۇ ئاينىڭ 3-كۈنى ئېلان قىلغان ئەڭ يېڭى يىللىق ستاتىستىكا دوكلاتىدا ئامېرىكىنىڭ بۈگۈنكى دۇنيادىكى ئەڭ چوڭ قورال-ياراغ سودىگىرى بولۇپ قالغانلىقىنى، ئۇنىڭ 1994-يىلدىكى قورال ئېكسپورت سوممىسىنىڭ 12 مىليارد 400 مىليون دوللارغا يېتىپ، دۇنيا قورال ئېكسپورت ئومۇمىي سوممىسىنىڭ 56 پىرسەنتىنى ئىگىلىگەنلىكىنى ئېتىراپ قىلدى.

△ ئامېرىكا زۇڭتۇڭنى كلىنتون مۇشۇ ئاينىڭ 3-كۈنى چېرکاۋغا ئوت قويغانلارنى قاتتىق جازالاش ھەمدە فېدېراتسىيە ھۆكۈمىتىنىڭ بۇ خىل دېلولارنى تەكشۈرۈش ھوقۇقىنى كېڭەيتىش توغرىسىدىكى قانۇنىي پەرمانغا ئىمزا قويدى.

△ كوستارىكا زۇڭتۇڭى فىگرېس مۇشۇ ئاينىڭ 2-كۈنى كەچتە تېلېۋىزىيە ئارقىلىق پۈتۈن مەملىكەتكە يېڭى ئېچكى كابىنېت ئەزالىرىنىڭ ئىسملىكىنى جاكارلىدى، بۇنىڭ بىلەن بىر قانچە كۈندىن بېرى كوستارىكانى پاراكەندە قىلىپ كەلگەن ئېچكى كابىنېت كرىزىسى ئاياغلاشتى.

△ ب د ت نىڭ ئىراقنىڭ كەڭ كۆلەملىك قىرغۇچى قوراللىرىنى يوقىتىشقا مەسئۇل ئالاھىده كومىتېتىنىڭ رەئىسى ئېكسئوس 1-ئىيۇل ئىراقنىڭ ب د ت بىلەن ھەمكارلىشىپ، ب د ت بېكىتكەن قورالنى ئۈزۈل-كېسىل يوقىتىشنى يەنە بىر قېتىم مۇراجىئەت قىلدى.

بۇ يەردە زىيارەتتە بولۇۋاتقان ئېكسئوس مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ مۇنداق دېدى: ئىراق ئۈزۈنىڭ بىئولوگىيىلىك ۋە خىمىيىلىك قوراللىرىغا دائىر پىلانلىرىنى تېخىچە پۈتۈنلەي تاپشۇرمىدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ب د ت غا ئۈزۈنىڭ بىئولوگىيىلىك ۋە خىمىيىلىك قوراللىرىنى پۈتۈنلەي يوقاتقانلىقىنى چۈشەندۈرۈپ بېرەلمىدى. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش
نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z
（ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57）

1996 - يىل
ئىيۇل
13
شەنبە

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى　（بۇ سان ئالتە بەت）

تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇش
خىزمىتى بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار شەخسلەر تەقدىرلەندى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەتئىمىن ئوبۇل** خەۋەر قىلدىۋ: يېقىندا ئاياغلاشقان ئاپتونوم رايونلۇق تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇش خىزمىتى يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق ماۋارىپ كومىتېتى بىلەن مالىيە نازارىتى بىقىنقى يىللاردىن بۇيان تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇش خىزمىتىدە گەۋدىلىك نەتىجە ياراتقان 81 ئىلغار كوللېكتىپ، 156 ئىلغار شەخسنى ۋە بۇ خىزمەتنى بىقىنداىن قوللىغان 44 ئىلغار ئورۇننى تەقدىرلىدى.

بىقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇش خىزمىتىدە گەۋدىلىك نەتىجە يارىتىپ، ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار شەخسلەر ئۈنۈملۈك تەشكىللەنگەن بولۇپ، ئۇلار ئىلغار ئورۇن ۋە ئىلغار شەخسلەرنىڭ ئىلغار ئۈلگىسىدە ئىشلەپ، ئىلغار ئۈلگىنى يارىتىپ، ئاپتونوم رايونىمىز ئىچىدە ئىلغارلارنى ئۈلگە قىلىپ، ئىلغارلارغا ئۆگىنىپ، ئىلغارلارنى كۆپەيتىپ، ئىلغارلارنى ئاساس قىلىپ، ئىلغارلارغا تايىنىپ، ئىلغارلارنى ئىلغار قىلىپ، ئىلغارلارنى ئىلغار قىلىپ، ئىلغارلارنى ئىلغار قىل

یەر قاتپا بارلىققا كەلمەيدىغان بايلىق، بىز ئۇنى بەكمۇ قەدىرلىشىمىز لازىم. شىنجاڭ سۇغىرىش تېخنىكىسى يېڭا ئىگىلىك زايونى، چەكلىمە بايلىقنى قوغداپ ئۆنگىدىن مۇۋاپىق، سىجىل پايدىلىنىشنى نەزەردە تۇتقاندا، تېرىلغۇ يەرنى كۆپەيتىشنىڭ ئۇنۇملۇك يولى سۇنى تېجەش، سۇنى كۆپەيتىش ئارقىلىق ئىشقا ئاشىدۇ، شۇڭا سۇ بىلەن تۇيۇقتىن ئۇنۇبۇرسال پايدىلىنىپ، سۇغا قاراپ يەرنى كۆپەيتىشكە توغرا كېلىدۇ. قارىغۇلارچە بوزيەر ئېچىپ سۇ يېتىشمەي تېرىشقا ئامالسىز قېلىپ يېڭى قاقاسلىق پەيدا قىلىشقا ھەرگىز بولمايدۇ. ئۆزۈنئاق

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

دەرىجىدە قۇرۇپ كەتتى؛كورلىدىن چاقىلىققىچە بولغان يېتىل كاردوردىكى نوغراقلار كېسۈپتىلىپ، بوزيەر ئېچىلدى. سۇ يېتىشمەكتىلكتىن ئورمان قوروپ كېتىپ، ئورمانلىق كۆلىمىنىڭ تەڭ يېرىمى ئازيىپ كەتتى، ئېكولوگىيىلىك مۇھىت ئېغىر دەرىجىدە بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىدى.

يېڭسار ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئامما ئىنكاسىغا ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلدى

تەھرىر بۆلۈمىمىز بۇ يىل 1 - ئايدا 1995 - يىلدىن بۇيان يېڭسار ناھىيىسىدىن كەلگەن ئىنكاسلارنى تۇرگە ئايرىپ ئاساسلىقلىرىنى رەتلەپ يېڭسار ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىگە ئەۋەتىپ بەرگەنىدى. يېڭسار ناھىيىلىك پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى ئامما ئىدىن كەلگەن بۇ ئىنكاسلارغا يېقىندىن ئەھمىيەت بېرىپ، مەخسۇس تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىنى مۇناسىۋەتلىك يېزا، كەنت ۋە ئورۇنلارغا ئەۋەتتى. بۇ گۇرۇپپىدىكىلەر ھەربىر ئىنكاسنى ئىنچىكە، ئەتراپلىق تەكشۈرۈپ، مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلغان ۋە بىر تەرەپ قىلغان ئەھۋالنى تەھرىر بۆلۈمىمىزگە ئەۋەتىپ بەردى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان يېڭسار ناھىيىسىنىڭ ھاۋا كىلىماتىدا ئۆزگىرىش بولۇپ، تارىختىن بۇيان كۆرۈلمىگەن يامغۇر، ئىسسىق شامال، بوران ئاپىتى يۈز بېرىپ، نۇرغۇن زىيانلارنى كەلتۈردى. ناھىيىلىك پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى بىر تەرەپتىن، دېھقانلارنى ئاپەتتىن قۇتۇلدۇرۇشقا يېتەكچىلىك قىلغان، يەنە بىر تەرەپتىن، ۋاقىت قىس، خىزمەت ئالدىراش، قىينچىلىق كۆپ بولۇشىغا قارىماي ئىنكاسلارنى بىرمۇ بىر تەكشۈرۈپ، سىياسەتكە خىلاپلىق قىلىنغان بىر مۇنچە مەسىلىلەرنى قەتئىي تۈزەتكەن. ئۇلارنىڭ ئىنكاسلارغا ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلىپ، پارتىيەگە، خەلققە مەسئۇل بولۇشتەك خىزمەت ئىستىلى ئۆگىنىشكە ئەرزىيدۇ.

ئامما ئىنكاسىنى ھەل قىلىشتا ئەمەلىي ئىش قىلىش ئىستىلى بولۇشى لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئاساسىي قاتلاملارغا چوڭقۇر چۆكۈپ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشى، ئامما ئىنكاس، تەلەپ، پىكىرلىرىنى ئىگىلىشى، ئامما ئىنكاسىنى يۇرەك سادالىقى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 11 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. مالىيە مىنىستىرلىكى «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ دۆلەت خەزىنە چېكى مىزانى»غا ئاساسەن، بۈگۈن 1996 - يىللىق ئىسمى يېزىلمايدىغان (2 - قارارلىق) دۆلەت خەزىنە چېكى (1996- يىلى 8 - نومۇرلۇق دۆلەت خەزىنە چېكى)نى تارقىتىش توغرىسىدا تۆۋەندىكىدەك ئېلان چىقاردى:

1. 1996 - يىللىق ئىسمى يېزىلمايدىغان (2 - قارارلىق) دۆلەت خەزىنە چېكى (تۆۋەندە «بۇ قېتىمقى دۆلەت خەزىنە چېكى» دەپ قىسقارتىپ ئېلىندى)نى تارقىتىش پىلانىدا ئومۇمىي سوممىسى 30 مىليارد يۈەنلىك دۆلەت خەزىنە چېكى تارقىتىلىدۇ، تارقىتىش خىزمىتى 1996 - يىل 8 - ئاينىڭ 6 - كۈنى باشلىنىپ، 8 - ئاينىڭ 26- كۈنى ئاياغلىشىدۇ.

2. بۇ قېتىمقى دۆلەت خەزىنە چېكىنىڭ مۇددىتى ئۈچ يىل بولۇپ، ئۈسۈمى 1996- يىل 8 - ئاينىڭ 6 - كۈنىدىن باشلاپ ھېسابلىنىدۇ، 1999 - يىل 8 - ئاينىڭ 6- كۈنى مۇددىتى توشقاندا دەسمايە ئۈسۈمى بىلەن بىر قېتىمدىلا قايتۇرۇلىدۇ. قوشما پايدا ھېسابلانمايدۇ.

3. بۇ قېتىمقى دۆلەت خەزىنە چېكى 100 يۈەن، 1000 يۈەن، 5000 يۈەن قىممىتىدە ئۈچ خىل بولىدۇ.

4. بۇ قېتىمقى دۆلەت خەزىنە چېكىگە ئىسىم يېزىلمايدۇ، يوقاپ كەتسە ھېسابقا ئېلىنمايدۇ، تارقىتىش مۇددىتى ئاياغلاشقاندىن كېيىنلا بازارغا سېلىپ، ئوبوروت قىلىشقا بولىدۇ.

5. بۇ قېتىمقى دۆلەت خەزىنە چېكى ئاشكارا خېرىدار چاقىرىش شەكلىدە تارقىتىلىدۇ، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى دۆلەت خەزىنە چېكى سودىسى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان 1- دەرىجىلىك سودىگەرلەر ۋە ئاكسىيە تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ياشقا ئورگانلاردىن تەشكىل قىلىنغان ھۆددە قىلىپ سېتىش گۇرۇھى سېتىپ بېرىشنى ھۆددە ئالغاندىن كېيىن جەمئىيەتكە ئاشكارا ساتىدۇ، مەبلەغ سالغۇچىلارنىڭ ھەممىسى سېتىۋالسا بولىدۇ.

ئاقتۇ ناھىيىسىدە قاتتىق مۆلدۈر ئاپىتى يۈز بەردى

سۈرەتلىك خەۋەر

مۇشۇ ئاينىڭ 4-كۈنى كەچ سائەت سەككىزدە ئاقتۇ ناھىيىسىنىڭ بارىن، پىلال يېزىلىرىدا قاتتىق مۆلدۈر ياغدى، بەزى جايلارغا چۈشكەن مۆلدۈر تاكى ئەتىسى چۈشكىچە ئېرىپ بولالمايا، ئېتىز- قىرلاردا چېچىلىپ ياتتى.

بۇ قېتىمقى ئاپەتتە بارىن ۋە پىلال يېزىلىرىنىڭ 50 نەچچە مىڭ مو يېرىدىكى زىرائەت نابۇت بولدى، بىۋاستە ئىقتىسادىي زىيان 21 مىليون يۈەندىن ئېشىپ كەتتى.

سۈرەتتە: ناھىيە رەھبەرلىرى زىيانغا ئۇچرىغان قوناق مايسىلرىنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئۆركەش جاپپار** خەۋىرى، فوتوسى

پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، شىنجاڭنىڭ نېفت سانائىتىنى 2 - قېتىملىق ئىگىلىك يارىتىشقا تۆھپە قوشمىز

شىنجاڭ نېفت گېئولوگىيىلىك چارلاش باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى **بەكرى ئۆمەر**

پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 5 - ئومۇمىي يىغىنىدا مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا ئىلىمىز مىللىي ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئومۇمىي قىممىتىنى 1980 - يىلدىكىدىن ئىككى قاتلاش، 2010 - يىلىغا بارغاندا مىللىي ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئومۇمىي قىممىتىنى 2000 - يىلدىكىدىن بىر قاتلاش نىشانغا يېتىش ئوتتۇرىغا قويۇلدى. مۇشۇ نىشانغا ئاساسەن، دۆلەت بىر قىسىم قۇرۇلۇش تۈرلىرىنى ئوتتۇرا قىسىم ۋە غەربىي قىسمغا يۆتكەشنى ئوتتۇرىغا قويدى.

8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتېيىنىڭ 4 - يىغىنىدا لى پېڭ زۇڭلى شىنجاڭ ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشكەندە، شىنجاڭنى يېقىن كەلگۈسىدە ئاشلىق، پاختا، نېفت ۋە تەبىئىي گاز بازىسى قىلىپ قۇرۇپ چىقىشنىڭ مۇھىم تارىخىي ئەھمىيىتىنى شەرھلەپ ئۆتۈپ، بىزگە مەدەت بېرىپ، رىغبەتلەندۈردى. بۇنداق مەدەت ۋە رىغبەتلەندۈرۈش غەربىي شىمال جۇملىدىن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەرەققىياتىنى يۈكسەلدۈرۈپ، پەرقنى ئازايتىپ، بايلىق ئۈستۈنلۈكمىزنى ئىقتىسادىي ئۈستۈنلۈككە ئايلاندۇرۇپ، ئىقتىسادىي ئەھمىيلىي كۆچنى ئاشۇرۇپ، ئۇنى يەنىمۇ ئۈستۈن ئورۇنغا قويۇشىمىزنى تېپىلغۇسىز تارىخىي پۇرسەت بىلەن تەمىن ئەتتى.

ئۇلۇغۋار نىشان ۋە تارىخىي پۇرسەت ئالدىدا شىنجاڭ نېفت باشقۇرۇش ئىدارىسى 2000 - يىلغا بارغاندا تەبىئىي نېفت ئىشلەپچىقىرىشنى 10 مىليون تونناغا يەتكۈزۈش ستراتېگىيىسى، مايتاغ نېفت ئايرىش، ئېتىلىن زاۋۇتى يادرو قىلىنغان دۆلەت دەرىجىلىك چوڭ نېفت - خىمىيە سانائىتى بازا قۇرۇلۇشى ستراتېگىيىسى، ئېرىتىش دەريالىسىدىن قارامايغا 1 مىليون كۇب مېتر سۇ ئېقىتىپ كېلىپ، 500 مىڭ مو بوزيەر ئېچىپ يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش ستراتېگىيىسى، نېفت مەھسۇلاتلىرىنى سېتىشنى گۇرۇھلاشتۇرۇپ، بىر خىل تاۋار ماركىسىنى قوللىنىپ، دۆلەت ئىچى - سىرتىدا بازار ئىگىلەش ستراتېگىيىسى قاتارلىق تۆت نۇقتىلىق ستراتېگىيىنى ئوتتۇرىغا قويدى. بىز ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، كۆز قاراشىنى يېڭىلاپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىشنى بۆسۈش ئېغىزى قىلىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلىرىمىزنىڭ ئاكتىپلىقى ۋە ئىجادچانلىق روھىنى ئۇرغۇتۇپ، بىر نىيەت - بىر مەقسەتتە ئىتتىپاقلىشىپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلىسەكلا، بۇ ستراتېگىيىدىكى نىشانغا چوقۇم يېتەلەيمىز.

نېفت گېئولوگىيىلىك چارلاش باشقارمىمىز نېفت ئىدارىسىنىڭ ئۇرۇنلاشتۇرۇشى بويىچە گېئولوگىيىلىك چارلاش خىزمىتىنى تۇرگە ئايرىپ باشقۇرۇش تۈزۈمىنى يولغا قويىدى. باشقارما پارتكومى نېفت ئىدارىسىنىڭ تۆت چوڭ ستراتېگىيىلىك ئورۇنلاشتۇرۇشىنى ئىزچىللاشتۇرۇشقا يېقىندىن ماسلىشىپ، بۇ يىلدىن ئېتىبارەن «ئۈل ئاساسىنى پۇختىلاپ، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، قايتا ئۇنۇم يارىتىش»تىن ئىبارەت خىزمەت يۆنىلىشىگە ئاساسەن تۆۋەندىكىدەك بىر قاتار كونكرېت خىزمەتلەرنى ئورۇنلاشتۇردى:

باشقارمىمىز چارلاش ئەترەتلىرىنىڭ چارلاش بازىرىدا رىقابەتلىشىشىنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇپ، سالغان مەبلىغى ۋە تەننەرخى تۆۋەن، چارلاش ئۈسكۈنىلىرى زامانىۋىلاشقان، ئەمگەك ئۇنۇمدارلىقى يۇقىرى، ئىش ۋاقتى قىسقا، سۈپەتتە ئەلا بولغانلىرىنى چارلاش كۆرسەتكۈچىنى ئورۇنداش خېرىدارلىقىغا تەكلىپ قىلىپ، چارلاش تورلىرىنى تالىشىپ زىممىسىگە ئالالايدىغان رىقابەت ئىقتىدارىنى يېتىشتۇرۇشنى تىرىشىپ ئىشقا ئاشۇرىدۇ. بۇنىڭ ئۈچۈن 1. ئىلگىرىكى 15 تەۋرىتىش ئەترىتىنى ئىخچاملاپ ئون ئەترەت قىلىپ قۇرۇپ

(ئاخىرى، 4 - بەتتە)

سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇشنىڭ خاراكتېرى ۋە ئالاھىدىلىكىگە بولغان تونۇشنى ئۆستۈرەيلى

ئابدۇشۈكۈر شېرىپ

سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ خاراكتېرىنى بىر جۈملە سۆز بىلەن يېغىنچاقلىغاندا، ئۇ ئىقتىسادنى مەمۇرىي جەھەتتىن نازارەت قىلىش ۋە باشقۇرۇش دېگەنلىكتۇر. ئىقتىسادنى مەمۇرىي جەھەتتىن نازارەت قىلىش - دۆلەت قانۇنى، قائىدە - نىزام ۋە سىياسەت - بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن، مەمۇرىي ھوقۇقنى يۈرگۈزۈپ، تاۋارئىشلەپ چىقارغۇچىلار، تىجارەتچىلەر ھەم ئۇلارنىڭ بازاردىكى ئىقتىسادىي پائالىيەتلىرىنى نازارەت قىلىش، يېتەكلەش، چەكلەش، كونترول قىلىش ۋە بىر تەرەپ قىلىش ئارقىلىق خەلق ئىگىلىكى پلانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش، ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۆچلىرىنى يۈكسەلدۈرۈش، دۆلەت ۋە خەلق ئامىمىسىنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداش قاتارلىق جەھەتلەردە گەۋدىلىك ئىپادىلىنىدۇ.

سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتى كۆپ قاتلاملىق مۇرەككەپ سىستېما، بۇ سىستېمىنى نورمال، ئىلمىي باشقۇرۇش ئۈچۈن، چوقۇم تاۋار ئىشلەپ چىقارغۇچىلار، تىجارەتچىلەر ۋە ئۇلارنىڭ بازاردىكى پائالىيەتلىرىنى تەرتىپكە سېلىش، ماكرو جەھەتتىن كونترول قىلىش، ماسلاشتۇرۇش، نازارەتنى كۈچەيتىش ئىنتايىن مۇھىم، سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتى بازار ئىگىلىكىنىڭ ئومۇمىي ھالىتىنى ئومۇملاشتۇرۇپ، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنىڭ يۆنىلىشىنى بەلگىلەپ، ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئۈچۈن ئىلگىرى سۈرۈلىدىغان ئىستراتېگىيەلىك نىشانلارنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشتا مۇھىم رول ئوينايدۇ. سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتى كەڭ دائىر ۋە كۆلەمگە ئىگە بولغانلىقتىن، ئۇنىڭدىن باشقا سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش پائالىيىتى دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىي پىلانىنىڭ ئەمەلگە ئېشىشىغا، شۇ ئارقىلىق خەلق ئىگىلىكىنىڭ يۈكسىلىشىگە ۋە دۆلەت قانۇنىنىڭ يولغا قويۇلۇشىغا، جەمئىيەتنىڭ تىنچ بولۇشىغا، شۇنداقلا ئىجتىمائىي ئۇنۇمنىڭ قولغا كەلتۈرۈلۈشىگە بىۋاستە تەسىر كۆرسىتىدۇ. بۇنىڭدىن سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ خەلق ئىگىلىكى ۋە جەمئىيەت تەرەققىياتىدا تۇتقان ئورنىنىڭ ئىنتايىن مۇھىم ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋالغىلى بولىدۇ.

سودا - سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش خادىملىرى دۆلەتنىڭ قانۇن، قائىدە - نىزام، بەلگىلىمە ۋە سىياسەتلىرى بويىچە ئىش قىلىدىغان بولغاچقا ۋە ھۆكۈمەتكە ۋەكالىتەن ھوقۇق يۈرگۈزىدىغان بولغاچقا ئۇلارنىڭ ھەرىكىتىنى قېلىپلاشتۇرۇش ئىنتايىن مۇھىم، ئىلمىي، قېلىپلاشقان باشقۇرۇش تەرتىپى باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ ئۆزىگە خاس تەلىپىنى ئەكس ئەتتۈرۈشى كېرەك. شۇنداق بولغاندىلا سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتىنى ئىلمىيلىشىش، قېلىپلىشىش، تۇزۇملىشىش يولغا سېلىپ، ئۇنىڭ ئىجتىمائىي رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرغىلى، ئۇنىڭ خاراكتېرى ۋە ئالاھىدىلىكىنى توغرا تونۇپ يەتكىلى، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتىنى ھەقلىق تۇردە سوتسىيالىستىك سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى يۈكسەلدۈرۈش ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرغىلى بولىدۇ.

خوتەن شەھرى ئاشلىق ھوسۇلىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن 15 مو يەردىكى بۇغدايغا بالدۇر پىشىدىغان قوناق كىرىشتۇرۇپ تېرىشنى سىناق قىلىپ، مۇۋەپپەقىيەت قازاندى.

سۈرەتتە: مۇئاۋىن شەھەر باشلىقى ئايشەم مۇسا (سولدىن 3-كىشى) تېخنىكلار بىلەن گۈجەنباغ يېزىسىدىكى بۇغدايغا كىرىشتۇرۇلگەن بالدۇر پىشىدىغان قوناقلارنىڭ ئۆسۈشىنى كۆزەتمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم

كۆچا ناھىيىسى دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇل تۇر مەبلىغىدىن ئۇنۇملۇك پايدىلاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز مۇختار ئابدۇقادىر خەۋەر قىلدۇ: كۆچا ناھىيىسى دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇل مەبلىغىدىن ئۇنۇملۇك پايدىلىنىش ئۈچۈن مەۋقەنى سۈغۇرۇش ئاساس قىلىنغان يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلاشقا قارىتى.

بۇ ناھىيىدە يولغا قويۇلغان دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز پۇل تۇر مەبلىغىنى ئۆگەن دەرياۋادىسى ئاساس قىلىنغان يېزا ئىگىلىك، سۈغۇرۇش ۋە مۇھىت ئاسراش تۈرلىرىگە ئىشلىتىشكە قارىتىلىپ، بۇلتۇر دۇنيا بانكىسىدىن قەرز ئالغان 54 مىليون 294 مىڭ 500 يۈەننىڭ 51 مىليون 646 مىڭ يۈەنى سۇ ئىشلىرى تۈرىگە، 2 مىليون 408 مىڭ 500 يۈەنى يېزا ئىگىلىك تۈرىگە ئىشلىتىلىپ، 42 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ ياسىلىپ، 78.7 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا زەيلىك چېپىلىپ، 50 مىڭ مۇ بوز يەر ئېچىلىپ، 74 مىڭ 600 مو تۆۋەن ھوسۇللۇق يەر يۇقىرى ھوسۇللۇق يەرگە ئۆزگەرتىلدى.

كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنى ئىچكى قىسمدا پېنسىيگە چىقىرىش جەھەتتە يېڭى بەلگىلىمە چىقىرىلدى

دۆلەت ئەمگەك مىنىستىرلىكى كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنى «ئىچكى قىسمدا پېنسىيگە چىقىرىش» مەسىلىسى توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ دۆلەتنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە جايلارنىڭ ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ خىزمەت ئۇرنىدىن چېكىنىپ ئارام ئېلىش رەسمىيىتىنى بېجىرىشنى چىگىتىشنى تەلەپ قىلدى. ئۇنىڭ ئاساسىي مەزمۇنى مۇنداق: (1) كارخانىلار دەم ئېلىشقا، پېنسىيگە چىقىشقا بەش يىل قالغان ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئۆزى ئىلتىماس سۇنسا، كارخانا رەھبەرلىكى تەستىقلىغاندىن كېيىن «ئىچكى قىسمدا پېنسىيگە چىقىش» رەسمىيىتىنى بېجىرسە بولىدۇ. (2) كارخانىلار ئىلاھات داۋامىدا چېكىندۈرۈلگەن، لېكىن «ئىچكى قىسمدا پېنسىيگە چىقىش» شەرتىگە ئۇيغۇن كەلمەيدىغان خادىملارغا پائال يېڭى خىزمەت ئورنىدىن تېپىپ بېرىشى ياكى يېڭى ئورۇنغا تونۇشتۇرۇشى كېرەك؛ ياكى ئۇلارنى كەسىپ جەھەتتىن تەربىيىلەپ بولىدۇ. مۇشۇنداق جۇڭگو قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى باش شىركىتىنىڭ مۆلچەرلىشىچە، بۇ يىل مەملىكەتنىڭ سېمونت بازارلىرىدا ئىجتىمائىي ئېھتىياج ئېشىپ بارىدىكەن، باھا داۋالغۇش ئىچىدە مۇقىم ئۆرلەيدىكەن. بىراق ئۆرلەش ھەجمى زور بولمايدىكەن. شەھەر قاتلىشى جەھەتتە، خەلق ئاۋىئاتسىيىسىدە يېگىدىن قۇرۇلىدىغان ۋە كېڭەيتىپ قۇرۇلىدىغان خەلق ئايرودروم قۇرۇلۇشى 60 تۇن ئېشىپ كەتتى. شەھەر رايونلىرىنىڭ تەرەققىياتى تېز بولدى، سۇ ئىنشائاتى، قاتناش قۇرۇلۇشلىرى كۆپەيتىلدىكەن. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، دۆلەتنىڭ سۇ ئىنشائاتى ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا سالغان مەبلىغى كۆرۈنەرلىك ئاشتى. ئۆي - جاي كەسپى داۋاملىق تەرەققىي قىلدى. 2000 - يىلىغىچە مەملىكەت بويىچە شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە تۇرالغۇ ئۆي كۆلىمىنى سەككىز كۇادرات مېترغا يەتكۈزۈش كۆرەش نىشانى ئاساسىدا 1996 - يىلى 60 مىليون كۇادرات مېتر تۇرالغۇ ئۆي كۆپ سېلىنىدۇ. دۆلەت ئىقتىسادنى تەدبىرلەرنى قوللىنىپ بۇ بىر قىسىم خادىملارنى جەمئىيەتكە يېتەكلەشكە ياكى كارخانىدا ئىش كۈتۈپ تۇرغان خادىم قىلىشقا بولىدۇ، لېكىن «ئىچكى قىسمدا پېنسىيگە چىقىرىش» رەسمىيىتى بېجىرىشكە بولمايدۇ. (3) جايلاردىكى ئەمگەك تارماقلىرىدىن يېتەكچىلىك ئۆه نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، كارخانىلارنىڭ گۇۋۇيۈەننىڭ بەلگىلىمىسىگە خىلاپ ھالدا ئىچكى قىسمدا «پېنسىيگە چىقىرىش» رەسمىيىتى ئوتتەش ئەھۋاللىرىنى ۋاقتىدا تۈزىتىشى، جىددىي بىر تەرەپ قىلىشى تەلەپ قىلىنىدۇ.

دۆلىتىمىزدە سېمونتقا بولغان ئېھتىياج داۋاملىق ئاشىدۇ

بۇ يىل دۆلەت ئىچىدە يۈرۈشلۈك ئۇنۇتالغۇ بازارلىرىدا ئېشىش، رىقابەت كۈچىيىش ۋەزىيىتى بارلىققا كېلىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ سەۋىبسىز ئۆسىدۇ، باھاسى ئاساسەن بۇلتۇرقى سەۋىيىدە بولىدۇ، ئوتتۇرا، تۆۋەن دەرىجىلىك مەھسۇلاتلارنىڭ بازىرى چىقىدۇ.

بۇ يىل ئادەتتىكى ئۇنۇتالغۇنىڭ سېتىلىشى بۇلتۇرقى سەۋىبىنى ساقلاپ قالالىسا، ئاساسلىقى ئىشلەپچىقىرىش ئورۇنلىرىدا ئىشلەپچىقىرىلغان سېمونت ئاساسلىقى ئىچكى بازارغا سېتىلىدىغان بولغاچقا، ئۇنىڭ سېتىلىشى ئاساسلىقى ئىچكى بازارنىڭ ئېھتىياجىغا باغلىق بولىدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورگانلىرى ئىچكى بازارنىڭ ئېھتىياجىغا ئاساسەن ئىشلەپچىقىرىش ئورۇنلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۆلىمىنى ئاقىلانە كونترول قىلىپ، ئىشلەپچىقىرىش ئورۇنلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۆلىمىنى ئەقلىي ئورۇنلاشتۇرۇ

قىلىنغان يېرا ئىگىلىك، سۈغىرىش‌ۋە مۇھەت ئاسراش تۈرلىرىگە ئىشلىتىشكە قارىتىلىپ، بۇلتۇر

ھوسۇللۇق يەر يۈزىرى ھوسۇللۇق يەرگە تۆزگەرتىلدى.

قارا قاش ناھىيىسىدە كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىش جەريانىدە ياخشى نەتىجە يارىتىلدى

سۈرەتلىك خەۋەر

كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىپ، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى ياخشىلاش ئۈچۈن، قاراقاش ناھىيىسى ئومۇمىي خەلق مەجبۇرىي كۆچەت تىكىش پائالىيىتىنى چىڭ تۇتتى. بۇلتۇر قىش ۋە بۇ يىل ئەتىيازدىن بۇيان ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى «ئۈچ شمال» ئېھتىياجىغا بەلبېغى بىنا قىلىشنىڭ 3 - باسقۇچلۇق قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ۋە يېز ئىگىلىكىنى مۇقىم راۋاجلاندۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، كادىرلار ۋە ئاممىنى كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىشقا سەپەرۋەر قىلدى. «ئورمان قانۇنى» ئېلان قىلىنغانلىقىنىڭ ئون يىللىقى، ئومۇمىي خەلق مەجبۇرىي كۆچەت تىكىش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلغانلىقىنىڭ 14 يىللىق مۇناسىۋىتى بىلەن ئورمان بىنا قىلىشنىڭ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش، يېقىلغۇ زاپىسىنى كۆپەيتىش، باغ بىنا قىلىپ ئائىلە كىرىمىنى كۆپەيتىشتىكى مۇھىم ئەھمىيىتىنى كەڭ كۆلەمدە تەشۋىق قىلىپ پۈتۈن جەمئىيەت، ئومۇمىي خەلق كۆكەرتىشكە ئەھمىيەت بېرىدىغان ياخشى كەيپىيات يارىتتى. ئەتىجىدە، بۇ ناھىيىدە بۇ يىل ئەتىيازدا كۆچەت تىكىلگەن ئومۇمىي يەر كۆلىمى 10 مىڭ 997 موغا يەتتى. ئۇنىڭدىن باشقا، 8963 مو يەردە باغ بىنا قىلىنىپ، پىلان 5.45 % ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. ناھىيە بويىچە 12.6 كىلومېتر ئۈزۈنلۇقتا غول ئورمان بەلبېغى بىنا قىلىش، 10.5 كىلومېتر تولۇقلاپ تىكىش ۋەزىپىسىمۇ ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى.

قىسقاھە ۋەرلەر

☆ ئۇرۇمچى نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان كۇرس ئېچىش، قارا دوسكا گېزىتى چىقىرىش، سىنائالغۇ قويۇپ بېرىش، زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈش قاتارلىق شەكىللەر ئارقىلىق 500 گە يېقىن ئىشچى - خىزمەتچىنى بىخەتەرلىك، تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلىدى.

ئۆمەرجان قادىر

☆ مارالبېشى ناھىيىلىك ئۇچاستىكسى رەھبەرلىرى ناھىيە ئىشچىلىرى ئىنكاس قىلغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا تەكشۈرۈپ ھەل قىلىپ ئۇلارنىڭ ئالقىشىغا سازاۋەر بولدى.

داۋۇت مەھەممەت، ئابلىكىم مەھەممەت

☆ ئۇرۇمچى ناھىيىلىك باش ئۇچاستىكسى يېقىندا تەقدىرلەش يىغىنى ئېچىپ مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزالىرىنى مۇكاپاتلىدى، «مەن ناھىيە ئىشچىسى» دېگەن تېمىدا نۇتۇق سۆزلەش پائالىيىتى ئېلىپ بېرىپ، ناھىيە ئىشچىلىرىنىڭ ناھىيەلىنى، كەسىپنى سۆيۈش تونۇشىنى چوڭقۇرلاشتۇردى.

نازىگۈل شىراي

☆ كۆچا ناھىيىلىك يەرلىك باج ئىدارىسى باج تەكشۈرۈش ئەترىتى بۇ يىلنىڭ دەسلەپكى بەش ئېيىدا 800 مىڭ يۈەنگە يېقىن باج يىغىپ، يىللىق باج يىغىش ۋەزىپىسىنىڭ 93 پرسەنتىنى ئورۇنداپ بولدى.

ئابلىمىت ئەبەيدۇللا

☆ يەكەن ناھىيە قاراسۇ يېزىسىدىكى رېھىم مەتنىياز قاتارلىق تۆت ئائىلىلىك دېھقان بۇ يىلنىڭ بېشىدا 341 مىڭ يۈەنگە ئۇچ توپا ئىتتىرىش ماشىنىسى، بىر تراكتور ۋە چاتما سايمان سېتىۋالغانىدى. ئۇلار 6 - ئاينىڭ باشلىرىغىچە 345 مىڭ يۈەن ساپ كىرىم قىلدى، قېينىچىلىقى بارلاردىن 4800 يۈەنلىك مەشغۇلات ھەققىنى ئالمىدى.

ئايۋپ چاۋار

☆ مارالبېشى ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى دېھقانلارنىڭ ئېگىز قونىقى تېرىشىغا مەدەتبېرىش ئۈچۈن 29 مىليون 500 مىڭ يۈەن قەرز مەبلىغى ئاجراتتى.

تۇرغۇنجان ساۋۇت
ئامانگۈل ئابدۇرۇپھم
ئىمامەردان ياسىن

قىزىلگۈل بازىرىدا

ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن (ئۆز مۇخبىرىمىز)

5 - ئاينىڭ 26 - كۈنى يەكشەنبە ئىدى. مەن قەدىمكى شەھەر خوتەننىڭ مەركىزىي كوچىسىدىن گۈلباغدا كېتىۋاتقىنىمدا قىزىلگۈلنىڭ خۇش بۇي ھىدى دىماغىمغا ئۇرۇلدى. ئەتراپىمدا تۆمۈر رېشاتكىلار بىلەن قورشالغان ئۇچ بۇرجەك بازارنى چۆرىدەپ ئولتۇرغان قىزىلگۈل ساتقۇچىلارنىڭ سېۋەت، خالتىلىرىدىكى قىزىلگۈللەر كىشىگە خۇددى گۈللەر پورەكلەپ ئېچىلغان باغچىنى ئەسلىتەتتى.

خوتەندىكى مىللىي تىبابەت دوختۇرخانىلىرى، مېۋە شىرنىسى زاۋۇتى، كونسېرۋا زاۋۇتى قاتارلىق ئورۇنلاردىن كەلگەن خېرىدارلار ۋە شەخسلەر قىزىلگۈل سودىسى قىلىشۋاتاتتى.

- گۈلنى قانداق ساتتىلا، - دەپ سورىدىم مەن گۈل ساتقۇچى دېھقاندىن.

- مىڭ دانىسى 26 يۈەندىن 30 يۈەنگىچە.

- مىڭ دانە گۈل قانچە كىلوگرام كېلىدۇ؟

- ئۇچ، ئۇچ يېرىم كىلوگرام ئەتراپىدا.

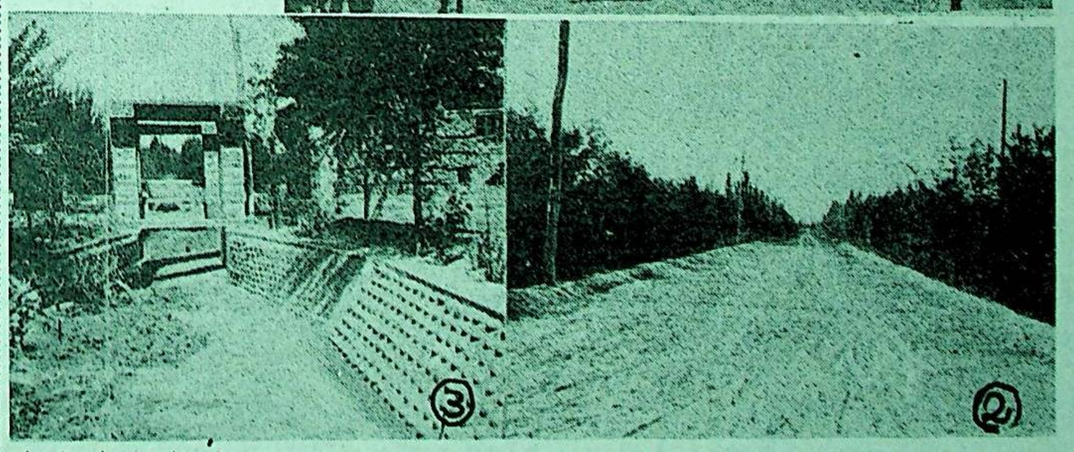
گۈل ساتقۇچىلار ماڭا بۇ يىل قىزىلگۈلنىڭ بازىرىنىڭ ئىتتىك، باھاسىنىڭ يۇقىرى بولۇۋاتقانلىقىنى، قىزىلگۈل سېتىۋالغۇچى ئورۇن ۋە شەخسلەرنىڭ ھەر قانداق يىلدىكىدىن كۆپلۈكىنى، ھەتتا ئاقسۇ، قەشقەر، ئاتۇش قاتارلىق جايلاردىكى مىللىي تىبابەت دوختۇرخانىلىرى ۋە شەخسلەرمۇ خوتەنگە كېلىپ قىزىلگۈل سېتىۋالغانلىقىنى، شەخسلەر بىلەن قىزىلگۈل سېتىۋېلىش توغرىسىدا توختام تۈزگەنلىكىنى سۆزلەپ بەرىشتى. ئۇلارنىڭ ئېيتىشىچە، بۇ يىل قىزىلگۈلنىڭ باھاسىنىڭ يۇقىرى بولۇشىدا ئىككى سەۋەب بار ئىكەن: بىرى، بەزى جايلاردىكى قىزىلگۈللەر قىشتىن ئوبدان ئۆتەلمەي قۇرۇپ كەتكەن، يەنە بىرى، بۇ يىل قىزىلگۈل سېتىۋالغۇچى ئورۇن ۋە شەخسلەر تىبابەت دوختۇرخانىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ئىسمائىل دۆلەت، ئىشخانا مۇدىرى مەتمىمن نۇرىنىڭ سۆزلەپ بېرىشىچە، خوتەننىڭ قىزىلگۈل بازىرىغا كۈنلۈكى 1000 كىلوگرامدىن كۆپرەك گۈل كىرىدىكەن. دوختۇرخانا بۇ يىل 30 تونىنا گۈلەنت سېلىشنى پىلانلاپ سەككىز كىشىنى مەخسۇس قىزىلگۈل سېتىۋېلىشقا ئاجراتقان. ئۇلار تۆت گۇرۇپپىغا بۆلۈنۈپ، خوتەن شەھىرى، خوتەن ناھىيىسى، قاراقاش ناھىيىلىرىنىڭ يېزا، كەنتلىرىگە بېرىپ، قىزىلگۈل سېتىۋالغان. يېرىم ئاي ئىچىدە 6000كىلوگرامدىن كۆپرەك قىزىلگۈل سېتىۋېلىپ 20 تونىنغا يېقىن گۈلەنت سالغان. مەتمىمن نۇر مۇنداق دېدى: خوتەن شەھىرىنىڭ قىزىلگۈل ماكانى- ئىلچى يېزىسىنىڭ ئېگەرچى كەنت 4 - مەھەللىسىدىكى ئابدۇرېھىم ھاجى، ھېبىبۇللا ئاخۇن، ئابدۇللا ئاخۇن قاتارلىق ئۇچ ئائىلىلىك دېھقان ئەتىيازدىن بۇيان ئۇيغۇر تىبابەت دوختۇرخانىسىغا قىزىلگۈل سېتىپ ئايرىم - ئايرىم ھالدا 13 مىڭ 600 يۈەن، 14 مىڭ 200 يۈەن، 9100 يۈەندىن كىرىم قىلدى. قىزىلگۈل ئۈستۈرگەن بىر مو يەرنىڭ كىرىمى 2000يۈەندىن ئاشتى. خوتەننىڭ قىزىلگۈل بازىرىدىن يەنە شىنجاڭ ئۇيغۇر تىبابەت ئالىي تېخنىكۇمى دورا زاۋۇتى، ۋىلايەتلىك مېۋە شىرنىسى زاۋۇتى، شەھەرلىك كونسېرۋا زاۋۇتى، خوتەن ناھىيىلىك مىللىي دوختۇرخانا قاتارلىق ئورۇنلار گۈلقەنت، قىزىلگۈل مۇرابباسى، قىزىلگۈل شەربىتى، قىزىلگۈل پۇراقلىق ئۈزۈم ھارىقى ياساش ئۈچۈن دېھقانلاردىن قىزىلگۈل سېتىۋېلىپ بازارغا كىرگەن گۈللەرنى شۇ كۈنى بىر تەرەپ قىلماقتا. شايار ناھىيىسىدىن كەلگەن بىر نەچچەيلەن سېتىۋالغان گۈللەرنى شۇ يەردىلا پىششىقلاپ شېكەر ئارىلاشتۇرۇپ گۈلقەنت ياساپ تۈگىلارغا قاچىلاۋاتىدۇ. مۇناسىۋەتلىك تارماقلاردىن ئۇقۇشۇمچە، ۋىلايەت بويىچە قىزىلگۈل ئۆستۈرىدىغان دېھقان ئائىلىلىرى 17 مىڭدىن كۆپرەككە يەتكەن. ئۇلار ھويلىلىرىدا ئۆستۈرۈش، ئاشلىق، زىرائەت، كېۋەزگە كىرىشتۇرۇپ تېرىپ ئۆستۈرۈش ۋە ئايرىم ئۆستۈرۈش ئۇسۇلى بىلەن قىزىلگۈل ئۆستۈرۈش كۆلىمىنى كېڭەيتكەن.

ئىشچى - خىزمەتچىلەر، شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ گۈلقەنت سېلىشقا ئوڭايلىق يارىتىپ بېرىپ ئۇچۇن قىزىلگۈل بازىرىدا شېكەر ساتىدىغان، گۈل ئېزىدىغان مۇلازىمچىلار ئۆزلۈكسىز پەيدا بولغان.

ئون نەچچە كۈندىن كېيىن قىزىلگۈل بازىرىغا قايتا كېلىپ، قىزىلگۈلنىڭ باھاسىنىڭ تېخىمۇ ئۆرلەپ، مىڭ دانىسىنىڭ 45 - 50 يۈەنگە چىققانلىقىنى، قىزىلگۈل ئۆستۈرگەن دېھقانلارنىڭ كىرىمىنىڭ يىللاردىكىدىن ياخشى بولغانلىقىنى ئۇقتۇم. بۇ دېھقانلارنى بېيىتىشتىكى يەنە بىر پىڭى چىقىش يولى بولغان.

① سۈرەتتە: ياۋا يېزىسىدا يېڭىدىن ئېچىلغان قىلىنغان ئورمان بەلبېغىنىڭ يۈرۈشلەشكەن سۇغىرىش ئەسلىمىلىرى.

② سۈرەتتە: كۆيا يېزىسىدا يېڭىدىن ئېچىلغان يەرلەرگە قىلىنغان كۆچەتلەر.

دۆرىلجىن ناھىيىسىدە پارتىيىلىك كادىرلار باشلامچى بولغانلىقتىن، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ دېھقانچىلىق پەن - تېخنىكىسىنى قوللىنىش قىزغىنلىقى ئاشتى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **مۇھەممەت نىياز، مۇنەۋۋەر ئابدۇرېشىتنىڭ** مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلاردىن ئىگىلىشىچە، دۆرىلجىن ناھىيىسىدە پارتىيىلىك كادىرلار باشلامچى بولۇپ ئۇلاردىن كۆرسەتكەنلىكتىن، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ دېھقانچىلىق پەن - تېخنىكىسىنى قوللىنىش قىزغىنلىقى ئاشقان.

بۇ ناھىيە ئىلغار دېھقانچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىشنى «ئىككىدە يۇقىرى، بىردە ئەلا» يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ ئاساسى قىلىپ، بۇ يىل ناھىيە بويىچە يېگى دېھقانچىلىق تېخنىكىسىنىڭ ئائىللەرگىچە كېڭىيىش نىسبىتىنى ٪ 95 تەن ئاشۇرۇپ، 100 مىڭ مو يۇقىرى ھوسۇللۇق ئۇلكە كۆرسىتىش ئېتىزى بەرپا قىلدى. ئۇلار ناھىيە، يېزا رەھبەرلىرىنىڭ 20 مودىن «يۇقىرى ھوسۇللۇق ئېتىز»ى بولۇش، ئون دېھقان ئائىلىسىنىڭ ئىككىدىن ئۇچكىچە ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان تېخنىكا ئىگىلىشىگە يېتەكچىلىك قىلىش، ھەر بىر پارتىيە ئەزاسىنىڭ 15 مودىن «ئۇلكە ئېتىزى» بولۇش، بەش دېھقان ئائىلىسىنىڭ بىردىن ئىككىگىچە ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان تېخنىكا ئىگىلىشىگە يېتەكچىلىك قىلىش، پەن - تېخنىكا ئائىللىرىنىڭ ئون مودىن «ئۇلكە كۆرسىتىش ئېتىزى» بولۇشىنى قارار قىلىپ، پەن - تېخنىكىدا ئۇلكە كۆرسىتىش ئارقىلىق دېھقان، چارۋىچىلار ئارىسىدا يېگى دېھقانچىلىق تېخنىكىلىرىنى كېڭەيتتى. ناھىيىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇجىسى جالۇ كەيبۇن بۇلتۇر شاڭخۇ يېزىسىدا 20 مو پەن - تېخنىكا ئېتىزىنى ھۆددىگە ئېلىپ، سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ، كۆممىقوناق تېرىپ، «تونىنلىق، 1000 يۆنلۈك ئېتىز» رېكورتىنى يارىتاندى. ئۇنىڭ باشلامچىلىق قىلىشى بىلەن شاڭخۇ يېزىسىدا بۇ يىل بىر مەيدان «ئاق ئىنقلاب» ئېلىپ بېرىلىپ، يېزا بويىچە سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىلغان كۆممىقوناق كۆلىمى بۇلتۇرقىدىن 10 مىڭ مودىن كۆپەيگەن ئاشتى.

بۇ ناھىيىدىكى پارتىيە ئەزالىرى باشلامچىلىق رول ئوينىغانلىقتىن، ناھىيە بويىچە دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ دېھقانچىلىق يېگى تېخنىكىسىنى قوللىنىش ئاكتىپلىقى ئاشتى. جارىيولاق دېھقانچىلىق مەيدانىنىڭ دېھقانچىلىق 3 - ئەترىتىدىكى دېھقان ئۆركەش بۇلتۇر قوشنىسىنىڭ سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىغان كۆممىقوناقتىن مول ھوسۇل ئالغانلىقىنى كۆرگەندىن كېيىن، دەرھال دېھقانچىلىق پەن- تېخنىكىسىنى ئۆگىنىش كۇرسىغا قاتناشتى. بۇ يىل ئۇ ھۆددىگە ئالغان 50 مو يەرنىڭ ھەممىسگە سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ كۆممىقوناق ۋە قىزىلچا تېرىدى.

«دوختۇر بولسا، ھەدىيەدەك بولسا...»

4 - ئاينىڭ 30 - كۈنى قۇربان ھېيتنىڭ 2- كۈنى ئىدى. ئەتىگەن سائەت توققۇز ئەتراپىدا ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ «نۇرباغ» ئاپتوبۇس بېكىتىدە 40 ياشلار چامىسىدىكى بىر ئايال ئاپتوبۇستىن چۈشتى- دە، ناھايىتى تېز مېڭىپ، شىنجاڭ نېفىت دوختۇرخانىسىنىڭ بەش ئەزا بۆلۈمىگە كىردى. بۇ مۇشۇ بۆلۈمنىڭ مۇدىرى ھەدىيە ئىدى. ئۇ شۇ كۈنى ھەر بىر ياتاقتا كىرىپ، كېسەللەردىن ھال سوردى، ئوپېراتسىيە قىلىنغان كېسەللەرنى كۆزنىش ئايپاراتى بىلەن تەكشۈرۈپ، ئۇزگىرىش ئەھۋالىغا قاراپ بەزىلىرىنىڭ كۆزىگە ئوكۇل تۇردى، بەزىلىرىنىڭ كۆزىگە دورا تېمىتتى. بۇ ئىش خەلقارا ئەمگەكچىلەر بايرىمى كۈنىمۇ تەكرارلاندى. ھەدىيەنىڭ قولىدا داۋالىنىۋاتقان كېسەلەر ۋە كېسەل باققۇچىلار ئونىڭ ھېيت -بايرام، دەم ئېلىش كۈنلىرىنمۇ كېسەللەرگە بېغىشلاشتەك ئالىيجاناب پەزىلىتىدىن بەكمۇ تەسىرلەندى. ئۇلار: «دوختۇر بولسا، ھەدىيەدەك بولسا...» دېيىشتى.

ھەدىيە دوختۇرنىڭ داڭقىنى ئاڭلاپ ئوغلۇمنىڭ كۆزىنى داۋالىتىش ئۈچۈن قاغىلىقتىن ئۇرۇمچىگە كەلگىنىمگە بىر ئايدىن ئاشتى. ئۇرۇمچىگە كېلىشتىن ئىلگىرى بەزىلەرنىڭ «ئۇرۇمچىدە كېسەل كۆرسەتمەك بەك قىيىن ئىكەن، (قىزىل بولاق) ئاق خالاتنىڭ يانچۇقىغا كىرمىسە، دوختۇر كېسەللەرگە قارىمايدىكەن» دەپ ئاڭلىغانىدىم. شۇنىڭ ئۈچۈن مەن دوختۇرغا سوۋغات قىلىش ئۈچۈن يېنەرلىك پۇل ۋە بىر خالتا ياڭاق ئالغاچ كەلگەنىدىم. بىر كۈنى ھەدىيە دوختۇرغا: «بۇ ئازغىنە ياڭاقنى ئۆيدىن ئوغلۇمنى داۋالىنغان دوختۇرغا بېرىمەن دەپ ئالغاچ كەلگەنىدىم، ئاز كۆرمەي قوبۇل قىلسا» دېسەم، ھەدىيە: «كېسەللەرنى داۋالاپ، ئازاپتىن قۇتقۇزۇش بىز دوختۇرلارنىڭ بۇرچى. ئوغلىڭنىڭ يورۇقلۇقنى كۆرۈشى مەن ئۈچۈن ئەڭ چوڭ مۇكاپات، ئالىي سوۋغات» دەپ، كۆڭلۈمنى رەت قىلدى. بۇنداق كۆڭلىنى رەت قىلغانلار يالغۇز مەنلا ئەمەس ئىكەنەن.

ھەدىيە دوختۇر ھەر ھەپتىنىڭ 1 -، 4 - كۈنلىرى شىنجاڭنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن داۋالىنىشقا كەلگەن كۆز كېسەللىرىنى تەكشۈرۈپ، ئوپېراتسىيە قىلىشقا تېگىشلىكلىرىنى كېسەلخانىدا ياتقۇزىدىكەن، قالغانلىرىغا دورا ، ئوكۇل بېرىدىكەن، قالغان كۈنلىرى چۈشتىن ئىلگىرى كۆنگە ئۈچتىن بەشكىچە كېسەللەرنىڭ كۆزىنى ئوپېراتسىيە قىلىدىكەن، چۈشتىن كېيىن بۆلۈم خىزمەتلىرىنى باشقۇرىدىكەن. خىزمىنى شۇنچە ئالدىراش بولسىمۇ، قايسى كېسەل چاقىرسا، دەرھال دەردىگە دەرمان بولىدىكەن. سورىغانلىرىغا تېرىكمەي جاۋاب بېرىدىكەن. مەن بىر يېرىم ئايدىن بۇيان نۇرغۇن كېسەللەرنىڭ ئونىڭ قولىدا شىپالىق ناپاقىلىقىنى كۆردۈم. ئونىڭ قولىدا داۋالىنىۋاتقان كېسەللەرنىڭ ھەدىيە دوختۇرنى ماختاشلىرىنى ئاڭلىدىم. شۇلارنىڭ قەلب سۆزىنى:

يورۇقلۇقنى كۆرسەتتى،
كۆز دوختۇرى ھەدىيە.
يازساق - يازساق تۈگمەس،
شەپقىتىگە مەدھىيە.

دېگەن مىسرالارغا يىغىنچاقلاپ، ھەدىيە دوختۇرغا گېزىت يۈزىدە تەشەككۈر بېيتىمەن.

قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ چوپان يېزىسىدىن:
گېرەم نىياز

لۇشاولى ناھىيىسىدە سوۋغىتى

مەن بۇ يىل 5 - ئاينىڭ 10 - كۈنى ئۇرۇمچى يېگى شەھەر رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش

نامراتلارنىڭ يۆلەنچۈكى

- قاغىلىق ناھىيىسى جايتېرەك يېزا لەمپەدۆڭ كەنت پارتىيە ياچېيكىسى توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز **خۇدابەردى ئابدۇللا**

قاغىلىق ناھىيە جايتېرەك يېزا لەمپەدۆڭ كەنتىگە بارسىڭىز، ياپيېشىل دەرەخلەر ئەتراپىنى قاپلىغان، قاتار-قاتار سالا ئېتىزلاردا ئوخشىغان بۇغداي، كېۋەزلەر چايقىلىپ تۇرغان ئاجايىپ گۈزەل بىر مەنزىرىنى كۆرىسىز.

1980 - يىلىدىن ئىلگىرى 4500 مو تېرىلغۇ يەر، 170 ئائىلىلىك ئادەم بار لەمپە دۆڭ كەنتىنى 300 دىن ئارتۇق چوڭ - كىچىك قوم بارخانلىرى بۆلەك - بۆلەككە ئايرىۋەتكەن بولۇپ، بۇ كەنت دائىم تەكلىماكان تەرەپتىن كېلىدىغان قۇم - بوراننىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچراپ تۇراتتى. ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ كەنتنىڭ يەرلىرى ئۇنۇمسىز ۋە شورلۇق بولۇپ، ئېغىر دەرىجىدە قۇملىشىپ كەتكەنىدى. شۇڭا ئاشلىقنىڭ برلىك ھوسۇلى 100 جىڭغا، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئوتتۇرىچە كىرىم 100 يۈەنگىمۇ يەتمەيتتى. نۇرغۇن كىشىلەر نامراتلىقنىڭ دەرددىدىن باشقا يۇرتلارغا چېقىپ كەتكەنىدى.

1981 - يىلى 24 ياشلىق ئوسمان چاۋار كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىلىقىغا سايلاندى. ئوسمان چاۋار ئامىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۈچۈن، ياچېيكىدىكى بىر بەن ئادەمنى ئىنتىپاقلاشتۇرۇپ، پارتىينىڭ يېزا ئىقتىسادىي سىياسەتلىرىنى ئۆگىنىپ، كەنت رەھبەرلىك بەنزىسىدىكىلەرنىڭ ئىدىيىۋى تونۇشىنى ئۆستۈردى. كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ تەشكىلىي قۇرۇلۇشى ۋە ئىدىيىۋى قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنى ئامىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، ھاللىق سەۋىيىگە قاراپ يۈرۈش قىلىشقا باشلامچىلىق قىلالايدىغان جەڭگىۋار قورغان قىلىپ قۇرۇپ چىقتى. بۇجەرياندا «پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ دېموكراتىك تۈرمۇش يېغىنى تۇرۇمى» ، «پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ ئۇچ يېغىن، بىر دەرس تۇرۇمى» ، «پارتىيە ئەزالىرى پائالىيەت كۈنى» ، «پارتىيە ئەزالىرىنى دېموكراتىك باھالاش تۇرۇمى» قاتارلىق تۇرۇملەرنى ئورناتتى ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈردى. ياچېيكىدىكى بىر بەن ئادەم ئېنىق خىزمەت تەقسىم قىلىۋېلىپ، مەسئۇلىيەتنى ھەربىر كىشىگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، تۇرۇم بويىچە ئۇنى قىلىشتا چىڭ تۇردى. ئۇ بىر بەن ئادەمنىڭ باشلامچىلىق ئارقىلىق ئاممىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش ئىشەنچىنى ئاشۇردى. كەنت پارتىيە ياچېيكىسى ھەر يىلى 300 مو شورلۇق يەرنى ئۆزگەرتىش، 300 مو سالا ئېتىز بەرپا قىلىش، 100 مو بوز يەر ئېچىش، 10 مىڭ تۈپ كۆچەت تىكىپ ئورمان بەرپا قىلىش، ئون يىلدا كەنتنىڭ قىيابېتىنى زور دەرىجىدە ئۆزگەرتىش پىلانىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، كەنتتىكى پارتىيە ئەزالىرى ۋە ئاممىنىڭ قوللىشىغا ئېرىشتى. شۇنىڭدىن ئېتىبارەن پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە كەنت ئاھالىسى ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلاش بويىچە جاپا - مۇشەققەتلىك كۈرەش مۇساپىسىنى باشلىۋەتتى. بۇ جەرياندا پارتىيە ئەزالىرى باشلامچىلىق، نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئاممىغا ئۈلگە بولدى.ئۇلار ئون زىمىلىك چېپىپ شورنى قاچۇرۇش، قۇمنى تىزگىنلەش، ئېھاتە ئورمىنى بەرپا قىلىش ئارقىلىق 300 قۇم دۆۋىسىنى يۆتكىدى. لەمپەدۆڭ كەنتى بۈگۈنكى كۈندە يەرلىرى سالالاشتۇرۇلغان، ئېتىز - ئېرىق ئەترايى دەرەخزارلىققا ئايلانغان، ئېرىق - ئۆستەڭلىرى يۇرۇشلەشتۇرۇلگەن داڭلىق كەنتكە ئايلاندى.

كەنتنىڭ ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى ياخشىلانغاندىن كېيىن، كەنت پارتىيە ياچېيكىسى پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، ئاممىنى كېۋەز تېرىشقا سەپەرۋەر قىلدى. 1987- يىلىدىن باشلاپ كەنت پارتىيە ياچېيكىسى دېھقانلارغا كېۋەز تېرىشنىڭ يېگى تېخنىكىسىنى ئۆگەنتى. ماشىنىلاشقان مەشغۇلاتنى يولغا قويۇپ كېۋەز ئىشلەپچىقىرىشنى يىلدىن يىلغا يۇكسەلدۈردى. 1995- يىلىغا كەلگەندە كەنت بويىچە كېۋەز تېرىلغۇ كۆلىمى 1260 موغا، پاختا ھوسۇلى 2940 دەنگە يېتىپ، مۇشۇ بىر تۇردىنلا 1 مىليون 800 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىندى. بۇ جەرياندا كەنت پارتىيە ياچېيكىسى ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمىنى مۇقىملاشتۇرۇش، بىرلىك ھوسۇلنى ئاشۇرۇشقا كۈچ سەرپ قىلىش بىلەن بىللە، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنمۇ ماس قەدەمدە تەرەققىي قىلدۇردى. 1995 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا كەنت بويىچە يېقىلغۇلىقى چارۋا 2542 تۇياقتا يېتتى. ھەممە سەۋىيىگە يۇرۇش قىلىشتا كەم بولسا بولمايدىغان زۆرۈر شەرت ئىكەنلىكىنى چوڭقۇر ھېس قىلدى. بۇ ئاساستا ئۆلار كوللېكتىپ ئىگىلىكىدە 50 مو باغ بەرپا قىلدى. 30 مو كونا باغنى ئۆزگەرتتى. ھەر يىلى 50 مو يەرگە قوغۇن، تاۋۇز، كۆكتات تېرىدى. ئۇنى تارتىش ماشىنىسىنى ھۆددىگە بېرىپ، كوللېكتىپنىڭ كىرىمىنى كۆپەيتتى. 1995 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا كوللېكتىپ جۇغلانما 150 مىڭ يۈەنگە يەتتى. دېھقانلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش قەدىمى تېزلەشكەن، كوللېكتىپ ئىقتىسادى زورايغاندىن كېيىن كەنت پارتىيە ياچېيكىسى 1993 - يىلىدىن باشلاپ كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرنى تەڭ ھەرىكەتلەندۈرۈپ، دېھقانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنى ماشىنىلاشتۇرۇش يولغا ماڭدى. ھازىر كەنت بويىچە يەر ھەيدەش، ئۇرۇق سېلىشتىن تارتىپ خامان ئېلىشقىچە بولغان مەشغۇلاتلار ماشىنا ئارقىلىق ئىشلىنىدىغان بولدى.

دېھقانلارنى دېھقانچىلىق تېخنىكىسى بىلەن تەربىيىلەپ، ئۇلارنىڭ ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يۇرۇش قىلىشتا قوللانغان مۇھىم تەدبىرلىرىنىڭ بىرى. 1993 - يىلىدىن بۇيان ئۇلار 25 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 15 قارار پەن- تېخنىكا ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ، دېھقانلارنى 1350 ئادەم (قېتىم)تەربىيىلىدى. ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان پەن- تېخنىكا قوللانىلمىسىدىن 700 نى سېتىۋېلىپ تارقىتىپ بەردى. تۆت مەھەللە گۇرۇپپىدا ئۆزلىرى يېتەكچىلىك قىلىدىغان بىرنەچچە كادىر تەيىنلەندى. ئۇلار كەنتنىڭ ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى ياخشىلانغاندىن كېيىن، كەنت پارتىيە ياچېيكىسى پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، ئاممىنى كېۋەز تېرىشقا سەپەرۋەر قىلدى. 1987- يىلىدىن باشلاپ كەنت پارتىيە ياچېيكىسى دېھقانلارغا كېۋەز تېرىشنىڭ يېگى تېخنىكىسىنى ئۆگەنتى. ماشىنىلاشقان مەشغۇلاتنى يولغا قويۇپ كېۋەز ئىشلەپچىقىرىشنى يىلدىن يىلغا يۇكسەلدۈردى. 1995- يىلىغا كەلگەندە كەنت بويىچە كېۋەز تېرىلغۇ كۆلىمى 1260 موغا، پاختا ھوسۇلى 2940 دەنگە يېتىپ، مۇشۇ بىر تۇردىنلا 1 مىليون 800 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىندى. بۇ جەرياندا كەنت پارتىيە ياچېيكىسى ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمىنى مۇقىملاشتۇرۇش، بىرلىك ھوسۇلنى ئاشۇرۇشقا كۈچ سەرپ قىلىش بىلەن بىللە، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنمۇ ماس قەدەمدە تەرەققىي قىلدۇردى. 1995 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا كەنت بويىچە يېقىلغۇلىقى چارۋا 2542 تۇياقتا يېتتى. ھەممە سەۋىيىگە يۇرۇش قىلىشتا كەم بولسا بولمايدىغان زۆرۈر شەرت ئىكەنلىكىنى چوڭقۇر ھېس قىلدى. بۇ ئاساستا ئۆلار كوللېكتىپ ئىگىلىكىدە 50 مو باغ بەرپا قىلدى. 30 مو كونا باغنى ئۆزگەرتتى. ھەر يىلى 50 مو يەرگە قوغۇن، تاۋۇز، كۆكتات تېرىدى. ئۇنى تارتىش ماشىنىسىنى ھۆددىگە بېرىپ، كوللېكتىپنىڭ كىرىمىنى كۆپەيتتى. 1995 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا كوللېكتىپ جۇغلانما 150 مىڭ يۈەنگە يەتتى. دېھقانلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش قەدىمى تېزلەشكەن، كوللېكتىپ ئىقتىسادى زورايغاندىن كېيىن كەنت پارتىيە ياچېيكىسى 1993 - يىلىدىن باشلاپ كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرنى تەڭ ھەرىكەتلەندۈرۈپ، دېھقانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنى ماشىنىلاشتۇرۇش يولغا ماڭدى. ھازىر كەنت بويىچە يەر ھەيدەش، ئۇرۇق سېلىشتىن تارتىپ خامان ئېلىشقىچە بولغان مەشغۇلاتلار ماشىنا ئارقىلىق ئىشلىنىدىغان بولدى.

دېھقانلارنى دېھقانچىلىق تېخنىكىسى بىلەن تەربىيىلەپ، ئۇلارنىڭ ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يۇرۇش قىلىشتا قوللانغان مۇھىم تەدبىرلىرىنىڭ بىرى. 1993 - يىلىدىن بۇيان ئۇلار 25 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 15 قارار پەن- تېخنىكا ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ، دېھقانلارنى 1350 ئادەم (قېتىم)تەربىيىلىدى. ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان پەن- تېخنىكا قوللانىلمىسىدىن 700 نى سېتىۋېلىپ تارقىتىپ بەردى. تۆت مەھەللە گۇرۇپپىدا ئۆزلىرى يېتەكچىلىك قىلىدىغان بىرنەچچە كادىر تەيىنلەندى. ئۇلار كەنتنىڭ ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى ياخشىلانغاندىن كېيىن، كەنت پارتىيە ياچېيكىسى پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، ئاممىنى كېۋەز تېرىشقا سەپەرۋەر قىلدى. 1987- يىلىدىن باشلاپ كەنت پارتىيە ياچېيكىسى دېھقانلارغا كېۋەز تېرىشنىڭ يېگى تېخنىكىسىنى ئۆگەنتى. ماشىنىلاشقان مەشغۇلاتنى يولغا قويۇپ كېۋەز ئىشلەپچىقىرىشنى يىلدىن يىلغا يۇكسەلدۈردى. 1995- يىلىغا كەلگەندە كەنت بويىچە كېۋەز تېرىلغۇ كۆلىمى 1260 موغا، پاختا ھوسۇلى 2940 دەنگە يېتىپ، مۇشۇ بىر تۇردىنلا 1 مىليون 800 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىندى. بۇ جەرياندا كەنت پارتىيە ياچېيكىسى ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمىنى مۇقىملاشتۇرۇش، بىرلىك ھوسۇلنى ئاشۇرۇشقا كۈچ سەرپ قىلىش بىلەن بىللە، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنمۇ ماس قەدەمدە تەرەققىي قىلدۇردى. 1995 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا كەنت بويىچە يېقىلغۇلىقى چارۋا 2542 تۇياقتا يېتتى. ھەممە سەۋىيىگە يۇرۇش قىلىشتا كەم بولسا بولمايدىغان زۆرۈر شەرت ئىكەنلىكىنى چوڭقۇر ھېس قىلدى. بۇ ئاساستا ئۆلار كوللېكتىپ ئىگىلىكىدە 50 مو باغ بەرپا قىلدى. 30 مو كونا باغنى ئۆزگەرتتى. ھەر يىلى 50 مو يەرگە قوغۇن، تاۋۇز، كۆكتات تېرىدى. ئۇنى تارتىش ماشىنىسىنى ھۆددىگە بېرىپ، كوللېكتىپنىڭ كىرىمىنى كۆپەيتتى. 1995 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا كوللېكتىپ جۇغلانما 150 مىڭ يۈەنگە يەتتى. دېھقانلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش قەدىمى تېزلەشكەن، كوللېكتىپ ئىقتىسادى زورايغاندىن كېيىن كەنت پارتىيە ياچېيكىسى 1993 - يىلىدىن باشلاپ كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرنى تەڭ ھەرىكەتلەندۈرۈپ، دېھقانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنى ماشىنىلاشتۇرۇش يولغا ماڭدى. ھازىر كەنت بويىچە يەر ھەيدەش، ئۇرۇق سېلىشتىن تارتىپ خامان ئېلىشقىچە بولغان مەشغۇلاتلار ماشىنا ئارقىلىق ئىشلىنىدىغان بولدى.

ئۇنىڭ نەچچە يىلدىن بۇيان پارتىيە ئەزالىرىنىڭ نامراتلارنى يۆلىشى، ياردەم بېرىشى ئارقىسىدا كەنت بويىچە 41 نامرات ئائىلە نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. ھازىر لەمپەدۆڭ كەنتىدە كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئوتتۇرىچە كىرىم 1258 يۈەنگە يەتتى. 37 ئائىلە خىش، ياغاچ قۇرۇلمىلىق ئۆلچەملىك تۇرالغۇ ئۆي سېلىۋالدى، سەۋىيىگە يۇرۇش قىلىشتا كەم بولسا بولمايدىغان زۆرۈر شەرت ئىكەنلىكىنى چوڭقۇر ھېس قىلدى. بۇ ئاساستا ئۆلار كوللېكتىپ ئىگىلىكىدە 50 مو باغ بەرپا قىلدى. 30 مو كونا باغنى ئۆزگەرتتى. ھەر يىلى 50 مو يەرگە قوغۇن، تاۋۇز، كۆكتات تېرىدى. ئۇنى تارتىش ماشىنىسىنى ھۆددىگە بېرىپ، كوللېكتىپنىڭ كىرىمىنى كۆپەيتتى. 1995 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا كوللېكتىپ جۇغلانما 150 مىڭ يۈەنگە يەتتى. دېھقانلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش قەدىمى تېزلەشكەن، كوللېكتىپ ئىقتىسادى زورايغاندىن كېيىن كەنت پارتىيە ياچېيكىسى 1993 - يىلىدىن باشلاپ كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرنى تەڭ ھەرىكەتلەندۈرۈپ، دېھقانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنى ماشىنىلاشتۇرۇش يولغا ماڭدى. ھازىر كەنت بويىچە يەر ھەيدەش، ئۇرۇق سېلىشتىن تارتىپ خامان ئېلىشقىچە بولغان مەشغۇلاتلار ماشىنا ئارقىلىق ئىشلىنىدىغان بولدى.

ئۇنىڭ نەچچە يىلدىن بۇيان پارتىيە ئەزالىرىنىڭ نامراتلارنى يۆلىشى، ياردەم بېرىشى ئارقىسىدا كەنت بويىچە 41 نامرات ئائىلە نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. ھازىر لەمپەدۆڭ كەنتىدە كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئوتتۇرىچە كىرىم 1258 يۈەنگە يەتتى. 37 ئائىلە خىش، ياغاچ قۇرۇلمىلىق ئۆلچەملىك تۇرالغۇ ئۆي سېلىۋالدى،

مۇشتېرلاردىن خەت

مەن بۇ يىل 5 - ئاينىڭ 10 - كۈنى ئۈرۈمچى يېگى شەھەر رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىدىن «لۇ شاۋلى» دېگەن كىشىنىڭ نامىدا ئەۋەتىلگەن ئىككى خالتىنى تاپشۇرۇپ ئالدىم. ئۇنىڭ ئىچىدە 200 يۈەن قىممىتىدىكى ئوقۇش قوراللىرى ۋە 24 قۇر قەشلىق، يازلىق كىيىملەر بار ئىكەن.

مەن دادامدىن يېتىم قېلىپ، يەقەت «ئۇسمد قۇرۇلۇشى» تەرەققىيات فوندى جەمئىيىتىدىن ئەۋەتىلگەن 30 يۈەن ئارقىلىق ئوقۇشۇمنى داۋاملاشتۇرۇپ كېلىۋاتقان نامرات ئوقۇغۇچىمەن. ماڭا ناتونۇش بولغان لۇ شاۋلى ئاكىنىڭ ياردىمى ھېنى يەنمۇ تىرىشىپ ئوقۇشقا ئىلھاملاندۇردى. مەن گېزىت يۈزىدە لۇ شاۋلى ئاكىغا رەھمەت ئېيتىمەن!

يوپۇرغا ناھىيە يوپۇرغا بازار 2 - كەنت باشلانغۇچ مەكتەپ 3 - يىللىق 1 - سىنىپتىن

بۇ ھەجەرگۈل ياسىن

«1 - ئىيۇل» ھارپىسدا ئۇرۇمچى شەھەرلىك پوچتا ئىدارىسى مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزالىرىنى تەقدىرلەش، پارتىيە بىلىملىرىدىن زېھنى سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈش قاتارلىق مول مەزمۇنلۇق پائالىيەت ئۆيۈشتۈرۈپ، پارتىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرلىدى.

سۈرەتتە: بۇ ئىدارىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن خور ئېيتىش مۇسابىقىسىدە خور ئېيتماقتا.

زىببۇللا ئابلىز فوتوسى

ئۇيغۇر تىبابەت دوختۇرخانىسىنىڭ راۋاجلاندۇرۇش يولىدا

ـخوتەن ۋىلايەتلىك ئۇيغۇر تىبابەتچىلىك دوختۇرخانىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى روشەنگۈل سابىر توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن، بۇغايىشەم قېيۇم

* * * * * * * * * * * * * * * * *

1992 - يىلى ۋە 1993 - يىلى روشەنگۈل بەكمۇ ئالدىراش بولۇپ كەتتى. ئىلگىرى خوتەن ۋىلايەتلىك ئۇيغۇر تىبابەت دوختۇرخانىسىنىڭ دورا بۆلۈمىگە مەسئۇل بولۇپ ئىشلەۋاتقان 37 ياشلىق باش دوختۇر روشەنگۈل 1992 - يىلى دوختۇرخانىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقلىقىغا ئۆستۈرۈلدى. بۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ مەسئۇلىيىتى تېخىمۇ ئېغىرلاشتى. ئۇيغۇر تىبابەت دوختۇرىنى ياساش، ئوراش ئىشى ئەنئەنىۋى ئۇسۇل بويىچە ئىشلىنىپ كېلىۋاتقاچقا، دورا ياساش، ئوراش، قاچىلاش جەھەتتە بىر مۇنچە قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەر مەۋجۇت ئىدى. روشەنگۈل بۇ قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەرنى دەل ۋاقتىدا ھەل قىلىپ، ئۇيغۇر تىبابەت دوختۇرىنى زامانغا لايىقلاشتۇرۇش ئۈچۈن پائال ئىزدەندى. دورا ياساش مەشغۇلاتىنى ماشىنىلاشتۇرۇش، ئۆزگەرتىش ئۈستىدە باش قاتۇرۇپ، يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلارنىڭ قوللىشى بىلەن زامانىۋى دورا ياساش ئۈسكۈنىلىرىنى كىرگۈزۈپ، دورا زاۋۇتىنىڭ مەشغۇلاتىنى ماشىنىلاشتۇردى.

روشەنگۈل سابىر 1979 - يىلى بېيجىڭ جۇڭيى ئىنستىتۇتىنى پۈتتۈرگەندىن كېيىن، خوتەن ۋىلايەتلىك ئۇيغۇر تىبابەتچىلىك دوختۇرخانىسىغا تەقسىم قىلىنىپ، دوختۇرلۇق خىزمىتى بىلەن شۇغۇللاندى. ئۇ بۇ جەريانىدا مەكتەپتە ئۆگەنگەن بىلىمىنى ئۇيغۇر تىبابەت دوختۇرلۇقى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ يېڭى دورا ئىشلەپچىقىرىشنا كۆرۈنەرلىك نەتىجە ھاسىل قىلدى. دوختۇرخانا رەھبەرلىكى روشەنگۈلنىڭ كەسپىي قابىلىيىتى ۋە تەشكىللەش ئىقتىدارىغا ئاساسەن، ئۇنى دورا زاۋۇتىغا مەسئۇل قىلدى. 1992 - يىلى تەشكىل ئۇنى دوختۇرخانىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقلىقىغا تەيىنلىدى. روشەنگۈل رەھبەرلىك ۋە ئۇنىڭ ئامما ئىچىدىكى ئۆزگىچە بولغان ئىشەنچىسىنى ئۆز مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلىشىنىڭ ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچى قىلىپ، ئۆز دائىرىسىدىكى خىزمەتلەرنى ببرلىپ ئىشلىدى، دورا ماتېرىياللىرىنى سېتىۋېلىشتىن پىششىقلاپ ئىشلەشكە قەدەر بولغان ئۆتكەلەرنى چىڭ تۇتۇپ، دورا ماتېرىياللىرىنى سېتىۋېلىشتىكى تەننەرخى يۇقىرى، دورا ماتېرىياللىرىنىڭ سۈپىتى تۆۋەن بولۇش مەسىلىلىرىنى ئۇنۇملۇك ھەل قىلدى. تەكشۈرۈپ نازارەت قىلىش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، سۈپىتى ناچار دورىلارنى قەتئىي سىرتقا چىقارمىدى.

ئۇيغۇر تىبابەت دورىلىرىنىڭ شەكلىنى ھازىرقى زامان دورا ئىشلەش تېخنىكىسى بويىچە ئۆزگەرتىپ ياساپ، ئىشلىتىشكە، ساقلاشقا قولايلىق يېڭى دورىلارنى ئىشلەپچىقىرىش توغرىسىدا تەكشۈرۈپ، تەتقىق قىلىپ، بۇ جەھەتتە كۆرۈنەرلىك ئۇنۇم ھاسىل قىلدى. ھازىر بۇ دوختۇرخانىنىڭ دورا زاۋۇتى شەكلىنى ئۆزگەرتىپ ياسىغان دورىلار 60 خىلدىن ئېشىپ، بۇنىڭ ئىچىدىكى خىمىرى مەرۋايىت تابلېتكا، ئىمساك تابلېتكا، سېيادان ئوكۇلى، قۇشقاچ مېڭىسى ئوكۇلى، كاپسول سۇرۇنجان قاتارلىق ئون نەچچە خىل دورا ئاپتونوم رايونلۇق سەھىيە نازارىتىنىڭ دورىلارنى تەكشۈرۈپ باھالاش كومىتېتىنىڭ تەكشۈرۈپ تەستىقلىشىدىن ئۆتۈپ، تۆپىلار ۋە ئاغرىقلارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى. بۇ دورىلار قېرىنداش ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر)لەردىكى ئۇيغۇر تىبابەتچىلىك شىپاخانىلىرى تەرىپىدىن تالىشىپ سېتىۋېلىنىدىغان دورىلار بولۇپ قالدى ئۇنىڭ بىۋاستە يېتەكچىلىكىدە ياسالغان، ئاپتونوم رايونلۇق سەھىيە نازارىتىنىڭ تەكشۈرۈشىدىن ئۆتكەن مۇرەككەپ مەرۋايىت تابلېتكا، ئىمساك تابلېتكا، سېيادان ئوكۇلى، قۇشقاچ مېڭىسى ئوكۇلى قاتارلىق 15 خىل ئوكۇل ئىشلەپ چىقىرىپ، زور ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتتى. پىشقەدەم تېۋىپ، دوختۇرلارنىڭ ئەقىل كۆرسىتىشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، بىر نەچچە خىل رېتسىپنى بىرلەشتۈرۈش ئارقىلىق مۇرەككەپ كېسەللەرگە تېز ئۈنۈم بېرىدىغان دورا رېتسىپىنى ئىجاد قىلدى.

روشەنگۈل ئۇيغۇر تىبابەت دوختۇرلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش جەھەتتە كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقى ۋە ئەمەلىي نەتىجىسىگە ئاساسەن 1994 - يىلى مۇئاۋىن مۇدىر دوختۇر ۋاراچ ئۇنۇۋانىغا ئېرىشتى ھەم 1995 - يىلى دوختۇرخانىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقلىقىغا ئۆستۈرۈلدى. ئۇ دوختۇرخانىنىڭ رەھبەرلىك ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغاندىن كېيىنمۇ، كەسپىتىن ئايرىلماي بىر قولدا دوختۇرلۇقنى، بىر قولدا داۋالاش ئىشلىرىنى تۇتتى. دەم ئېلىش كۈنلىرىمۇ دوختۇرخانىغا كېلىپ، ئاغرىقلاردىن دورىلارنىڭ سۈپىتى، ئۇنۇمى، قاچىلىنىش جەھەتتە پىكىر ئېلىپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا تۈزەتتى. دوختۇرخانا پارتكومىنىڭ يېتەكچىلىكىدە تېۋىپ، سىستېرالارنى زىچ ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، سەھىيە ئىلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، قائىدە - تۈزۈملەرنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. ھەرقايسى بۆلۈملەر بىلەن نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالاپ، ۋەزىپە كۆرسەتكۈچنى كىشى بېشىغچە ئەسلىيلەشتۈرۈپ، تېۋىپ، سىستېرالارنىڭ ئىلگىرىكىدەك قول بىلەن ئېلىپ يېيىشتەك ھالەتكە خاتىمە بېرىلدى.

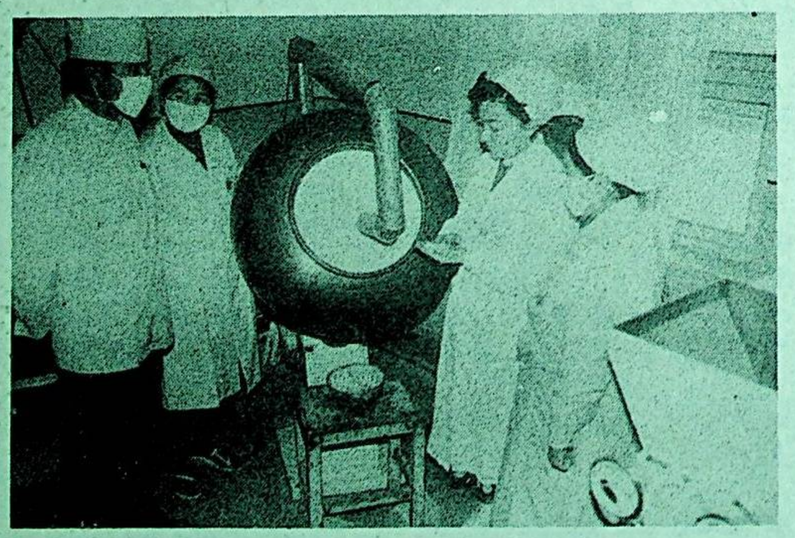
روشەنگۈل سىيادان ئوكۇلى، قۇشقاچ مېڭىسى ئوكۇلى قاتارلىق 15 خىل ئوكۇل ئىشلەپ چىقىرىپ، زور ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتتى. پىشقەدەم تېۋىپ، دوختۇرلەرنى ئەقىل كۆرسىتىشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، بىر نەچچە خىل رېتسىپنى بىرلەشتۈرۈش ئارقىلىق مۇرەككەپ كېسەللەرگە تېز ئۈنۈم بېرىدىغان دورا رېتسىپىنى ئىجاد قىلدى.

روشەنگۈل ئۇيغۇر تىبابەت دوختۇرلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش جەھەتتە كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقى ۋە ئەمەلىي نەتىجىسىگە ئاساسەن 1994 - يىلى مۇئاۋىن مۇدىر دوختۇر ۋاراچ ئۇنۇۋانىغا ئېرىشتى ھەم 1995 - يىلى دوختۇرخانىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقلىقىغا ئۆستۈرۈلدى. ئۇ دوختۇرخانىنىڭ رەھبەرلىك ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغاندىن كېيىنمۇ، كەسپىتىن ئايرىلماي بىر قولدا دوختۇرلۇقنى، بىر قولدا داۋالاش ئىشلىرىنى تۇتتى. دەم ئېلىش كۈنلىرىمۇ دوختۇرخانىغا كېلىپ، ئاغرىقلاردىن دورىلارنىڭ سۈپىتى، ئۇنۇمى، قاچىلىنىش جەھەتتە پىكىر ئېلىپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا تۈزەتتى. دوختۇرخانا پارتكومىنىڭ يېتەكچىلىكىدە تېۋىپ، سىستېرالارنى زىچ ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، سەھىيە ئىلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، قائىدە - تۈزۈملەرنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. ھەرقايسى بۆلۈملەر بىلەن نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالاپ، ۋەزىپە كۆرسەتكۈچنى كىشى بېشىغچە ئەسلىيلەشتۈرۈپ، تېۋىپ، سىستېرالارنىڭ ئىشلىگەن قوزغىدى. تىببىي ئەخلاق، تىببىي ئىستىل تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ جان- دىل بىلەن بىمارلار ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئاساسلىقىنى ئۆستۈردى. نەتىجىدە دوختۇرخانىدا خوتەن ۋىلايىتى ۋە ئىنجانىڭنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن كېلىپ داۋالىنىدىغانلار كۆپەيىپ ياخشى ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتىلدى. يېقىنقى ئۈچ يىلدىن بۇيان بۇ دوختۇرخانا كىرىم قىلىش ۋەزىپىسىنى يىلمۇ يىل ئاشۇرۇپ ئورۇنلىدى. ئۆتكەن يىلى 2 مىليون 660 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك كىرىم قىلىپ، پىلاندىكىدىن بىر ھەسسە، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 181.66% ئاشۇرۇپ، دۆلەتكە زور پايدا يەتكۈزۈپ، دوختۇرخانا تارىخىدا ئەڭ ياغاچ قۇرۇلمىلىق ئۈچەتمىلىك تۇرالغۇ ئۆي سېلىۋالدى، تېلېۋىزورى بار دېھقان ئائىلىلىرى 82% كە يەتتى. 1985- يىلدىن بۇيان لەمپەدۋاڭ كەنت پارتىيە ياچېيكىسى ئۈدا 11 يىل ناھىيىلىك، يېزىلىق پارتكوم تەرىپىدىن «ئىلغار پارتىيە ياچېيكىسى» بولۇپ باھالاندى. 1995 - يىلى قەشقەر ئۇلايەتلىك پارتكوم ۋە ناھىيىلىك پارتكوم تەرىپىدىن ھاللىق سەۋىيىگە ئېرىشى قىلىشتىكى ئىلغار پارتىيە ياچېيكىسى بولۇپ باھالاندى. ئاپتونوم رايون ۋە قەشقەر ئۇلايىتىنىڭ مەسئۇللىرى لەمپەدۋاڭ كەنتىگە كېلىپ، ئۇلارنىڭ غايەت زور نەتىجىلىرىنى مۇئەييەنلەشتۈردى ۋە ئۇنىڭغا يۇقىرى باھا بەردى.

* * * * * * * * * * * * * * * * *

يۇقىرى سەۋىيە ياراتتى.

روشەنگۈل خىزمەتتىكى ئەمەلىي نەتىجىلىرىگە ئاساسەن 1985 - يىلىدىن بۇيان ئۇلايەت بويىچە كۆپ قېتىم ئىلغار خىزمەتچى، مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى، مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمەتچىسى، «8 - مارت» قىزىل بايراقدارى بولۇپ باھالاندى. 1989 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە «8 - مارت» قىزىل بايراقدارى، 1995 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتى، پەن - تېخنىكا كومىتېتى تەرىپىدىن «مۇنەۋۋەر پەن - تېخنىكا خادىمى»، خوتەن ۋىلايىتى بويىچە كۆزگە كۆرۈنگەن «ئون مەشھۇر ياش»نىڭ بىرى بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى ۋە مۇكاپاتلاندى. 1995 - يىلى 10 - ئايدا ج ك پ ئاپتونوم رايونلۇق 5- نۆۋەتلىك پارتىيە قۇرۇلتىيىغا ۋەكىل بولۇپ قاتناشتى.

سۈرەتتە: روشەنگۈل (ئوڭدىن 2 - كىشى) دورا شەكلىنى ئۆزگەرتىش ئەھۋالىنى ئىگىلىمەكتە.

جۇرۇڭجى گەنسۇدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈردى
نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش سالمقىنى زورايتىپ، يېزا ئىقتىسادىنى گۈللەندۈرۈش كېرەك

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لەنجۇ خەۋىرى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، گوۋۈيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جۇرۇڭجى ۋە گوۋۈيۈەننگە قارىشىلىق ئالاقىدار تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى 6 - ئاينىڭ 29 - كۈنىدىن 7 - ئاينىڭ 5- كۈنىگىچە گەنسۇ ئۆلكىسىدە خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرۈشتە جۇرۇڭجىنى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنىڭ سالمقىنى زورايتىپ، يېزا ئىقتىسادىنى گۈللەندۈرۈش كېرەك، دەپ تەكتلىدى.

جۇرۇڭجى ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بۇ قېتىم گەنسۇ ئۆلكىسىنىڭ ئوتتۇرا قىسمىدىكى قۇرغاق نامرات رايونلار، نامرات دېھقان ئائىلىلىرى، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش قۇرۇلۇشى ۋە شەھەرلەردىكى چوڭ، ئوتتۇرا دۆلەت كارخانىلىرىنى نۇقتىلىق كۆزدىن كۆچۈردى. جۇرۇڭجىنىڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا، «دۆلەتنىڭ 80 مىليون نامراتقا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە يەتتە يىللىق ئىستىھكامغا ھۆجۇم قىلىش پىلانى»نى ئورۇندىساق، يېزىلاردىكى نامرات ئاھالىلەرنىڭ ئوزۇقلىنىش، كىيىنىش مەسلىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل قىلىش- مۇھىم دۆلەت سىياستى. نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش يېزا ئىقتىسادىغا، يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىغا ۋە دېھقانلارنىڭ تۇرمۇشىغا چېتىلىدۇ، ئۇ شەھەر بىلەن يېزىنىڭ پەرقىنى، سانائەت بىلەن يېزا ئىگىلىكىنىڭ پەرقىنى، رايونلارنىڭ پەرقىنى قەدەممۇ قەدەم كىچىكلىتىش بىلەن مۇناسىۋەتلىك چوڭ مەسىلە. ئېلىمىزنىڭ ئوچتىن بىر قىسىم دۆلەت زېمىنىنى ئىگىلەيدىغان ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلاردا يېزا ئىقتىسادىي يۈكسەلمىسە، دېھقانلارنىڭ كىرىمى ئاشمىسا، دۆلەت ئىلكىدىكى سانائەت كارخانىلىرىنىڭمۇ تەرەققىي قىلىشقا تايىنىدىغان بازار ئاساسىي بولمايدۇ، ئومۇمىي ئۇنۇمنىڭ ئۆسۈشىمۇ تەس بولىدۇ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىمۇ بەرپا قىلغىلى بولمايدۇ.

جۇرۇڭجى ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى تەنەشۇي شەھىرى ۋە دېڭشى ناھىيىسىنىڭ ئېنزلىقلىرىدا ۋە نامرات دېھقان ئائىلىلىرىدە دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش ئەھۋالىنى تەپسىلىي ئىگىلىدى. جۇرۇڭجى مۇنداق دېدى: پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۈيۈەن ئوتتۇرا، غەربىي قىسمىدىكى نامرات رايونلاردىكى خەلقلەرمۇ پائال ھەرىكەتكە كېلىپ، ئىشلەپچىقىرىش ئارقىلىق ئوزىنى قۇتقۇزۇشنى پائال قانات يايدۇرۇپ، نامراتلىق، قالاقلىق قىياپىتىنى تېز ئۆزگەرتىشى كېرەك.

جۇرۇڭجى قاتارلىقلار يەنە لېۋ جياشا سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى قاتارلىق دۆلەت كارخانىلىرىنى كۆزدىن كۆچۈردى ھەم لەنجۇدا لەنجۇ نېفىت ئايرىش زاۋۇتى، لەنجۇ خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى، لەنجۇ نېفىت - خىمىيە سانائىتى زاۋۇتى قاتارلىق دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ مەسئۇللىرى بىلەن سۆھبەتلەشتى. جۇرۇڭجى مۇنداق دېدى: ئوتتۇرا، غەربىي قىسمىدىكى دۆلەت ئىلكىدىكى چوڭ كارخانىلارنىڭ كۆپ قىسمى دۆلەتنىڭ 1 - بەش يىللىق پىلانى مەزگىلىدە قۇرۇلغان نۆۋەتلىق كارخانىلار بولۇپ، نەچچە ئون يىلدىن بۇيان دۆلەتكە گەۋدىلىك تۆھپە قوشتى، بۇ كارخانىلار دۆلەت ئىقتىسادىنىڭ تۆۋرۈكى. ھازىر دۆلەت ئىلكىدىكى چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلار بەزى قېينچىلىقلارغا دۇچ كەلدى، بۇ نەچچە ئون يىلدىن بۇيانقى تارىختىن قېپقالغان مەسىلە، بارلىق مەسىلىنى بىر خىل ئەندىزە، بىرخىل ئۇسۇل بىلەن بىراقلا ھەل قىلىشتىن ئۈمىد كۈتكىلى بولمايدۇ. يولداش جياڭ زېمىنىنىڭ مۇھىم سۆزىنىڭ روھىنى پۇختا ئىزچىللاشتۇرۇپ، رەھبەرلىك بەنزىلىرىنى ھەققىي تەرتىپكە سېلىپ، «ئۇچىنى ئۆزگەرتىش، بىرىنى كۆچەيتىش»نى چېڭ تۇتۇپ، تىرىشىپ بازار ئېچىپ، قارشىنى يېڭىلاپ، مېخانىزمنى ئۆزگەرتىپ، ئىككى تۈپ بۇرۇلۇشنى ھەققىي ئىشقا ئاشۇرۇش كېرەك. دۆلەت دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ قېيىن ئەھۋالنى ئۆزگەرتىشكە بىر قاتار سىياسەت، تەدبىر ۋە ماكرولۇق ۋاستىلەرنى قوللىنىپ ياردەم بەردى ۋە داۋاملىق ياردەم بېرىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. 10-قېتىملىق مەملىكەتلىك تەپتىش خىزمىتى يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 8 - كۈنى بېيجىڭدا ئېچىلدى. ئالىي خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ باش تەپتىشى جاڭ سىچىن مۇنۇلارنى ئوتتۇرىغا قويدى: ھەر دەرىجىلىك تەپتىش ئورگانلىرى قانۇننى قاتتىق ئىجرا قىلىپ، دېلو بېجىرىشنى چىڭ تۇتۇپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش، سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىق دۆلىتى قۇرۇش ئۈچۈن كۈرەش قىلىشى كېرەك.

بۇ قېتىمقى يىغىن پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ تەستىقى بىلەن ئېچىلغان، ئۇنىڭ ئاساسلىق ۋەزىپىسى بىر قانچە يىلدىن بۇيانقى تەپتىش خىزمىتىنىڭ تەجرىبىلىرىنى يەكۈنلەش، نۆۋەتتىكى ۋەزىيەتنى تەھلىل قىلىش، تەپتىش خىزمىتىنىڭ ھازىرقى ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىلدىكى يېتەكچى ئىدىيىسى، ئاساسىي ۋەزىپىسى ۋە خىزمەت تەدبىرلىرىنى تەتقىق قىلىپ بەلگىلەش، جىنايى ئىشلار دەۋا قانۇنىنى يولغا قويۇش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇرۇشتىن ئىبارەت.

جاڭ سىچىن مۇنۇلارنى ئوتتۇرىغا قويدى: بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىلدە تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ ئومۇمىي ۋەزىپىسى پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئومۇمىيىتىنى زىچ چۆرىدەپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىپ، دۆلەتنى قانۇنغا تايىنىپ ئىدارە قىلىش، سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىق دۆلىتى قۇرۇش ۋە قانۇنلارنى قاتتىق ئىجرا قىلىش، دېلو بېجىرىشنى چىڭ تۇتۇش خىزمەت فاكتورىنى ئىجرائىيە جەريانىدا چىڭ تۇرۇپ، قانۇنىنىڭ ئىجرائىنى نازارەت قىلىش بۇرچىنى ئەستايىدىل ئادا قىلىپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇشتىكى چوڭ، مۇھىم دېلولارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش، ئېغىر جىنايى ئىشلار جىنايى ھەرىكەتلىرىگە زەربە بېرىش، قانۇننىڭ ئىجرائىنى نازارەت قىلىشتىن ئىبارەت ئۈچ تۈرلۈك خىزمەتنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، تەپتىش خىزمىتىنى ئومۇمىيۈزلۈك قانات يايدۇرۇشتىن ئىبارەت.

جاڭ سىچىن مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: ھەر دەرىجىلىك تەپتىش ئورگانلىرى چېرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، كۈچنى مەركەزلەشتۈرۈپ چوڭ، مۇھىم دېلولارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىپ، ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ خىيانەت قىلىش، پارا ئېلىش جىنايىتى ئۆتكۈزگەن دۆلەت خىزمەتچىلىرىنى قانۇن بويىچە قاتتىق جازالىشى لازىم. پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبىرلىرى ئورگانلىرىدا، مەمۇرىي قانۇننى ئىجرا قىلىدىغان ئورگانلاردا، ئەدلىيە ئورگانلىرىدا ۋە ئىقتىساد باشقۇرۇش تارماقلىرىدا يۈز بەرگەن جىنايەت دېلولىرىنى، بولۇپمۇ رەھبىرلىرى كادىرلارنىڭ مۇھىم جىنايەت دېلولىرىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشنى مۇھىم نۇقتا قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، ئوخشاش بولمىغان دەۋرلەردە ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ خىيانەت قىلىش، پارا ئېلىشقا ئوخشاش جىنايى ھەرىكەتلەرنىڭ يېڭى ئالاھىدىلىكى، يېڭى ئۆزگىرىشىگە ئاساسەن، ئاممىنىڭ ئىنكاسى كۆچلۈك بولغان، ئىسلاھاتقا ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا ئېغىر زىيان يەتكۈزگەن جىنايى ھەرىكەتلەرنىڭ ئاساسىي ھۆجۇم نىشانى قىلىپ، باسقۇچ خاراكتېرلىك نەتىجىگە ئېرىشىشى لازىم.

مەملىكەتلىك تەپتىش خىزمىتى يىغىنى ئېچىلدى
جاڭ سىچىن تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىللىك ئاساسىي ۋەزىپىسىنى ئوتتۇرىغا قويدى

دۆلىتىمىز دۇنيادا كېمىسازلىق بويىچە 3 - چوڭ دۆلەت بولۇپ قالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. دۆلىتىمىز ھازىر كېمىسازلىقتا ياپونىيە، كورىيەدىن قالسلا دۇنيادىكى 3 - چوڭ دۆلەت بولۇپ قالدى. 1995 - يىلى ياسالغان كېمىلەرنىڭ ئومۇمىي تونناژى 1 مىليون 750 مىڭ تونىنا بولۇپ، 98 پرسەنتى ئېكسپورت قىلىندى.

(بېشى 1 - بەتتە)

كارخانىلىرى بىلەن ئاشكارا رىقابەتكە چۈشۈپ، خەلقئارا بازاردا شۆھرەت قازاندى.

6 - بەش يىللىق پىلانىدىن 8 - بەش يىللىق پىلانغىچە بولغان ئوچ بەش يىللىق پىلان ئىچىدە كېمىسازلىق سانائىتىنىڭ يارىتىش پىرېۋوتى 900 مىليون دوللار، 1 مىليارد 200 مىليون دوللار، ۋە 2 مىليارد 600 مىليون

پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، شىنجاڭنىڭ نېفىت سانائىتىدە 2 - قېتىملىق ئىگىلىك يارىتىشقا تۆھپە قوشمىمز

(بېشى 1 - بەتتە)

تۆستۇرىدۇ. بۇنىڭدىن باشقا، كۆپ خىل

يېڭىسار ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمتى ئاممىنىڭ ئىنكاسىغا ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلدى

(بېشى 1 - بەتتە)

ئاغلىشى، كىشىلەر كۆڭۈل بۆلىدىغان «قىزىق نۇقتا»لارغا كۆڭۈل بۆلۈپ، ئاممىنىڭ دەردىگە دەرمان بولۇشى لازىم. شۇنداق قىلغاندىلا، پارتىيىنىڭ سىياسەتلىرىنى ئەملىيلەشتۈرۈپ، تىنچ- ئىتتىپاق بولغان سىياسىي ۋەزىيەتنى تېخىمۇ مۇستەھكەملىگىلى، تۆتىنى زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرگىلى، ناتوغرا كەيپىياتنى تۈگىتىپ، پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ خەلق ئاممىسى بىلەن بولغان قان بىلەن گۆشتەك يېقىن مۇناسىۋىتىنى ساقلىغىلى ھەم ئاممىنىڭ پارتىيىگە بولغان ئىشەنچىسىنى ئاشۇرغىلى بولىدۇ.

يېڭىسار ناھىيىسىنىڭ ئىنكاس قىلىنغان ئەھۋاللارغا تۈتقان پوزىتسىيىسى توغرا. خەلق ئاممىسىغا بولغان پوزىتسىيە مەسىلىسى بىرەر ئورۇننىڭ رەھبەرلىكىگە نىسبەتەن ئېيتقاندا، تۈپ سىياسىي مەيدان مەسىلىسى، سىياسەت كۆز قارىشى مەسىلىسى. بىز يېڭىسار ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئامما ئويلىغانىنى ئويلاپ، ئامما ئالدىرىغانغا ئالدىراپ، بۇنىڭدىن كېيىنكى ئىشلارنى تېخىمۇ ياخشى ئىشلىشىگە ئىشىنىمىز.

«شىنجاڭ گېزىتى» ئۇيغۇر تەھرىر بۆلۈمى

750 مىڭ تونىلا بولۇپ، 98 پىرسەنتى ئېكسپورت قىلىندى.

دۆلەت پىلان كومىتېتىنىڭ تەتقىقات دوكلاتىدا مۇنداق دېيىلدى: جۇڭگو ئىشلەپ چىقارغان كېمىلەر لوندون كېمە بازىرىدا سېتىلىپ، تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ كېمەسازلىق ساناشتىنىڭ يارىتىش پىرىۋوتى 900 مىليون دوللار، 1 مىليارد 200 مىليون دوللار، ۋە 2 مىليارد 600 مىليون دوللارغا يېتىپ، ئېلىمىزنىڭ ئالدى بىلەن خەلقئارا بازارغا كىرگەن ماشىنىسازلىق ئېلېكتر مەھسۇلاتى بولۇپ قالدى.

يەرنى قانۇنلۇق، تەرتىپلىك ئېچىش كېرەك

(بېشى 1 - بەتتە)

قىسمەن مەنپەئىتىنى كۆزلەپ، يۇقىرى ئېقىنغا جايلاشقانلىقىدەك قولايلىقتىن پايدىلىنىپ، تۆۋەن ئېقىندىكى دېھقانلارنىڭ قاچىسىدىكى ئاشنى تارتىۋېلىپ، تۆۋەن ئېقىندىكىلەرنى ئۇزاق يىل تېرىپ كەلگەن بولۇق يەرنىڭ ھوسۇلىنى كېمەيتىۋېتىشكىمۇ بولمايدۇ. كۆز ئالدىدىكى مەنپەئەتنىلا كۆزلەپ، ئورمانزارلىقنى بۇزۇپ بوزيەر ئېچىشقا، توغرا قىلىق ۋە باشقا يېپىنچا ئورمانلارنىڭ ئۆسۈشىگە يار دىمى بولىدىغان سۇ مەنبەسىنى ئۇزۇپ، بوستانلىق ئېكولوگىيىسىنىڭ تەگىۋىلىقىنى بۇزۇشقا تېخىمۇ بولمايدۇ. قىسقىسى، قالايمىقان بوزيەر ئېچىشنى توسۇشتا مائارىپرولۇق تەشەببۇس - تىزگىنلەشنى تېخىمۇ كۈچەيتىش كېرەك. يەر ئېچىش ئىجازەتنامىسى تارقىتىش بۇنىڭ ئۈنۈملۈك تەدبىرى.

بازار ئىگىلىكى - قانۇنچىلىق ئىگىلىكى، شۇنداق ئىكەن، ھەرقانداق ئىقتىسادىي ھەرىكەتلەر قانۇن - نىزامنىڭ چەكلىمىسىدە تەرتىپلىك ئىشلىنىشى كېرەك. يەر ئېچىشمۇ بۇنىڭدىن مۇستەسنا ئەمەس، بۇ ئىشنىمۇ ئوخشاشلا قانۇن بويىچە تەرتىپلىك قانات يايدۇرۇش كېرەك. يەر ئېچىش ئىجازەتنامىسى يوق تورۇقلۇق بوزيەر ئېچىش، تەستىقلاش ھوقۇق چەكلىمىسىدىن ھالقىپ كېتىش قاتارلىقلار قانۇنچىلىق قارىشىنىڭ سۇسلىشىپ كەتكەنلىكىنىڭ ئىپادىسى. كۆرىستىپ ئۆتۈشكە تېگىشلىكى شۇكى، بىر قىسىم ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى بوزيەرنى قانچە كۆپ ئاچسا، نەتىجەگە شۇنچە زور بولىدۇ، دەيدىغان خاتا قاراش بىلەن ھەقسىزتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەيدىغان ئىلمىي پوزىتسىيىگە ۋە قانۇن بويىچە ئىش قىلىشقا سەل قاراۋاتىدۇ، كۆچمەيتىش زاپاس يەر بايلىقىنى قوغداشقا ئەھمىيەت بېرىشنى ئۇمىد قىلمىز، بۇ ھاياتىمىزنى قوغدىغانلىق ھېسابلىنىدۇ.

جياڭشى ئۆلكىسى دۇڭشياڭ ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى خۇڭشىك شۆبىسىنىڭ پوچتالىيونى جۇزۇشيەن 35 يىلنى بىر كۈندەك ئۆتكۈزۈپ، 8 مىليون پارچىدىن كۆپرەك خەت - چەكنى خاتاسىز يەتكۈزۈپ، مەملىكەت بويىچە ئەڭ ياخشى يېزا پوچتالىيونى دېگەن شەرەپكە ئېرىشتى. شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادەم ئىزدەش ئېلانى

بەي خۇافۇ - قاراماي شەھەرلىك بۇرغلاش شىركىتىنىڭ ئىشچىسى، ئەر، 45 ياش، سىچۈەن تەلەپپۇزىدا سۆزلەيدۇ، ئۇدۇل چىشىدىن ئالتىنسى چۈشۈپ كەتكەن، بويىندا تانۇقى بار، بويى تەخمىنەن 1.63 مېتر، سەل دۆمچەك، بېشىدا تانۇق بار، 7-ئاينىڭ 3-كۈنى چۈشتىن كېيىن شنجاڭ تىببىي شۆبۈەن قارىمىقدىكى دوختۇرخانىدىن چىقىپ كېتىپ، ھازىرغىچە قايتىپ كەلمىدى. چىقىپ كەتكەن چاغدا ئاق كانەكچە كۆينەك، كۆك ئىشتان، ساپما ئاياغ كىيگەنىدى.

كۆرگەنلەر بولسا نېفت باشقۇرۇش ئىدارىسى بۇرغلاش شىركىتىنىڭ ئۇرۇمچىدىكى ئىش بېجىرىش ئورنىدىكى سۇن سەنفا بىلەن ئالاقىلەشسە بولىدۇ. كۆڭۈلدىكىدەك رازى قىلىمىز.

ئالاقىلىشىش تېلېفون نومۇرى:

4540801

851670، 851455 —

4516578

چاقىرغۇ نومۇرى: 7265- 126

قېتىملىق ئىگىلىك يارىتىشقا تۆھپە قوشىمىز

(بېشى 1 - بەتتە)

چىقىدۇ؛ ھەرىيىلى پىلان ئىچىدە قوبۇل قىلىنىدىغان 1500 پەسىللىك توختاملىق ئىشچىنى 440قا ئازايتىدۇ. 2. ھەرقايسى دالا ئەترەتلىرى ئارا رىقابەتلىشىش دولقۇنىنى قوزغاپ، مەبلەغنى تۆۋەنلىتىش ئاساسىي گەۋدە قىلىنغان ئىشچى - خىزمەتچى ۋە كادىرلارنىڭ ئىقتىسادىي قىممەت قارىشى، ئۇنۇم قارىشى، خەۋپ - خەتەر تۇيغۇسى، سەرخىللاشتۇرۇش ئېڭى، خىرىسنى كۈتۈۋېلىش ۋەزىيىتىنى شەكىللەندۇرۇپ، مەۋقەنى كەسكىن رىقابەت ئىچىدە يول تېپىپ ئۈستۈنلۈكنى ئىگىلەشكە، ئۇنۇم - سۈپەت ئارقىلىق ئۆزاققىچە مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇشقا قارىتىدۇ. 3. ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىش ئورنى مەشغۇلات سوممىسى، مائاشىنى شۇ چارلاش ئەترىتىنىڭ چارلاش تەننەرخى، گېئولوگىيىلىك ماتېرىيال سۈپىتى، بىخەتەرلىك كۆرسەتكۈچى بىلەن بىرلەشتۇرۇش، پەسلىگە بۆلۈپ تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش، يىل ئاخىرىدا ئەمەلىيلەشتۈرۈش تۇرۇمىنى يولغا قويىدۇ. 4. باشقارمىمىزنىڭ ئاساسىي مەسئۇللىرى بىلەن بۆلۈم - ئىشخانا مەسئۇللىرىغىچە 3000 يۈەندىن 5000 يۈەنگىچە خەۋپ - خەتەر رەنى پۇلى تاپشۇرۇش تۇرۇمىنى يولغا قويۇپ، كادىرلارنىڭ تەننەرخ قارىشىنى ئۆستۈرىدۇ. بۇنىڭدىن باشقا، كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىدىغان 20 نەچچە شىركەتنى بىرلەشتۈرۈپ، بىر قانۇنىي ئىگىسى، بىر تۆتاش باج نومۇرى بولغان. بىر تۆتاش باشقۇرۇلىدىغان شىركەت تۇرۇمىنى يولغا قويۇپ، ئىلگىرىكى كۆپ خىل ھېسابات تۇرۇمى بولغان، كۆپ خىللىق ھېسابات دەپتىرى ۋە ھېساب ئاچقان بانكىسى بولغان، ئۆز ئالدىغا ئىگىلىك باشقۇرىدىغان تارقاق، چېچىلاڭغۇ ھالەتنى ئۆزگەرتىپ، تۇرلەر، كەسىپلەر بويىچە باشقۇرۇپ، ئۇنۇمنى ئۆستۈرۈش، تەننەرخنى تۆۋەنلىتىشنى ئۇچۇن پۈختا ئاساس يارىتىدۇ.

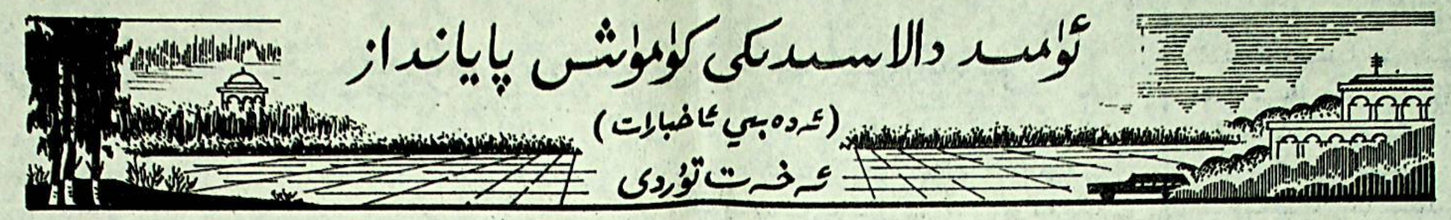
گېئولوگىيىلىك چارلاش باشقارمىمىز كەسكىن رىقابەت ئىچىدە 4000 ئىشچى-خىزمەتچىنىڭ جانجان مەنپەئىتىگە كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، جاپاغا چىداپ، تىرىشىپ ئىشلەپ، 2000 - يىلى دۆلەتكە 10 مىليون تونىنا نېفىت، 700 مىليون تونىنا نېفت تەبىئىي بايلىق مىقدارى ۋە 1 مىليارد 230 مىليون كۇپ مېتر تەبىئىي گاز يارىتىپ بېرىش ئۈچۈن قىيىن ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىپ، 2 - قېتىملىق ئىگىلىك تىكلەشتە تۆھپە يارىتىدۇ.

ئۇقتۇرۇش

پوچتا- تېلېگراف مىنىستىرلىكىنىڭ تەستىقلىشى بىلەن 1996-يىل 7-ئاينىڭ 13-كۈنى سائەت نۆلدىن باشلاپ (بېيجىڭ ۋاقتى) قەشقەر ۋىلايىتى، بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىغا تەۋە جايلارنىڭ تېلېفون تورى كۆپەيتىپ، تېلېفون نومۇرى ئۆزگىرىدۇ. كونكرېت ئۇسۇلى:

يەر نامى	ئەسلىدىكى نومۇرى	يېڭى نومۇرى	ئۆزۈن يولۇق تېلېفونىنىڭ يېڭى رايون نومۇرى
قەشقەر ۋىلايىتى			
قەشقەر شەھىرى	22 ×××××	282 ××××	0998
	23 ×××××	283 ××××	0998
قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىسى	2 ××××	32 ××××	0998
تاشقورغان ناھىيىسى	4 ×××××	34 ×××××	0998
يېڭىسار ناھىيىسى	6 ×××××	36 ×××××	0998
مارالبېشى ناھىيىسى	2 ×××××	62 ×××××	0998
قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى	5 ×××××	65 ×××××	0998
پەيزاۋات ناھىيىسى	7 ×××××	67 ×××××	0998
يوپۇرغا ناھىيىسى	8 ×××××	68 ×××××	0998
قاغىلىق ناھىيىسى	2 ×××××	72 ×××××	0998
كۆيياغ	5 ×××××	75 ×××××	0998
مەكىت ناھىيىسى	8 ×××××	78 ×××××	0998
پوسكام ناھىيىسى	2 ×××××	82 ×××××	0998
يەكەن ناھىيىسى	5 ×××××	85 ×××××	0998
بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى			
بورتالا شەھىرى	2 ×××××	22 ×××××	0909
	5 ×××××	65 ×××××	0909
	69 ××××	699 ××××	0909
جىك ناھىيىسى	53 ××××	533 ××××	0909
ئارىشاق ناھىيىسى	89 ××××	899 ××××	0909

قەشقەر ۋىلايەتلىك پوچتا- تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسى، بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق پوچتا- تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسى، شنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا- تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسى

(بېشى تۆنۈگۈنكى 5 - بەتتە)

مانا قارالا، بۇ جاپاكەش دېھقانلارنىڭ قەلبى نېمىدىگەن ئېسىل -ھە؟! ئۇ خۇددى ئۆزى تېرىغان ئەشۇ پاختىدەك ئاق ۋە يۇمشاق. بۇ قەلب ئەزەلدىن يەرگە ساختىلىق قىلغان ئەمەس. شۇڭا، يەرمۇ ئۇلارنى ئالدىمىغان، بەلكى ئۇلارنىڭ پاك قەلبىگە، ھالال ئەجرىگە يارىشا، نېمەتلىرىنى ئاتا قىلغان!...

مەن ئېبراھىم قۇدرەتنىڭ ھويلىسىدا، ئۇنىڭ تېخنىكا سايمانلىرىنى كۆرۈۋېتىپ، ئاستاغىنا سورىدىم.

-دېھقانلار سىلىنى «چوڭ تېخنىك» دەپ ئاتايدىكەن، بىرەر ھۈنەر-كارامەتلىرى بارمۇ قانداق؟

-ئۇشلەپچىقىرىشنى پەن - تېخنىكا تەلىپى بويىچە قىلغاندا، غەلبە قىلغىلى بولىدىكەن، - دەپ سۆزىنى داۋام قىلدى ئېبراھىم قۇدرەت- مەن 1984 - يىلىلا كېۋەزگە سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىغان. ئۇ چاغدا، دېھقانلار بۇنداق قىلىشنى زادىلا خالمايتتى. لېكىن، مەن تەشكىلىنىڭ كۆرسەتكىنى بويىچە، 30 مو يەرگە سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ كېۋەز تېرىدىم. شۇ يىلى كېۋەزلىرىم راستلا ئوخشىدى. مەھسۇلات چىققاندا ھېسابلاپ كۆرسەك، سۈلياۋ يوپۇق يايمىغانلار بىرمو يەردىن 300 يۈەن كىرىم قىلدى، مەن 600 يۈەن كىرىم قىلدىم. كۆزىتىشىمچە، سۈلياۋ يوپۇق ياپقان كېۋەزلەر نەملىكنى ساقلاپ، قۇرغاقچىلىققا چىداملىق بولىدىكەن، تېز پىتىلىدىكەن، شۇڭا، مەھسۇلاتى يۇقىرى بولىدىكەن. بۇ ئەمەلىيەت دېھقانلارنى تەربىيىلىدى، كېيىن ئۇلارمۇ ئاستا - ئاستا سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىيدىغان بولدى.

دېھقانچىلىق دوربلىرىنى ئۇشلىتىشتىمۇ، كەنتىمىزدە مەن باشلامچى بولدۇم. لېكىن بەزىلەر: «تۆكۈرۈكتەك كىچىككىنە سۈيۇقلۇقنى بەرگەنگە كېۋەز ئاينىيدىغان، ھوسۇل ئاشىدىغان ئىش ئەدە بار؟! يەنىلا يەرنىڭ ئۆز قۇۋۋىتىنگە تايىنىش كېرەك!..» دەپ دېھقانچىلىق دوربلىرىنى ئۇشلىتىشتىن گۇمانلاندى. لېكىن مەن ئىلىم - پەننىڭ خاسىيىتىگە ئىشەندىم. دەرۋەقە، مەھسۇلات راستىنلا ئاشتى. بۇنى كۆرگەن دېھقانلار ئاخىرى بۇ خىل دوربلارنىمۇ تالىشىپ ئۇشلىتىدىغان بولدى. بىر قېتىم كەنتىمىزگە بىر تېخنىك كېلىپ، ئىلىم - پەنگە تايىنىپ دېھقانچىلىق قىلىش توغرىسىدا سۆزلەپ مۇنداق دېدى: «ئېچكىرى ئۆلكىلەردە بۇنداق تېخنىكا يېشىلىرىغا دېھقانلار پۇل تۆلەپ قاتناشتىدۇ. لېكىن سىلەر بىكارغا بىلىم، بېرىۋاتسىمۇ قۇلاق سېلىپ ئاڭلىمايسىلەر، شۇڭا، بىز رونىق تاپالمايمىز!» بۇ گەپ ماڭا قاتتىق تەسىر قىلدى. شۇنىڭدىن كېيىن، مەن سانلىق مەلۇماتلارنى خاتىرىلەپ ماڭىدىغان، تېخنىكلار ئەدە ئۆچرىسا، مەسلىھەت سورايدىغان بولدۇم، مەن بۇنىك پايدىسىنى كۆردۈم. ھازىر دېھقانلار مەندىن سورايدىغان، مەن نېمىنى تېرىسام، شۇنى تېرىيدىغان، مەن قانداق ئۇرۇق، ئوغۇت ئىشلەتسەم، شۇنداق ئۇرۇق، ئوغۇت ئىشلىتىدىغان بولدى. مەن بىرنەچچە يىلنىڭ ئالدىدا بىر تراكتور ئېلىپ، بىنەم ئاچتىم، تېرىلغۇ كۆلىمىنى كېڭەيتتىم. لېكىن بەزىلەر بۇنى كۆرۈپ: «بۇ ئادەم ئازراق پۇل تېپىپلا، ھەدەپ تراكتورنى ۋارقىرىتىپ يەر ئېچىۋاتىدۇ، بىر جېنىغا نېمانچە قىلىدىغاندۇ، ئۇلىمەدىغاندۇ؟!» دەپ مەسخىرە قىلىشتى. لېكىن مەن ئۇلارغا: «ئەجداداڭلارنىڭ بىزگە يەر ئېچىپ، مۇشۇنداق مۇنبەت يەرلەرنى قالدۇرغان. مەن ئۇلىمىم، بۇ يەرلەر ئەۋلادلارنىڭ قالىدۇ، يەر ئېچىش ھەرمەكە بازىغانىڭ ساۋابىغا ئوخشاش ساۋابلىق!» دېدىم ھەم 40 مو بىنەم ئېچىپ، قوغۇن تېرىدىم. شۇ يىللا 13 مىڭ يۈەن

مەن گۈڭ شۇجى بىلەن خوشلىشىپ، ناھىيە بويىچە باختا ئىشلەپچىقىرىشتا «ئون مىڭ دەنلىك كەنت» بولۇپ باھالانغان 11 - كەنت - ئۆتەڭگە كەلدىم. بۇ كەنتنىڭ ياش شۇجىسى تۇرغۇنجان ماڭا ئەھۋال تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى:

-بىرنەچچە يىلدىن بېرى، كەنتىمىزدە پاختىچىلىق بىلەن بېيىغان دېھقانلار خېلى كۆپەيدى. ھازىر بىزدە 500 مىڭ يۇەنلىك ئائىلىدىن ئىككىسى، 100 مىڭ يۇەنلىك ئائىلىدىن 30 ى بار. ئىشلەۋاتقانلارنىڭ ئىچىدە قەرزدار ئائىلە يوق. 1995 - يىلى كەنت بويىچە، 4800 مو كېۋەز تېرىپ، 10 مىڭ 548 دەن پاختا ئالدۇق. كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە كىرىم 1339 يۇەن بولدى.

كەنتىمىزدە ئالدىن بېيىغان دېھقانلار پاختا بىلەن بېيىشنىڭ ئەھمىيلىكى ئۈلگىسىنى كۆرسەتتى. بولۇپمۇ، يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيانقى پاختا كىرىمى ھەممە ئادەمنىڭ كۆزىنى قىزارتىۋەتتى. شۇڭا، دېھقانلار يەرنى كۆپرەك بېرىشنى تەلەپ قىلىشدۇ، ئۇلار يەرلا بولسا، پاختا تېرىپ بېيىغىلى بولىدىغانلىقىنى بىلىپ قالدى. بۇرۇن دېھقانلار يەرنى ئاق تاشلاپ، يۇرتىنى چېقىپ كەتكەن، ئۇ چاغلاردا، ھەقمەتەنمۇ تارتقان جاپاغا تۆشلۇق راھەت، ئىشلىگەنگە تۆشلۇق دارامەت يوق ئىدى. مانا ئەمدى ئۇلار يەرنىڭ قەدرىگە يەتتى، يەرمۇ ئۆزىنىڭ كۆچىنى كۆرسەتتى. كەنت بويىچە 1995- ۋە 1996 - يىللىرى ئېچىلىپ تېرىلغان بىنام يەر 600 موغا يەتتى. لېكىن ئەمدى كېڭەيشنىڭ ئامالى يوق. چۈنكى، بىرنېچىدىن، سۇ يوق، ئىككىنچىدىن، بىناملىرىمىز توغرا قىلىقا تاقىلىپ قالدى...

مەن تۇرغۇنجان بىلەن سۆزلەشكەچ، ئېتىز - قىرلارنى ئارىلاپ پاختا ئىشلەپچىقىرىشتىكى كەمچىل ئائىلە سايمانلىرىنىڭ ئۆيىگە كەلدىم. بېشىغا نىمكەش ئاق شاپاق دوپپا كىيىۋالغان، كەكە ساقال بۇغداي ئۆڭ، ئوتتۇرابوي، 57 - 58 ياشلاردىكى بۇ ساددا دېھقان بىزنى قىزغىن كۈتۈۋالدى. ئۇنىڭ كەڭ ھويلىسىدا بىر چوڭ، بىر كىچىك، تراكتور، سېيالكا، بۇقۇسۇاۋە ھەر خىل رېمونت سايمانلىرى تۇراتتى. بىر چەتتىكى قوتاندا قوي، كالا، بىر چەتتىكى ئۆيدە توخۇ- كەپتەرلەر مەرىشىپ، چوكۇلدىشىپ، چوڭ ھويلىنى يېزىغا خاس ھىد، قىياپەت بىلەن جانلاندۇرۇۋەتكەنىدى.

سايمان سابىر ھازىر قولىدىكى 300 مو يەرنىڭ 250 مۇسىغا كېۋەز تېرىيدىكەن. ئېتىز- ئېرىقنىڭ جىمى ئىشلىرىنى ئۆزى ماشىنا بىلەن قىلىدىكەن. پەقەت كېۋەز پىشقاندا، يىغىش ئۈچۈنلا 100 دەك ئادەم ياللايدىكەن. ئۇلارنىڭ ھەر بىرىگە كۈنلۈك ھەققى ئۈچۈن، تاماقتىن باھالىنىپ، 1000 يۈەن مۇكاپات ئالدىم، ئۆتكەن يىلى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىق تويىغا قاتناشتىم...

سايىم سابىرنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ، چوڭقۇر ئويغا پاتتىم. كۆز ئالدىمدا، نەچچە كۈندىن بېرى كۆرگەن- ئاڭلىغانلىرىم بىر- بىرلەپ ئۆتۈشكە باشلىدى.

دەرۋەقە، ھازىر بىزا، كەنتلىرىمىزدە، سايىم سابىر، ئىبراھىم قۇدرەتكە ئوخشاش 500 مىڭ يۇەنلىك، 300 مىڭ يۇەنلىك ئائىلىلەر تېخى ھەقمەتەن ئاز. كۆپ قىسىم ئائىلىلەر تېخىچە سېرىقتال ھالىتىدە تۇرماقتا. لېكىن، بېيىشنىڭ يولى ئېچىلدى، ئالدىن بېيىغان ئائىلىلەر بۇ يولنى ئاچقانىكەن، بۇ يولدىن ماڭمىغان ئائىلىلەرنىڭ بارغانسېرى كۆپىيىشى، 200 مىڭ يۇەنلىك، 100 مىڭ يۇەنلىك ئائىلىلەرنىڭ ئارقا- ئارقىدىن مەيدانغا كېلىشى مۇقەررەر. چۈنكى، سايىم سابىر ئېيتقاندەك، توغرا سىياسەت ئۇلارغا كەڭ يول ئېچىپ بېرىۋاتىدۇ، پەن- تېخنىكا يار- يۆلەك بولۇۋاتىدۇ، پاختىچىلىقنىڭ ئىستىقبالى كىشىلەرنى ئۈمىدكە چۆمدۇرۇۋاتىدۇ!

دېھقانلار ئەمەلىيەتچان كېلىدۇ. ئۇلار ئاڭلىغىنىدىن كۆرە، كۆرگىنىگە بەكرەك ئىشىنىدۇ، ئۆز يېرىدە، ئەتراپىدا يۈز بېرىۋاتقان بىر نەچچە يېڭىلىق ئەمەلىيەت ئۇلارنى ھەقمەتەنمۇ زور ئىشەنچكە ئىگە قىلدى، ئىشەنچ ئۇلارغا جاسارەت ئاتا قىلدى، جاسارەت ئۇلارنى يەرگە، پاختىغا تېخىمۇ مەھكەم باغلىۋەتتى!...

مۇشۇقۇرلارنى يېزىۋاتقىنىمدا بىردىنلا خىيالىمغا ناھىيە ھاكىمى مەمتىمىن توختى بىلەن سۆزلەشكەن چاغدىكى بەزى گەپلەر كېلىپ قالدى:

مەن يېزا، كەنتلەرگە چۈشۈشتىن بۇرۇن، ناھىيە ھاكىمى بىلەن كۆرۈشۈپ، ناھىيىنىڭ پاختىچىلىق ئەھۋالى توغرىسىدا سۆزلەشكەنىدىم. مەقسىتىم، پاختا ئىشلەپچىقىرىشىدا ناھىيە دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارنىڭ بىرەرسىنىڭ ئوبرازىنى يارىتىش، ئوچۇقراقى، مۇشۇ ھاكىمنىڭ ئىش ئىزلىرى توغرىسىدا ئاز- تولا يېپ ئوچىغا ئىگە بولۇش ئىدى. كۈتمىگەن يەردىن مەمتىمىن ھاكىم مۇنداق دېدى: «پاختىچىلىقنى ئوتۇش، يۇكسەلدۇرۇش ناھىيىلىك پارتكوم ۋە ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئاساسلىق ۋەزىپىسى، مەجبۇرىيىتى. بىز پەقەت قىلىشقا تېگىشلىك ئىشلارنىلا قىلدۇق. سىياسەتنى ئوتتۇق، يول كۆرسەتتۇق، ئىشنى بولسا، دېھقانلار، ئاساسىي قاتلام چوڭقۇرچاق بېزىسىنىڭ 15 كەنت، 62 مەھەللىسىگە دەھشەتلىك ئاپەت ئېلىپ كەلدى. كۆزنى يۇمۇپ ئاچقۇچە بولغان ئارىلىقتا، 21 مىڭ مو يەردىكى كېۋەز يېپى ئۆزۈلۈكەن مارجاندەك يەرگە تۆكۈلۈپ، لاي- لاتقا ئاستىدا قالدى، 9360 مو يەردىكى قوناق بەتەينى ئىنتىك پېچاقتا كەسكەندەك بوينى ئۈزۈلۈپ، سوتابولۇپ قالدى. ئۇنىڭدىن باشقا، 800 مو يەردىكى بېدە، 670 مو يەردىكى باغۋاران، 475 مو يەردىكى قوغۇن- تاۋۇزلارمۇ مۇلدۇرنىڭ ھۇجۇمى بىلەن خانۇەيران بولۇپ كەتتى!...

كىشىلەرنىڭ تەسەۋۋۇرىدىن ھالقىپ كەتكەن بۇقارا مۇلدۇر بار- يوقى ئون مىنۇت چۈشكەن بولسىمۇ، لېكىن ئۇ، شۇنچە كۆپ دېھقانلىرىمىز ئون ئايدىن بېرى تۆككەن ھېسابسىز قان- تەر ىنى، مول ھوسۇلغا باغلىغان ئۈمىد- ئارزۇسىنى ۋەيران قىلىۋەتتى! شۇ قىسقىغىنە ۋاقىت ئىچىدە، دېھقانلارغا بولغان بۇ ئاستە زىيان 20 مىليون، ئۇمۇمىي زىيان 34 مىليون بولدى. بۇ، نوپۇس بېشىغا 1000 يۈەندىن ئېشىپ كەتتى، دېگەن گەپ ئىدى!

ئاپەت خەۋىرى ناھىيىگە يېتىپ كەلگەندە، يېرىم كېچىدىن ئاشقانىدى. ئەتىسى ئەتىگەندە، بىرنىچى بولۇپ ئاپەت رايونىغا- 9 - كەنتكە يېتىپ كەلگەن ناھىيىلىك پارتكومنىڭ 34 ياشلىق مۇئاۋىن شۇجىسى پەرھات سەئىدى ماشىنىدىن چۈشۈشىگە، ئەتراپىنى كېچىچە ئۇخلىماي، ئېتىز بېشىدا كاڭگىراپ يۇرگەن دېھقانلار ئورنۇالدى، ئۇلارنىڭ چىرايلى سۆلگۈن، كۆزلىرى خاموش ئىدى. ئۇلار ھۆڭرەپ، ئېسەدەپ تۇرۇپ پەرھات شۇجىغا نۇرغۇن گەپلەرنى قىلدى:

«دېھقانچىلىق - بەزىدە چىلىق- چىلىق، بەزىدە قۇرۇق پىلىك، دېگەن شۇ! بىز ئەمدى قۇرۇق ئېرىق، قۇرۇق پىلىك، قۇرۇق ئىسكىلىت بولۇپ قالدۇق!...»

- بالام، ئەمدى قانداق قىلىمىز؟! - دەيتتى قېرىلار ساقاللىرىنى تىترىتىپ، - خۇدا بىزنى نېمىشقا بۇنداق جازالايدىغاندۇ...

- پەرھات شۇجى، ئەمدى بىزگە كىم ئىگە بولىدۇ؟- دەيتتى بىر قىسىم دېھقانلار ئۈمىدسىزلىكتىن گاڭگىراپ، - كېلەر يىلى ئومىغىچە بىز نېمە يەيمىز، باللىرىمىزنى كىم باقىدۇ؟...

پەرھات سەئىدىنىڭمۇ ئۆپكىسى ئۆرلەپ، كۆز چانىقىدا ياش لىغىرلاپ قالغانىدى. ئۇيۇقسىز يۇز بەرگەن بۇ ئاپەتنىك كۆز ئالدىدا دالىيىپ ياتقان مۇدھىش مەنزىرىسى ئۇنىڭ يۈرىكىنى پېچاقتا تىلغاندەك ئېچىشتۇرۇۋاتاتتى. ناھۇت بولغان كېۋەزلەر تېرىلىپ، غۇنچە بولۇپ ئېچىلغىچە ئارىلىقتا، ئۇنىڭمۇ ئەتىيازلىق تېرىلغۇنى تېز، سۈپەتلىك ئورۇندىپ، ناھىيە بويىچە سېلىشتۇرۇپ باھالاشتا 1 - بولدى. بۇ يىل ئۇلار كېۋەز كۆلىمىنى 52 مىڭ 100 موغايەتكۈزۈپ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن 3000 مو ئاشۇردى!...

5

ئىنسانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش تارىخى ئۆزلۈكسىز يول ئېچىش، يېڭىلىق يارىتىش، كونا، كېرەكسىز نادەت- ئۆسۈللارنى شاللاش، ئۆزگەرتىش ھېسابىغا تەرەققىي قىلىدۇ. ماراللېيشىنىڭ پاختىچىلىقىمۇ ئۇرۇق، سورت يېڭىلاش، كونىنى شاللاپ، يېڭىنى تاللاش ھېسابىغا يىلدىن يىلغا ھوسۇلنى ئاشۇرغان، سۈپەتنى ئۆستۈرگەن.

ئۇلار 1953- يىلدىن 1964- يىلىغىچە سابىق سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ «3173 - C»، «3173 - CZ» سورتلىرىنى تېرىغان. بۇنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 2.50 جىڭ ۋە 33.92 جىڭ بولغان. كېيىن ئۇلار «3173 - CZ» بىلەن «108 - ∅» سورتىنى ئارىلاشتۇرۇپ تېرىغان. نەتىجىدە، سورتنىڭ ساپلىقى بۇزۇلۇپ ھوسۇل 28.5 جىڭغا چۈشۈپ قالغان. ئۇلار بۇ ساۋاقنى يەكۈنلەپ، 1980- يىلدىن 1990- يىلىغىچە، سابىق سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ سورتلىرىدىن تاللاپ، «چوڭ غوزىلىق كېۋەز» سورتىنى يېتىشتۇرۇپ تېرىغان. بۇنىڭ بىلەن ھوسۇل كۆرۈنەرلىك ئېشىپ، بىرلىك ھوسۇل 115.7 جىڭغا يەتكەن. 1991- يىلى ئۇلار جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى يېتىشتۇرگەن «جۇڭگو قۇرۇقلۇق كېۋەزى 12- نومۇرى»نى كىرگۈزگەن ۋە دەسلەپ بىر يېزىدا، ئىككىنچى قېتىم ئىككى يېزا، ئۈچ مەيداندا، ئۇچىنچى قېتىم كەڭ دائىرىدە سىناق قىلىپ، 1995- يىلى پۈتۈن ناھىيە بويىچە كېڭەيتىپ تېرىغان. بۇنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 206.5 جىڭغا يېتىپ، بۇرۇنقى سورتلاردىن كۆپ ئېشىپ كەتكەن. ئەڭ مۇھىمى، بۇ سورتنىڭ كۆپ غوزىلايدىغانلىقى، ساپ پاختا نىسبىتى يۇقىرىلىقى، تالاسسىدا قەتە تەركىبى تۆۋەن بولغاچقا، خەلقارا بازارغا مۇناسىپ كېلىدىغانلىقىدەك ئالاھىدىلىكلىرى ئىسپاتلانغان.

ياخشى تەجرىبىلەر، ئۇنۇملۇك سىناقلار كىشىگە بىخەتەرلىك تۇيغۇسىنى بېرىدۇ، ئۇنىڭدىن كىشىلەر ھاياتلىقنىڭ بەزىبىر سىرلىرىنى بىلەلەيدۇ، ئاچالايدۇ. بۇرۇن بۇ يەردە، كېۋەزلىككە ئومۇمىيۈزلۈك دورا چېچىش ئۇسۇلى قوللىنىلغان. بۇنىڭ بىلەن، كېۋەز پىتى، كۆك پىت، غوزا قۇرتى، قىزىل ئۆمۈچۈك، يەر يولۇسى قاتارلىق ئەڭ يامان زىيانلىق ھاشاراتلار يوقالغان بولسىمۇ، زىيانلىق ھاشاراتلار بىلەن بىللە ئۇلارنىڭ كۈشەندىسى بولغان خانقىز، ئالتۇنكۆز، قىزىلكۆزلۈك ھەرە قاتارلىقلارمۇ بىللە يوقاپ، تەبىئىي تەڭپۇڭلۇق بۇزۇلغان...

يەرلەرنى قالدۇرغان. مەن ئۆلسەم، بۇ يەرلەر ئۇلادلىرىمىزغا قالىدۇ، يەر ئېچىش ھەرمەكە بارغانىنىڭ ساۋابىغا ئوخشاش ساۋابلىق!» دېدىم ھەم 40 مو بىنەم ئېچىپ، قوغۇن تېرىدىم. شۇ يىللا 13 مىڭ يۈەن كىرىم بولدى. بۇنىڭ 7000 يۈەنگە بىر قول تراكتورى سېتىۋېلىپ، پاختا زاۋۇتى، كومپىراتسىپ قاتارلىق جايلارنىڭ ھاجەتخانىسىدىن گەندە توشۇپ كېۋەز تېرىدىم. كىشىلەر بىر چىرايلىق تراكتورنىڭ گەندە، سۈيدۈك بىلەن بۇلغانغانلىقىنى كۆرۈپ، ئېسۇسلىنىشتى، لېكىن مەن ئۈشىنى قىلۋەردىم. ئۇنىڭ ھېسابىغا كىرىسمۇ يىلدىن- يىلغا ئاشتى. ھازىر مەندە 245 مو يەر، 200 چارۋا، بىر تراكتور، بىر ئات، ئۈچ كالا، 50 توخۇ، 500 كەپتەر، سەككىز ئېغىز ئۆي، ئون مىڭ تۆپ تېرەك بار. مەن ھەمىشە شۇنداق ئويلايمەن: پارتىيە، ھۆكۈمەت نېمىنى كۆرسەتسە، شۇنى قىلساق، پايدا ئالىدىكەنمىز. ئەگەر پارتىيەنىڭ ياخشى سىياستى، ھۆكۈمەتنىڭ يار - يۆلىكى، ئىلىم - پەننىڭ خاسىيىتى بولمىغان بولسا، بىزگە بۇ بايلىق نەدىن كەلسۇن!؟...

ئاددىي دېھقانىنىڭ بۇ سۆزلىرىدە، ئاجايىپ سەمىمىيلىك، قىزغىنلىق ۋە تولۇپ تاشقان ئۈمىد بار ئىدى. بۇ سۆزلەرنى ئۇنىڭغا بىرەرسى دەرس قىلىپ ئۆگەنمىگەن، لېكىسىيە قىلىپ سۆزلىگىنى يوق. بۇ سۆزلەرنى ئۇ ئۆزىنىڭ ئاددىي تۇرمۇشىدىن، ئاچچىق ئەمەلىيىتىدىن ۋە ھالال ئەجرىدىن تاپقان.

3

«ئاقسا قاراڭ» دېگەن ئىسىم ئۆتمۈشنىڭ بىر يالدامسى. بۇ يەرنى سىز ھازىرمۇ «ئاقساق» ئوخشايدۇ، دەپ ئويلاپ قالماڭ. ھازىر بۇ يەر تۆت پۇتى بېجىرىم، ھەيۋەتلىك مارالغا ئوخشايدۇ! شۇڭا ئۇ، 1995 - يىلى ياختا ئىشلەپچىقىرىشنا، ۋىلايەت بويىچە 100 مىڭ دەنلىك ئىلغار يېزا بولۇپ باھالانغان!

مەن ئاقساقارال يېزىلىق پارتكومىنىڭ شۇجىسى گۈڭ ياۋنەن بىلەن يېزىلىق ھۆكۈمەت قورۇسىدىلا ئۇچرىشىپ قالدىم. ئوتتۇرا ياشلىق، ئاددىي - سادا كىيىنگەن بۇ كىشى ئۇيغۇرچىنى ناھايىتى ئېنىق ھەم راۋان سۆزلەيتتى، بېشىغىمۇ ئۇيغۇرلارغا ئوخشاش يازلىق ئاق شلىپە كىيۋالغانىدى. ئۇ مەن بىلەن سەمىمىي كۆرۈشتى ۋە بۇ يەرگە كېلىشتىكى مۇددىئايمنى ئۇقتاندىن كېيىن:

- قارشى ئالىمىز، يېزىمىزغا كەلگەنلىكىڭىزنى قارشى ئالىمىز، - دېدى ناھايىتى قىزغىنلىق بىلەن،

- ياختىچىلىق توغرىسىدا يېزىشنى ئويلاپ ناھايىتى ياخشى قىپسىز. دېھقانلار بىلەن سۆزلىشىڭ، ئېتىز - ئېرىقلارنى كۆرۈڭ. يېزىشقا تېگىشلىك نۇرغۇن نەرسىلەر چىقىدۇ. ھېنىڭچە، بۇ يەردىكى دېھقانلارنىڭ چىقىش يولى، بېيىش يولى ھەققەتەنمۇ ياختىچىلىقتا. يېزا - بازار كارخانىلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرايلى دېسەك، بۇ يەردە توك يوق. تېخىچە قەشقەرنىڭ سىم تارتىپ، توك بېرىشنى كۆتۈپ تۇرۇۋاتىمىز، قاتناش راۋان ئەمەس. ئۇنىڭ ئۈستىگە، يېزا - بازار كارخانىلىرى بۇرۇن تەرەققىي قىلغان ئىچكىرى ئۆلكىلەرنىڭ ماھسۇلاتلىرى بىلەن رىقابەتلىشىلمەيدۇ. شۇڭا، بۇ يەردە بېيىشنىڭ بىردىنبىر يولى ياختىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش. بۇنى يالغۇز ئىقتىسادىي ماسىلە دەپلا ئەمەس، بەلكى سىياسىي ماسىلە دەپ تونۇش كېرەك!

بۇ ئادەمنىڭ سۆزى ماندە چوڭقۇر تەسىر قالدۇردى. كونىلاردا: «قايسى تاغدا بولسا، شۇ تاغنىڭ ناخشىسىنى ئېيت!» دېگەن گەپ بار. گۈڭ ياۋنەن بۇ يەرنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىنى - ئەۋزەللىكىنى، ئاجىزلىقىنى، ئاشكارا ۋە يوشۇرۇن كۈچىنى، ھازىرنىي ۋە كەلگۈسىنى خېلى پىششىق چۈشەنگەن، بىلگەن، شۇڭا، سۆزلىرىمۇ ئەمەلىيەتكە، ريئاللىققا ئۇيغۇن.

ئۈسلىرىنى ئۆزى ماشىنا بىلەن قىلىدىكەن. يەتتە كېۋەز پىشقاندا، يېغىش ئۈچۈنلا 100 دەك ئادەم يالليدىكەن. ئۇلارنىڭ ھەر بىرىگە كۈنلۈك ھەققى ئۈچۈن، ئاماقتىن باشقا، 15 يۈەندىن 20 يۈەنگىچە پۇل بېرىدىكەن. ئۇ 1995-يىلى 260 مىڭ يۈەنلىك ياختا سېتىپ، 120 مىڭ يۈەن ساپ پايدا ئاپتۇ...

- ئۆزۈم بېيىغاندىن كېيىن، تېخى بېيىمالمىغان دېھقانلارغا ياردەم قىلىشنى ئۇنتۇپ قالمىدىم، - دېدى ئۇ تارتىنچاقلىق بىلەن سۆزلەپ، - بۇ يىل ئەتىيازدا يېرىنى ھەيدەپىلىگەن ھوشۇر ئەرەقۇل قاتارلىق دېھقانلارنىڭ 50 مو يېرىنى ھەقسىز ھەيدەپ بەردىم. 1993-يىلى ماموت قادىر ئاغرىپ قالغاندا، داۋالىنىش ئۈچۈن 1000 يۈەن، 1994-يىلى يەنە 700 يۈەن بەردىم. لېكىن ئۇ ياخشى بولالماي، بۇ يىل ئەتىيازدا قازا قىلىپ كەتتى، 500 يۈەن پۇل ۋە بىر قوي بىلەن ئاخىرەتلىكىنى ئۇزاتتىم، نەزىردىن كېيىن، بالىلىرىنىڭ بېقىۋېلىشى ئۈچۈن، بىر قوزىلىق قوي بەردىم. ھازىر دېھقانلارنىڭ ھەممىسى: ھۆكۈمەت پاختا تېرىشقا دەۋەت قىلىپ، ناھايىتى بەلەن ئىش قىلدى، بىزنىڭ بېيىش يولىمىزنى كۆرسەتتى، دەپ خۇشال بولۇشتى. لېكىن ھازىر بىزدە مۇنداق ئىككى خىل غەم- ئەندىشە بار: بىرسى، پاختا ھەمىشە مۇشۇنداق بولامدۇ ياكى ئۈچ- تۆت يىلدىن كېيىن باھاسى چۈشۈپ، كاسات بولۇپ، بىزنى ئوگدا قويامدۇ؟! يەنە بىرسى، پاختىنىڭ باھاسى ئاسان ئۆرلىمەيدۇ، ھېكىتىلگەن، لېكىن پاختا ئىشلەپچىقىرىشقا كېتەرلىك سۇلياۋ، ئوغۇت، كۆنجۈرە قاتارلىقلارنىڭ باھاسى خالىغانچە ئۆرلەۋېرىدۇ. ئەگەر مۇشۇنداق كېتىۋەرسە، يەنىلا دېھقانىنىڭ كىرىمىدىن چىقىمى كۆپەيىپ، بېيىشى قېيىنلاشماسمۇ؟!...

سايىم سابىر ئوتتۇرىغا قويغان بۇ ئىككى مەسىلە ھەققەتەن ئەمەلىي مەسىلە. بۇ توغرىدا دېھقانلارنىڭ باش قاتۇرۇپ، غەم- ئەندىشە قىلىشمۇ يوللۇق. لېكىن ھېنىڭچە بۇلار يەنىلا ئالغا بېسىش، ئەرەققىي قىلىش يولىدىكى قىسمەنلىك ۋەقەيىنچىلىقلار. ئۇھامان ھەل بولىدۇ، بەزىدە، يۇقىرىنىڭ ئۇنۇملۈك تەدبىر ۋە سىياسەت قوللىنىشى بىلەن ئوڭشىلىدۇ. بەزىدە، بازار ئىگىلىكىنىڭ تەبىئىي قانۇنىيىتى بويىچە تەڭشىلىپ، بىر تەرەپ بولىدۇ. ئەمما، پاختىنىڭ ئىستىقبالىدىن ئەندىشە قىلىش ھاجەتسىز. جەمئىيەت، ھاياتلىق مەۋجۇت ئىكەن، ئۇمۇ بىللە مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇۋېرىدۇ، ئەڭ بولمىغاندا، يېقىنقى 10 - 15 يىلغىچە ئۇمۇ جەمئىيەتنىڭ، ئوزۇقلۇقنىڭ تەرەققىياتى بىلەن بىللە ئۆزلۈكسىز تەرەققىي قىلىدۇ، يۇكسىلىدۇ!

سايىم سابىر ئاخىردا مۇنداق دېدى:

- مەن ھازىر كەنتىمىزدىكى 500 مىڭ يۈەنلىك ئائىلىلەرنىڭ بىرى بولۇپ قالدىم. لېكىن مەن قارا كۈچۈمگىلا تايىنىپ بۇنداق بېيىغىنىم يوق. مېنىڭ بۇنداق تېز بېيىشىم، بىرىنچىدىن، پارتىيەنىڭ ئوبدان سىياسىتىدىن؛ ئىككىنچىدىن، پەن- تېخنىكىغا تايانغانلىقىمدىن؛ ئۈچىنچىدىن، پاختىنى چىڭ تۇتقانلىقىمدىن بولدى. مەن 1994-يىلى ناھىيە بويىچە «پاختا ئىشلەپچىقىرىشتىكى چولپان ئائىلە» دەپ ئاتالغان بولسام، ئەمدى ئۇ ئىسىمنى ئۆزگەرتىپ، «ئەدەبىيات گۈلزارى» دېگەن ئىسىمنى ئالماقچى بولدۇم. ئەدەبىيات گۈلزارى دېگەن ئىسىم ئۆزىلا بىر ئەدەبىي ئەسەر بولىدىغاندەك تۇرىدۇ. ئەمما، ئۇ ئەسەر ئەمەس،

رەئىس جياڭ زېمىن چاۋشيەننىڭ مۇئاۋدن زۇڭلىسى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 10-ئىيۇل تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن چاۋشيەن مەمۇرىي كېڭىشىنىڭ مۇئاۋدن زۇڭلىسى جىن رۈنخي بىلەن كۆرۈشكەندە: جۇڭگو پارتىيىسى ۋە ھۆكۈمىتى جۇڭگو-چاۋشيەن دوستلۇقىنى مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىدۇ ھەم بۇنىڭ ئۈچۈن داۋاملىق بوشاشماي تىرىشچانلىق كۆرسىتىدۇ، دېدى.

كۆرۈشۈشتە رەئىس جياڭ زېمىن ئالدى بىلەن جىن رۈنخېنىڭ ئۆمەك باشلاپ جۇڭگو-چاۋشيەن دوستلۇق-ھەمكارلىق- ئۆزئارا ياردەم بېرىش شەرتنامىسى ئىمزالانغانلىقىنىڭ 35 يىللىقىنى تەبرىكلەش پائالىيىتىگە قاتنىشىش ئۈچۈن كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى. ئۇ بۇ شەرتنامە جۇڭگو-چاۋشيەن خەلقلىرىنىڭ دوستلۇقىنى ئېپادىلىدى، دېدى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: بۇ قېتىم ئىككى دۆلەتنىڭ زىيارەت ئۇچۇن ئۆمەك ئەۋەتىپ بىرلىكتە تەبرىكلەش پائالىيىتى ئۆتكۈزۈشى ئىككى پارتىيە ۋە ئىككى دۆلەت ھۆكۈمەتلىرىنىڭ جۇڭگو-چاۋشيەن دوستلۇقىغا يۇكسەك ئەھمىيەت بېرىدىغانلىقىنى تېخىمۇ نامايان قىلدى. جۇڭگو-چاۋشيەن يېقىن قوشنىلار، جۇڭگو پارتىيىسى ۋە ھۆكۈمىتى جۇڭگو-چاۋشيەن دوستلۇقىنى مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن داۋاملىق بوشاشماي تىرىشچانلىق كۆرسىتىدۇ.

جىن رۈنخي يولداش جىن جېڭرىنىڭ رەئىس جياڭ زېمىنغا يوللىغان سالىمىنى ۋە ياخشى تىلەكلىرىنى يەتكۈزدى، ئۇ جۇڭگونىڭ شەرتنامىگە بەرگەن باھاسىغا قوشۇلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: 35 يىل ئىلگىرى ئىمزالانغان بۇ شەرتنامە مۇھىم تارىخىي ھۆججەت. شەرتنامە چاۋشيەن-جۇڭگو مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش، رايون تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداشتا مۇھىم رول ئوينىدى.

جىن رۈنخي مۇنداق دېدى: چاۋشيەن-جۇڭگو دوستلۇقىنى كۈچەيتىش چاۋشيەن پارتىيىسى ۋە ھۆكۈمىتىنىڭ ئىزچىل مەيدانى. ئۇ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: بۇمۇ رەئىس كىم ئىرسىننىڭ ھايات ۋاقتىدىكى ئارزۇسى. جىن رۈنخي يەنە جۇڭگونىڭ چاۋشيەننىڭ ۋاقتلىق ئىقتىسادىي قىيىنچىلىقلارنى يېڭىشىگە ياردەم بەرگەنلىكىگە مىننەتدارلىق بىلدۈردى.

جياڭ زېمىن، لى پېڭ لېككېر بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9 - ئىيۇل خەۋىرى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن بېيجىڭدا ئامېرىكا زۇڭتۇڭىنىڭ دۆلەت خەۋپسىزلىك ئىشلىرى بويىچە ياردەمچىسى ئانتونى لېككېر بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: جۇڭگو دۇنيا تىنچلىقىنى قوغدايدىغان ۋە ئىنسانىيەتنىڭ ئورتاق تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان كۈچ، ئامېرىكىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ھەرقايسى ئەل خەلقلىرى بىلەن بىرلىكتە تىنچ، مۇقىم ۋە گۈللەنگەن دۇنيانى 21-ئەسىرگە ئېلىپ كېلىش ئۈچۈن تىرىشىدۇ.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: دۇنيا تىنچلىقىنى قوغداش، ئورتاق تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش، تىنچ، مۇقىم، گۈزەل يېڭى دۇنيا بەرپا قىلىش ھەرقايسى ئەل خەلقلىرىنىڭ كۈچلۈك ئارزۇسى ۋە ئورتاق تەلىپى. بۇمۇ جۇڭگو، ئامېرىكىدىن ئىبارەت ئىككى چوڭ دۆلەت رەھبەرلىرى ئەستايىدىل ئويلىشىپ كۆرۈشكە تېگىشلىك مەسىلە.

جياڭ زېمىن مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: جۇڭگو ھۆكۈمىتى جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىگە ئىزچىل ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى، ئامېرىكىنىڭ ئىككى تەرەپلىك مۇناسىۋەتكە ستراتېگىيىلىك يۇكسەكلىكتە ۋە 21 - ئەسىرنى نەزەردە تۇتۇش ئاساسىدا مۇئامىلە قىلىشى ۋە ئۇنى بىر تەرەپ قىلىشنى، ئىككى دۆلەت ئارىسىدا ساغلام، ياخشى ۋە مۇقىم مۇناسىۋەت ئورنىتىشنى تەشەببۇس قىلىپ كەلدى.

لېككېر مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى زىيارىتىمنىڭ مۇھىم مەقسەتلىرىدىن بىرى جۇڭگو تەرەپ بىلەن ئامېرىكا - جۇڭگو ئوتتۇرىسىدىكى ستراتېگىيىلىك سۆزلىشىشنى قانداق قىلىپ قانات يايدۇرۇشنى مۇھاكىمە قىلىش، شۇنداقلا قانداق قىلىپ 21 - ئەسىرە چوڭ دۆلەتلەر ئوتتۇرىسىدا ياخشى مۇناسىۋەت ئورنىتىشنى مۇھاكىمە قىلىش، شۇ ئارقىلىق تىنچ، خاتىرجەم دۇنيا بەرپا قىلىشقا پايدا يەتكۈزۈشتىن ئىبارەت. ئۇ ئامېرىكا، جۇڭگودىن ئىبارەت ئىككى ئۇلۇغ دۆلەتنىڭ بۇ جەريانىدا مۇھىم رول ئوينىيالايدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

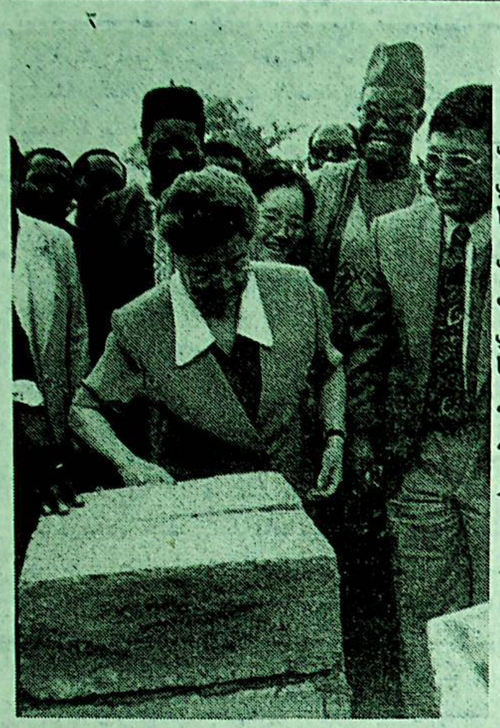
لېككېر جياڭ زېمىن ئوتتۇرىغا قويغان «ئىشىنىشنى كۈچەيتىش، ئاۋارىچىلىقنى ئازايتىش، ھەمكارلىقنى راۋاجلاندۇرۇش، قارشىلاشماسلىق»تىن ئىبارەت جۇڭگو، ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى بىر تەرەپ قىلىش پرىنسىپىغا قوشۇلدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ بۇ پرىنسىپنى چىڭ تۇرغانلىقىنى، ئىككى دۆلەت نورمال، ئىجابىي مۇناسىۋەت ئورنىتالايدۇ، دېدى.

گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن بېيجىڭدا لېككېر بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ بىرىگە ھۆرمەت قىلىشى ۋە باراۋەرلىك ئاساسىدا ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە سۆزلىشىپ تۇرۇشى ئىككى دۆلەتنىڭ چۈشىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئۇقۇشماسلىقلارنى تۈگىتىپ، ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ ياخشىلاشقا پايدىلىق.

ئۇ مۇنداق كۆرسەتتى: جۇڭگو - ئامېرىكا ئۇلۇغ دۆلەتلەر، دوستانە ئۆتمەسلىككە ئاساس بوق، ئىككى دۆلەت رەھبەرلىرىنىڭ مۇھىم ئىككى تەرەپ مۇناسىۋىتىنى بىر تەرەپ قىلغاندا ئومۇميلىقنى ئاساس قىلىپ، تېخىمۇ ئېگىزدە تۇرۇپ، بىراقلا نەزەر سېلىشنى ئۈمىد قىلمىز. ئىككى دۆلەت ئۆچرىشىشنى كۆپەيتىشى، چۈشىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشى، ھەمكارلىقنى كېڭەيتىشى لازىم. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇنداق قىلىش ئىككى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ تۇپ مەنپەئەتىگە ئۇيغۇن، ئۇز رايونىنىڭ ۋە دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقى ئۈچۈنمۇ پايدىلىق.

لېككېر: ئامېرىكا بىرلىككە كەلگەن، قۇدرەتلىك جۇڭگو ئامېرىكىنىڭ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن دەپ قارايدۇ، دېدى. ئۇ جۇڭگو ئىقتىسادىنىڭ تېز سۈرئەت بىلەن تەرەققىي قىلىۋاتقانلىقىغا ئاپىرىن ئوقۇدى. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇنداق تەرەققىيات ئامېرىكا بىلەن جۇڭگونىڭ ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقى ئۈچۈن غايەت زور پۇرسەت يارىتتى. ئامېرىكا- جۇڭگو ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىش ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىدە ئەڭ مۇھىم تەرەپ، ئامېرىكا جۇڭگو تەرەپ بىلەن بىرلىكتە ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتىنىڭ يەنمۇ تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشنى خالايدۇ.

دوستانە كۆرۈشۈش

جۇڭگو تاشقى سودا - ئىقتىساد ھەمكارلىق مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى ۋۇ يى يېقىندا باماكودا جۇڭگو- مالي شېرىكچىلىكىدىكى يېڭا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى قوراشتۇرۇش زاۋۇتىغا ئۈل سېلىپ بەردى. بۇ زاۋۇتتا مالي دېھقانلىرىنىڭ ئېھتىياجىغا مۇۋاپىق كېلىدىغان تراكتور، گۈرۈچ ئاقلاش ماشىنىسى، دىزېل ماتور قاتارلىقلار قۇراشتۇرۇلىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگو بىلەن كوتىدۇئانىڭ ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىقى ۋەزىيىتى كىشىنى خۇشال قىلىدۇ

ئۇمۇمىي پايان

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، جۇڭگو بىلەن كوتىدىۋائار ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتى تېز بولدى، ۋەزىيەت كىشىنى ئىنتايىن خۇشال قىلىدۇ.

كوتىدىۋا ئىقتىساد ۋە مالىيە مىنىستىرلىكىنىڭ بېيگى مەلۇماتىغا قارىغاندا، يېقىنقى ئۈچ يىلدىن بۇيان كوتىدىۋا بىلەن جۇڭگونىڭ سودا سومىسى زور دەرىجىدە ئاشقان. كوتىدىۋانىڭ بۇلتۇر جۇڭگو بىلەن بولغان سودا سومىسى 31 مىليارد 700 مىليون ئافرىقا فرانكى (100 ئافرىقا فرانكى بىر فرانسىيە فرانكىغا توغرا كېلىدۇ)غا يېتىپ، 1994 - يىلدىكىدىن% 26.8، 1993 - يىلدىكىدىن% 67.9 ئاشقان، ئۇنىڭ ئىچىدە كوتىدىۋانىڭ ئۆتكەن يىلى جۇڭگوغا ئېكسپورت قىلغان تاۋارىنىڭ ئومۇمىي سومىسى 3 مىليارد 500 مىليون ئافرىقا فرانكىغا يەتتى، ئىمپورت ئومۇمىي سومىسى 28 مىليارد 200 مىليون ئافرىقا فرانكىغا يەتتى. كوتىدىۋا ھۆكۈمىتىنىڭ ئەمەلدارى مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: كوتىدىۋا- جۇڭگو سودىسىنىڭ بىر - بىرىنى تولۇقلاش خاراكتېرى كۈچلۈك، ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىي ئەمەلىي كۈچىگە ئاساسلانغاندا، ئىككى تەرەپ سودا تەرەققىياتىنىڭ يوشۇرۇن كۈچى ناھايىتى زور.

ھازىر جۇڭگونىڭ «شەرقىشاملى» ئاپتوموبىل شىركىتى ۋە جۇڭگو تېخنىكا ئىمپورت- ئېكسپورت باش شىركىتى كوتىدىۋا كارخانىچىلىرى بىلەن ئابىجاندا خىللىرى، تۈرلىرى كۆپ بولغان يۈك ئاپتوموبىلى، مىنىبۇس، ھەم مەخسۇس ئىشلىتىلىدىغان بەزى ئاپتوموبىللارنى قۇراشتۇرۇش، سەپلەش، ئىشلەپچىقىرىشنى ئاساس قىلغان شېرىك شىركەت قۇرۇۋاتىدۇ. بۇ شىركەتنىڭ يىلىغا 3000 ئاپتوموبىل قۇراشتۇرۇشى پىلانلاندى، بۇ شىركەت يىل ئاخىرىدا ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشىدۇ. بۇ جۇڭگو غەربىي ئافرىقا رايونىدا قۇرغان تۇنجى ئاپتوموبىل قۇراشتۇرۇش، ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسى. ئۇنىڭدىن باشقا جۇڭگو تاشقى

ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىغا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ كۆپىنچىسى غالىبنىڭ داۋاملىق پ د ت نىڭ باش

ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىغا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ كۆپىنچىسى غالىبنىڭ داۋاملىق ب د ت نىڭ باش كاتىپى بولۇشىنى قوللىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يائۇندې، 9-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ 32-نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنى بۈگۈن بۇ يەردە خىتابنامە ئېلان قىلىپ، غالىبنىڭ داۋاملىق ب د ت نىڭ باش كاتىپى بولۇشىنى قوللىدى.

ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى ئاخبارات ئورنىنىڭ ئاشكارىلىشىچە، يىغىنغا قاتناشقان ئافرىقا دۆلەتلىرى باشلىقلىرى ۋە ھۆكۈمەت باشلىقلىرى مۇشۇ ئاينىڭ 8-كۈنى باشلىقلار يىغىنى ئېچىلىشتىن بۇرۇن مەخپىي يىغىن ئۆتكۈزۈپ، غالىبنىڭ سايلام رىقابىتىدە داۋاملىق ب د ت نىڭ باش كاتىپى بولۇشىنى قوللاش ئىشىنى نۇقتىلىق مۇزاكىرە قىلغان. يىغىندىن كېيىن، ئافرىقىدىكى كۆپ سانلىقى دۆلەتلەرنىڭ رەھبەرلىرى بىرلىشىپ خىتابنامە ئېلان قىلىپ، ب د ت غا ئەزا ھەرقايسى دۆلەتلەردىن ب د ت نىڭ باش كاتىپىنىڭ سايلام رىقابىتىگە قاتنىشىپ ئۇدا ۋەزىپە ئۆتۈشىگە رۇخسەت قىلىش ئەنئەنىسىگە ئاساسەن، ئافرىقىغا يەنە بىر قېتىم پۇرسەت بېرىپ، غالىبنىڭ ب د ت نىڭ خىزمىتىگە داۋاملىق رىياسەتچىلىك قىلىشىغا يول قويۇشىنى تەلەپ قىلغان.

خىتابنامىدە غالىبنىڭ داۋاملىق ب د ت غا باش كاتىپ بولۇشىنىڭ مۇھىم تارىخىي ئەھمىيىتى تەكىتلەندى ھەمدە غالى داۋاملىق ۋەزىپە ئۆتىسە، «كۆپ تەرەپلىك ئىشلارنى ئىلگىرى سۈرگىلى، ئافرىقىنىڭ ب د ت نىزامنامىسىدىكى پرىنسىپلارنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا زور تۆھپە قوشۇشىغا ئىمكانىيەت يارىتقىلى بولىدۇ» دەپ كۆرسىتىلدى.

گېرمانىيىنىڭ كولىن شەھىرىدىكى ئاھالىلەر رايونىدىكى شەخسلەر ياللىغان ساقچىلار كېچە - كۈندۈز چارلاش ئېلىپ بېرىپ ئامانلىق ساقلىغاچقا، بۇ رايوندا جىنايەت ئۆتكۈزۈش ئۇنۇملۇك تىزگىنلەندى، ئاھالىلەرمۇ خاتىرجەم ياشايدىغان بولدى. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

ھىندىستان ھۆكۈمىتى يەنە بىر قېتىم ئۆزگەرتىپ تەشكىل قىلىندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېڭى دېھلىخەۋىرى، ھىندىستان بىرلەشمە ھۆكۈمىتى 5 - ئىيۇل يەنە بىر قېتىم ئۆزگەرتىپ تەشكىل قىلىندى.

بۇ قېتىمقى ئۆزگەرتىپ تەشكىل قىلىشتا تۆتكىشى دۆلەت ئىشلىرى مىنىستىرلىكىگە يېڭىدىن تەيىنلەنگەندىن باشقا، ئىككى دۆلەت ئىشلىرى مىنىستىرى ئېچكى كابىنېتقا كىرگۈزۈلدى، بۇنىڭ بىلەن زۆكلى دېۋىي گودا باشچىلىقىدىكى مىنىستىرلار كېڭىشىنىڭ ئەزاسى 39 غا يەتتى.

ئىشلىرى مىنىستىرى پۇراساد سىنگ، ماخاراج، سومو ۋە باروۋدىن ئىبارەت. بۇنىڭ ئىچىدە پۇراساد سىنگ مۇستەقىل مەسئۇل بولىدىغان دۆلەت ئىشلىرى مىنىستىرى. قاتناشقا مەسئۇل سابىق دۆلەت ئىشلىرى مىنىستىرى پراساد بىنى ۋەرما ۋە تۇنجى مەسچىلىقتامۇستەقىل مەسئۇل بولىدىغان دۆلەت ئىشلىرى مىنىستىرى جاراپائېچكى كابىنېت ئەزاسى بولدى. يېڭىدىن تەيىنلەنگەن دۆلەت ئىشلىرى مىنىستىرلىرىنىڭ كونكرېت ئىش تەقسىماتى كېيىن ئېلان قىلىنىدۇ.

ئافرىقلىق بالىلار تىنچلىقنى تەلەپ قىلدى

- ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ 32-نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنىنىڭ ئېچىلغانلىقى توغرىسىدا

ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ 32-نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنى 8-ئىيۇل كامېرۇننىڭ پايتەختى ياۋۇندېدا ئېچىلدى. يىغىننىڭ باشلىنىشى قىزغىن بولدى، ئەمما ئافرىقىدىكى ئۇرۇش بولۇۋاتقان دۆلەتلەردىن كەلگەن 50 نەچچە بالا سەھنىگە چىقىپ: «بىزگە ئۇرۇش كېرەك ئەمەس، بالا ئەسكەر بولمايمىز» دەپ شوئار توۋلىغاندا، يىغىن زالى سۈكۈتكە چۆمدى. باللارنىڭ نىجاتلىق تەلەپ قىلغان ساداسى يىغىن قاتناشچىلىرىنىڭ قەلبىنى لەرزىگە سالدى.

ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى بۈگۈن ئۇرۇش مالىمانچىلىقى بولۇۋاتقان دۆلەتلەردىن كەلگەن بۇ باللار ۋەكىللىرىنى سەھنىگە چىقىپ، ئافرىقا دۆلەتلىرىنىڭ رەھبەرلىرىگە ئۆزلىرىنىڭ بەختسىزلىكى، ئۇرۇش بالايىئاپىتى ئۈستىدىن شىكايەت قىلىش، تىنچلىقنىڭ يېتىپ كېلىشىنى تەلەپ قىلىش ئۈچۈن ئالاھىدە تەكلىپ قىلغانىدى.

ئۇگاندالىق 12 ياشلىق ئۆسمۇر ئىككى قېتىم تۆتۈپ كېتىلىپ بالا ئەسكەر بولغان، قەبىلىلەر توقۇنۇشىدا ئىككى قېتىم ئۆلۈمدىن قۇتۇلۇپ قالغان. ئۇ ئۆكسۈپ ئۆسمۇر ۋەكىلى ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى باشلىقلار يىغىنىنى ئېچىلغان پەيتە، 7 - ئاينىڭ 6-كۈنىدىن 7-كۈنگىچە يائۇندېدا تۇنجى نۆۋەتلىك ئافرىقا باللىرى مەسلىسى يىغىنى ئۆتكۈزدى. يىغىن مەزگىلىدە ب د ت نىڭ باش كاتىپى غالى، ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ باش كاتىپى سالىم ھەمدە بىر قىسىم ئافرىقا دۆلەتلىرىنىڭ باشلىقلىرى باللار بىلەن بىرلىكتە ئافرىقىدا تىنچلىقنى قوغداش، ئۇرۇشنى چەكلەش چارىسى ئۈستىدە مۇزاكىرىلەشتى. مالى ۋەكىلىنىڭ كونارى يىغىندا نۇتۇق سۆزلەپ، باللارنىڭ ئۆچمەنلىك قىلمايلا «ھازىردىن ئېتىبارەن مۇھەببەت ئۇرۇقىنى چېچىپ، تىنچلىق گۈلىنى ئافرىقا زېمىنىدا ئېچىلدۇرۇش» نىنى مۇراجىئەت قىلدى.

ئىككى كۈن ئەستايىدىل مۇزاكىرە قىلىش ئارقىلىق ئافرىقا باللىرى مەسلىسى يىغىنى ئۇرۇشنى توسۇش، باللارنى قوغداش ھەم ئۇرۇش بولۇۋاتقان ئەھۋالدا باللارنىڭ ياشىشىغا كاپالەتلىك قىلىشقا دائىر بىر قاتار قارارلارنى لايىھىلىرىنى ماقۇللىدى ھەمدە ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ 32-نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنىغا بۇ قارار لايىھىلىرىنى رەسمىي سۇنۇشنى قارار قىلدى.

بۇ نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنىنىڭ ئىجرائىيە رەئىسى كامېرۇن زۇكتۇكى بىيا باشلىقلار يىغىنىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىدا باللار سۆزلىگان قارارنى قوبۇل قىلدى، ئۇ: «باللارنىڭ ساداسىنى ئاڭلىدۇق، بىز ئەمەلىي ھەرىكىتىمىز ئارقىلىق ئافرىقىدا تىنچلىق ۋە مۇقىملىقنى ئىشقا ئاشۇرۇشىمىز كېرەك» دېدى.

كۆپ يىلدىن بۇيان، قەبىلىلەر ئوتتۇرىسىدىكى زىددىيەت قاتارلىق سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، ئۇرۇش ۋە توقۇنۇش ئافرىقىدىكى بىر قىسىم دۆلەتلەرنى پاراكەندە قىلىپ كەلدى. ئىيالالار ۋە بالىلار ئۇرۇش مالىمانچىلىقىنىڭ ئاساسلىق زىيانكەشلىكىگە ئۇچرىغۇچىلار بولۇپ قالدى. شۇڭا بىر قىسىم ئافرىقا رەھبەرلىرى بۇ قېتىمقى باشلىقلار يىغىنى ئېچىلىشتىن بۇرۇن ئۆزلىرىنىڭ بۇ قېتىمقى يىغىندا ئەقىل كۆرسىتىپ ۋە كۈچ چىقىرىپ، ئەمەلىيەتكە ئۆيغۇن ۋە يۇرگۈزۈشكە بولىدىغان چارىلەرنى تېپىپ چىقىپ، ئافرىقا باللىرى ئۈچۈن تىنچ ياشاش مۇھىتى يارىتىپ بېرىدىغانلىقىنى ئېنىق بىلدۈرۈشتى.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

ئىيل ئاخىرىدا ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشىدۇ. بۇ جۈگگو غەربىي ئافرىقا رايونىدا قۇرغان تۇنجى ئاپتوموبىل قۇراشتۇرۇش، ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسى: ئۇنىڭدىن باشقا جۈگگو تاشقى قۇرۇلۇش باش شىركىتى بىلەن كوتىدىۋا كارخانىچىلىرى بىرلىكتە 900 مىليون ئافرىقا فرانكى مەبلەغ سېلىپ ئابىجاندا «كوتىدىۋا - جۈگگو دورا شىركىتى» قۇردى. جۈگگونىڭ غايىت زور قەنت - كنزەك بازىرىنى ئېچىش ئۈچۈن، كوتىدىۋا گۋاڭدۇڭ ئۆلكىسىنىڭ چىگيۈەن ناھىيىسىدە بىرلىشىپ مەبلەغ سېلىپ يىلىغا 30 مىڭ تونىنا شاكىلات ئىشلەپ چىقىرىدىغان زاۋۇت قۇرۇۋاتىدۇ. بۇ كوتىدىۋا جۈگگودا قۇرغان تۇنجى شېرىك كارخانا.

جۈگگو بىلەن كوتىدىۋانىڭ ئەمگەك ھەمكارلىقىمۇ مول تەتىجىگە ئېرىشتى. جۈگگو تاشيول- كۆۋرۈك شىركىتى 1985 - يىلى كوتىدىۋانىڭ قۇرۇلۇش بازىرىغا كىرگەندىن بۇيان 50 نەچچە قۇرۇلۇشنى ھۆددىگە ئالدى. بۇ قۇرۇلۇشلار ئابىجان شەھىر رايونى تېز سۈرئەتلىك تاشيولى، ئورمانلىق يولى، سۈگگۇش ۋە كۆۋرۈك قۇرۇلۇشى قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇ قۇرۇلۇش ئورۇنلىرى كوتىدىۋادا ياخشى ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈم ھاسىل قىلدى.

كوتىدىۋا زۇكلىسى دۆنكان جۈگگودا زىيارەتتە بولۇش ھارپىسىدا ئاگېنتلىقىمىز مۇخبىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا، كوتىدىۋا بىلەن جۈگگونىڭ دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى يەنىمۇ كۈچەيتىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: كوتىدىۋا، جۈگگو يېڭى ھەمكارلىق شەكلى ئۈستىدە ئىزدىنىپ، يېڭى ھەمكارلىق ساھەسىنى، بولۇپمۇ ئۇچۇر ساھەسى ھەم كوتىدىۋانىڭ كان بايلىقىنى ئېچىش قاتارلىق جەھەتلەردىكى ھەمكارلىقنى كېڭەيتىشى كېرەك. شۇنىڭغا ئىشىنىشكە بولىدۇكى، دۆنكان زۇكلىنىڭ جۈگگوغا قىلغان تۇنجى قېتىملىق زىيارىتى ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ يەنىمۇ تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجيانگ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئىپارات: 5818200. ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇل، پارچە باھاسى: 18 پۇل (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

1996 - يىل
ئىيۇل
14
يەكشەنبە

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش
نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z
(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

新疆日报
（维文）

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى (بۇ سان تۆت بەت)

قەشقەر ۋىلايىتىدە مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى يولىورۇقىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، تەتۈنۈق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇش چىڭ تۇتۇلماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز **خۇدابەردى ئابدۇللا**، ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **توختىھاجى تۇرسۇن** خەۋەر قىلدۇ: ئىككى ئايدىن بۇيان، قەشقەر ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت تارماقلىرى مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى يولىورۇقىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتتى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم خىزمەت يىغىنى ئاياغلاشقاندىن كېيىن، قەشقەر ۋىلايەتلىك پارتكوم 5-ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا يىغىن ئېچىپ، ناھىيە (باشقارما) دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبىرىي كادىرلارغا مەركەزنىڭ يولىورۇقىنىڭ روھىنى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم خىزمەت يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزدى؛ قەشقەرنىڭ ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، ۋىلايەت بويىچە مەركەزنىڭ يولىورۇقىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇردى. بۇنىڭ بىلەن يۇقىرى -تۆۋەن بىردەك ھەرىكەتكە كەلدى. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى مەركەزنىڭ يولىورۇقىنى يەتكۈزۈش، ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى 1- ئورۇندا تۇرىدىغان چوڭ ئىش قاتاردا تۇتۇپ، رەھبەرلەر مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى ئورنىتىش؛ ناھىيە (شەھەر)لىك پارتكومлар دائىمىي كومىتېت ئەزالىرىنىڭ كېڭەيتىلگەن يىغىنىنى ئېچىپ، ئىستايىدىل ئۆگەندى ۋە ئۆز ئورۇنلىرىنىڭ ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ تەتقىق قىلىش ئارقىلىق، ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتۇشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم خىزمەت يىغىنى ئاياغلاشقاندىن كېيىن، قەشقەر ۋىلايەتلىك پارتكوم 5-ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا يىغىن ئېچىپ، ناھىيە (باشقارما) دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبىرىي كادىرلارغا مەركەزنىڭ يولىورۇقىنىڭ روھىنى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم خىزمەت يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزدى؛ قەشقەرنىڭ ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، ۋىلايەت بويىچە مەركەزنىڭ يولىورۇقىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇردى. بۇنىڭ بىلەن يۇقىرى -تۆۋەن بىردەك ھەرىكەتكە كەلدى. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى مەركەزنىڭ يولىورۇقىنى يەتكۈزۈش، ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى 1- ئورۇندا تۇرىدىغان چوڭ ئىش قاتاردا تۇتۇپ، رەھبەرلەر مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى ئورنىتىش؛ ناھىيە (شەھەر)لىك پارتكوملار دائىمىي كومىتېت ئەزالىرىنىڭ كېڭەيتىلگەن يىغىنىنى ئېچىپ، ئىستايىدىل ئۆگەندى ۋە ئۆز ئورۇنلىرىنىڭ ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ تەتقىق قىلىش ئارقىلىق، ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتتى.

جايلار، ئورۇنلار مەركەزنىڭ يولىورۇقىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، مۇزاكىرە قىلىش ئاساسىدا، ئۆزلىرىنىڭ خىزمەت ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، يولىورۇقنىڭ روھىنى ئىزچىل ئەمەلىيەشتۈرۈش ھەققىدە پىكىر-ئوروئلاشتۇرۇشلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى: ۋىلايەتلىك ماتاربې باشقارمىسى مەكتەپلەردە ئېنىقلاپ تەرتىپكە سېلىشنى پوزىتسىيە، سىياسىي مەيدان نۇقتىسىدا تۇرۇپ، دەسلەپكى قەدەمدە مەسىلىلەرنى ھەل قىلدى. ۋىلايەتلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى ئۆگىنىش، مۇزاكىرىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئۈچۈن، ئۆگىنىش ماتېرىيالى بېسىپ تارقاتتى ھەم 20 مۇھىم تېما چىقىرىپ، كۆپچىلىكنىڭ پايدىلىنىشىغا سۇندى؛ ئاخبارات ئورۇنلىرىمۇ تەشۋىق قىلىش، خەۋەر قىلىش سالمىقىنى زورايتتى.

تولى ناھىيىسىدىكى قازاق ئايال ماقاي 1985-يىلى تككۇچىلىكنى ئۆگىنىپ، 2-يىلى ناھىيە بازىرىدا تىككۇچىلىك دۇكىنى ئاچقانىدى. ئۇ ئون يىلدىن بۇيان سەككىز قارار كۇرس ئېچىپ، 160 شاگىرت تەربىيىلىدى، 15 نامرات ئائىلىنىڭ پەرزەنتىگە ھەم تىككۇچىلىكنى ھەقسىز ئۆگەتتى ھەم ئائىلىسى نامرات ئۇچ باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسىغا ئالىي مەكتەپنى پۈتتۈرگەنگە قەدەر ياردەم بەردى. ئۇ 1992-يىلى شەرەپ بىلەن جۇڭگو

باشلىدى؛ ۋىلايەتلىك بىرلىك سەپ، مىللەتلەر، دىن ئىشلىرى تارماقلىرى دىن ئىشلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش پىكرىنى تەبىيارلىدى؛ ۋىلايەتلىك تەشكىلات تارماقلىرى پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشى ۋە كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ھەققىدىكى كونكرېت تەدبىرلىرىنى تۈزدى؛ ۋىلايەتلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى ئۇقتۇرۇش تارقىتىپ، ناھىيە (شەھەر)لەر ۋە ئوئلايەتكە بۈاستە قارا شلىق ئورۇنلاردىكى ناھىيە (باشقارما) دەرىجىلىك رەھبەرلىك بەنزىسى ئەزالىرىدىن مەركەزنىڭ يولىورۇقىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇشىنى ئۆزلىرىنىڭ سىياسىي يۆنىلىش، سىياسىي مەيدانىنى سېلىشتۇرۇپ تەكشۈرۈشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلىشنى ئورۇنلاشتۇردى.

جىڭ ناھىيىسى ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش قۇرۇلۇشىغا دائىر تەرەققىيات پىلانىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە كىرىشتى

ئۇلۇغ كۆرسەتىش كەنتلىرى پىلانىنىڭ تۇنجى يىلىدا كەنت قىياپىتىنى يېڭىلاشنىڭ تۇنجى قەدىمىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك باستى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئىسمائىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلدۇ: جىڭ ناھىيىسى 1996-يىلدىن 1999-يىلغىچە بولغان ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش قۇرۇلۇشىنىڭ پىلان-تەدبىرلىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە كىرىشتى. ئىش باشلاش، ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىش، ھەل قىلغۇچ جەڭ قىلىش، غەلبە قىلىشتىن ئىبارەت تۆت باسقۇچ بويىچە تەشكىللىك ھالدا يولغا قويۇلىدىغان بۇ پىلان تۇنجى يىلىلا ئۇنۇم بېرىشكە باشلىدى. ناھىيە بويىچە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش قۇرۇلۇشىدا ئۇلۇغ كۆرسىتىش يېزىسى قىلىپ بېكىتىلگەن تولى يېزىسىنىڭ بەزى كەنتلىرى كەنت قىياپىتىنى يېڭىلاشنىڭ تۇنجى قەدىمىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك بېسىپ، باشقا يېزا-كەنتلەرگە ئۇلگە يارىتىپ بەردى.

جىڭ ناھىيىلىك پارتكوم بۇ يىلنىڭ بېشىدا خەلقنىڭ ماددىي تۇرمۇشىنى بايىتىش، مەنىۋى تۇرمۇشىنى تولۇقلاش، تۇرمۇش مۇھىتىنى ياخشىلاش، كىشىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش، ئومۇمغا پايدىلىق ئىشلارنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، جەمئىيەت ئامانلىقىنى ياخشىلاش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش پىلانىنى ئوتتۇرىغا قويدى ۋە داخىيەنزى بازىرى بىلەن باجيا خۇ يېزىسىنى ناھىيە بويىچە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتىكى ئۇلگە كۆرسىتىش يېزا-بازارلىرى، 23 كەنتنى ئۇلگە كۆرسىتىش كەنتى قىلىپ بېكىتتى، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش قۇرۇلۇشىنىڭ ھەرىكەت مېخانىزمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، بىرىنچى قول باشلىق ئومۇمىي جەھەتتىن مەسئۇل بولۇش، تارماقلارغا مەسئۇل باشلىقلار كونكرېت تۇتۇش، باشقا باشلىقلار ماسلىشىپ تۇتۇش، ئالاقىدار تارماقلار كەنتلەرنى ھۆددىگە ئېلىپ تۇتۇش تۈزۈمىنى ئورناتتى. ناھىيىنىڭ «ھاللىق

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

لى دۇگخۇي مۇنداق دەپ تەكتىلىدى:
كارخانىلارنىڭ ئەمگەك تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش لازىم

ئۆز مۇخبىرىمىز **رىزۋانگۈل ئابلەت** خەۋەر قىلدۇ: 7-ئاينىڭ 10-كۈنى ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن كارخانىلارنىڭ ئەمگەك تۈزۈمى ئىسلاھاتى ۋە ئەمگەك خىزمىتىنى باشقۇرۇش تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنىدا ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لى دۇگخۇي ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كارخانىلارنىڭ ئەمگەك تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش ھازىرقى ئەڭ مۇھىم خىزمەتلەرنىڭ بىرى، دەپ تەكتىلىدى.

لى دۇگخۇي مۇنداق دېدى: «جۇگخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئەمگەك قانۇنى» ئېلان قىلىنغاندىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدا كارخانىلار ئەمگەك تۈزۈمى ئىسلاھاتى ناھايىتى زور نەتىجىگە ئېرىشتى.

لېكىن مەسىلىلەرگىمۇ سەل قارىماسلىقىمىز كېرەك. كارخانىلار ئىسلاھاتىدا ئىجتىمائىي ھۆك ئېغىر بولۇش، ئارتۇق خادىملارنى تارقاتقىلاشتۇرۇش تەس بولۇش، كارخانا كىرىم تەقسىماتىدىكى ماكرولۇق تەڭشەش كۈچى يېتەرلىك بولمىغانلىقتىن ئىجتىمائىي تەقسىماتتىكى باراۋەرسىزلىك، كىرىم پەرقى زورىيىپ كېتىش قاتارلىق مەسىلىلەرمۇ مەۋجۇت، كارخانا ئىسلاھاتىدا، بولۇپمۇ دۆلەت ئىگىلىكىدىكى كارخانىلار ئىسلاھاتىدا زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنىڭ ئوگۇشلۇق ئورنىتىلىش - ئورنىتىلماسلىقى ئەمگەك تۈزۈمى ئىسلاھاتىنىڭ ياخشى ئېلىپ بېرىلىش - بېرىلماسلىقى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك، كارخانىنىڭ ئادەم ئىشلىتىش تۈزۈمى ئىسلاھاتى، مائاش تەقسىمات تۈزۈمى ئىسلاھاتى، ئىجتىمائىي سوغۇرتا تۈزۈمى ئىسلاھاتى قاتارلىقلار كارخانا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشتىكى مۇھىم ھالقىلار. شۇڭا ئالدى بىلەن قانۇن بويىچە ئەمگەك توختام تۈزۈمىنى زور كۈچ بىلەن ئومۇملاشتۇرۇپ، ئۇنۇمى يۇقىرى، ئادىل بولغان ئىش ھەققى تەقسىمات تۈزۈمىنى يولغا قويۇش، ئىجتىمائىي سوغۇرتا تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى يەنمۇ تېزلىتىپ، زامانىۋى كارخانا تۈزۈمى ئورنىتىشنى كاپالەتكە ئىگە قىلىش لازىم.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسى بىر تۈركۈم ئىقتىسادىي جىنايەت دېلوسىنى ئېلان قىلدى

ئۆز خەۋىرىمىز. ئۇرۇمچى شەھەرلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسى 7-ئاينىڭ 4-كۈنى مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، تۈرگەندە «سېتىشقا تۇرتكە بولۇش ھەققى» دېگەن نامدا تۆت قېتىمدا 140 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق پارا ئالغان.

يغىنىنى ئېچىپ، ئەستايىدىل ئۆگەندى ۋە ئۆز ئورۇنلىرىنىڭ ئەمەلىيەتكە ېرلەشتۈرۈپ مۇزاكىرە ئېلىپ باردى؛ ئاساسىي قانۇن تەشكىلاتلار ئامىغا قارىتا كەڭ كۆلەمدىكى تەشۋىق ئېلىپ باردى. ھەر بىر پارتىيە ئەزاسى، ھەر بىر كادىر سياسىي نۇقتىنەزەر، سياسىي

پۈتتۈرگەنگە قەدەر ياردەم بەردى. ئۇ 1992-يىلى شەرەپ بىلەن جۇڭگو كومموئنستىك پارتىيىسىگە كىردى.

ئۆز مۇخبىرىمىز **سۇي خي** فوتوسى

قىرغىزىستان تۇيلاستى تراسپورت بازارلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل** خەۋىر قىلىدۇ: قىرغىزىستان تۇيلاستلىق تاشيول تراسپورت بازارلىرىنى باشقۇرۇش باش پونكتىنىڭ مەسئۇللىرى يېقىندا ماگا مۇنداق دېدى: ئۇيلاستىمىز بۇلتۇردىن بۇيان يولۇچىلار تراسپورت بازارلىرىنى تەرتىپكە سېلىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ئاپتوموبىل شوپۇرلىرىدىن قالايمىقان ھەق ئېلىش، يولۇچىلارنى قاقتى-سوقتى قىلىش قىلمىشىنى ئۇنۇملۇق چەكلىدى.

ئۇيلاستلىق تاشيول تراسپورت بازارلىرىنى باشقۇرۇش باش پونكتىنىڭ رەھبەرلىكى تاشيوللاردا چارا قوزۇپ، قالايمىقان ھەق ئېلىش، يولۇچىلارنى قاقتى-سوقتى قىلىش مەسلىسىنى چۆرىدىگەن ھالدا ئاساسىي قانۇلاملاردا تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلدى. بىر نەچچە ئورۇندا پاش قىلىش ساندۇقى، پاش قىلىش تېلېفونى ئورنىتىپ، ئاممىنىڭ ئىنكاسلىرىغا جىددىي مۇئامىلە قىلدى. جەمئىيەتتىن نازارەتچى تەكلىپ قىلىپ ئۇلارنىڭ رولىنى جارى قىلدۇردى، بولۇپمۇ ترانسپورت كەسپى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئىشچى-خىزمەتچىلەر بىلەن ساھە ئىستىلىنى ياخشىلاش بويىچە قانلاممۇ قانلام مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاپ، شۇ بويىچە ئىش كۆرۈشتە چىڭ تۇردى.

رايون ھالقىيدىغان ۋە رايون ئىچىدىكى ئۇزۇن يوللۇق ۋە قىسقا يوللۇق لىنىيىلەرگە قاتنايدىغان يولۇچى توشۇش ئاپتوموبىللىرىنىڭ ھەق ئېلىش ئۇلچىمىنى بىر تۇتاش مۇۋاپىق بېكىتىپ، بىر تۇتاش بېلەت تارقىتىپ، دائىملىق نازارەتنى كۈچەيتتى. ئورۇمچى-قەشقەر تاشيولىنىڭ ئاتوش بۆلۈكىدە باشقا ۋىلايەت، ناھىيە، شەھەرلەرنىڭ يولۇچى ئاپتوموبىللىرىغا ۋەكالىتەن بىلەت سېتىپ بېرىش ئورنى تەسىس قىلىپ، ئاپتوموبىل شوپۇرلىرىنىڭ خالىغانچە باھا ئۆستۈرۈپ، يولۇچىلارنى زىيانغا ئۇچرىتىدىغان ئەھۋاللارنىڭ ئالدىنى ئالدى.

باي ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى پوچتا پۇل ئامانىتىدە 7 مىليون يۈەنلىك ئۆتكەلنى بۆسۈپ ئۆتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھەسەن ئابدۇۋۇھلى** خەۋىر قىلىدۇ: باي ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى 6 - ئاينىك 10 - كۇنىگىچە پوچتا پۇل ئامانىتىدە 7 مىليون يۈەنلىك ئۆتكەلنى بۆسۈپ ئۆتۈپ، ئۆزىنىڭ پوچتا پۇل ئامانىتى تارىخىدا ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە يارىتىلى.

باي ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، پوچتا پۇل ئامانىتىنىڭ مۇلازىملىق دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئادىل رىقابەتلىشىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈردى، ئابونتلارغا ئەلا مۇلازىملىق قىلىپ، پۇل ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسىنى ھەربىر پونكىت ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. بۇ ئىدارە يەنە ئىدارە بويىچە «100 كۇنلۇك ئىشتىن سىرتقى پۇل ئامانەت توپلاش مۇسابىقە پائالىيىتى»نى يولغا قويۇپ، ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسىنى ئايلىق مۇكاپات بىلەن باغلىدى. بۇنىڭ بىلەن ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا ئىشتىن سىرتقى ۋاقىتلاردىن پايدىلىنىپ سەبىيارە ئامانەت توپلاش قىزغىنلىقى كۆتۈرۈلدى. 6- ئاينىك 10- كۇنىگىچە بۇ ئىدارىنىڭ پوچتا پۇل ئامانەت قالدۇقى 7 مىليون 100 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، يىللىق ئامانەت توپلاش پىلانىنىڭ 70 پىرسەنتى ئورۇندىلىپ بولدى.

مارالبېشى ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ كونىشەھەر رايونلۇق شۆبىسى ئابونتلارغا ئەلا مۇلازىملىق قىلماقتا

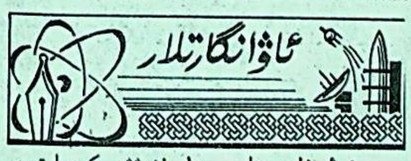
ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇمەجىت مۇسا** خەۋىر قىلىدۇ: مارالبېشى ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ كونىشەھەر رايونلۇق شۆبىسى ئىككى يىلدىن بۇيان، ئادەم ئاز، ۋەزىپە ئېغىر بولغان ئەھۋالدا ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە بولغان سىياسىي، ئىدىيىۋى تەربىيە ۋە كەسپىي ئەخلاق تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، بىر يۈرۈش ئۇنۇملۈك قائىدە - تۈزۈملەرنى تۈرغۈزۇپ ۋە ئۇنى شەخسلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، خىزمەت ئۇنۇمىنى كۆرۈنەرلىك ئۆستۈردى.

ئۇلار 24 سائەتلىك، دېجورنىلىك تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، ئابونتلارغا قىزغىن مۇلازىملىق قىلدى. دەم ئېلىش كۈنلىرىدىمۇ نۆۋەت بىلەن ئىشلەش تۈزۈمىنى يولغاقويۇپ، جىددى تېلېفونلارنى ۋاقتىدا ئېلىپ بېرىپ، ئابونتلارنى رازى قىلدى. «يىكىر دەپتىرى» ئېسىپ، ئابونتلارنىڭ پىكىر- تەلەپلىرىگە ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلدى، قولايلىق يارىتىپ بەردى.

بۇ شۆبە ئىدارە بۇ يىل 1 - ئايدىن 6 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە 23 مىڭ 900 پارچە ئادەتتىكى، تېز ۋە زاكاز خەت، 4710 دانە پېرېۋوت، پوسولكاقوبۇل قىلىپ، 8600 ئابونت (قېتىم) تېلېفون ۋە تېلېگرامما مۇلازىملىقىنى خاتاسىز ئىشلەپ، ھەر مىللەت ئابونتلىرىنىڭ ئىشەنچىسىۋەماختىشغائېرىشتى. 100 ئابونت (قېتىم) دىن كۆپرەك رەھمەت خېتى تاپشۇرۇۋالدى.

بېيىش باشلامچىسى مەجىت ئېلى

ئۆز مۇخبىرىمىز **شى خۇك**

«1-ئىيۇل» ھارپىسىدا مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى مەجىت ئېلى ئاپتونوم رايونىمىزدىن مەملىكەت بويىچە تەقدىرلىنىشكە كۆرسىتىلدى.

مەجىت ئېلى قەشقەر بېكىشەھەر ناھىيە خانئېرىق بازىرى بويياقچىغىل كەنتى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۆجىسى. ئۇ كەنتنى ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇش، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىش، نامراتلىق قىياپىتىنى ئۆزگەرتىشكە يېتەكلەش جەريانىدا ئەمەلىي ھەرىكىتىدە ئۇلۇق كۆرسىتىپ، مەسئۇلىيەتچىلىك-مەجبۇرىيىتىنى تولۇق ئادا قىلىپ، ھەر كومپارتىيە ئەزاسىنىڭ ئەمۇنىلىك، باشلامچىلىق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرغانلىقى ئۈچۈن ئاممىنىڭ ئۈنى باشلامچى دەپ ئاتاشىدىغان بولدى.

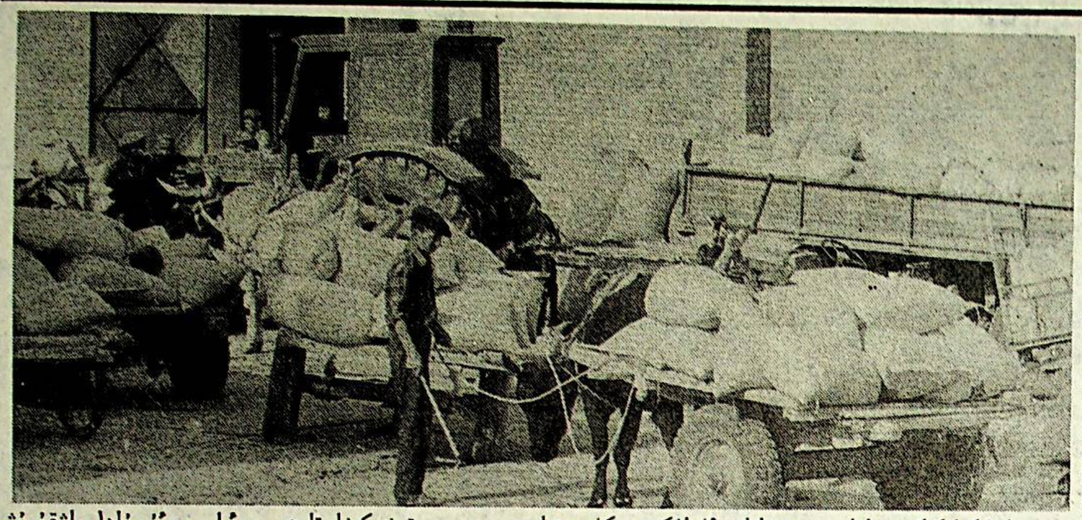
بويياقچىغىل كەنتى ئىلگىرى بازار بويىچە ئەڭ نامرات كەنت بولۇپ، 1978-يىلى كەنت بويىچە كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىم 42 يۈەن، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئاشلىق 190 كىلوگرام ئىدى. پارتىيە 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3-ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشنىڭ باھار شامىلى بۇ كەنت پۇقرالىرىنىڭ قەلبىنى ئىللىتتى، پۇقرالارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى، پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ يېتەكچىلىكىدە بىر نەچچە يىل تىرىشىش ئارقىلىق كەنتتىكى كۆپ قىسىم دېھقانلارنىڭ كىيىنىش، ئوزۇقلىنىش مەسلىسى ھەل قىلىندى، لېكىن قانداق بېيىش توغرىسىدا دېھقانلارنىڭ كۆڭلىدە تېخى سان يوق ئىدى، ئەينى ۋاقىتتا مەھەللە كومىتېتىنىڭ مۇدىرى بولغان مەجىت ئېلى ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق دېھقانلارغا ئۇلگە كۆرسەتتى: ئۇ ئاشلىق تېرىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، كۆكتات، قوغۇن، تاۋۇز قاتارلىق ئىقتىسادىي زىرائەتلەرنى تېرىشنى سىناق قىلدى. بىر مۇنچە دېھقان ئۇنى چوشەنمىدى، لېكىن مەجىت ئېلى بۇئىشنى ېيزىلاردىكى كومپارتىيە ئەزالىرى ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇشنىڭ كونكرېت ئىپادىسى، دەپ قارىدى. تىرىشىش ئارقىلىق ئۇ ئائىلىسىنىڭ يىللىق كىرىمىنى نەچچە مىڭ يۈەندىن نەچچە ئون مىڭ يۈەنگە، ھەتتا 150 نەچچە مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، ئاخىرى كەنت بويىچە ھالال ئەمگەكگە تايىنىپ بېيىشتا ئۈلگە بولدى.

مەجىت ئېلى بىر كومپارتىيە ئەزاسىنىڭ ئۆزىنى بېيىتىشلا كۆپايە قىلمايدىغانلىقىنى، كۆپچىلىكنى نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشقا، بىرلىكتە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشكە يۆرۈش قىلىشقا يېتەكلەش لازىملىقىنى چوڭقۇر ھېس قىلدى. ئۇ ئۆزىنىڭ بېيىش تەجرىبىسىنى ۋە ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسىنى كۆپچىلىككە ئۈگەتتى ۋە كۆرسەتتى. ئۇنىڭ يېتەكلىشى ۋە ياردەم بېرىشى ئارقىسىدا نۇرغۇن دېھقان كۆكتات تېرىش، پىلە بېقىش، باغۋەنچىلىك، بورداقچىلىق، توقۇمچىلىق، گۈلە قوزۇتۇش قاتارلىق تېخنىكىلارنى ئىگىلىدى. پەقەت قوشۇمچە كەسىپتىنلا كەنتتىكى ھەر بىر كىشىنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 300 يۈەن ئاشتى. ھازىر كەنت بويىچە 97% تىن ئارتۇق ئەمگەكچى ئىككىدىن ئۈچكىچە ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان دېھقانچىلىق تېخنىكىسىنى ئىگىلىۋالدى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئۇرۇمچى شەھىردە كۆكتات نېمە ئۈچۈن قىممەت بولۇپ كەتتى؟

تۆۋرە مۇخبىرىمىز رەخمىتۇللا ئابلا

پىچاقنى مەزگىللەردىن بۇيان، ئۇرۇمچى شەھىردە كۆكتاتلارنىڭ باھاسى بارغانسېرى تۆۋرلەپ كەتتى. بۇنىڭغا ئاممىنىڭ ئىنكاسى كۈچلۈك بولماقتا. مال باھا تارماقلىرىنىڭ تەكشۈرۈشىدىن قارىغاندا، ئۇرۇمچى شەھىردە 5 - ئايدا كۆكتاتلارنىڭ باھاسى 4 -ئايدىكىدىن ئون پىرسەنت ئۆسۈپ كەتكەن. ئۇنداقتا كۆكتات باھاسىنىڭ ئۆسۈپ كېتىشىدە زادى نېمە سەۋەب بار؟ مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى مۇنداق دەپ قارىدى:

- ھاۋا كىلىماتى نورمال بولمىغاچقا، كۆكاتلارنىڭ بازارغا بالدۇر سېلىنىشىغا تەسىر يەتكەن. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كۆكتاتچىلارنىڭ پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ كۆكتات ئىشلەپچىقىرىش سەۋىيىسى بىر قەدەر تۆۋەن بولغاچقا، ئۇلار ئەتىيازدىكى نورمالسىز تېمپېراتۇرىدا كۆكتات ئىشلەپچىقىرىشتا نۇرغۇن قىيىنچىلىقلارغا دۇچ كەلدى. بۇنىڭ بىلەن بازارغا سېلىنغان كۆكتات بولتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن بىر قەدەر ئازىيىپ كەتتى.

- كۆكتات ئىشلەپچىقىرىشقا سېلىنغان سېلىنمىنىڭ كۆپەيمىشى كۆكتات باھاسىنىڭ ئۆسۈشىگە مەلۇم دەرىجىدە تەسىر كۆرسەتتى. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ماتېرىياللىرى، مەسىلەن: كۆكتات ئۇرۇقلۇقى، خىمىيىۋى ئوغۇت، دېھقانچىلىق دورىلىرى قاتارلىقلارنىڭ باھاسى داۋاملىق ئۆستى. 4 - ئايدا ئاپتونوم رايونىمىزدا خىمىيىۋى ئوغۇتنىڭ باھاسى بولتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 25.6 %، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ماتېرىياللىرىنىڭ باھاسى 17.3 % ئاشقان. بۇ تەبىئىي ھالدا كۆكاتلارنىڭ تەننەرخىنى ئۆستۈرۈۋەتتى. كۆكاتاچىلىق خىزمىتىگە مەسئۇل خادىمنىڭ تونۇشتۇرۇشچە، ئالدىنقى يىلى بىر مو يەرگە كۆكتات تېرىپ بازارغا سالغۇچە بولغان ئارىلىقتا 1300 يۈەن كەتكەن. ئەمما بۈ يىل 1500 يۈەن سەرپ قىلىنغان بولۇپ، 15.4 % ئېشىپ كەتكەن. بولتۇر ھەربىرمو يەرگە سېلىنغان سېلىنما 950 يۈەن بولغان، بۇ يىل بولسا 1100 يۈەنگە يېتىپ 15.8 % ئاشقان.

- كۆكاتلارنى توپ سېتىش بىلەن پارچە سېتىشنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى پەرق ناھايىتى چوڭ. ئالاقىدار ئورۇنلار تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ ئۇرۇمچى شەھىردە كۆكاتلارنى توپ، پارچە سېتىش باھا پەرقى يەنىلا چوڭ بولماقتا. بەزى جايلاردىكى كۆكتات بازارلىردا كۆكاتلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسى توپ سېتىلىش باھاسىدىن بىر ھەسسىدىن ئارتۇق قىممەت. بۇنىڭدىكى ئاساسىي سەۋەبنىڭ بىرسى، كۆكاتنى شەھەرگە ئەكىرىش تەس، كۆكاتاچى دېھقانلار كۆكاتلىرىنى ئۆزى ساتالمايدۇ. ھازىر ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ كۆكتات بازارلىرىدا سېتىلىۋاتقان كۆكاتلارنىڭ تولىسى تۇرپان، شىخەنزە ۋە ئىچكى ئۆلكىلەردىن يۆتكەپ كېلىنگەچكە، تەننەرخى بىر قەدەر يۇقىرى. ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ كۆكتات بازىسى بولغان ئەنەنچۇي بېزىسىنىڭ كۆكاتلىرىنى شەھەرگە ئەكىرىش تەس. شۇڭا ئۇرۇمچى شەھىردە كۆكاتلارنىڭ باھاسى بىر قەدەر يۇقىرى بولماقتا. ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ ئەتراپىدىكى دېھقانلارنىڭ كۆكاتلارنى شەھەرگە ئەكىرىشى تەس بولۇشدىكى سەۋەبلەرنىڭ يەنە بىرسى شۇكى، شەھەرگە كۆكتات ئەكىرىدىغان يولالر راۋان ئەمەس. يۈك ئاپتوموبىلى، تراكتورلار شەھەرگە كىرەلمەيدۇ. بۇنىڭ بىلەن كۆكاتلار شەھەر سىرتىدىلا كۆكتات ھايانكەشلىرىنىڭ قولىغا ئۆتۈپ كېتىدۇ، يەنە بىر تەرەپتىن، كۆكاتلارنى توپ سېتىش بازارلىرىنىڭ شارائىتى ناچار، باشقۇرۇش چىڭ ئەمەس. سانجى، مىچۇەن، «1-ئاۋغۇست» پولات، تۆمۈرباش شىركىتى، نېفىت خىمىيە باش زاۋۇتى قاتارلىق جايلاردىكى كۆكتات بازارلىرىنىڭ شارائىتى ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭكىگە قارىغاندا بىر قەدەر ياخشى، قاتنىشى قولايلىق بولغاچقا، باھاسىمۇ ئەرزان. ئەنەنچۇي بېزىسىدىكى دېھقانلارنىڭ كۆپ قىسمى كۆكتاتلارنى شۇ تەرەپكە ئاپىرىپ ساتىدۇ. بولتۇر 5 - ئايدا ئەنەنچۇي بېزىسىدىن ئۇرۇمچى شەھەر ئىچىگە يۆتكەلگەن كۆكتاتلار 4824.7 تونىنا ئىدى. ئەمما بۇ يىل 5 - ئايدا ئاران 2413.2 تونىنا بولدى.

كۆكتات باھاسىنىڭ قانداق بولۇشى خەلق ئاممىسىنىڭ كۈندىلىك تۇرمۇشىغا تەسىر يەتكۈزىدۇ. ھازىر ياز پېرىملىشىپ قالغان بولسىمۇ كۆكتات باھاسى يەنىلا يۇقىرى بولماقتا.

ئالاقىدار تارماقلار ئۇنۇملۇك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، كۆكتات بازارلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشى، يوچۇقلارنى ئېتىشى، كۆكاتاچى دېھقانلارنىڭ كۆكتاتلارنى بىۋاستە شەھەرگە ئەكىرىپ سېتىشىغا قولايلىق يارىتىپ بېرىشى، كۆكاتاچى دېھقانلارنىڭ پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئىگىلىشىگە ياردەم بېرىشى زۆرۈر.

يېزا ئىگىلىكىگە بولغان رەھبەرلىك ئۇزلۇكسىز كۈچەيتىلىپ، پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ، ئىلمىي ئۇسۇلدا باشقۇرۇش ياخشى ئىشلەنگەنلىكتىن، بۇ يىل چاقلىق ناھىيىسىدە يازلىق ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىش مۇقىملىشىپ قالدى. يازلىق ئاشلىق ئومۇمىي ھوسۇلى 6 مىليون 515 مىڭ كىلوگرامغا يېتىپ، پىلاندىكىدىن 45 مىڭ كىلوگرام، بىرلىك ھوسۇلى 369.3 كىلوگرامغا يېتىپ، پىلاندىكىدىن 13 مىڭ كىلوگرام ئاشىدىغانلىقى مۆلچەرلەنمەكتە.

سۈرەتتە: دېھقانلار دۆلەتكە بەس- بەستە ئاشلىق سېتىپ بەرمەكتە.

تۇردى ھاشىم فوتوسى

مەبلەغ بالدۇر ۋە تولۇق ئەمەلىيلەشتۈرۈلگەنلىكتىن، ئاقسۇ شەھىرىدىكى دېھقانلار دۆلەتكە بەس -بەس بىلەن يازلىق ئاشلىق سېتىپ بەرمەكتە

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئىبراھىم** خەۋەر قىلىدۇ: دېھقانلاردىن سېتىۋالىدىغان ئاشلىق ھاساسىنىڭ ئۆسكەنلىكى ئاقسۇ شەھىرىدىكى دېھقانلارنىڭ دۆلەتكە ئاشلىق سېتىپ بېرىش قىزغىنلىقىنى ھەسسىلەپ ئاشۇردى. 6 - ئاينىڭ 15- كۈنگىچە شەھەر بويىچە سېتىۋېلىنغان بۇغداي 8 مىليون 329 مىڭ 400 كىلوگرامغا يېتىپ، يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنىڭ 71.5 پىرسەنتى ئورۇندىلىپ بولدى.

بۇ يىللىق ئاشلىق سېتىۋېلىش خىزمىتى باشلىنىشتىن ئىلگىرى ئاقسۇ شەھىرى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بۇ يىللىق ئاشلىقنىڭ توختاملىق سېتىۋېلىنىش باھاسى توغرىسىدىكى ئۇچۇرلىرىنى ھەر جەھەتتىن ئىگىلەپ، سىياسەت، ئۇچۇرنى ھەربىر يېزا، مەيدان، كەنت، ئائىلىلەرگىچە تەشۋىق قىلىپ، بىر قىسىم دېھقانلارنىڭ ئېڭىدا ساقلىنىۋاتقان «ئاشلىق تېرىپ بېيىغىلى بولمايدۇ» دېگەن ئەندىشىنى تۈگەتتى. يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىشقا 18 مىليون يۈەن ئاجرىتىپ، ھەر قايسى ئاشلىق سېتىۋېلىش نۇقتىلىرىغا ئەمەلىيلەشتۈرگەندىن باشقا، 600 دىن ئارتۇق ئادەم ئاجرىتىپ، ئاشلىق سېتىۋېلىش نۇقتىلىرىنىڭ خىزمەت شارائىتىنى ياخشىلاپ، دېھقانلار قايسى ۋاقىتنا ئاشلىق ئېلىپ كەلسە، شۇ ۋاقىتدا سېتىۋېلىشقا تەييار تۇردى. 6 - ئاي كىرگەندىن بۇيان شەھەر بويىچە دېھقانلار ئېشىنچا بۇغدايلىرىنى دۆلەتكە سېتىپ بېرىشكە باشلىدى. شەھەردىكى مۇناسىۋەتلىك تارماقلار مەخسۇس ئادەم ئاجرىتىپ ھاناىنك توغرا قىلىنغان - قىلىنمىغانلىقىنى، ھەرقايسى ئاشلىق سېتىۋېلىش نۇقتىلىرىنىڭ دېھقانلارغا «ئاق ھۆججەت» بەرگەن - بەرمىگەنلىكىنى قەرەللىك تەكشۈرۈپ تۇردى. ئىگلىنىشچە، ئېگەرچى ۋەزىپە دۆلەتكە 1 مىليون 125 مىڭ كىلوگرام، قۇمباغ ۋەزىپە 1 مىليون 816 مىڭ كىلوگرام ئاشلىق سېتىپ بېرىپ، ۋەزىپىسىنى تولۇق ئورۇنداپ بولغان.

چاقلىق ۋە لوپ ناھىيىلىك ئاشلىق ئىدارىلىرى يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىشقا پۈختا تەييارلىق كۆرۈپ قويدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇردى ھاشىم** خەۋەر قىلىدۇ: چاقلىق ناھىيىلىك ئاشلىق ئىدارىسى يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىش پىلان - كۆرسەتكۈچىنى سان - سۈيەتكە كاپالەتكە قىلغان ھالدا ئاشۇرۇپ ئورۇنداش ئۈچۈن، يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىشقا ئەتراپلىق تەييارلىق كۆرۈپ قويدى.

بۇ ئىدارە بۇ يىللىق 2 مىليون 600 كۇادرات مېتر كېلىدىغان سېمونت مەيدان ياسىدى. ئاشلىقنىڭ نەملىكى ۋە تېمپېراتۇرىسىنى ئۆلچەش ئۇسكۇنىسىدىن يەنە ئىككى يۈرۈش سېتىۋېلىپ تەخلەپ قويدى. ئۆز ئورنىدىن 25 نەپەر خادىمنى مەخسۇس يازلىق ئاشلىق سېتىۋېلىشقا ئاجراتقاندىن باشقا، مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلاردىن ئون ئادەمنى ئاشلىق سېتىپ بېرىش ئىشلىرىغا ئالاھىدە قىلىپ بېرىشكە تەكلىپ قىلدى. ئۇنىڭدىن باشقا، ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسى ئېغىر ئىدارە ۋە ئورۇنلارغا ئىشچى ئەۋەتىپ ياردەم بېرىشكە تەشكىللەندى. ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسى ئېغىر ئىدارە ۋە ئورۇنلار ئۇچۇن، ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنى ئورۇنداش ئۈچۈن ئاشلىق سېتىۋېلىش ئورنىنى ئاچقان كۈنى ئىشچى ئەۋەتىپ ياردەم بېرىشكە تەشكىللەندى. ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسى ئېغىر ئىدارە ۋە ئورۇنلار ئۇچۇن، ئاشلىق سېتىۋېلىش ئورنىنى ئاچقان كۈنى ئىشچى ئەۋەتىپ ياردەم بېرىشكە تەشكىللەندى. ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسى ئېغىر ئىدارە ۋە ئورۇنلار ئۇچۇن، ئاشلىق سېتىۋېلىش ئورنىنى ئاچقان كۈنى ئىشچى ئەۋەتىپ ياردەم بېرىشكە تەشكىللەندى.

بۇ ناھىيىدىكى دېھقانلارنىڭ بۇ يىللىق يازلىق ئاشلىقىنى توختام بويىچە سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسى 5 مىليون 986 مىڭ كىلوگرام بولۇپ، ناھىيىلىك ئاشلىق ئىدارىسى ئاشلىق سېتىۋېلىشتا «ئاق ھۆججەت» بېرىشنىڭ

تارىم نېفتلىكىگە مۇلازىملىق قىلىش شىركىتى ئالتە يىلدا 197 مىليون يۈەن ساپ پايدا ئالدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇراخمان قاسىم** خەۋەر قىلىدۇ: باينغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق تارىم نېفتلىكىگە مۇلازىملىق قىلىش شىركىتى 1990 - يىلى قۇرۇلغاندىن بۇيان، ئىشلەپچىقىرىش ۋە قۇرۇلۇش ساھەلىرىدە ئىشلەۋاتقان خادىملىرىنىڭ ئەقىل - پاراسىتىنى ئىشقا سېلىپ، ئىلغار تېخنىكا ۋە باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى ئىزچىل يولغا قويۇپ، ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمدارلىقنى يۇقىرى كۆتۈرۈپ، ئالتە يىل ئىچىدە 197 مىليون يۈەن ساپ پايدا ئالدى.

پوسكام ناهيىسى ناهيبه بازبرنى كۆكەرتىش ئىشلىرنى ياخشى ئىشلىمەكتە. هازىر ناهيبه بازبرىنىك يول ياقىلىرغا تىكىلگەن چىنار، مەجنۇنتال، سۆگەت، رندە قاتارلىق مەنزىرە دەرەخلىرى 17 مىڭ تۈپتىن ئېشىپ، ناهيبه بازىرى بارغانسېرى گۈزەللەشتى.

سۈرەتتە: ناهيىلىك كۆكەرتىش ئەترىتىدىكىلەر يول بويلىرىدىكى سىدىلەرنى تەكشىلىمەكتە.

ئەكبەر ئۆمەر فوتوسى

بۇ يىل ئۇرۇمچى شەھىرىدە ئەتىيازلىق كۆكەرتىش خىزمىتى ياخشى ئىشلەندى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل ئۇرۇمچى شەھىرىدە ئەتىيازلىق كۆكەرتىش خىزمىتى ياخشى ئىشلەندى. كۆچەتلەرنىڭ تۇتۇش نىسبىتى 85% تىن ئاشتى.

ئۇرۇمچى خەلق مەجبۇرىي كۆچەت تىكىش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلغان ئون يىلدىن بۇيان ئۇرۇمچى شەھىرى كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىش خىزمىتىگە ئىزچىل كۆڭۈل بۆلۈپ كەلدى. بۇ يىل ئەتىيازدا ئۇرۇمچى شەھىرى بويىچە 620 مىڭدىن كۆپرەك كىشى مەجبۇرىي كۆچەت تىكىش پائالىيىتىگە قاتناشتى. شەھەر ۋە يېزىلاردا يىگىدىن تىكىلگەن كۆچەت 1 مىليون 546 مىڭ تۈپكە، گۈل - گىياھلىق كۆلىمى 113 مودىن كۆپرەككە يەتتى. شۇيموگۇ رايونى 1978 - يىلى قاقاس تاغلارغا كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىشنى قانات يايدۇرغاندىن بۇيان، كۆكەرتىلگەن كۆچەت 40 نەچچە خىلغا يەتتى. كۆچەتلەرنىڭ تۇتۇش نىسبىتى 85% تىن ئاشتى. 740 مىڭدىن كۆپرەك كىشى قاقاس تاغنى كۆكەرتىلدى.

ئۇنىڭدىن ئالتە يىل ئىلگىرى بۇ شىركەت جەنۇبىي بۇگۈردە تۈنجى نېفت قۇدۇقى قېزىۋاتقان ئىشچىلارغا مۇلازىملىق قىلىشنى ھۆددىگە ئالغاندى، ئۇلار مۇلازىملىق سۈپىتىنى تىرىشىپ ياخشىلاپ، نېفت ئىشچىلىرىنىڭ ئىشەنچىسىنى قولغا كەلتۈردى، مۇلازىملىق دائىرىسىنى ئۇزلۇكسىز كېڭەيتتى، نېفتلىكنىك قاشقار ئوتۇرىسىدىكى ئاپتونوم ئوبلاستلىق تارىم نېفتلىكىگە مۇلازىملىق قىلىش شىركىتى 1990 - يىلى 6 - ئايدا قۇرۇلغاندى. 6 - ئايغىچە ئۇلار 280 مىليون يۈەنلىك مۇقىم مۇلۇككە ئىگە بولدى، 197 مىليون 650 مىڭ يۈەن پايدا ياراتتى.

شىنجاڭ يول - كۆۋرۈك قۇرۇلۇش باش شركىتى قانۇن - تۈزۈم تەربىسىنى چىڭ تۇتماقتا

ئۈز مۇخبىرىمىز **مېھرىئاي ياقۇپ**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سەئىدىنشاھ ماموت** خەۋەر قىلدۇ: شىنجاڭ يول - كۆۋرۈك قۇرۇلۇش باش شركىتى ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئارىسىدا قانۇن - تۈزۈم تەربىسىنى كۈچەيتىشنى كارخانىنىڭ ساغلام تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ قىلدى. يېقىندا بۇ شركەت قاتناش منىستىرلىكى تەرىپىدىن «2 - بەش يىللىق» قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇشتىكى ئىلغار ئورۇن، شركەت پارتكومىنىڭ شۇجىسى ئابدۇراخمان جاپپار ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى.

يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان شىنجاڭ يول - كۆۋرۈك قۇرۇلۇش باش شركىتى پارتكومى ۋە ئۇنىڭغا قاراشلۇق ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى «2- بەش يىللىق» قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش تەربىسىنى قانات يايدۇرۇش بويىچە ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، «2 - بەش يىللىق» قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش تەربىيسى خىزمىتىنىڭ ئۈتۈقلۇق قانات يايدۇرۇلۇشى ئۈچۈن شەرت ھازىرلىدى. ئالدى بىلەن شركەت پارتكومىنىڭ شۇجىسى باشلىقلىقىنى، سىياسىي بىشارمىنىڭ باشلىقى مۇئاۋىن باشلىقلىقىنى ئۈستىگە ئالغان قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە شركەتنىڭ ئاساسىي قاتلام ئورۇنلىرىدىمۇ مۇشۇنداق رەھبەرلىك، ئىش بېجىرىش ئىپپاراتلىرىنى قۇرۇپ، بۇ خىزمەتنى تەشكىلىي ئاساسقا ئىگە قىلدى. قانۇننى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىنى ئەملىي ئۈنۈمگە ئىگە قىلىش ئۈچۈن بۇ خىزمەتنى تۆت باسقۇچقا بۆلۈپ ئېلىپ بارىدى. بۇ جەريانىدا 1992 - يىلى قىشتىن 1993 - يىلىنىڭ ئالدىنقى يېرىمغىچە بولغان ۋاقىتتىن پايدىلىنىپ قانۇن ئۆگىنىشنى چىڭ تۇتتى. بۇ جەريانىدا سىستېما بويىچە ئىشلەپچىقىرىشتىن ئايرىپ تەربىيىلەش كۆرسىدىن 17 قارار ئېچىلىپ 352 ئادەم (قېتىم)نى تەربىيىلىدى. تەربىيىلەش جەريانىدا «كارخانا قانۇنى»، «ئومۇمىي خەلق مۇلۇكچىلىك تۈزۈمىدىكى سانائەت كارخانىلىرىدا ئىگىلىك مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىش نىزامى»، «تاشيول قۇرۇلۇشىدا قۇرۇلۇشنى ئىشلەش بويىچە خېرىدار چاقىرىش ۋە خېرىدار بولۇشنى باشقۇرۇش چارىسى»قاتارلىقلارنى نۆۋەتلىق ئۆگىنىشنى تۇتۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ قانۇن ئېڭىنى يۇقىرى كۆتۈردى. ئۇلار يەنە «ئەمگەك قانۇنى»نى ئۆگىنىشنى ئالاھىدە چىڭ تۇتتى. ئاپتونوم رايونلۇق ئەمگەك نازارىتى قاتارلىق ئورۇنلاردىن مەخسۇس ئادەم تەكلىپ قىلىپ، «ئەمگەك قانۇنى»توغرىسىدا لېكسىيە ئۇيۇشتۇردى.

بۇ شركەت يەنە تۈرلۈك قانۇن - نىزاملارنى ئومۇملاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، كارخانىنىڭ ئەمەلىيتىگە بىرلەشتۈرگەن ھالدا قائىدە-تۈزۈم تۈرغۇزۇش خىزمىتىنى ئوبدان ئىشلەپ، قانۇن بويىچە كارخانا باشقۇرۇشنىڭ يېڭى يولى ئوستۇندە ئىزدەندى. شركەت ئىگىلىك باشقۇرۇش جەھەتتە كوللېكتىپ ھۆددىگەرلىك توختامى تۈزۈمى، قۇرۇلۇش تەرىنى باشقۇرۇش تۈزۈمى، ئېچكى ئامانلىقنى ياخشىلاش ھۆددىگەرلىك توختامى تۈزۈمى قاتارلىق بىر يۈرۈش قائىدە - تۈزۈملەرنى ئورنىتىپ، ئىشلارنى مەمۇرىي شەكىل ئارقىلىق تۈزۈمىتىن قانۇن بويىچە تۈزۈمشكە يۆزلەندۈرۈپ، تۈزۈم بويىچە ئىش بېجىرىش ئۇنۇمىنى ئۆستۈردى. قانۇن - تۈزۈم تەربىيسى كۆچەيتىلىپ، قانۇن ئۆگىنىش چىڭ تۇتۇلغانلىقتىن بۇ شركەتتىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ قانۇنىي ئېڭى ۋە كۆزقارىشى يۇقىرى كۆتۈرۈلۈپ، ئۆزلىرىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئەتىنى قوغدىيالايدىغان بولدى.ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ خوجايىنلىق ئورنى يۇقىرى كۆتۈرۈلگەنلىكتىن، شركەتنىڭ تۈرلۈك ئىشلىرى تېز ھەم ئۈتۈقلۇق ئېلىپ بېرىلىپ، تەرەققىياتى ئىلگىرى سۈرۈلدى. شركەت ئىگىلىكى - كېيىن بولۇپ گۇۋاھلىنامە تەرەققىيات تەنقىتلەش مەركىزى بىلەن قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكىنىڭ قۇرۇلۇش، بىناكارلىق مەھكىمىسى تەرىپىدىن «جۇڭگودىكى ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ئەڭ ياخشى 500 قۇرۇلۇش، بىناكارلىق كارخانىسى»نىڭ بىرى بولۇپ باھالاندى ھەمدە «جۇڭگودىكى ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ئەڭ ياخشى 100 قۇرۇلۇش، بىناكارلىق كارخانىسى»نىڭ ئىچىدە 6 - ئورۇنغا ئۆتتى.

ئاراتۈرۈكە ئوت ئاپتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنىڭدىن ساقلىنىش خىزمىتى ياخشى ئىشلەنمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **قادىر ئوسمان** خەۋەر قىلدۇ: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاراتۈرۈك ناھىيىسى ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنىڭدىن ساقلىنىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلەپ كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنىڭدىن ساقلىنىش خىزمىتىنى كۈندىلىك خىزمەتلەر تەرتىپىگە كىرگۈزۈپ، بۇ خىزمەتكە يولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. ناھىيىدە ئوت ئاپىتىنىڭ مۇداپىئەلىنىش نىزامى ۋە ئالاقىدار بەلگىلىمىلەرنى ھەر خىل تەشۋىقات ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ 22 قېتىم تەشۋىق قىلدى. ھەر قايسى ئاممىۋى سورۇنلار ۋە تىجارەت ئورۇنلىرىغا قارىتا يوشۇرۇن ئاپەتلەرنى بىر تەرەپ قىلىپ، ئوت ئاپىتىدىن ساقلىنىش تەلىپىگە يەتكەندىن كېيىن مۇكەممەللەشتۈردى. ئوت ئاپىتىدىن ساقلىنىش ۋەمۇھىتنى ياخشىلاشنى ئاساس قىلغان ھالدا 46 قېتىم چوڭ- كىچىك تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرنى ھەل قىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق ئوت ئاپىتىدىن مۇداپىئەلىنىش نىزامى ۋە ئالاقىدار بەلگىلىمىلەرنى ھەر خىل تەشۋىقات ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ 22 قېتىم تەشۋىق قىلدى. ھەر قايسى ئاممىۋى سورۇنلار ۋە تىجارەت ئورۇنلىرىغا قارىتا يوشۇرۇن ئاپەتلەرنى بىر تەرەپ قىلىپ، ئوت ئاپىتىدىن ساقلىنىش تەلىپىگە يەتكەندىن كېيىن مۇكەممەللەشتۈردى. ئوت ئاپىتىدىن ساقلىنىش ۋەمۇھىتنى ياخشىلاشنى ئاساس قىلغان ھالدا 46 قېتىم چوڭ- كىچىك تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرنى ھەل قىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق ئوت ئاپىتىدىن مۇداپىئەلىنىش نىزامى ۋە ئالاقىدار بەلگىلىمىلەرنى ھەر خىل تەشۋىقات ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ 22 قېتىم تەشۋىق قىلدى. ھەر قايسى ئاممىۋى سورۇنلار ۋە تىجارەت ئورۇنلىرىغا قارىتا يوشۇرۇن ئاپەتلەرنى بىر تەرەپ قىلىپ، ئوت ئاپىتىدىن ساقلىنىش تەلىپىگە يەتكەندىن كېيىن

«گۆھەر زېمىن - خوتەن»ناملىق كىتاب نەشر قىلىندى

سۆزەتلىك خەۋەر

يېقىندا «گۆھەر زېمىن - خوتەن» ناملىق كىتاب ئۇيغۇر، خەنزۇ يېزىقىدا نەشر قىلىنىپ تارقىتىلدى.

خوتەن ئازاد بولغان 40 نەچچە يىلدىن بۇيانقى، بولۇپمۇ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيانقى خوتەننىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي، مەدەنىيەت ئىشلىرىنىڭ جۈش ئۇرۇپ راۋاجلىنىشى، مىللىي ئۆرپ - ئادەتلىرى، مەشھۇر قەدىمكى يادىكارلىقلىرى، گۈزەل مەنزىرىلىرى، داڭلىق، ئېسىل يەرلىك مەھسۇلاتلىرى، يەر ئاستى بايلىقلىرى تونۇشتۇرۇلغان بۇ كىتاب خوتەننى چۈشىنىش، تەشۋىق قىلىشتا مۇھىم ماتېرىيال بولۇپ قالدۇ.

سۆزەتتە: خوتەن ۋىلايەتلىك يەرلىك تەزكىرە ئىشخانىسىدىكى مۇھەررىرلەر كىتابنىڭ سۆزىتىنى تەكشۈرمەكتە.

ئۈز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** فوتوسى

دىنىي پائالىيەتلەرنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشنى كۈچەيتەيلى

دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇش كۈچەيتىلىپ، مۇقىملىق ئىلگىرى سۈرۈلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **نىياز ساتتار** خەۋەر قىلدۇ: توقسۇ ناھىيىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، پارتىيىنىڭ مىللەتلەر، دىن سىياسىتىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، دىنىي پائالىيەت سورۇنلىرىنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ناھىيىنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقىنى ئىلگىرى سۈردى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بۇ ناھىيىنىڭ ئايرىم يېزا، كەنتلىرىدە قالايمىقان مەسچىت سېلىش، دىنىنىڭ نىكاھ، پالانلىق تۇغۇت ئىشلىرىغا ئارىلىشىش ئەھۋاللىرى كۆرۈلگەندى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن، بۇ يىلنىڭ بېشىدىن باشلاپ، دىنىي سورۇن ۋە دىنىي پائالىيەتلەرگە قارىتا قېلىپلاشقان باشقۇرۇشنى يولغا قويۇپ، سىرتتىن كەلگەن دىنىي زاتلارنىڭ رايون ئاتلاپ دىنىي پائالىيەت ئېلىپ بېرىش، قانۇنسىز دىنىي مەكتەپ ئېچىش ھەم تەستىقلاتماي مەسچىت سېلىش، كېڭەيتىش قاتارلىق ھەرىكەتلەرنى ئۈنۈملۈك تىزگىنلىدى. تەشكىلىي رەھبەرلىك ۋە يېتەكچىلىكنى ئاساسىي قىلىپ، ناھىيە، يېزا - بازار، كەنتلەردە دىنىي پائالىيەتلەرگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىدىن 120نى قۇردى.

پوسكام ناھىيىسى دىن ئىشلىرىغا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سۇلايمان ئۆمەر** خەۋەر قىلدۇ: پوسكام ناھىيىلىك پارتكوم بۆلتۇردىن باشلاپ دىن ئىشلىرى خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ناھىيىنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقىنى ئىلگىرى سۈردى.

ناھىيىلىك پارتكوم دىن ئىشلىرى خىزمىتىنى كۈچلۈك تەشكىلىي ئاساسقائىگە قىلىش ئۈچۈن، ناھىيىدە ناھىيىلىك پارتكومنىڭ بىر مۇئاۋىن شۇجىسىنى، يېزا، مەيدانلاردا بىردىن مۇئاۋىن شۇجى ياكى يېزا، مەيدان باشلىقىنى بۇ خىزمەتكە مەسئۇل قىلدى. ناھىيە بويىچە يېزا، مەيدانلارنى بىرلىك قىلغان 15 دىن ئىشلىرىنى باشقۇرۇش گۇرۇپپىسى، تەربىيەلەش ھەم تەستىقلاتماي مەسچىت سېلىش، كېڭەيتىش قاتارلىق ھەرىكەتلەرنى ئۈنۈملۈك تىزگىنلىدى. ناھىيىلىك رەھبەرلىك ۋە يېتەكچىلىكنى ئاساسىي قىلىپ، ناھىيە، يېزا - بازار، كەنتلەردە دىنىي پائالىيەتلەرگە رەھبەرلىك قوغداش ۋە ئۇنى ئىلگىرى سۈرۈشكە پۈختا ئاساس سېلىندى.

تەربىيەلەش، تەرتىپكە سېلىشنى چىڭ تۇتۇپ، گۇۋاھنامە ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ دىن ئىشلىرىغا ئائىت «ئىككى نىزام»، «بىر بەلگىلىمە»سىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ناھىيە بويىچە 270 مەسچىت ۋە 302 دىنىي زات ئۇستىدە ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، تۈرلۈك قائىدە - تۈزۈملەرنى تۈزۈپ، قاتلاممۇ قاتلام ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتتى. تىزىملاپ ئەنگە ئېلىش ئارقىلىق 266 دىنىي پائالىيەت سورۇنىغا دىنىي پائالىيەتچى بىلەن شۇغۇللىنىشقا رۇخسەت قىلىش گۇۋاھنامىسى، 302 دىنىي زاتقا كەسپىي گۇۋاھنامە تارقىتىپ بەردى. بۇنىڭ بىلەن دىنىي پائالىيەتلەر قانۇن- تۈزۈم يولغا سېلىنىپ، ناھىيىنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقىنى قوغداش ۋە ئۇنى ئىلگىرى سۈرۈشكە پۈختا ئاساس سېلىندى.

ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتىنىڭ ئوت ئۆچۈرۈش ئىدارىسى داغدۇغلىق يېغىلىش

ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتىنىڭ ئوت ئۆچۈرۈش ئىدارىسى 10-ئاينىڭ 9-كۈنى ئۈرۈمچىدە داغدۇغلىق يېغىلىش ئېچىپ، ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنىڭدىن ساقلىنىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، ئوت ئاپىتىنىڭ يۈز بېرىشىنى ئازايتىش ۋە ئوت ئاپىتىدىن كېلىدىغان زىيان-زەخمەتنى ئازايتىش ھەققىدە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ يىغىنىنى ئىجرا قىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئورۇنباسارى ئابدۇرېھىم ئابدۇرەھمان يىغىنغا قاتناشتى ۋە سۆز قىلدى.

تەشۋىقلىدى. ھەر قايسى ئامىۋى سورۇنلار ۋە تىجارەت ئورۇنلىرىغا قارىتا يوشۇرۇن ئاپەتلەرنى بىر تەرەپ قىلىپ، ئۇت ئاپتىندىن ساقلىنىش تەلىپىگە يەتكەندىن كېيىن تىجارەت قىلىشنى يولغا قويىدى.

نەتىجىدە، ئوت ئاپتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، بىخەتەرلىك خىزمىتى كۈچەيتىلىپ، ئوت ئاپتىنىڭ يۈز بېرىش نىسبىتى زور دەرىجىدە تۆۋەنلىدى.

مەملىكەتلىك «پۈتبولچىلار جەمئىيتى لوگىسى» پۈتبول مۇسابىقىسى ئومۇميۈزلۈك باشلاندى

ھەيئەتلەر مۇھىم تاللاشقا خۇەرلىرى

1996 - يىللىق قىلىب مەملىكەتلىك «پۈتبولچىلار جەمئىيتى لوگىسى» پۈتبول مۇسابىقىسى 6 - ئاينىڭ 30 - كۈنى باشلاندى. 1 - باسقۇچلۇق مۇسابىقىدە مەملىكەتلىك A دەرىجىلىكلەر 1 - گۇرۇپپىسىدىكى يەنبېەن كوماندىسى بىلەن شېنجېن كوماندىسى شاللۇپتىلدى.

بۇ يىلقى «پۈتبولچىلار جەمئىيتى لوگىسى» مۇسابىقىسىگە A دەرىجىلىك 1 - ۋە 2 - گۇرۇپپىلاردىكى 24 كوماندا قاتناشتى. بۇنىڭ ئىچىدە بۆلتۈر مۇشۇ مۇسابىقىدە ئالدىنقى 8 - لىككىچە ئېرىشكەن كوماندىلار 1 - باسقۇچلۇق مۇسابىقىگە قاتناشمىدى. قالغان 16 كوماندا چەك تارتىش ئۇسۇلى بىلەن ئۆز مەيدانى ۋە قارشى تەرەپ مەيدانىدا ئىككى مەيدان مۇسابىقە ئويناش ئارقىلىق سەككىز كوماندا شاللۇپتىلدى. بۇنتۇپ چىققان سەككىز كوماندا 1 - باسقۇچلۇق مۇسابىقىگە قاتناشىغان سەككىز كوماندا بىلەن برلىكتە 2 - باسقۇچلۇق مۇسابىقىگە قاتنىشىدۇ. 2 - باسقۇچلۇق مۇسابىقىنىڭ قارشلىشىش ئەھۋالى مۇنداق: ئالدىنقى سەپ قاراۋۇل كوماندىسى بىلەن گۇاڭجۇ سۇڭرى كوماندىسى، تەيەنجىن كوماندىسى بىلەن داليەن ۋەندا كوماندىسى، «1 - ئاۋغۇست» كوماندىسى بىلەن سىچۇەن چۆەنشىك كوماندىسى، شاڭخەي پۇدۇڭ كوماندىسى بىلەن لياۋنىڭ خاڭشىن كوماندىسى، چىڭداۋ كوماندىسى بىلەن گۇاڭدۇڭ خۇڭيۇەن كوماندىسى، شاڭخەي يۈيۇەن كوماندىسى بىلەن بېيجىڭ گوئەن كوماندىسى، خۇبېي كوماندىسى بىلەن شاڭخەي شېنخۇا كوماندىسى، گۇڭجۇ قۇياش ئىلاھى كوماندىسى بىلەن جىنەن تەيشەن كوماندىسى مۇسابىقىلىشىدۇ.

ئاپتونوم رايونىمىزدىن مەملىكەتلىك 3 - تۆۋەنلىك دېھقانلار تەنھەرىكەت يېغىنىغا قاتنىشىدىغان تەنھەرىكەتچىلەر جەدۋىي مەنتىقە كرىتىمپ كەتتى

ئۈرۈمچى 5 - ئاينىڭ 3 - كۈنى خەۋەر قىلىندۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىن مەملىكەتلىك 3 - تۆۋەنلىك دېھقانلار تەنھەرىكەت يېغىنىغا قاتنىشىدىغان تەنھەرىكەتچىلەر ئاخىرقى بىر نەچچە ئايلىق ۋاقىتنى چىڭ تۇتۇپ، جاپاغا چىداپ جەدۋىي مەشق قىلماقتا.

تەنھەرىكەتچىلىرىمىز بۇ قېتىم ھەربىي ئۈچ تۈر، جۈڭگوچە چېلىشىش، جانبازلىقنى ئىبارەت ئۈچ مۇسابىقە تۈرىگە، لەگلەك ئۇچۇرۇش ماھارەت كۆرسىتىش مۇسابىقىسىگە قاتنىشىدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا داۋاز ئويۇنى كۆرسىتىدۇ. بۇ تۆۋەنلىك تەنھەرىكەت يېغىنىنىڭ كونكرېتنى تەييارلىق خىزمىتىگە مەسئۇل بولۇپ ئىشلەۋاتقان ئاپتونوم رايونلۇق دېھقانلار تەنتەربىيە جەمئىيىتىدىكى يولداش تۇيغۇن بىلەن بەختىيار ماكا مۇنداق دېدى: مۇسابىقىگە قاتنىشىدىغان تەنھەرىكەتچىلەر ئاساسىي جەھەتتىن تاللىنىپ بولدى. بىز بىر تەرەپتىن ئۇلارنىڭ مەشقىنى چىڭ تۇتساق، يەنە بىر تەرەپتىن باشقا جايلاردىن يەنە مۇنەۋۋەر دېھقان تەنھەرىكەتچىلەرنى تاللاۋاتىمىز. ھازىرقى ئەھۋالدىن قارىغاندا تېرىنېر ۋە. تەنھەرىكەتچىلەرنىڭ روھى كۆتۈرەڭگۈ، گەرچە بىزنىڭ ئەمەلىي كۆچىمىز ئىچكىرى ئۆلكىلەرنىڭكىدىن ئاجىز بولسىمۇ، لېكىن بىز ئۇنىڭ زور تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ، مۇسابىقىدە ياخشى نەتىجە قازىنىش ئۈچۈن تىرىشىمىز.

ئاپتونوم رايونىمىز تەنھەرىكەتچىلىرى 1 - تۆۋەنلىك دېھقانلار تەنھەرىكەت يېغىنىدا ئىككى ئالتۇن مېدالغا ئېرىشىپ، ئالتۇن مېدال سانى جەھەتتە مەملىكەت بويىچە 6 - لىككە كىرگەنىدى. لېكىن 2 - تۆۋەنلىك دېھقانلار تەنھەرىكەت يېغىنىدا ئالتۇن مېدالغا ئېرىشەلمىدى. ھازىرقى ئەھۋالدىن قارىغاندا بۇ قېتىم ئالتۇن مېدال ئېلىش ئانچە ئاسان ئەمەس، چۈنكى بىزنىڭ چېلىشىش تەييارلىق مۇسابىقىسىگە قاتناشقان سەككىز تەنھەرىكەتچىمىزنىڭ ئالتىسى تۇرلۇك سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىگە قاتنىشىش سالاھىيىتىگە ئېرىشەلمىدى. پەقەت تۇرغۇن بىلەن ئەركىنبېكلا 48 ۋە 100 كىلوگرام‌لىقلار دەرىجىسى بويىچە ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىگە قاتنىشىش سالاھىيىتىگە ئېرىشتى. لېكىن بۇ تۆۋەنلىك مۇسابىقىگە تەييارلىق كۆرۈش ھەيئىتىدىكى يولداشلار ئوگۈشسىزلىق ئالدىدا قولچە بوشاشمای ئاخىرقى بىر نەچچە ئايلىق ۋاقىتنى چىڭ تۇتۇپ، مەشقىنىڭ سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىپ، چوڭ مۇسابىقىدە ياخشى نەتىجە قازىنىش ئۈچۈن تىرىشماقتا.

ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتىنىڭ ئوت ئۆچۈرۈش ئىدارىسى داغدۇغىلىق يېغىلىش ئۆتكۈزۈپ بىر تۈركۈم ئاساسىي قاتلام پارتىيە ياچېيكلىرى ۋە مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزالىرىنى مۇكاپاتلىدى

ئۈرۈمچى مۇخبىرىمىز گوبۇلقاسىم تۇرسۇن فوتوسى

يېقىندا ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتى ئوت ئۆچۈرۈش ئىدارىسىنىڭ ئۇرۇمچى، سانجىدا تۇرۇشلۇق ئوت ئۆچۈرۈش ئەترىتىدىكى 300گە يېقىن پارتىيە ئەزاسى داغدۇغىلىق يېغىن ئۆتكۈزۈپ، پارتىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى قىزغىن تەبرىكلىدى.

يىغىندا ئاپتونوم رايون بويىچە ئوت ئۆچۈرۈش ئەترىتىدىكى سەككىز ئاساسىي قاتلام پارتىيە ياچېيكىسى بىلەن 35 مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى مۇكاپاتلاندى.

ئوسمان ھوشۇر

توختامغا خىلاپلىق قىلغانلار تۆلەم جاۋابكارلىقىنى ئۈستىگە ئالىدۇ

مىسال: ئەمەت بىلەن سەمەت مەلۇم كارخانىغا قوبۇل قىلىنغان ئىشچىلار بولۇپ، كارخانا بىلەن ئۈچ يىللىق ئەمگەك توختامى تۈزگەن. توختامدا سىناپ ئۈنۈمى، B تەرەپنى (ئەمگەكچىنى) A تەرەپ (كارخانا) سىرتقا بولىدۇ. B تەرەپنىڭ A تەرەپكە خاتىرجەم ئىشلىشى شەرت، بۇ بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلسا بىلىم ئاشۇرۇش خراجىتىنى تۆلىشى كېرەك. B تەرەپ A تەرەپكە تەلەپ قىلغان، كېسىم ھېسابلىنىپ ئاساسەن ئەمەت بىلەن سەمەتنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئېھتىياجىغا ئاساسەن ئەمەت بىلەن سەمەتنى شاڭخەيگە تېخنىكا ئۆگىنىشكە ئەۋەتكەن. ئۇلار قايتىپ كەلگەندىن كېيىن سېخ باشقۇرۇش ۋە تېخنىكا خىزمىتىنى ئىشلىگەن. توختام ئىجرا قىلىنىپ يەتتە ئاي بولغاندا ئەمەت بىلەن سەمەت مەلۇم شەھەردىكى ئوخشاش كەسىپنىكى بىر زاۋۇتنىڭ يۇقىرى مائاشىنىڭ قىزغىنلۇرۇشى بىلەن گەپ قىلمايلا كېنىپ قالغان ھەمدە سىناق ئىشلىنىش مەزگىلىدە توختامنى بىكار قىلىش ھوقۇقىمىز بار، ئۆگىنىش، بىلىم ئاشۇرۇشتا ئېرىشكەن تېخنىكا ماتېرىياللىرى ئۆزىمىزگە تەئەللۇق، دەپ كارخانىمىز تەرىپىلەش، بىلىم ئاشۇرۇش خراجىتى ئۈچۈن چىقارغان 5200 يۈەن پۇلنى، كارخانا تارتقان 8000 يۈەن ئىقتىسادىي زىيانىنى تۆلەپ بېرىشى ھەمدە كارخانىنىڭ تېخنىكا ماتېرىياللىرىنى قايتۇرۇپ بېرىشى كېرەك، دەپ كېسىم قىلغان بولسىمۇ ئۇنىۋم بەرمىگەن.

تەھلىل: بۇ ئەنزە ئۈچ تۈرلۈك قانۇنىي مەسىلىگە چېتىلىدۇ.

1. ئەمگەك توختامىدىكى ماددىلار قانۇنىدىكى بەلگىلىمىلەرگە ئۇيغۇن بولۇشى كېرەك. «ئەمگەك قانۇنى» نىڭ 21 - ماددىسىدا «ئەمگەك توختامىدا سىناپ ئىشلىنىش مۇددىتى توغرىسىدا پۈتۈشۈشكە بولىدۇ، سىناپ ئىشلىنىش مۇددىتى ئۇزۇن بولغاندا ئالتە ئايدىن ئېشىپ كەتمەسلىكى كېرەك» دەپ بەلگىلەنگەن. ئەمەت، سەمەتلەرنىڭ كارخانا بىلەن تۈزگەن ئەمگەك توختامىدا سىناپ ئىشلىنىش مۇددىتى سەككىز ئاي دەپ بەلگىلىنىپ، «ئەمگەك قانۇنى» دىكى ئەڭ ئۇزۇن مۇددەتتىن ئېشىپ كەتكەن. شۇڭا توختامدىكى بۇ مادىدا ئىناۋەتسىز، ئۇلارنىڭ سىناپ ئىشلىنىش مۇددىتى «ئەمگەك قانۇنى» دا بەلگىلەنگەن ئالتە ئاي بويىچە ئىجرا قىلىنىشى كېرەك. مىسالدا تونۇشتۇرۇلغان ئەھۋالدىن قارىغاندا، ئۇلارنىڭ سىناپ ئىشلىنىش مۇددىتى توشقان، لېكىن ئۇلارنىڭ گەپ سۆزىسىز كېتىپ قېلىشى توختامغا خىلاپلىق قىلىش ھەرىكىتى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. شۇڭا ئۇلار توختامغا خىلاپلىق قىلىش جاۋابكارلىقىنى ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك.

2. ئەمگەك توختامى تۈزۈشكەن تەرەپلەر كېلىشكەن توختامغا رىئايە قىلىشى كېرەك. «ئەمگەك قانۇنى» نىڭ 19- ماددىسىدا «ئەمگەك توختامى يازما شەكىلدە تۈزۈلۈشى، ھەمدە ئۇنىڭدا: (1) ئەمگەك توختام مۇددىتى، (2) خىزمەت مەزمۇنى، (3) ئەمگەك مۇھاپىزىتى ۋە ئەمگەك شارائىتى، (4) ئىش ھەققى، (5) ئەمگەك ئىنتىزامى، (6) ئەمگەك توختامىنى ئاخىرلاشتۇرۇش شەرتلىرى، (7) ئەمگەك توختامغا خىلاپلىق قىلىش جاۋابكارلىقى قاتارلىق ماددىلار بولۇشى كېرەك. ئەمگەك توختامىدا يۇقىرىقى بەلگىلىمىلەردىن باشقا، توختام تۈزۈشكۈچىلەر باشقا مەزمۇنلار توغرىسىدىمۇ پۈتۈشۈشكە بولىدۇ.» دەپ بەلگىلەنگەن. ئەمەت، سەمەتلەر كارخانا بىلەن تۈزگەن ئەمگەك توختامىدا ئىشلەش ۋاقتى، دەم ئېلىش ۋاقتى، ئەمگەك ھەققى قاتارلىقلار ئۈستىدە كېلىشىم ھاسىل قىلغان. ئەمما، ئۇلار ئىشلەش ۋاقتىدا ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىپىسىنى ئورۇنلىماي، ئۈزلۈكسىز ئارام ئېلىپ، ئىشلەپچىقىرىش ۋەزىپىسىنى ئورۇنلىماسلىق ئەمگەك توختامىنى ئېغىر بۇزغانلىق بولىدۇ. ئۇلار ئەمگەك توختامىنى بۇزغانلىقى ئۈچۈن ئۆزلىرى ئىشلەپ تاپقان مائاشنىڭ بىر قىسمىنى جەرىمانە قىلىنىشى كېرەك.

3. ئەمگەك توختامغا خىلاپلىق قىلىپ ئىقتىسادىي زىيان سالغانلار تۆلەم جاۋابكارلىقىنى ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك. «ئەمگەك قانۇنى» نىڭ 102 - ماددىسىدا «ئەمگەكچىلەر مەزكۇر قانۇندا بەلگىلەنگەن شەرتلەرگە خىلاپلىق قىلىپ، ئەمگەك توختامىنى بۇزغانلىقى ياكى ئەمگەك توختامىدىكى مەجبۇرىيەتلىكنى ساقلاش تۇغرىسىدىكى بەلگىلىمىلەرگە خىلاپلىق قىلىپ، ئادەم ئىشلەتكەن ئورۇنغا ئىقتىسادىي زىيان كەلتۈرگەن بولسا، قانۇن بويىچە تۆلەم جاۋابكارلىقىنى ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك» دەپ بەلگىلەنگەن. كېسىم ھەيئىتىنىڭ تەكشۈرۈشىگە قارىغاندا، ئەمەت، سەمەتلەر مەزكۇر كارخانىنىڭ باشقۇرۇش خادىملىرى ۋە تېخنىكا تايانچىلىرى ئىكەن، ئۇلار كارخانىنىڭ تېخنىكا ماتېرىياللىرىنى ئېلىپ گەپ سۆزسىز كېتىپ قېلىپ بۇ كارخانىدا باشقۇرغۇچىلارنىڭ كەم بولۇپ قېلىشى ۋە تېخنىكا، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ نورمالسىز بولۇشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىپ، مەلۇم ئىقتىسادىي زىيان سالغان. كارخانىنىڭ ئەمەت بىلەن سەمەتتىن قانۇن بويىچە ئىقتىسادىي تۆلەم جاۋابكارلىقىنى ئۈستىگە تېلەپ قىلىشى توغرا، ئۇنى مۇئەييەنلەشتۇرۇش ۋە قوللاش لازىم.

ئىلى ئېلېكتر ئىستانسىسى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ سىياسىي، كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈشى ئۈچۈن قىرائەتخانا قۇرۇپ، ئۇنىڭغا 13 مىڭ پارچە ھەر خىل ژانىردىكى كىتاب، 4700 پارچە گېزىت- ژۇرنال قويۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە كىتاب ، گېزىت - ژۇرنال ئارىيەت ئېلىش گۇۋاھنامىسى بېجىرىپ بەردى.

سۈرەتتە: ئىشچى - خىزمەتچىلەر قىرائەتخانىدا.

كامال جامال فوتوسى

لى تيپىنىڭ ئۆي ئىسلاھاتى خىزمىتى گۈرۈپپىسىنىڭ تەپياراڭلىق خىزمىتى يېغىنىدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى:

ئولتۇراق ئۆي پېڭى تۈزۈلمىسىنى ئورنىتىپ، ئولتۇراق ئۆي قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىش كېرەك

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. گووۋۇيۈەننىڭ ئولتۇراق ئۆي تۈزۈمى ئىسلاھاتىغا رەھبەرلىك قىلىش گۈرۈپپىسى مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ ئەزالىرى ۋە بېيجىڭ، تيەنجىن، شاڭخەي شەھەرلىرىنىڭ خەلق قۇرۇلتايلىرىدىكى مەسئۇل يولداشلارنى تەكلىپ قىلىپ، ئۆي ئىسلاھاتى خىزمىتىنى تەكشۈرۈش گۈرۈپپىسى تەشكىللەپ، يېغىندا مەملىكەتتىكى 20 نۆۋەتلىك، ئاپتونوم رايون، بۆلۈنمە قاراشلىق شەھەرلەرنىڭ ئولتۇراق ئۆي تۈزۈمى ئىسلاھاتى ۋە دۆلەتنىڭ ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى تەكشۈرىدىغان بولدى.

يېغىندا ئېچىلغان تەكشۈرۈش گۈرۈپپىسىنىڭ تەپياراڭلىق خىزمىتى يېغىنىدا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، دۆلەت ئىشلىرى كومىسارى، گووۋۇيۈەن ئولتۇراق ئۆي تۈزۈمى ئىسلاھاتى رەھبەرلىك گۈرۈپپىسىنىڭ باشلىقى لى تيپىنىڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئولتۇراق ئۆي خەلق ئاممىسىنىڭ تۇرمۇشىغا چېتىلىدىغان تۆپ خاراكتېرلىك مەسىلە بولۇپ، ئۇزاق مۇددەتلىك ئىقتىساد، ئىجتىمائىي تەرەققىيات دۆچ كېلىدىغان مۇھىم تېما، ئولتۇراق ئۆي تۈزۈمى ئىسلاھاتى ئاممىنىڭ تۆپ مەنپەئىتىگە چېتىلىدۇ، ئۆي ئىسلاھاتىنىڭ تۆپ مەقسىتى — ئولتۇراق ئۆي پېڭى تۈزۈلمىسىنى ئورنىتىش ئارقىلىق ئولتۇراق ئۆي قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىشتىن ئىبارەت، ئولتۇراق ئۆينى تاۋارلاشتۇرۇش ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ئىش ھەققىدىن چىقىم قىلىپ ئۆي مەسىلىسىنى ھەل قىلىدىغان قىلىشنى كۆرسىتىدۇ، ئولتۇراق ئۆي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىدا بىرىنچىدىن، ئەسلىدە بار ھۆكۈمەت ئۆيلىرى ئاساس قىلىنىدۇ. ئىككىنچىدىن، ئولتۇراق ئۆي قۇرۇلۇشى تېزلىتىلىدۇ، كىرىمى تۆۋەن، ئۆي قىيىنچىلىقى بار ئائىلىنىڭ ئۆي مەسلىسى ھەل قىلىنىدۇ. ھازىر ئۆي ئىجارىسى ۋە ھۆكۈمەت ئۆيىنى سېتىشنى تەڭشەش، جامائەت فوندى تۈزۈمى ۋە رەڭگە قويۇپ، قەرز تۆلەش تۈزۈمىنى ئورنىتىش، شۇنىڭدەك ئولتۇراق ئۆينى كۆچمەس مۈلۈك سۈپىتىدە بازار سودىسىغا كىرگۈزۈش قاتارلىق ھەرقايسى جەھەتلەردىكى ئىسلاھاتنى ياخشى تۇتۇش كېرەك.

لى تيپىنىڭ تەكتلەپ مۇنداق دېدى: جايلار گووۋۇيۈەننىڭ بىر تۇتاش سىياسىتىنى قاتتىق ئىجرا قىلىشى لازىم، گووۋۇيۈەننىڭ ئۆي ئىسلاھاتى توغرىسىدىكى «قارار»ىدىن ھالقىغان ھالدا ئۆز ئالدىغا ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى تۈزۈشكە يول قويۇلمايدۇ. مۇشۇنداق ئەھۋال بايقالغان ھامان ئەستايىدىل تۈزىتىش كېرەك. پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە ئورگانلىرى، بېيجىڭ، تيەنجىن، شاڭخەي شەھەرلىرى ۋە 35 چوڭ، ئوتتۇرا شەھەر «قارار»نى باشلاپ چىقىپ بىلەن ئىجرا قىلىشى كېرەك. «قارار»نى مۇكەممەللەشتۈرۈش توغرىسىدا پىكىر بېرىشكە بولىدۇ. لېكىن گووۋۇيۈەن تەڭشەشتىن ئىلگىرى جايلار چوقۇم ئىجرا قىلىشى لازىم، ئۆي ئىسلاھاتىنىڭ باش فاڭجېن، سىياسىتىنى ئۆزگەرتىشكە بولمايدۇ. ئۆي ئىسلاھاتى داۋاملىدا ناتوغرا ئىستىللارنىڭ كادىرلارنى چىرىتىشىدىن ساقلىنىش لازىم، كادىرلار ناتوغرا ۋاستە ۋە قىلمىشلار ئارقىلىق ھۆكۈمەت ئۆيىنى سېتىۋالسا بولمايدۇ، بۇنداق ئەھۋال بايقالسا تۈزىتىش چارىسىنى ئوتتۇرىغا قويۇش لازىم. مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە ئولتۇراق ئۆي پېڭى تۈزۈمىنى دەسلەپكى قەدەمدە ئورنىتىش، ئۆي سېتىشتا قىسمەن مۈلۈك ھوقۇقىدىن ئومۇمىي مۈلۈك ھوقۇقىغا ئوتتۇشنى تەدرىجىي ئورۇنداش، پاراۋانلىق شەكلىدىكى ئۆي تەقسىم قىلىش ئۇسۇلىنى ئىمكان قەدەر تېز توختىتىش، يېڭىدىن سېلىنغان ئولتۇراق ئۆيلەرنى پېڭى تۈزۈلمە بويىچە بىر تەرەپ قىلىش، ئىش ھەققى تەقسىم قىلىش، رەڭگە قويۇپ قەرز پۇل ئېلىش، مۇددەتكە بۆلۈپ پۇل تۆلەش، جامائەت فوندى تۈزۈمىنى بىر تۇتاش ئويلىشىپ، ئولتۇراق ئۆي تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى ئومۇمىي جەھەتتىن ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك.

لى تيپىنىڭ ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى تەكتلىگەندە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: دۆلەتنىڭ ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئۆي ئىسلاھاتىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان سىياسەت خاراكتېرلىك ئۇلكە كۆرسىتىش قۇرۇلۇشىغا ئايلاندۇرۇش، كىرىمى تۆۋەن، ئۆي قىيىنچىلىقى بارلارغا تەننەرخ باھاسى بويىچە سېتىپ بېرىش قۇرۇلۇشىنىڭ سېلىنىش تەنتەرخىنى تىرىشىپ تۆۋەنلىتىش كېرەك، سېلىنىش باھاسى تۆۋەن دېگەنلىك تۆۋەن ئۆلچەمنى كۆرسەتمەيدۇ، سېلىنغان ئۆيلەرنىڭ سۈپىتى، ئۆلچىمى يۇقىرى بولۇشى كېرەك، 50 - 60 يىللاردىكى سەرخىگە قىپىدەك ئۆيلەرنى سالماسلىق كېرەك، دۆلەتنىڭ ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىكى ئولتۇراق ئۆيلەر يۈزدە يۇز لايىقەتلىك بولۇشى لازىم. ئامما ئويلىغانىنى ئويلاپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئوچۇن كۆرۈنۈشى پېڭى، لايىھىلىنىشى مۇۋاپىق، مۇھىتى گۈزەل، ئامما رازى بولىدىغان ئولتۇراق ئۆيلەرنى سېلىپ بېرىش لازىم.

بۇخى: پېزا ئىگىلىكى توغرىسىدىكى «ئىككى قانۇن» پېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق ئورنىنى مۇستەھكەملىدى، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى مالىيە-ئىقتىساد كومىتېتى بىلەن پېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى «پېزا ئىگىلىك قانۇنى»، «پېزا ئىگىلىك تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش قانۇنى» يولغا قويۇلغانلىقىنىڭ ئۈچ يىللىقى مۇناسىۋىتى بىلەن مۇشۇ ئاينىڭ 2-كۈنى بېيجىڭدا سۆھبەت يېغىنى ئۆتكۈزدى. سۆھبەت يېغىنىدا مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيىيۈەنجانى بۇخى مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: پېزا ئىگىلىكى توغرىسىدىكى «ئىككى قانۇن»نىڭ يولغا قويۇلۇشى پېزا ئىگىلىكى ۋە پېزا ئىقتىسادىنىڭ ئىزچىل، مۇقىم، ساغلام راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، پېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق ئورنىنى يەنمۇ مۇستەھكەملەشتە مۇھىم رول ئوينىدى.

بۇ خى مۇنداق دېدى: پېزا ئىگىلىكى توغرىسىدىكى «ئىككى قانۇن» يولغا قويۇلغان ئۇچ يىلدىن بۇيان، ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار، خەلق قۇرۇلتايلىرى، خەلق ھۆكۈمەتلىرى «ئىككى قانۇن»نى ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە يولغا قويۇش، پېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسلىق ئورنىنى ئىگىلىك قانۇنى» دېكى تەلەپلەرگە ئاساسەن، ئائىلىلەرگە، مەھسۇلاتقا بىرلەشتۈرۈپ ھۆددىگە بېرىشنى ئاساس قىلغان مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى مۇقىملاشتۇرۇش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈشتە چىك تۇرۇپ، شەرت-شارائىت ھازىرلىغان جايلار مۇۋاپىق كۆلەم ئىگىلىكىنى يولغا قويۇپ، دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. جايلار بازار ئېھتىياجىنى باشلامچى قىلىپ، كۆپ خىل يوللار ئارقىلىق پېزا ئىگىلىكىگە سېلىنمىدىغان سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، پېزا ئىقتىسادىنىڭ كەسىپلىشىش مۇساپىسىنى تېزلەتتى. جايلار دېھقانلارنىڭ سېلىقى قايتا ئېغىرلىشىپ كېتىش ۋە پېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىدا زارلىرىنىڭ تەرتىپى قالايمىقان بولۇش مەسىلىسىنى نەزەردە تۇتۇپ، كەسكىن تەدبىر قوللىنىپ، نامۇۋاپىق ھەق ئېلىش تۇرلىرىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى ئېغىرلىتىۋېتىش ۋە دېھقانلارغا زىيان يەتكۈزۈش قىلمىشلىرىنى قاتتىق تەكشۈرۈپ، بىر تەرەپ قىلىپ، دېھقانلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق-مەنپەئىتىنى قوغدىدى. ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر «پېزا ئىگىلىك تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش قانۇنى»دىكى تەلەپلەرگە ئاساسەن، پېزا ئىگىلىك تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش خىزمىتى ۋە قوشۇن قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتتى.

بۇ خى پېزا ئىگىلىكى توغرىسىدىكى «ئىككى قانۇن»نى ئىزچىللاشتۇرۇشتا ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرنى نەزەردە تۇتۇپ مۇنداق دېدى: پېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ باھاسى ئۆزە بولۇش، ئاشلىق، پاختىنىڭ ۋەزىپە بەلگىلەپ سېتىۋېلىنىش باھاسى سەل تۆۋەن بولۇش، دېھقانلارنىڭ سېلىقى ئېغىر بولۇش مەسىلىلىرى يەنىلا خېلى گەۋدىلىك؛ پېزا ئىگىلىك سېلىنمىسى نىسپىي كەمچىل، مەبلەغنى ئىگىلەۋېلىش، ئىشلىتىۋېلىش ئەھۋالى يەنىلا مەۋجۇت؛ پېزا ئىگىلىك تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش قوشۇنى مۇقىم ئەمەس، كېڭەيتىش خراجىتى يېتىشمەسلىك قاتارلىق مەسىلىلەر يەنىلا خېلى گەۋدىلىك؛ تېرىلغۇ يەرلەرنى ۋەيران قىلىۋېتىش، ئىگىلەۋېلىش، پېزا ئىگىلىك مۇھىتى بۇلغىنىش ئەھۋالى بەزى جايلاردا يەنىلا بىر قەدەر ئېغىر. شۇڭا پېزا ئىگىلىكى توغرىسىدىكى «ئىككى قانۇن»نى ئومۇمىيۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە يولغا قويۇش يەنىلا ئالدىمىزدا تۇرۇۋاتقان مۇشكۈل ۋەزىپە.

سۆھبەت يېغىنىدا گووۋۇيۈەننىڭ ئالاقىدار مىنىستىرلىك، كومىتېتلىرىنىڭ مەسئۇللىرى ئۆزئىستېملىرىنىڭ پېزا ئىگىلىكى توغرىسىدىكى «ئىككى قانۇن»نى يولغا قويۇش ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى.

ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى تۆت جىنايى ئىشلار دېلوسىغا چېقىرىلغان ھۆكۈمنى ئېلان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ تېلېگراممىسى. ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى 7-ئاينىڭ 2-كۈنى قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىدە تەتۈرلۈك قىلىپ دېلو سادىر قىلغان، ئەسەبىيلەرچە بۆلگۈنچىلىق، قاتىللىق، ئوغرىلىق، باسقۇنچىلىق، لۇكچەكلىك جىنايىتى ئۆتكۈزگەن جىنايەتچىلەرنى سوتلاش ئەھۋالى ۋە ھۆكۈم نەتىجىسىنى ئېلان قىلدى.

شەندۇڭ ئۆلكىسىنىڭ جىنەن شەھىرىدىكى يەككە تىجارەتچى ياڭ شۆگۈڭ 1996-يىل 4-ئاينىڭ 28-كۈنى كەچ سائەت 11 دە ئاپتوموبىل بىلەن جىنەن شەھىرىدىكى شەندۇڭ خۇاڭخې قۇرۇلۇش ماشىنىلىرىنى رېمونت قىلىش ئورنىغا كېلىپ 124 مىك يۈەن قىممەتلىدىكى ئاپتوموبىل زاپچاسلىرىنى ئوغرىلاپ، بۇ ئورۇندا دىجورنىلىك قىلمۇاتقان خادىمنى پالتا بىلەن چېپىپ ئۆلتۈرگەن، 5-ئاينىڭ 4-ۋە 11-كۈنى ياڭ شۆگۈڭ ئاپتوموبىل ھەيدەپ تەيئەن شەھىرى ۋە چېنىك ناھىيىسىگە مېڭىشەن ناھىيىسىدىكى دېھقان جاڭ ئەنگۇ 1996 - يىل 5 - ئاينىڭ 30-كۈنى بىرلىشىپ تاكسى شوپۇرى ئۇۋ ×× ھەيدىگەن «شالى» ماركىلىق پىكاپنى بۇلاپ قاچقان. يەنە ئۇۋ×× نىڭ 185 يۈەن خەلق پۇلى، بىردانە ئالتۇن زەنجىرى، بىر جۈپ ئالتۇن ھالقىسىنى بۇلىغان. ئاندىن ئۇۋ×× غا باسقۇنچىلىق قىلغان ھەم جاڭ شېڭمو، جاڭ ئەنگولارغا ئۇۋ×× نى بوغۇپ ئۆلتۈرگۈزۈپ، جەسەتنى يول بويىدىكى دەرەخزارلىققا تاشلاتقۇزغان. شەنشى ئۆلكىسى باۋجى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى ئاپتوموبىل ئوغرىلىقى، ئادەم ئۆلتۈرۈش، ئادەم ئوغرىلاش، ئوق دورىسى ئوغرىلاش، ئوق دورىسى ساتقان جىنايەتلىرى بويىچە ياڭ شۆگۈڭنى ئۆلۈم جازاسىغا ھۆكۈم قىلدى. ئۇ ئۆلۈم جازاسىغا ھۆكۈم قىلىنغان ئىككىنچى سوتتىنىڭ كېسىمى بىلەن يۇقۇرىغا ئۆلۈم جازاسى بېرىش، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۆمۈرۋايەت مەھروم قىلىش جازاسى بېرىلدى.

بېيجىڭ پايتەخت پولات - تۆمۈر شىركىتىنىڭ ئىشچىسى ۋاڭ شياۋدۆڭ 1996-يىل 5-ئاينىڭ 14-كۈنى كەچ سائەت ئوندا بېيجىڭ شەھىرى شىجىڭشەن رايونى جەنۇبىي باجاۋ كوچىسىدىكى 14-بىنانىڭ شىمالىدىكى گۈللۈكتە كېتىۋاتقان ياش قىزخاۇ×× نى توسۇپ، خاۇ×× نى ئۇرۇپ ھوشىدىن رايونلۇق يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى

قاتناش مىنىستىرلىكى، ج خ مىنىستىرلىكى تەتۈرلۈك قىلىپ «ئۇچ قالايمىقان» بىلەن شۇغۇللانغۇچىلارنى قەتئىي بىر تەرەپ قىلىدىغانلىقىنى ۋە رەھبەرلەرنىڭ

قاتناش مىنىستىرلىكى، ج خ مىنىستىرلىكى تەتۈرلۈك قىلىپ «ئۇچ قالايمىقان» بىلەن شۇغۇللانغۇچىلارنى قەتئىي بىر تەرەپ قىلىدىغانلىقىنى ۋە رەھبەرلەرنىڭ جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتۈرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. قاتناش مىنىستىرلىكى ۋە ج خ مىنىستىرلىكىنىڭ ئالاقدار مەسئۇللىرى يېقىندا مۇنۇلارنى بىلدۈردى: ھازىر تاشيوللاردىكى «ئۇچ قالايمىقان»نى تۈزەشنىڭ ئاچقۇچلۇق مەزگىلى. تەتۈرلۈك قىلىپ، «ئۇچ قالايمىقان» بىلەن شۇغۇللانغۇچىلارنى ۋاقتىدا بايقاش، قەتئىي بىر تەرەپ قىلىش كېرەك، بۇ ئىشقا چېتىشلىق كىشىلەرنى بىر تەرەپ قىلىپلا قالماي، ئالاقدار رەھبەرلەرنىڭ جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتۈرۈش كېرەك.

تۇتۇشتۇرۇلۇشچە، قاتناش مىنىستىرلىكى، ج خ مىنىستىرلىكى بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا تاشيوللاردىكى «ئۇچ قالايمىقان»نى تۈزەشنىڭ سالمىقىنى زورايتقان. گۇۋۇيۈەن ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش ئىشخانىسى، قاتناش مىنىستىرلىكى ۋە ج خ مىنىستىرلىكى بىرلىكتە ئاچقان بېيجىڭ رايونىدىكى

(بېشى 1 - بەتتە)

سەۋىيىگە يېتىش پىلانىنى يولغا قويۇشقا دائىر تەپسىلىي پرىنسىپى»نىڭ يولغا قويۇلۇشى بىلەن يېزا-بازار، مەيدانلار كەنت، بازار قۇرۇلۇشىنى مۇھىم نۇقتا، ئائىلىلەرنى ئاساس، كەنتلەرنى يېتەكچى، بازار-يېزىلارنى باشلامچى قىلىپ، پىلاننى تەدرىجىي ئەملىيلەشتۈرۈشكە كىرىشتى. 5-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە يېزا-بازار، مەيدان، كەنتلەر 150 كىلومېتر يولنى رەتلىدى، 28 كىلومېتر يولغا شېغىل توكتى، 6.9 كىلومېتر ئۇلىنى مۇستەھكەملىدى، تۆت كىلومېتر ئۆزۈنلۇقتا قورۇ تېمى ياسىدى، 25 مىڭ 600 كۋادرات مېتر كۆلەمدە يېڭى ئۇيى سالدى، 43 مىڭ كۋادرات مېتر كۆلەمدىكى ئۆينى رېمونت قىلدى، 249 تېلېفون ئورناتتى. تولى يېزىسىنىڭ يوللىرى تار، قورۇ تاملىرى، هويلا ئىشكىلىرى ئۆلچەمسىز ئىدى. بۇ يېزا 3-ئايدىن باشلاپ 2620 ئەمگەك كۈنى، 40 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 7200 كۇب مېتر شېغىل -قۇم ئەكەلدى، «ئۇچ قالايمىقان»نى تۈزەش يېغىنىدا قاتناش مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى خۇئ شەنشياڭ، ج خ مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىر يارده‌مچىسى ياڭ خۇەننىڭ ئۆز تارماقلىرىغا ۋەكالىتەن كېيىنكى بېرىم يىللىق تاشيوللاردىكى «ئۇچ قالايمىقان»نى تۈزەش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇرغان.

خۇئ شەنشياڭ مۇنداق دېدى: بۇ يىل ئىچىدە دۆلەت تاشيولى، ئۆلكە تاشيولىدا ئاساسىي جەھەتتىن «ئۇچ قالايمىقان» ئەھۋالى بولماسلىق نىشانىغا يېتىشتە جايلاردىكى قاتناش تارماقلىرى ئۆلكە بولۇشى، ئۆز تارمىقىدا «ئۇچ قالايمىقان» بولماسلىقنى باشلامچىلىق بىلەن ئىشقا ئاشۇرۇشى، تاشيوللارنىڭ راۋان بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك، ھەر دەرىجىلىك قاتناش تارماقلىرى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ تاشيوللاردىكى «ئۇچ قالايمىقان»نى تۈزەش توغرىسىدىكى قارار ۋە تۆت-بەش مېتر كېڭەيتىپ، ئاساسىي يول بىلەن 12 مېترغا كېڭەيتىپ، ئاساسىي يول بىلەن پىيادىلەر يولىنى ئايرىدى.

كونا ستولبىلارنى سېمونت ستولبىلارغا ئۆزگەرتتى. بۇ يېزىنى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈشنى ھۆددىگە ئالغان، ناھىيىلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، پەن-تېخنىكا كومىتېتى، مائارىپ ئىدارىسى، قاتناش ئىدارىسى ئۇلارغا قوللىدىن كېلىشچە يارده‌م بەردى. شۇنىڭ بىلەن بۇ يېزىنىڭ قىياپىتىدە خېلى كۆرۈنەرلىك ئۆزگىرىش بولدى، جەمئى ناھىيىسى 6-ئاينىڭ 14-كۈنى بۇ يېزىنىڭ خوتونامتوك كەنتىدە ناھىيە بويىچە نەق مەيدان يىغىنى ئېچىپ، ئۇلارنىڭ قىياپىتىنى يېڭىلاشتا تۇنجى قەدەمنى مۇۋەپپەقىيەتلىك باسقانلىقىنى مۇئەييەنلەشتۈردى ۋە ئۇلارنى 20 مىڭ يۈەن بىلەن مۇكاپاتلاپ، باشقا يېزا، كەنتلەرنىڭ ئۇلاردىن ئۆگىنىش ئاكتىپلىقىغا ئىلھام بەردى.

ئورۇنلاشتۇرۇشنى ئۈزۈل - كېسىل ئىزچىللاشتۇرۇشى، ئىجرا قىلىشى كېرەك.

ئۇ مۇنداق دېدى: قاتناش تارماقلىرى تاشيوللاردىكى «ئۇچ قالايمىقان»نى تۈزەشتە بىرىنچى قول رەھبەرلەر ئاساسلىق مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك. قايسى جاينىڭ قاتناش تارمىقىدا «ئۇچ قالايمىقان» مەسلىسى كۆرۈلسە، شۇ جايدىكى قاتناش تارماقلىرىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرىنىڭ جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتۈرۈش كېرەك. قاتناش مىنىستىرلىكى ئاممىنىڭ تاشيوللاردا «ئۇچ قالايمىقان» بىلەن شۇغۇللانغۇچىلارنى قاتتىق جازالىغان قىلىشى ۋە ئۇلارنى پاش قىلىشىنى قارشى ئالدۇ. قاتناش مىنىستىرلىكى «ئۇچ قالايمىقان»نى تۈزەش ئىشخانىسى پاش قىلىنغان ھەر بىر دېلوغا چوقۇم جاۋاب خەت بېرىشى، ھەر بىر دېلونى تەكشۈرۈشى كېرەك.

ياڭ خۇەننىڭ مۇنداق دېدى: تاشيوللاردىكى «ئۇچ قالايمىقان»نى تۈزەشكە ئالاقدار فاكتورلار ئىنتايىن ئېنىق، ج خ مىنىستىرلىكى ج خ خەلق ساقچىلىرىنىڭ يوللارغا بېرىپ ۋەزىپە ئىجرا قىلىشى توغرىسىدىمۇكونكرېت‌بەلگىلىمە چىقاردى. ھازىر گەپ قانۇننى قاتتىق ئىجرا قىلىش، چەكلەنگەن ئىشلارنى توسۇشنى ھەققىي ئىشقا ئاشۇرۇشتا قالدى. ھەر دەرىجىلىك ج خ ئورگانلىرى ۋە بارلىق خەلق ساقچىلىرى پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ فاكتورلىرى، سىياسەتلىرىنى ئىجرا قىلىشنىڭ نەمۇنىچىلىرى، قانۇننى ئىجرا قىلىشنىڭ نەمۇنىچىلىرى، تاشيوللاردىكى «ئۇچ قالايمىقان»نى تۈزەشنىڭ ياخشى باشلامچىلىرىدىن بولۇپ، بۇ يىل ئىچىدە دۆلەت تاشيولى، ئۆلكە تاشيوللىدا «ئۇچ قالايمىقان» مەسىلىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن تۈگىتىشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك ج خ باشقۇرۇش تارماقلىرىنىڭ تاشيوللاردىكى «ئۇچ قالايمىقان»نى تۈزەش خىزمىتىدە بىرىنچى قول رەھبەرلەر بىۋاستە تۈتۈشى، مەسئۇل بولۇشى كېرەك.

(بېشى 1 - بەتتە)

ئۆلتۈرگەن، 5-ئاينىڭ 4-ۋە 11-كۈنى ياڭ شۆگۈڭ ئاپتوموبىل ھەيدەپ تەيئەن شەھرى ۋە چېپىك ناھىيىسىگە بارىدىغان تاشيولدا ئۇۋ ملتىقىنى كۆتۈرۈۋېلىپ، يەككە ئاپتوموبىل شوپۇرلىرىنىڭ ئالدىنى توسۇپ قورقۇتۇپ، ئۇلارنىڭ 13 مىڭ 600 يۈەن پۇلىنى بۇلىغان ۋە ئۇلارنى ئېتىپ ئۆلتۈرگەن، ياڭ شۆگۈڭ 5-ئاينىڭ 18-كۈنى چۈشتىن كېيىن زاۋجۇاڭ شەھىرىدە ئاپتوموبىل كىرا قىلىش نامى بىلەن يەككە تاكسى شوپۇرى جاڭ جىگىينى لىنيى شەھرىگە ئالداپ ئاپىرىپ ئېتىپ ئۆلتۈرۈپ، 110 مىڭ يۈەنلىك «سانتانا» ماركىلىق پىكاپنى بۇلاپ كەتكەن. بۇنىڭدىن باشقا، ياڭ شۆگۈڭ يەنە 168 مىڭ يۈەنلىك «سانتانا» ماركىلىق پىكاپنى ئۇغرىلىغان، شەندۇڭ ئۆلكىسى جىنەن شەھەرلىك ئۇنتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ بىرىنچى سوتتا ھۆكۈم قىلىشى، شەندۇڭ ئۆلكىلىك يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ ئىككىنچى سوتتا كېسىم چىقرىشى بىلەن ياڭ شۆگۈڭنىڭ ئۆلۈم جازاسى بېرىش، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۆمۈرۋايەت مەھرۇم قىلىش جازاسى بېرىلدى.

سۈچۈەن ئۆلكىسىنىڭ خېچۈەن شەھىرىدىكى دېھقان لى مىڭ، جىنجۇ ناھىيىسىدىكى دېھقان جاڭ شېڭمو، جەسەتنى يول بويىدىكى دەرەخزارلىققا تاشلاۋەتكۈزغان. شەنشى ئۆلكىسى باۋجى شەھەرلىك ئۇنتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ بىرىنچى سوتتا ھۆكۈم قىلىشى، شەنشى ئۆلكىلىك يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى ئىككىنچى سوتىنىڭ كېسىم چىقرىشى بىلەن لى مىڭ، جاڭ شېڭمو، جاڭ ئەنگولارغا ئۆلۈم جازاسى بېرىش، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۆمۈرۋايەت مەھرۇم قىلىش جازاسى بېرىلدى.

گۇاڭشى جۇاڭزۇ ئاپتونوم رايونى فاڭچېڭ پورت شەھىرىنىڭ ئىشچىسى يۇخو 1996-يىل 5-ئاينىڭ 9-كۈنى فاڭچېڭ شەھىرىدە زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى لىن شۇخۇانىڭ مال سېتىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭ پۇلىنى بۇلاش نىيىتىگە كەلگەن، ئەتىسى ئەتىگەن سائەت بەشتە يۇخۇ تاپانچا، قول مىناسىنى كۆتۈرۈپ، يول بويىدا كۈتۈپ تۇرغان، لىن شۇخۇانىڭ نەنىڭغا بارىدىغان ئاپتوموبىلغا ئولتۇرۇپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، كوزۇپقا چىقىۋېلىپ، كېپىنكىگە قارىتىپ ئوق چىقىرىپ، لىن شۇخۇا بىلەن يەنە بىر يولۇچىنى ئۆلتۈرگەن، ئىككى يولۇۋۇچىنى يارىلاندۇرغان، لىن شۇخۇا ئېلىپ ماڭغان 153 مىڭ يۈەن پۇلنى بۇلىغان. گۇاڭشى جۇاڭزۇ ئاپتونوم رايونى فاڭچېڭ پورت شەھەرلىك ئۇنتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ بىرىنچى سوتىنىڭ ھۆكۈمى، گۇاڭشى جۇاڭزۇ ئاپتونوم

بېيىش باشلامچىسى مىجەت ئېلى

(بېشى 1 - بەتتە)

بۇ كەنتتە 23 نامرات ئائىلە بولۇپ، كەنت پارتىيە ياچېيكىسى «پارتىيە ئەزالىرى نامرات ئائىلىلەر بىلەن ئالاقە باغلاش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشنى قارار قىلدى. مىجەت ئېلى ئۆزى ئالتە نامرات ئائىلە بىلەن ئالاقە باغلاپ ئۇلارنى ھۆددىگە ئالدى. ئۇ بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، تېرىش، سۇغىرىش، ئوغۇتلاش، دورا چېچىش قاتارلىق جەھەتلەردە نامرات ئائىلىلەرگە قولايلىق شارائىت يارىتىپ بەردى، ئۇ نامرات ئائىلىلەرنىڭ قوشۇمچە كەسىپ بىلەن شۇغۇللىنىشىغا يارده‌م بېرىش ئۈچۈن، ھەر بىر ئائىلىگە 2000 يۈەندىن پۇل ئاجرىتىپ كالا، قوي، توخۇ ئېلىپ بېرىش بىلەن بىللە نامرات ئائىلىلەرگە 1500 كىلوگرام ئاشلىق يارده‌م قىلدى. نامرات ئائىلىلەرنى بالدۇرراق نامراتلىقتىن قۇتقۇزۇش ئۈچۈن، ھەر يىلى ئۇلارنىڭ يېرىنى ھەقسىز ئاغدۇرۇپ بەردى، ئۇلارغا ھەقسىز خىمىيىۋى ئوغۇت بەردى. مىجەت ئېلى يارده‌م بەرگەن ئوبۇل ئۆمەرنىڭ ئائىلىسىدە تۆت جان بولۇپ، ئۇلار ئارانلا ئون كۋادرات مېتر كېلىدىغان كونىراپ كەتكەن بىر ئېغىز ئۆيدە ئولتۇراتتى، ئائىلىدە بىر قازان، بىر نەچچە تاۋاق ۋە بىر كونا كىگىزدىن باشقا ھېچنەرسە يوق ئىدى. مىجەت ئېلى ئۇنىڭغا كۆكتات، قوغۇن، تاۋۇز تېرىش تېخنىكىسىنى ئۆگىتىپ، ئۇنى خىمىيىۋى ئوغۇت، ئائىلە ئوغۇتى سېلىنمىسىنى كۆپەيتىشكە يېتەكلەپ، ئىشلىتىدىغان سۇ، ئىشلەپچىقىرىش مەبلىغى جەھەتتە ئۇنىڭغا ئېتىبار بېرىپ، ئوبۇل ئۆمەر ئائىلىسىنىڭ تېزدىن نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشىغا، 200 كۋادرات مېتر كۆلەمدىكى ئالتە ئېغىز ئۆي سېلىۋېلىشىغا تۈرتكە بولدى.

مىجەت ئېلىنىڭ ياردىمى بىلەن ئالتە نامرات ئائىلە پۈتۈنلەي نامراتلىقتىن قۇتۇلدى.

ئۇلگىنىڭ كۆچى چەكسىز. مىجەت ئېلىنىڭ يېتەكلىشى بىلەن كەنتتىكى پارتىيە ئەزالىرى پۇل، ئاشلىق، نەرسە-كېرەك ئىئانە قىلىش پائالىيىتى ۋە نامرات ئائىلىلەرنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشىغا يارده‌م بېرىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، تەرىشىش ئارقىلىق نامرات ئائىلىلەرنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ، بېيىغانلار قاتارىغا قوشۇپ، ئورتاق بېيىش نىشانىنى ئىشقا ئاشۇردى. كەنت بويىچە ئالتە ئائىلە ئاپتوموبىل سېتىۋالدى، 36 ئائىلە تراكتور سېتىۋالدى، 240 ئائىلىنىڭ تېلېۋىزورى بولۇپ، كەنتنىڭ تېلېۋىزورلىشىش نىسبىتى 99.2% كە يەتتى. كەنتنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان كىرىمى 1048 يۈەنگە يەتتى.

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش
نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z
（ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57）

1996 - يىل
ئىيۇل
15
دۈشەنبە

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى （بۇ سان ئالتە بەت）

دېگگەك كەنتىدىكى چارۋىچىلار ئايدا بىر قېتىم يېغىن ئاچىدىغان بولدى

تۆز مۇخبىرلىرىمىز بى يى، كاتۇك خەۋىر قىلدۇ: تولى ناھىيىسى كۆپ يېزىسىنىڭ دېگگەك كەنتىدىكى قازاق چارۋىچىلار كەنتىدە ئايدا بىر قېتىم ئېچىلىدىغان ئاممىۋى يىغىنغا قىزغىپ قاتنىشىدىغان بولدى.

چارۋىچىلار يىل بويى كۆچۈپ يۈرۈپ مال باقىدىغان بولغاچقا، مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونلۇق فاڭجىن، سىياسەتلىرىنى ۋاقتىدا يەتكۈزگىلى بولمايتتى، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ بەزى باسقۇچلۇق ئىشلىرىنى ئوبدان ئورۇنلاشتۇرۇشنى ئىزچىللاشتۇرۇش قىيىن ئىدى. چارۋىچىلارنى قانداق يېتەكلەش، تەربىيىلەش كېرەك؟ چارۋىچىلارنىڭ بالدۇرراق بېيىپ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشىگە قانداق ياردەم بېرىش كېرەك؟

دېگگەك كەنتى پارتىيە ياچېيكىسىدىكى «بىر بەن ئادەم» قايتا-قايتا كېڭىشىش ئارقىلىق ئاممىنىڭ پىكرىنى ئەستايىدىل ئاڭلاپ، 1995-يىلى 1-ئايدىن باشلاپ ئايدا بىر قېتىم كەنت بويىچە ئاممىۋى يىغىن ئېچىشنى قارار قىلدى.

چارۋىچىلىق رايونىنىڭ ئالاھىدىلىكى نەزەردە تۇتۇلۇپ، دېگگەك كەنتىدىكى ئاممىۋى يىغىنىنىڭ شەكلى جانلىق ئورۇنلاشتۇرۇلدى، يازدا يىغىن يايلاقتا، قىشتا بىر نەچچە ئورۇندا تارقاق ئېچىلىدىغان بولدى. بەزىدە كەنتە توي-تۆكۈن بولغاندا، كەنت كادىرلىرى تۆزلىرىمۇ تويغا قاتناشقاچ يەتكۈزۈشكە تېگىشلىك ھۆججەتلەرنى شۇ يەردىلا يەتكۈزدى. ئىشلەپچىقىرىش ئالدىراش مەۋسۈملاردا چارۋىچىلار توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان جايلاردىن بىردىن ۋەكىل يىغىنغا قاتناشتۇرۇلدى، ئۇلار ئائىلىمۇئائىلە يەتكۈزدى.

ئاممىۋى يىغىن قەرەللىك ئېچىلىپ، يەتكۈزۈشكە تېگىشلىك ھۆججەتلەر ۋاقتىدا يەتكۈزۈلۈپ تۇرۇلغاچقا، دېگگەك كەنتىدە خىزمەتلەر ئوكۇشلۇق قانات يايدۇرۇلدى. بىر يىلدىن بۇيان كەنت بويىچە بىرمۇ قېتىم ئامانلىق ساقلاشقا دائىر دېلو يۈز بەرمىدى. ئوقۇش يېشىغا يەتكەن بالىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى % 100 بولدى. پىلانلىق تۇغۇت سىياسىتىگە خىلاپلىق قىلىنمىدى. چارۋىلاردا كۆرۈلىدىغان يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنى تۇتقىتىش ۋە ئۇنى داۋالاش، ئوت - چۆپ، يەم - خەشەك قۇرۇلۇشى قاتارلىقلار دېموكراتىك ئونەرلىك ئىلگىرىلەش بولدى.

«يېغىن ئاپتى» ۋە «يېغىن قەھەتچىلىكى»

تەھرىر ئىلاۋىسى

ئىلگىرى يېزىلاردا ھەر خىل نامدىكى يىغىنلار بەك كۆپ بولۇپ، يىغىن ئاپەتكە ئايلىنىپ قالغان. ئىسمى بار، جىسمى يوق بىر مۇنچە يىغىنلار كەينىدىن ئېچىلىپ، ھەقىقىي ئۈچۈر يەتكۈزىدىغان، يېزىلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇشىدا ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرنى ھەل قىلىدىغان يىغىنلار ئىنتايىن ئاز ئىدى.

دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا يەر ۋە چارۋىلارنى مەھسۇلاتقا بىرلەشتۈرۈپ ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىش مەسئۇلىيىتە تۈرۈمى يولغا قويۇلغاندىن كېيىن، ئاممىۋى يىغىنلار بىراقلا ئازىيىپ كەتتى. بۇنىڭ بىلەن كادىرلارنىڭ يېزىلارنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تۇتۇشقا ۋاقتى چىقتى. دېھقان، چارۋىچىلارمۇ پۈتۈن ۋۇجۇدى بىلەن ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇشقا كىرىشتى. مەلۇم مەنىدىن ئېيتقاندا، بۇ ياخشى ئىش بولدى. لېكىن، ھەرقانداق ئىشنىڭ «ئۆلچىمى» بولىدۇ. يىغىن بەك كۆپ بولۇپ كەتسە ئاپەت بولىدۇ، ئاز بولۇپ قالسا، ھەتتا يىل بويى بىرمۇ قېتىمۇ يىغىن ئېچىلمىسا، «يىغىن قەھەتچىلىكى» يۈز بېرىپ، بىر قاتار مەسىلىلەر كېلىپ چىقىدۇ، يۇقىرىنىڭ بولىيورۇقىنى كونكرېت ئىزچىللاشتۇرغىلى، ئالاقىدار سىياسەت، ھۆججەتلىرىنى ۋاقتىدا يەتكۈزگىلى بولمايدۇ، كادىرلار بىلەن ئاممىنىڭ ئالاقىسىگە، خىزمەتلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇشقا تەسىر يېتىدۇ.

دېگگەك كەنتىنىڭ ئايدا بىر قېتىم يىغىن ئېچىپ، تۆز جايىنىڭ ئەھۋالىغا قاراپ ئىش كۆرۈش، ئاممىنى تالاپىيىلەش، يېتەكلەش، ئىشلەپچىقىرىش تۈچۈن مۇلازىملىق قىلىش ئۇسۇلى ئەمەلىيەتكە ئاشۇرۇلۇپ، تولۇق مۇنىيەلەشتۈرۈلگەنلىكە ئەرزيدۇ.

شەرق سەپىرىدىن پەيدا بولغان «ئۆتەڭ-كۆلچىلىك»

ـ ساۋەن ناھىيىسى داڭچەن يېزىسى شەھەر ئەتراپى شەرقىي كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ ئىزچىسى، كەنت باشلىقى ئابلاجان ھاجى توغرىسىدا

تۆز مۇخبىرلىرىمىز گۈسمانئىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم

ئاۋانگارتلار

ئابلاجان ھاجى بۇنىڭدىن ئىككى يىل ئىلگىرى ساۋەن ناھىيىسى تەشكىللىگەن توققۇز كىشىلىك تەكشۈرۈش ئومكىنىڭ تەركىبىدە سەندۇق ئولكىسىنىڭ يەنتەي شەھىرىدە ئېكسكۇرسىيە ۋە زىيارەتتە بولدى.

بۇ شەھەردىكى ئاسمان پىلەك قەد كۆتۈرگەن بىنالار، ئاۋات رەستىلەر، يېڭىدىن ياسالغان، كېڭەيتىپ، ياسالغان ئازادە يوللار، بۇ يوللاردا موكىدەك ئوتۇشۇپ تۇرغان ماشىنىلار... ئابلاجان ھاجىنىڭ دىققىتىنى تارتالمىدى. ئۇ يول بويلىرىدىكى ماي قاچىلاش پونكتلىرىغا قىزىقىپ قالغانىدى.

«ـ توختاپتۇرە، ـ دېدى ئابلاجان بىر ئىشنى سەل پەملىگەندەك قىلىپ، ـ تۆمۈرىول، ئورۇمچى ـ ئىلى تاشيولى بىزنىڭ ساۋەننى كېسىپ ئۆتىدۇ. ماشىنىمۇ جىق .كەنتىمىزمۇ بازارغا يېقىن. بىزمۇ يەنتەيلىكلەر قىلغان ئىشنى قىلىپ، ماي قاچىلاش پونكتى قۇرۇپ باقساق بولماسمۇ؟».

ئۇ كەنتتىكىلەرنى يىغىپ يەنتەيدىن قۇرۇق كەلمىگەنلىكىنى، 180 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ ئورۇمچى ـ ئىلى تاشيولى بويىغا ماي پونكتى قۇرۇپ، تاپاۋەت قىلىش ئويى بارلىقىنى ئېيتىۋېدى، بەزىلەرنىڭ قۇيقا چېچى تىك تۇرۇپ كەتتى.

ـ 180 مىڭ كوي خەجلەپ ماي قاچىلاش پونكتى قۇرۇمىز دېدىڭما؟ ـ دېدى ئابلىز قۇلىغا ئىشەنمەي، ـ كارخانا دېگەننى ھۆكۈمەت قۇرىدۇ. بېشىڭ ئىششىپ قاپتۇ جۇمۇ سېنىڭ.

ـ ئىشمىز ئوڭغا تارتمىسا گاڭسا ـ جىسا بولۇپ كېتىدىغان گەپ، ـ دېدى ھەبىبۇل ئاكىمۇ ئابلىزنىڭ سۆزىنى قۇۋۋەتلەپ، ـ بىز سىگگەن نېنىمىزنى يېسەك بولامدىكى.

ھەبىبۇل ئاكا كەنتتىكى كۆپىنى كۆرگەن پىشقەدەم ئىدى. دېلىغۇل بولۇپ تۇرغانلار ئۇنىڭ گېپىنى ئاڭلاپلا تەۋەككۇل قىلىپ بېقىشتىن سىگگەن نېنىنى يېيىشنى ئەزەل كۆرۈپ قىلىشتى.

ئابلاجان كەنتتىكىلەرنى ئۈچ قېتىم يىغىپ قايتا-قايتا چۈشەندۈرگەن بولسىمۇ، ئىش كۆڭۈلسىز نەتىجە بىلەن ئايانغلاشتى.

ئابلاجان ھاجى لەسسىدە بولۇپ قالدى. «بىز قاچانغىچە شۆكرى، قانائەت بىلەن يۈرۈۋېرىدىغاندىمىز؟ بىر ئىشنىڭ بېشىنى تۇتۇپ ھال-كۈنىمىزنى ئوڭشايلى دېسە، بۇ خەق نېمىشقا ئادەمنىڭ ياخشى كۆڭلىنى چۈشەنمەيدىغاندۇ؟» ئابلاجان تەڭتۈشلىرىنىڭ، كەنت ئاقساقاللىرىنىڭ بۇ «تەتۇر» لىكىگە خاپا بولدى. لېكىن گەپنىڭ راستىنى قىلغاندا، خاپا بولغانىنىڭ، ئۇلاردىن رەنجىگەنىنىڭ پايدىسى يوق ئىدى. چۈنكى كونا جەمئىيەت بىزگە نامراتلىقتىن باشقا يەنە نادانلىقتىن ئىبارەت مەرەز كېسەلنىمۇ قالدۇرۇپ كەتكەن. بۇ كېسەلنىڭ كاساپىتى بىلەن كىشىلەر ئاشۇنداق يۇرەكسىز، قورقۇنچاق بولۇپ قالغان. ئابلاجان شىپالىق دورا تاپالىسا، ئۇلارنىڭ يۇرەكسىزلىكتىن قۇتۇلۇشىدىن ئۇمىدمۇ بار ئىدى.

（ئاخىرى 4 - بەتتە）

يېزا ئىگىلىك 9-شىسى ئۆز يېرىنىڭ تەبىئىي ئۆزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى باقمىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئىلھاملاندۇردى. ھازىر شى بويىچە شەخسىلەرنىڭ باققان چارۋىسى 145 مىڭ تۇياقتا يېتىپ، ئائىلە باقمىچىلىقى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشنىڭ ياخشى يولى بولۇپ قالدى.

چېن بىلىڭ فوتوسى

بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزدا مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن % 10.2 تۆۋەنلىدى

تۆز مۇخبىرىمىز مېھرىنىساي ياقۇپ خەۋىر قىلىدۇ: بۇ يىل ئۆرلىشىنى ئىزچىللاشتۇرۇش تۆزۈمىدە داۋاملىق چىڭ تۇرۇپ ۋە ئۇنى مۇكەممەل ۋالىي ، ئوبلاست، شەھەر قىلىش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، يېڭى باھا تەڭشەش تەدبىرى

ئۇز مۇخبىرىمىز مېھرىئاي ياقۇپ خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىز باھانىك تۇرۇلۇشىنى تىزگىنلەشتە ۋالىي ، ئوبلاست، شەھەر باشلىقى مەسئۇل بولۇش تۇرۇپ ۋە ئۇنى مۇكەممەل لەشتۇرۇپ، باھانى نازارەت قىلىش سالمىقىنى ناشۇرۇپ، يېڭى باھا تەڭشەش تەدبىرى چىقىرىشنى قاتتىق تىزگىنلەپ كەنلىكتىن، 1-ئايدىن 5-ئايغىچە تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسىنىڭ ئۇرلەش ھەجمى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن % 9.8 بولۇپ ،بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 10.2 تۆۋەنلىدى.

مال باھاسىنىڭ ئۇرلەش ھەجمىنىڭ تۆۋەنلىشىگە ئەگىشىپ، ئاھالىلەرنىڭ ئىستېمال خراجىتىنىڭ ئۇرلەش ھەجمىمۇ پەسەيدى. 1-ئايدىن 5-ئايغىچە تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسىنىڭ ئۇرلەش ھەجمى شەھەرلەردە ئون پىرسەنت، يېزىلاردا % 9.3 بولدى. ئاھالىلەرنىڭ ئىستېمال خراجىتىنىڭ ئۇرلەش ھەجمى شەھەرلەردە % 11.6 ، يېزىلاردا % 10.8 بولدى.

ئالتاي شەھەرلىك شىنخۇا كىتابخانىسى يېقىندا ئۆسمۈرلەر ساريىي، باللار باغچىسىغا قىممىتى 3514 يۇەنلىك 957 پارچە كىتاب تەقدىم قىلدى.

سۈرەتتە: كىتابخانا ئىشچى-خىزمەتچىلىرى باللار باغچىسىدىكى باللارغا كىتاب تارقاتماقتا.

بەي ۋېيدۇك فوتوسى

كۇنەس ناھىيىسى دېھقانلار كۆكۈل بۆلۈۋاتقان ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلدى

زاپاس يەرلەرنى ئاشكارا خېرىدار چاقىرىپ ھۆددىگە بەردى

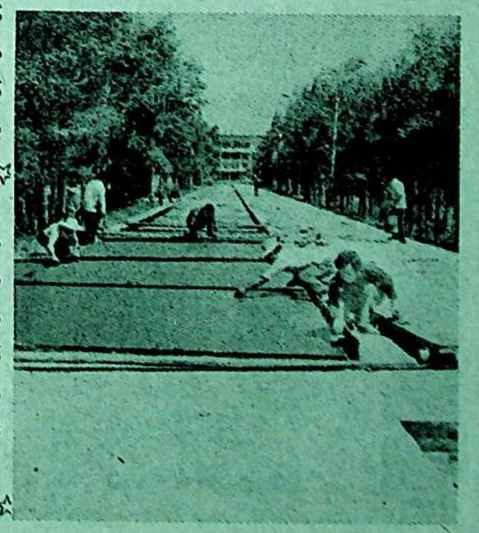
ئۇز مۇخبىرىمىز جۇتلىك خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى ئىشخانىسىنىڭ تونۇشتۇرۇشىغا قارىغاندا، كۇنەس ناھىيىلىك پارتكوم يېزا - قىشلاق ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشى خىزمىتىدە، زاپاس يەرلەرنى ھۆددىگە بېرىش داۋامىدا كۆرۈلگەن يېزا، كەنت كادىرلىرى ھوقۇقىغا تاينىپ كۆمىچكە چوغ تارتىدىغان ئەھۋاللارنى نۇقتىلىق ھەل قىلىپ، ناھىيىدىكى زاپاس يەرلەرنى ئاشكارا خېرىدار چاقىرىپ ھۆددىگە بېرىپ، ئاممىنىڭ قارشى ئىلىشىغا ئېرىشكەن. 6 - ئاينىڭ 17 - كۈنگىچە ناھىيە بويىچە بىر قىسىم كادىرلار كۆپ ئىگىلىۋالغان 280 مو يەر قايتۇرۇۋېلىنغان، 38 مىڭ مودىن كۆپرەك يەرنى ھۆددىگە بېرىش تەغرىسىدىكى 540پارچىدىن ئارتۇق توختام بىكار قىلىنغان.

كۇنەس ناھىيىسى- يېزا ئىگىلىك ناھىيىسى، بۇ ناھىيىدە 140 مىڭ مو زاپاس يەر بولۇپ، ناھىيە بويىچە % 85 كەنت، مەھەللىنىڭ كوللېكتىپ كىرىمى ئاساسەن مۇشۇ يەرلەرنى ھۆددىگە بېرىشتىن كېلىدۇ، ناھىيىلىك پارتكوم يېقىنقى يىللاردىن بۇيان كوللېكتىپنىڭ زاپاس يەرلىرىنى باشقۇرۇشتا كۆرۈلگەن ھۆددىگە بېرىش ھەققى تۆۋەن بولۇش، ئۇل مۇئەسسەسلەر قۇرۇلۇشىغا سېلىنىدىغان دەسمايە ئوزاقتىچە تولۇقلانماسلىق، كوللېكتىپنىڭ كىرىم- چىقىمى ئېنىق بولماسلىق، بەزى يېزا، كەنت كادىرلىرى ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ ئائىلىسىدىكىلەرگە ياكى ئۇرۇق - تۇغقانلىرىغا زاپاس يەرنى كۆپ ھۆددىگە بېرىش، زاپاس يەرلەرنى ھۆددىگە بېرىش توختامىنى باشقۇرۇش ياخشى بولماسلىق، ھۆددە پۇلىنى ئوزاقتىچە بەرمەسلىكتەك مەسىلىلەرنى نەزەردە تۇتۇپ، كەسپىي خادىملار بىلەن ئامما ۋەكىلىدىن تەشكىللەنگەن زاپاس يەرلەرنى ئېنىقلاش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، كەنتلەردىكى زاپاس يەرلەرنىڭ كۆلىمى، ئورنى شۇنىڭدەك 1995 - يىلدىكى ھۆددىگە بېرىش توختامى قاتارلىقلارنى ئومۇمىيۈزلۈك ئېنىقلاپ، تىزىملاپ ۋە رويخەتكە ئېلىپ، زاپاس يەرلەرنى ھۆددىگە بېرىش توختامنامىسىنى بىر تۇتاش بېسىپ، توختامنامىسىنى مەزمۇنىنى قېلىپلاشتۇردى، مەسئۇلىيەت، مەجبۇرىيەتنى ئايدىڭلاشتۇردى ۋە زاپاس يەرلەرنى ھۆددىگە بېرىش بويىچە يېغىن ئېچىپ، زاپاس يەرلەرنى نەق مەيدانىدىلا ھۆددىگە بەردى. ناھىيە يەنە يەرلەرنى ھۆددىگە بېرىش خراجىتىنىڭ ئۆزگىرىشىنى كەنت پارتىيە ياچېيكىسى، كەنت ئاھاللار كومىتېتى، كوللېكتىپ مۇزاكىرە قىلىپ يېزىلىق ھۆكۈمەتكە يوللاپ، تەستىقلاتقاندىن كېيىن، كۆچكە ئىگە بولدۇ، دەپ ئېنىق بەلگىلىمە چىقاردى.

بۇ تەدبىرلەرنىڭ ئەمەلىيلىشىشى ۋە يولغا قويۇلۇشى بىلەن زاپاس يەرلەرنى باشقۇرۇش كۆچەيتىلىپ، دېھقانلارنىڭ ئاكتىپلىقى قوزغىتىلدى. كوللېكتىپنىڭ ئىقتىسادىي كۆچى ئاشتى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ئىشلىرى بويىچە مۇكاپاتلىق ئىشانە توپلاش خىزمىتى زور نەتىجىگە ئېرىشتى

ئۇز مۇخبىرىمىز رىزۋانگۈل ئابلەت خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىز ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ئىشلىرىنى يەنمۇ تەرەققىي قىلدۇرۇش مەقسىتىدە، ئۇدا بەش يىل ئۇيۇشتۇرغان مۇكاپاتلىق ئىشانە توپلاش پائالىيىتىدە 516 مىليون يۇەن قىممىتىدە لاتارىيە بىلىتى تارقىتىلىپ، 129 مىليون يۇەن ئىجتىمائىي پاراۋانلىق فوندى توپلاندى. بەش يىلدىن بۇيان، مەركىزىي ئىشانە توپلاش كومىتېتى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق ئىشانە توپلاش كومىتېتى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 29 ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ئىشلىرى ئورنى ۋە نەپقە ئىشلىرى ئورنىغا 34 مىليون 615 مىڭ يۇەن ياردەم قىلىپ، بۇ ئورۇنلارنىڭ ئىجتىمائىي پاراۋانلىق سانائىتىريە، دوختۇرخانىلىرىنىڭ خەتەرلىك ئۆيلىرىنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشىنى پېتەرلىك مەبلەغ بىلەن تەمىن ئەتتى.

يېقىنقى بىر نەچچە يىلدا 29-تۇەن-مەيدان مەبلەغ سېلىپ تۇەن-مەيدانىنىڭ 314-نومۇرلۇق دۆلەت تاشيولىغا تۇتىشىدىغان ئاسفالت يولىنى ياسىدى. بۇ يىل 6-ئايدا يەنە 600 مىڭ يۇەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ بېتون يول ياسىدى. بۇ يولنىڭ ياسلىشى بىلەن تۇەن-مەيدانىنىڭ تاشقى سودا تەرەققىياتى تېزلىتىلدى.

دۇبىڭشۇن فوتوسى

ئاددىي خىزمەت ئورنىدا يېتىلگەن قەھرىمان يولداش جاك پېيىنگنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرىدىن دوكلات بېرىش يىغىنى ئۇرۇمچىدە ئۆتكۈزۈلدى

ئۇز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك بانكىسى ئاچقان كۆك فەنىچە ياخشى كادىر يولداش جاك پېيىنگنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرىدىن دوكلات بېرىش يىغىنى يېقىندا ئۇرۇمچىدە «خەلق» تىياتىرىدا ئۆتكۈزۈلدى.

دوكلات يىغىنىغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئەسقەت كەرىمباي، ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى دەللىقان مامقان، جۇڭگو يېزا ئىگىلىك باش بانكىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى خي لىنشياڭ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، ئىقتىسادىي بۆلۈمى، ئورگانلار خىزمەت كومىتېتى، باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ۋە پۈل مۇئاملىسى سىستېمىسىنىڭ رەھبەرلىرى قاتناشتى.

يولداش جاك پېيىنگ ھايات ۋاقتىدا خىزمەت قىلغان قاراماي شەھەرلىك يېزا ئىگىلىك تارماق بانكىسى، ئالتاي ۋىلايەتلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسىدىكى يولداشلار ۋە جاك پېيىنگنىڭ كىچىك قىزى جاك خۇڭ جاك پېيىنگنىڭ تەسىرلىك ئىش -پائالىيەتلىرىنى تونۇشتۇردى.

جاك پېيىنگ 1964-يىلى تېخنىدىن چېكرا رايونغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن شىنجاڭغا كەلگەن. ئۇ 30 نەچچە يىل تىرىشىپ، جاپالىق ئىشلىگەن. 30 نەچچە يىلدىن بۇيان ئاتا-ئانىسىنى يوقلاش ئۈچۈن تېخىنگە ئىككى قېتىم بارغان، ئۇ ئاساسىي قاتلام تىجارەت ئورنىدىن ناھىيىلىك تارماق بانكىغا، ناھىيىلىك تارماق بانكىدىن مەركىزىي تارماق بانكىغا، بۇرۇلتوقايدىن چۆچەككە ،چۆچەكتىن قارامايغا كۆپ قېتىم يۆتكەلگەن .يەتتە قېتىم ئۆي كۆچكەن. بولسىمۇ، تەشكىلىنىڭ تەقسىماتىغا شەرتسىز بويسۇنغان. قىلچە ئاغرىنمىغان. ئۇ پۈل-مۇئاملىسى خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان بولسىمۇ تۇرۇكەرلىك بىرەر قۇر كېسىمى يوق ئىدى. قەرز ئالغان 600 يۇەن پۇلنىمۇ ئۆلۈپ كېتىش ئالدىدا ئارانلا قايتۇرۇپ بولغانىدى. يولداش جاك پېيىنگ پۈتكۈل زېھنىي كۈچى، پارتىيە ئىشلىرىغا بولغان سادىقىتى ئارقىلىق پارتىيە بايرىقى ئالدىدا بەرگەن تەنتەنىلىك قەسەمنى ئىشقا ئاشۇردى.

ئىلغارلارنى تەقدىرلەش، خالىس تۆھپە قوشۇش روھىنى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن، جۇڭگو يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق شۆبە بانكىسى پارتكۇرۇپپىسى ۋە جۇڭگو يېزا ئىگىلىك بانكىسى پارتكۇرۇپپىسى يولداش جاك پېيىنگنىڭ ئاپتونوم رايونىمىز ۋە مەملىكەت بويىچە يېزا پۇل مۇئاملىسى سىستېمىسىدىكى «كۆك فەنىچە ياخشى كادىر» دەپ شەرەپلىك نام بەردى.

دوكلات يىغىنىدا ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى چى جۇڭچىڭ يولداش جاك پېيىنگنى «شىنجاڭنى ئېچىش، گۈللەندۈرۈش مېدالى» غا ئېرىشكۈچى دەپ ئېتىراپ قىلغانلىق توغرىسىدىكى قارارنى ئوقۇپ ئۆتتى ھەم جاك پېيىنگنىڭ قىزى جاك خۇڭغا مېدال ۋە گۈۋاھنامىنى بەردى.

ئەسقەت كەرىمباي دوكلات يىغىنىدا مۇنداق دېدى: يولداش جاك پېيىنگ پۈل مۇئاملىسى سىستېمىسىدىكى كادىرلارنىڭ ئۆلگىسى بولۇپلا قالماستىن، ھەرقايسى سەپتىكى، ھەر دەرىجىلىك كادىرلارنىڭمۇ ياخشى ئۆلگىسى .جاك پېيىنگنىڭ ئوخشاش ياخشى پارتىيە ئەزاسى، ياخشى كادىر پۈل مۇئاملىسى سىستېمىسىدىكى كادىرلار ۋە ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ شەرىپى شۇنداقلا شىنجاڭ خەلقىنىڭ شەرىپى، بىز يولداش جاك پېيىنگدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى زور كۆچ بىلەن قانات يايدۇرۇشىمىز كېرەك. يولداش جاك پېيىنگدىن پۈل مۇئاملىسى سىستېمىسىدىكى كادىرلارلا ئەمەس، باشقا سەپلەردىكى كادىرلارمۇ ئۆگىنىشى كېرەك.

ئاپتونوم رايونىمىزدا تېرىلغۇ يەرلەرنى مۇھاپىزەت قىلىش خىزمىتى كۈچەيتىلىپ، تېرىلغۇ يەرلەر كېمىيىپ كېتىش ئەھۋالىنىڭ ئۈنۈملۈك ئالدى ئېلىندى

ئۆز مۇخبىرىمىز **نۇرىيە ئىمامنىياز** خەۋىر قىلدۇ: يېقىنقى يىللار- دىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى «يەر قانۇنى»نى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ، تېرىلغۇ يەرلەرنى ھەققىي مۇھاپىزەت قىلىپ، تېرىلغۇ يەرلەر كېمىيىپ كېتىش ئەھۋالىنىڭ ئۈنۈملۈك ئالدىنى ئالدى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئومۇمىي يەر كۆلىمى مەملىكەت بويىچە ئومۇمىي يەر كۆلىمىنىڭ تەخمىنەن ئالتىدىن بىر قىسمىنى ئىگىلىسىمۇ، لېكىن پايدىلانغىلى بولىدىغان بوستانلىق كۆلىمى ئومۇمىي يەر كۆلىمىنىڭ تۆت پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ، ئاپتونوم رايونىمىزدا ھازىر بار بولغان تېرىلغۇ يەر ۋە باغ كۆلىمى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئومۇمىي يەر كۆلىمىنىڭ 2.4 پىرسەنتىنى، ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق تېرىلغۇ يەرلەر ئومۇمىي تېرىلغۇ يەرنىڭ 75 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى «ئالقانچىلىك يەرنىمۇ قەدىرلەش ۋە ئۇنىڭدىن مۇۋاپىق پايدىلىنىش، تېرىلغۇ يەرلەرنى ھەققىي مۇھاپىزەت قىلىش»تىن ئىبارەت دۆلەتنىڭ تۇپ يەر سىياسىتىنى ھەققىي ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، «يەر بايلىقىنى ئېچىش»، «يەرنى تېجەپ ئىشلىتىش» قاتارلىق چاقىرىقلارنى چىڭ تۇتۇردى. بۇنىڭ بىلەن تېرىلغۇ يەرلەرنىڭ يىلدىن يىلغا كېمىيىپ كېتىشى ئۇنۇملۈك تىزگىنلەندى، ستاتىستىكىغا قارىغاندا، شىنجاڭ بويىچە ھەر خىل ئېھتىياج ۋە تۇرلۈك سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن كېمىيىپ كەتكەن تېرىلغۇ يەر 7-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە يىلغا 730 مىڭ مو ئەتراپىدا بولغان بولسا، 8-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە 326 مىڭ مو غا تۆۋەنلىگەن. يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى ئالاقدار تارماقلار بىلەن بىرلىكتە بۇز يەر ئېچىش ۋە تېرىلغۇ يەرلەرنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ ياخشى ئىشلىگەنلىكتىن، 1988-يىلدىن ھازىرغىچە جەمئىي 5مىليون 657 مىڭ مو بۇز يەر ئۆزلەشتۈرۈلگەن. 1990-يىلدىن باشلاپ ئاپتونوم رايونىمىز يەنە ئاساسىي دېھقانچىلىق ئېتىزلىرى رايونىنى ئايرىپ مۇھاپىزەت قىلىش - باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى يولغا قويۇپ، 1995-يىلغىچە 26 ناھىيە، شەھەر ۋە 36 تۈمەن -مەيدانداى ئاساسىي دېھقانچىلىق ئېتىزلىرى رايونىنى ئايرىپ مۇھاپىزەت قىلىشنى ېبكىتتى. نەتىجىدە، 12 مىليون 50 مىڭ مو يۇقىرى، مۇقىم ھوسۇللۇق ئېتىز ۋە سۇيەتلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلار ئىشلەپ چىقىرىلدىغان تېرىلغۇ يەرلەر مۇھاپىزەت قىلىنىپ ئېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ مۇقىم راۋاجلىنىشى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

يەرلەرنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش خىزمىتىنىڭ چىڭ تۇتۇپ ياخشى ئىشلىگەنلىكتىن، 1988-يىلدىن ھازىرغىچە جەمئىي 5مىليون 657 مىڭ مو بۇز يەر ئۆزلەشتۈرۈلگەن. 1990-يىلدىن باشلاپ ئاپتونوم رايونىمىز يەنە ئاساسىي دېھقانچىلىق ئېتىزلىرى رايونىنى ئايرىپ مۇھاپىزەت قىلىش - باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى يولغا قويۇپ، 1995-يىلغىچە 26 ناھىيە، شەھەر ۋە 36 تۈمەن -مەيدانداى ئاساسىي دېھقانچىلىق ئېتىزلىرى رايونىنى ئايرىپ مۇھاپىزەت قىلىشنى ېبكىتتى. نەتىجىدە، 12 مىليون 50 مىڭ مو يۇقىرى، مۇقىم ھوسۇللۇق ئېتىز ۋە سۇيەتلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلار ئىشلەپ چىقىرىلدىغان تېرىلغۇ يەرلەر مۇھاپىزەت قىلىنىپ ئېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ مۇقىم راۋاجلىنىشى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

قۇمۇل ۋىلايىتى يېزا ئىگىلىك سېلىنمىسىنى ئاشۇرماقتا

ئېختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋايىت ئىساق** خەۋىر قىلدۇ: قۇمۇل ۋىلايىتى يېزا ئىگىلىك سېلىنمىسىنى ئاشۇرغانلىقتىن، مو بېشى كىرىمنى 10 مىڭ يۈەندىن ئاشۇرغان ئائىلىلەر كەينى كەينىدىن بارلىققا كەلدى.

سىياسەتكە، مەبلەغ سېلىشقا، پەن-تېخنىكىغا ئەھمىيەت بېرىلگەنلىكتىن، تۆۋەن ھوسۇللۇق يەرلەر يۇقىرى ھوسۇللۇق يەرگە ئۆزگەرتىلدى. 1995-يىلدا دۆلەت ۋە شەخسلەر يېزا ئىگىلىكىگە 45 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سالدى. 343 مىڭ مو يەرگە ئاشلىق زىرائىتى تېرىپ، ئاشلىق ئومۇمىي ھوسۇلىنى 90 مىليون كىلوگرامغا يەتكۈزۈپ، مو بېشى ھوسۇلىنى 1990-يىلدىن 1995-يىلغىچە يىلىغا 14 كىلوگراملىق سۈرئەت بىلەن ئاشۇردى.

ھازىر بۇ ۋىلايەتتە 100 مودىن 500 موغىچە بوز يەر ئاچقان دېھقان ئائىلىلىرى 100 گە يەتتى. بىر قىسىملىرىنىڭ يىللىق كىرىمى 260 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتتى. ئۇنىڭغا يىلى مەبلەغ ئىنتايىن قىس بولغان ئەھۋال ئاستىدىمۇ بۇ ۋىلايەتنى يەنە سۇ سىڭىمىس ئېبرىق قۇرۇلۇشىغا 10 مىليون يۈەن مەبلەغنى ۋاقتىدا ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، 500 كىلومېتىرلىق سۇ سىڭىمىس ئېبرىقنىڭ ۋاقتىدا ياسلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى. يېزا، بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن 10 مىليون يۈەن ئاجراتتى. بۇنىڭ بىلەن مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليون يۈەندىن ئاشىدىغان كارخانىلار 38 گە يەتتى. يېزا پەن-تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش تۈرلىرى بارلىققا كېلىپ، ئۇچ يىلدىن بۇيان ۋىلايەت بويىچە تەقىق قىلىپ كېڭەيتىلگەن دېھقانچىلىق تۈرلىرى 56 گە يەتتى. بۇنىڭ ئىچىدىكى 19 تۈر ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت تەرىپىدىن ئۆنتكۈزۈۋېلىندى. ئالتە تۈر ئاپتونوم رايون، يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى ۋە دۆلەتنىڭ مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

ئۇنىڭ يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىشى بېشى ساپ كىرىمى 1175 يۈەنگە يەتتى.

قاغىلىق ناھىيىسىدە 4000 دىن كۆپرەك كادىر تېتىر يېزىسىغا بېرىپ كېۋەز پېتى يوقىتىش جېڭىگە قاتناشتى.
سۈرەتتە: كادىرلار كېۋەزگە دورا چاچماقتا.

شىنجاڭ «جۇڭخې» پاي چەكلىك شىركىتىدە كوللېكتىپ توختام ئىمزالاندى

ئۇز مۇخبىرىمىز **جۇرئەت نىزامىدىن**، ئېختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇلا**

ئۇرتابۇلاق كەنتى ھويلا - ئارام ئىگىلىكى ئارقىلىق بېيىش سۈرئىتىنى تېزلەتتى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ئىمىن**، ئېختىيارىي مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلدۇ. چاڭ ناھىيىسىگە قاراشلىق داخىيەنزى بازىرىنىڭ ئۇرتابۇلاق كەنتىدە 408 ئائىلە، 1760 نوپۇس، 4660 مو تېرىلغۇ يەر بار. تېرىلغۇ يەر كۆلىمى كىشى بېشىغا ئاران 2.6 مودىن كۆپرەكلا كېلىدىغان، ئۇنىڭ ئۈستىگە تۆۋەن ھوسۇللۇق ۋە قۇمساڭغۇ يەرلەر كۆپرەك بولغان بۇ كەنت ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش داۋامىدا پارتىيىنىڭ يېزىلارغا قارىتىلغان ئىقتىسادىي سىياسەتلىرىدىن ئىلھاملىنىپ، ئىقتىسادنى يۆكسەلدۈرۈشنىڭ تەدبىرلىرى ئۈستىدە ئىزدەندى. 1984-يىلى يەرلەر مەھسۇلاتىغا بېرىلەشتۈرۈپ ھۆددىگە بېرىلگەندىن كېيىن، كەنت پارتىيە ياچەيكىسى ۋە ئاھالىلەر كومىتېتى رەھبەرلىكى ئەسلىدىكى قاتمال ئىشلەپچىقىرىش ھالىتىنى ئۆزگەرتىش ئۈستىدە ئەستايىدىل باش قاتۇردى. ئۇلار ئۆز ئورنىنىڭ بازار مەركىزى ئەتراپىغا جايلاشقانلىقىدەك ئەۋزەللىكىنى كۆزدە تۇتۇپ، دېھقانلارنى ئاشلىق ۋە ئىقتىسادىي زىرائەتلەرنى تېرىشقىلا تاينىپ نامراتلىق ھالىتىدە تۇرۇشتىن تەدرىجىي ھالدا ھويلا-ئارام ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇپ، بازارغا يۆلىنىپ، كىرىم يوللىرىنى كېڭەيتىشكە بېتەكلىدى. كەنتتىكى دېھقانلارنىڭ ئۆيلۈك بېرى ئەسلىدە بىرمو بولۇپ، ئولتۇراق ئۆيىدىن باشقا، ھويلىسىدا يەنە ئالتە-يەتتە پوڭدىن بېرى بار ئىدى. بۇ كەنت بۇنىڭدىن پايدىلىنىپ دېھقانلارنى ھويلا -ئارام ئىگىلىكى بىلەن شۇغۇللىنىشقا ئاكتىپ سەپەرۋەر قىلىپ، ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىشنىڭ ئەپلىك يولىنى تاپتى. دەسلەپكى قەدەمدە خەنزۇلار بىر قەدەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان ئىككى ئەترەتتە كەڭ ئۇشە ئاساس قىلىنغان كۆكتاتچىلىقنى، ئۇزلۇكسىز تەرەققىياتقا ئىگىشىپ، بۇ كەنتنىڭ ھويلا-ئارام ئىگىلىكىنىڭ تېز يۈكسەلدى. كۆكتاتچىلىق ۋە بوردىقچىلىقنىڭ ئۇنۇمىنى كۆرگەن دېھقانلار 1992-يىلغا كەلگەندە نوقۇل ھالدا كەڭ پىشە تېرىش بىلەنلا چەكلىنىپ قالماي، بازىرى ئىنتىك بولغان قىزىل مۇچ، شوخلا، تەرخەمەك، پىدىگەن قاتارلىق كۆكتاتلارنى پارنىكتا ئۆستۈرۈشنى كېڭەيتىپ، كۆكتاتلارنىڭ بازارغا كىرىش ۋاقتىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، كىرىمنى يەنمۇ كۆپەيتتى. باقمىچىلىقتا بولسا نوقۇل ھالدا قوي بوردىشتىن قوي، كالا بوردىش، توخۇ بېقىشقا يۈزلىنىپ باقمىچىلىق تۈرلىرىنى كېڭەيتتى. ئىگىلىنىشچە، ھازىر كەنت بويىچە ھويلا-ئارام ئىگىلىكى كۆكتات تېرىپ، كۆكتاتچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان ئائىلە 150 كە، ئومۇمىي كۆكتات يېرى 105 موغا يەتكەن. 100 تۇياقتىن ئارتۇق قوي، ئون تۇياقتىن ئارتۇق كالا بوردايدىغان كەسىپي ئائىلە 40 تىن ئېشىپ كەتكەن. ئۇنىڭدىن يىلى بۇ ئائىللىلەرنىڭ مۇشۇ ئىككى خىل كەسىپتىن قىلغان يىللىق ساپ كىرىمى ھەر بىر ئائىلىگە 3000 يۈەندىن 5000 يۈەنگىچە توغرا كەلدى. باشقا دېھقان ئائىللىلىرىمۇ دېھقانچىلىق بىلەن شۇغۇللانغاندىن سىرت، ئون نەچچە تۇياقتىن قوي، بىر نەچچە تۇياق كالا بېقىپ، كىرىم يوللىرىنى كېڭەيتتى. ھويلا-ئارام ئىگىلىكىنىڭ راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ بۇ كەنتنىكى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىمۇ تېز كۆپەيدى. ھازىر دېھقانلارنىڭ قولىدىكى كىچىك تۆت چاقلىق تراكتور 200 دىن ئېشىپ كەتتى. چوڭ چاقلىق تراكتور بەشكە، زەنجىر تاپانلىق تراكتور يەتتىگە، يۈك ئاپتوموبىلى ئۇچكە يەتتى. ئۇنىڭدىن يىلى كەنت بويىچە كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە ساپ كىرىم 1370 يۈەنگە يېتىپ، بازار بويىچە ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىش قەدىمىنى ئەڭ تېز بولغان كەنتلەرنىڭ بىرى بولۇپ قالدى.

بارات بوۋاي «چوكا ئالتۇن پادىشاھى»غا ئايلاندى

ئۇز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشىت** خەۋەر قىلدۇ: بۇ يىل 68 ياشقا كىرگەن قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ بەشبۇرىق يېزىسىدىكى بارات ئەيسا ئون يىل جاپالىق تەر ئاققۇزۇپ، چۆلدە 170 مىڭ تۇپتىن ئارتۇق دەل - دەرەخ ئەھيا قىلىپ، ناھىيە بويىچە داڭلىق «چوكا ئالتۇن پادىشاھى» بولۇپ قالدى.

1985-يىلى بەشبۇرىق يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى دېھقانلار ئاچقان بوز يەرنىڭ سۇ-ھەققىنى بەش يىلغىچە كەچۈرۈم قىلىش، بىرمو يەرنىڭ ھۆددىگەرلىكى ئۇچۇن ئىككى يۈەندىن ئون يۈەنگىچە ھەق ئېلىش توغرىسىدا قارار چىقىرىپ، بوز يەر ئاچقۇچىلارنى دېھقانلارنىڭ ئاكتىپلىقىغا ئىلھام بەرگەنىدى. بۇ چاغدا ئون نەچچە مو يەرگە تاينىپ تۇرمۇش كۆچۈرۈۋاتقان بارات ئەيسا پايدىلىق پۇرسەتنى قولدىن بېرىپ قويۇشنى خالىمىدى، ئۇ يۇرتنىڭ جەنۇبىدىكى 1000 موغا يېقىن چۆللۈكنى تۇنجى بولۇپ ھۆددىگە ئالدى، ئۇ شۇنىڭدىن باشلاپ ئائىلىسىدىكى توققۇز ئەۋلادىغا ئېيتىپ چۆللۈكتە يەر ئېچىشقا، قۇم دۆۋىلىرىنى تۈزلەشكە، ئېبرىق-ئۆستەڭ چېپىپ، كۆچەت تىكىشكە تۈتۈش قىلدى، ئىككى يىل ئىچىدە 280 مو يەر ئېچىپ ئەتراپىغا تېرەك، جىگدە كۆچتى، ئوتتۇرىسىغا ئىقتىسادىي ئورمان تېپىدىكى كۆچەتلەرنى تىكىپ قۇم تىزگىنلەش مۇداپىئە ئورمان بەلبېغى بىنا قىلدى. ئۇ ئۇچ يىل تېرىشىش ئارقىلىق 600 مو يەرگە ياڭاق، بادام، ئالما، چىلان، ئامۇت قاتارلىق مېۋىلىك كۆچەت ھەم مېۋىسىز كۆچەتلەرنى تىكىپ، ئارىسىغا بۇغداي، كېۋەز، بېدە تېرىپ، يەردىن قوش

كېۋەز پىتى يوقتىش جېڭىگە قاتناشتى.

سۈرەتتە: كادىرلار كېۋەزگە دورا چاچماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **جۇرئەت نىزامىدىن**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا قۇربان** فوتوسى

«قىزىلتاغ» سودا ساربىي كۆپ سېتىش، ئاز پايدا ئېلىش ئارقىلىق خېرىدارلارنى جەلپ قىلىپ، ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **رەخمىتۇللا ئابلا** خەۋەر قىلدۇ: ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى «قىزىلتاغ» سودا ساربىي كۆپ سېتىش، ئاز پايدا ئېلىش، مۇلازىملىق سۈپىتىنى ياخشىلاش، توپ ۋە پارچە سېتىش نۇقتىلىرىنى كۆپەيتىش، باشقا جايلاردا تارماق سودا سارايلىرىنى ئېچىش قاتارلىق تەدبىرلەرنى قوللىنىپ ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، سودا كارخانىلىرى ئۆزلۈكسىز كۆپەيمەكتە ئۇلار ئوتتۇرىسىدىكى رىقابەت كۈنسايىن كەسكىنلەشتى. پۈت تېرەپ تۇرۇش ئۈچۈن، بۇ ساراي تىجارىتىنى جانلاندۇرۇشنى چېڭ تۇتۇش ئاساسىدا ئۇرۇمچىدە يېڭىدىن ئالتە ئېلىكتر سايمانلىرىنى توپ ۋە پارچە سېتىش نۇقتىسىدىن ئۈچنى تەسىس قىلىپ، تىجارەتكە كىرىشتۈردى. بۇنىڭدىن باشقا، ساراي رەھبەرلىكى يەنە ئاتۇش، چۆچەك، قاراماي قاتارلىق جايلاردا تارماق ماگىزىن ئېچىپ تىجارەت دائىرىسىنى پائال كېڭەيتتى. بۇ سودا سارايىنىڭ ئاتۇش تارماق ماگىزىنى ئېچىلغان بىر ئاي ۋاقىت ئىچىدە تىجارەت سوممىسى 600 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، شۇ يەردىكى ئەڭ چوڭ سودا سارايىنىڭ بىرىم يىللىق تىجارەت سوممىسى بىلەن تەڭلەشتى. قارامايدىكى تارماق ماگىزىنى بۇ يىل 4-ئايدا ئېچىلغان بولۇپ، ئېچىلغان كۈنىدىكى تىجارەت سوممىسى 123 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

«قىزىلتاغ» سودا ساربىي يەنە پايدىسى ئاز تاۋارلارنىمۇ خېرىدارلار ئېھتىياجلىق بولسىلا كۆپلەپ كىرگۈزۈپ، ئاز پايدا ئېلىپ، كۆپ سېتىپ، كىرىمنى كۆپەيتتى. ئەلا مۇلازىملىق قىلىش، خېرىدارلارنى رازى قىلىشنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇپ، خېرىدار بىرىنچى، سودا سارايىنىڭ ئىناۋىتىنى قوغداش بىرىنچى دېگەننى ھەققىي ئىشقا ئاشۇردى. بۇنىڭ بىلەن سودا سارايىنىڭ بۇ يىلنىڭ دەسلەپكى بەش ئېيىدىكى تىجارەت 67 مىليون 420 مىڭ يۈەندىن كۆپرەككە يېتىپ، بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن تۆت پەرسەنت ئاشتى.

ئاقتۇ ناھىيە بازارلىق سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش پونكتىنى باشقۇرغۇچى خادىملار ئارىسىدا مۇقىملىقنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئىتتىپاقلىقنى كۈچەيتىش تەرىبىسى بويىچە ئۆگىنىشنى قانات يايدۇرۇپ، ئۇلارنىڭ تىجارەتچىلەرگە جان-دىل بىلەن مۇلازىملىق قىلىش ئېڭىنى ئۆستۈردى.

سۈرەتتە: بۇ پونكتىنىڭ خادىملار كەسپ ئەخلاقىغا دائىر ماتېرىياللارنى ئۆگەنمەكتە.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **كۆرەش ھاشىم** فوتوسى

شىنجاڭ «جۇڭخې» پاي چەكلىك شىركىتىدە كوللېكتىپ توختام ئىمزالاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇرېھىم قۇربان** خەۋەر قىلدۇ: ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ خوجايىنلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇش، ئۇلارنىڭ قانۇنلۇق ھوقۇق - مەنپەئىتىنى كاپالەتكە ئىگە قىلىش ئۈچۈن شىنجاڭ «جۇڭخې» پاي چەكلىك شىركىتى ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى بېقىندا شىركەتنىڭ قانۇنىي ئىگىسى بىلەن كوللېكتىپ توختام ئىمزالىدى.

كوللېكتىپ توختام ئىمزالاش بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا كارخانىلاردىكى ئەمگەك مۇناسىۋەتلىرىنى ماسلاشتۇرۇشنىڭ مۇھىم شەكلى. شىنجاڭ «جۇڭخې» پاي چەكلىك شىركىتى بۇلتۇر 3-ئايدا ئاپتونوم رايونىنىڭ زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنى سىناق نۇقتىسى قىلىدىغان تۇنجى تۈركۈمدىكى كارخانىلارنىڭ بىرى قىلىپ بېكىتىلگەنىدى. شۇنىڭدىن بۇيان بۇ شىركەت «ئەمگەك قانۇنى»، «شىركەت قانۇنى» قاتارلىق مۇناسىۋەتلىك قانۇن - نىزاملارنى بەلگىلەنگەن تەلەپ بويىچە ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى يولغا قويىدى، ئۇلار باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى جەھەتتە ئىخچام، ئۈنۈملۈك بولۇش تەلىپى بويىچە مەمۇرىي ئىشخانىلارنى ئازايتتى، ئادەملىرىنى سەرخىللاشتۇردى. زاۋۇت بىلەن ئىشچىلارنىڭ بىرىسى يەنە بىرسىنى تاللاش ئەمگەك ئاشتى، ئەمگەك توختامى تۈزۈمى ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇلۇپ، باشقۇرغۇچىلارنىڭ مەمۇرىي دەرىجىسى بىكار قىلىندى، ئىش ھەققى تەقسىماتى جەھەتتە ئەمگەككە قاراپ تەقسىم قىلىش ئاساس قىلىنغان كۆپ خىل تەقسىمات شەكلى يولغا قويۇلدى، ھەركىم ئۆز ۋەزىپىسىنى ئادا قىلىش، رىغبەتلەندۇرۇش بىلەن چەكلەش بىرلەشتۈرۈلگەن مېخانىزم شەكىللەندى. بۇنىڭ بىلەن شىركەتنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىمۇ كۆرۈنەرلىك ئۆستى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا شىركەتنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 25 مىليون يۈەندىن كۆپرەك ئاشتى.

بۇ شىركەت رەھبەرلىكى يۇقىرىقىدەك ئىسلاھات تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ بولغاندا ۋە كوللېكتىپ توختام ئىمزالاش ئالدىدا ئىشچى-خىزمەتچىلەردىن كەڭ پىكىر ئالدى، قايتا-قايتا مۇزاكىرە ئېلىپ باردى ۋە كېڭەشتى. بۇنىڭ بىلەن ھەم شىركەتنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈشكە پايدىلىق، ھەم ئىشچى -خىزمەتچىلەرنىڭ خوجايىنلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇشقا، ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداشقا پايدىلىق كوللېكتىپ توختام ئىمزالاندى.

ئىنجىلكتىكى ئىقتىدارلىق ياش

ناسىرجان مۇھەممەت

مايتاغ تېرمو ئېلېكتر ئىستانسىسى كاتول 1-سېخى 1 - سمېنا گۇرۇپپا مەسئۇلى ئابلىمىت ئابدۇكېرىم پراكتىكانت خادىم بىلەن 2-نومۇرلۇق كاتول ئەتراپىدا تەكشۈرۈش ئېلىپ بارغاچ، پراكتىكانتقا ئەمەلىي مەشغۇلات كۆرسىتۈاتاتتى، توساتتىن ئۇ 2-نومۇرلۇق كاتولدا مەسىلە كۆرۈلگەنلىكىنى سەزدى. ئابلىمىت قولىغا ئەمدىلا سايمانلىرىنى ئېلىپ كاتولغا بىر قەدەم يېقىنلاشقانىدى، بىرھەتەرلىك كلاپانى ئېچىلىپ كېتىپ، ھور، كۆمۈر توزانلىرى ئىككىيلەنىنىڭ ئۈستىگە بېسىپ كېلىشكە باشلىدى، قورقۇپ كەتكەن پراكتىكانت كاتول پارتلاپ كېتىشى مۇمكىن دېگەن تۇيغۇغا كېلىپ، 39 مېتر ئېگىزلىكتىن ئۆزىنى ئېتىشقا تەييارلانغاندا، ئابلىمىت ئېغىر بېسىقلىق بىلەن ئۇنى توتۇۋالدى ۋە ھور، كۆمۈر توزانلىرى بېسىلغاندىن كېيىن، ئۇ پراكتىكانتنى يۆلەشتۇرگىنىچە پەسكە چۈشتى. پەسكە چۈشكەندە ئۇلار خۇددى كۆمۈر تاۋەمگە ئوخشاپ قالغانىدى. ئابلىمىت پراكتىكانتنى پەسكە ئامان-ئېسەن يەتكۈزۈپ قويۇپ، ئارقىسىغا يانىدى.

ئابلىمىت ئابدۇكېرىم ئىش ئورنىدا بولسىلا رەھبەرىي خادىملارنىڭمۇ، ئىشچىلارنىڭمۇ، ئاممىنىڭمۇ خاتىرجەم بولۇشى تەبىئىي ئەھۋالغا ئايلانغانىدى. كاتولغا سۇ يەتكۈزۈش ناسوسىنىڭ بېسىمى نۆلگە چۈشۈپ قالغاندىمۇ، كاتول ئىچىدىكى كۆمۈر قېتىشۇلۇپ، شامال ئېغىزىنىڭ نورمال مەشغۇلاتى تەسىرگە ئۇچرىغاندىمۇ ئابلىمىت پەيدا بولسلا ھەرقانداق كاشىلا ئوڭشىلىدۇ، ئىشلەپچىقىرىش نورمالىلىشىدۇ. نېمە ئۈچۈن؟

ئابلىمىت ئابدۇكېرىم ئون يىل ئىلگىرى مايتاغ تېخنىك ئىشچىلار مەكتېپىنى پۈتتۈرگەن، تېرمو ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ كاتول 1-سېخىغا تەقسىم قىلىنغاندا، مانومېتردىكسىنىڭ ئالدىدا تېگىرقاپلا قالغانىدى. ئۇ دېكىدىكى خەنزۇچە خەتلەر، شەرتلىك بەلگىلەرنىڭ نېمىنى چۈشەندۈرىدىغانلىقىنى بىلەلمىدى، ھەممىنى ئاق قەغەزگە رەتلىك كۆچۈرۈۋېلىپ، ئۆيىگە كېلىپلا لۇغەت ئاختۇردى، مەنىسىنى بىلۈۋالغاندىن كېيىن خاتىرجەم بولدى، «خەنزۇ تىلىدىن ئاساس»، «نېفىت ئايرىش لۇغىتى» قاتارلىق كىتابلارنى سېتىۋېلىپ ئۆگەندى، ئەمەلىي مەشغۇلات داۋامىدا ئۇستىلاردىن ھارماي-تالماي سورىدى. ئۇچ ئاي ئۆتكەندىن كېيىن ئۇ كاتول تېخنىكا مەشغۇلاتىنى ئىگىلەپ بولدى، باشقا مىللىي خادىملارغا ياردەمى بولسۇن ئۈچۈن ئۇ يېڭى كەلگەن ئىشچىلارنى، پراكتىكانت ئوقۇغۇچىلارنى بېتەكلىدى، كاتول تېخنىلوگىيە مەشغۇلات قائىدىسىنى ئۈيغۇرچىغا تەرجىمە قىلىپ، ئۆزىنىڭ تەجرىبىسىگە ئاساسەن كېڭەيتىپ، 120 مىڭ خەتلىك كىتاب تۈزۈپ، ھەر ھەپتىدە بىر قېتىم تېخنىكا دەرسى ئۆتتى، خىزمەتكە قاتناشقان ئون يىلدىن كۆپرەك مەزگىلدە ئۇ ئىزچىل ھالدا ئىزدىنىش، ئۆگىنىشنى داۋاملاشتۇرۇپ، ئاخىرى نېفىت خىمىيە باش زاۋۇتىدا ئۆتكۈزۈلگەن ئازسانلىق مىللەت ئىشچىلىرىنىڭ تېخنىكا مۇسابىقىسىدە 2-دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

ئۇ يېتەكلىگەن سمېنا - گۇرۇپپا 1995-يىلى باش زاۋۇت دەرىجىلىك «ئىلغار سمېنا - گۇرۇپپا» بولۇپ باھالاندى، ئۇ يېقىندا نېفىت ئىدارىسى بويىچە «كۆزگە كۆرۈنگەن ئون ياش» نىڭ بىرى بولدى.

سۈرەتتە: ئابلىمىت خىزمەت ئۈستىدە.

ئۈرۈمچىدە بازارلىق باھا ئومۇميۈزلۈك تۇراقلاشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا قۇربان** خەۋەر قىلدۇ: ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى بازارلىق باھا ئومۇميۈزلۈك تۇراقلاشتى. 1-يانۋاردىن 15-يانۋارغىچە بولغان ئارىلىقتا ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى 30 دىن ئارتۇق ئاساسلىق سودا ئورۇنلىرىدا ساتىلغان 500 خىل ئاساسلىق ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ باھا ئۆزگىرىشىگە ئومۇمىي نەزەر سېلىنغاندا، ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىگە سېلىشتۇرغاندا، ئومۇمىي جەھەتتىن ئېيتقاندا، ئۆزگىرىش يوق دېيەرلىك دەرىجىدە بولدى. 1990-يىلى ئىقتىسادىي ئۈنۈمى كۆرۈلدى. ئەجرىنىڭ بىكارغا كەتمەسلىكىدىن خۇشال بولغان بارات ئەيسا تېخىمۇ غەيرەتكە كېلىپ، ئىگىلىكىنى كۆپ خىللاشتۇرۇپ، ئۈنۈمۈرسال تەرەققىي قىلدۇرۇش يولىدا ئىزدەندى، ئۇ 1992-يىلى يەنە 100 مو بوز يەر ئېچىپ، كۆچەت يېتىشتۇرۇش بازىسى قۇردى، كىچىك تېپتىكى خۇمدان سالدى، ئېغىل-قوتان ياساپ 300 دىن ئارتۇق قوي، كالا ئاساس قىلىنغان چارۋىچىلىق فېرمىسى قۇردى. بۇ ئارقىلىق ئوغۇت مەنبەسىنى كۆپەيتىپ، يەرلەرنى قۇۋۇتلەندۈردى، ئۈنۈمنى ئۇرمانچىلىق ئارقىلىق چارۋىچىلىقنى، چارۋىچىلىق ئارقىلىق ئورمانچىلىق، باغۋەنچىلىك، دېھقانچىلىقنى يۆكسەلدۈرۈشتەك ئەملىيەتنى ئۈنىڭغا گۈمان بىلەن قارىغۇچىلارنى ھەيران قالدۇردى.

ھازىر بارات ئەيسانىڭ ئائىلىسىدىكىلەر ھۆددىگە ئالغان 1000 موغا يېقىن يەر مۇنبەت زېمىن، گۈزەل بوستانلىققا ئايلاندى، % 40 تىن كۆپرەك مېۋىلىك كۆچەت مېۋە، بېرىشكە، كۆچەتخانىسىدىكى كۆچەتلەر ئېھتىياجدىن ئېشىپ باشلىدى. ئۇ ئالدىنقى ئىككى يىلدا يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 40 مىڭ يۈەن كىرىم قىلغان بولسا، بۈلتۇر 50 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى.

كورلا شەھرى ئاپتونوم رايون بويىچە «ئىككىنچى ھمايە قىلىشنىڭ نەمۇنە شەھەر» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئۆمەرجان مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىندا ئېچىلغان كورلا شەھرىگە ئاپتونوم رايون بويىچە «ئىككىنچى ھمايە قىلىشتىكى نەمۇنىچى شەھەر» دەپ نام بېرىش ۋە كورلا شەھرىنى مەملىكەت بويىچە «ئىككىنچى ھمايە قىلىشتىكى نەمۇنە شەھەر» قىلىپ قۇرۇپ چىقىش سەپەرۋەرلىك يىغىنىدا، كورلا شەھرىنىڭ مەسئۇللىرى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ئىشلىرى نازارىتى ۋە «ئىككىنچى ھمايە قىلىش» ئىشخانىسى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرىدىن «ئىككىنچى ھمايە قىلىشتىكى نەمۇنىچى شەھەر» دېگەن شەرەپ تاختىسىنى تاپشۇرۇۋالدى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان كورلا شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئۇنۇملۇك چارىلەرنى قوللىنىپ «ئىككىنچى ھمايە قىلىش» بويىچە پىلان، تەدبىرلەرنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ھەر مىللەت ئاممىسى بىلەن خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ كورلىدا ئۇرۇشلۇق قىسىملىرى ئوتتۇرىسىدىكى قېرىنداشلىق، دوستلۇق مۇناسىۋەتنى تېخىمۇ قويۇقلاشتۇرۇپ، ئۆزئارا ئىشىنىش، ئۆزئارا كۆيۈنۈش، ئۆزئارا ياردەم بېرىشتەك يېڭى كۆيېپىيات ۋە ئېسىل ئىستىلنى بارلىققا كەلتۈردى. بىر نەچچە يىل ئىچىدە بۇ شەھەردىكى ھەر مىللەت ئاممىسى خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ كورلىدا ئۇرۇشلۇق قىسىملىرىدىكى كوماندىر-جەڭچىلەرنى 28 مىڭ 468 كۆادرات مېتر لىق ئولتۇراق ئۆي، 112 مىڭ 300 يۇەن قىممىتىدە سۇ، توك ۋە ھەر خىل ئەسلىھەلەر بىلەن ھەقسىز تەمىنلىدى. ئۇلارغا 1 مىليون 909 مىڭ يۇەن قىممىتىدە ئاشلىق، ياغ، گۆش، توخۇ، تۇخۇم، بېلىق، كۆكتات، مېۋە-چېۋەقاتارلىقلارنى سوۋغات قىلدى.

خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ كورلىدا ئۇرۇشلۇق قىسىملىرىمۇ كورلا شەھرىنىڭ قۇرۇلۇش يولى، ئايرودروم ۋە ئايرودروم يولىنى كېڭەيتىپ قۇرۇش، كۆنچى دەرياسىغا كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش توسمىسى ياساش، تەنتەربىيە سارىيى سېلىش، كورلا تارىم غول ئۆستىگىنى ياساش قاتارلىق 35 نۇقتىلىق قۇرۇلۇشقا ئاكتىپ قاتنىشىپ، كورلا شەھرىنىڭ تۇرلۇك ئىشلىرىنىڭ تېز سۈرئەتتە ئوڭۇشلۇق تەرەققىي قىلىشىغا تۆھپە قوشتى.

تەرىشچان ئەترەت تەربىيىچىلىرى

سۈرەتلىك خەۋەر

قەشقەر شەھەرلىك 3 - باشلانغۇچ مەكتەپ پىئونېرلار باش ئەترىتى پىئونېرلارنى «دۆلەت بايرىقىنى سۆيۈش»، «ئىلىم- پەننى سۆيۈش»، «لېي فېڭ، لەي نىڭدىن ئۆگىنىش» قاتارلىق كۆپ خىل پائالىيەتلەرگە ئۇيۇشتۇرۇپ، ئۇلارنى پارتىيىنى، ۋەتەننى، سوتسىيالىزمنى قىزغىن سۆيۈش، تەرىشىپ ئۆگىنىپ كۆپلەپ بىلىم ئىگىلەپ، ئىسلاھات دەۋرىدىكى ياراملىق ئىختىساس ئىگىلىرىدىن بولۇپ چىقىشقا يېتەكلىدى. نەتىجىدە بۇ باش ئەترەت 1990 - يىلىدىن بۇيان شەھەر، ئۆلكە دەرىجىلىك پىئونېرلار ئەترىتى، ئاپتونوم رايون، مەملىكەت بويىچە ماقالە يېزىش پائالىيىتىدە ئىلغار باش ئەترەت، لېي فېڭ، لەي نىڭدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىدە ۋىلايەت بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالاندى.

قەشقەر ۋىلايەتلىك پارتكوم ۋە مەمۇرىي مەھكىمە يېقىندا 3000 كىشىلىك چوڭ يىغىن ئېچىپ، ۋىلايەت بويىچە تاللانغان ئون مۇنەۋۋەر پىئونېرلار تەربىيىچىسى بىلەن ئون مۇنەۋۋەر پىئونېرنى تەقدىرلىدى ۋە ئۇلارغا شەرەپ گۈۋاھنامىسى تارقىتىپ بەردى.

سۈرەتتە: مۇنەۋۋەر پىئونېرلارغا شەرەپ گۈۋاھنامىسى تارقىتىپ بېرىلمەكتە.

مۇرات تۇرسۇن فوتوسى

ئۈرۈمچى شەھەرلىك پوچتا ئىدارىسى كېينىكى يېرىم يىللىق گېزىت - ژۇرناللارغا مۇشتەرى توپلاش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **زىبىۋۇللا ئابلىز** خەۋەر قىلىدۇ: ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرىنىڭ، تەشۋىقات تارماقلىرىنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشى، زىچ ماسلىشىشى ئارقىسىدا ئۈرۈمچى شەھەرلىك پوچتا ئىدارىسى كېينىكى يېرىم يىللىق گېزىت-ژۇرناللارغا مۇشتەرى توپلاش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى.

بۇ ئىداره بۇ يىل 4 - ئايدىن باشلاپ ھەرقايسى گېزىت - ژۇرنال تارقىتىش پونكتلىرى (خادىملىرى)غا كېينىكى يېرىم يىللىق گېزىت-ژۇرناللارغا مۇشتەرى توپلاش تەشۋىقات پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش تارقاتقاندى. شۇنىڭدىن كېيىن شەھەرنىڭ ئاساسلىق كوچىلىرىغا 50 پارچە تەشۋىقات لوزۇنكىسى ئېسىلىپ، 3 مىليون پارچىدىن ئارتۇق تەشۋىقات ۋەرەقىسى تارقىتىلدى. تارماق پوچتا ئىدارىلىرى، كەسپىي خادىملار ئۆز ئورنىنىڭ ئەھمىلي ئەھۋالىغا ئاساسەن، ئىشىك تالدىغىچە بېرىپ مۇشتەرى توپلاش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، مۇشتەرى توپلىغۇچىلارنى مۇشتەرى توپلىغان گېزىت - ژۇرناللارنىڭ ئايلىنىش سوممىسىنىڭ ئون پىرسەنتى بويىچە مۇكاپاتلاشنى يولغاقويدى. نەتىجىدە گېزىت-ژۇرناللارغا مۇشتەرى بولغۇچىلار بارغانسېرى كۆپەيىپ، 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە مۇشتەرى بولۇنغان گېزىت - ژۇرنال تۇرى 5137 گە يەتتى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يىللىق گېزىت - ژۇرناللارنىڭ ئايلىنىش سوممىسى 37 مىليون 440 مىڭ يۇەنگە يېتىپ، يىللىق پىلاننىڭ 93.6 پىرسەنتى ئورۇندالدى.

قوللىنىپ، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشقا بىرگە، ھەر يىلى كۆپ قېتىم تۆمۈرىيول كاپالەتلىك قىلغانلارنى مۇكاپاتلىدى. ئورۇنلىرى، تۆمۈل ۋە گەنسۇ ئۆلكىسى خىلاپلىق قىلغۇچىلارغا كېسى بەدىكى نۇرغۇنلىغان ئورۇنلارغا بېرىپ،

ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسى يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، يەردىن پايدىلىنىش ئۇنۇمىنى ئۆستۈردى

يەر ۋە تەرەققىيات

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **قادىر مەجىت** خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان يەرنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇپ، تېرىلغۇ يەرلەرنى قوغداش، يەردىن ھەقلىق پايدىلىنىش ئۇنۇمىنى ئۆستۈردى.

بۇ ناھىيىدە 825 مىڭ مو تېرىلغۇ يەر بولۇپ، كىشى بېشىغا 5.18 مودىن توغرا كېلەتتى. يەرگە بولغان ئېھتىياج ئېشىپ بارغاچقا، قالايمىقان يەر ئىگىلەش، يەرگە بۇزغۇنچىلىق قىلىش، يەر تالىشىش ماجىرالىرى دائىم يۈز بېرىپ تۇراتتى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى 1992-يىلىدىن 1996 - يىلىغىچە ئون يىزا، بىر بازار، 12 مەيدانا مەخسۇس يەر باشقۇرۇش پونكتى قۇرۇپ، يەر باشقۇرۇشقا بولغان يېتەكچىلىكنى كۈچەيتتى. يەر باشقۇرغۇچى خادىملارنىڭ ساپاسىغا ئەھمىيەت بېرىپ، ئالىي مەكتەپلەرنىڭ مەخسۇس كەسىپلىرىنى پۈتتۈرگەن خادىملارنى يەر باشقۇرۇش خىزمىتىگە مەسئۇل قىلدى. ئۇلار «يەر باشقۇرۇش قانۇنى»نى كەڭ، چوڭقۇر تەشۋىق قىلىپ، ناھىيەبويىچە ئىگىلەنگەن يەرلەرنىڭ پايدىلىنىش، جايلىشىش ئەھۋالىنى ستاتىستىكا قىلىپ خەرىتىلەشتۈردى. «ئالقانچىلىك يەردىنمۇ پايدىلىنىش»، تېرىلغۇ يەرلەرنى ھەققىي قوغداش، يەرگە بولغان ھەقلىق پايدىلىنىشنى يولغا قويۇش، نازارەت قىلىشنى كۈچەيتىش ئارقىلىق «يەر باشقۇرۇش قانۇنى» غا خىلاپ قىلمىشلارنى ۋاقتىدا تۈزەتتى.

بۇ ناھىيە يەنە ئاساسلىق ئېتىز - ئېرىقلارنى قوغداش رايونىدىن 84 نى، قوغدىلىدىغان دائىرىدىن 440 نى، قوغدىلىدىغان يەردىن 585 پارچىنى ئايرىپ، 624 مىڭ 632 مو يەرنى مۇھاپىزەت قىلىشنى كۈچەيتىپ، ھەقلىق پايدىلىنىش ئۇنۇمىنى ئۆستۈردى.

قولى گۈل ئوقۇتقۇچى

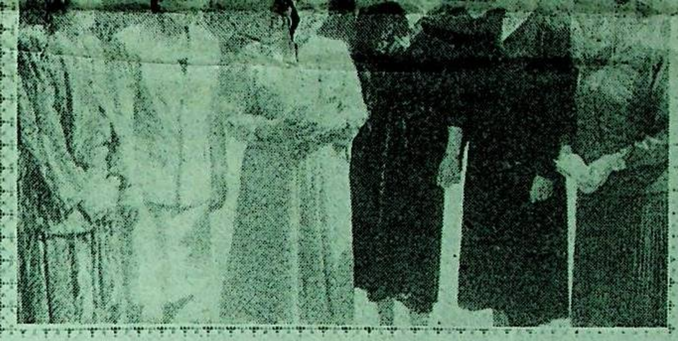
سۈرەتلىك خەۋەر

قاراماي شەھەرلىك 8 - ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇتقۇچىسى باقىھاجى مامۇت ئوقۇتقۇچىلىق بىلەن شۇغۇللانغان 20 نەچچە يىلدىن بۇيان تىرىشىپ ئىشلەپ ئۆز كەسپىدە تېگىشلىك تۆھپە قوشقاندىن سىرت، خەتتاتلىقتا چوڭقۇر ئىشتىياق باغلاپ، تىرىشىپ ئىزدىنىپ، كۆپ مەشق قىلىپ، بىر تۈركۈم ئەسەرلىرى ئارقىلىق ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كۆزگە كۆرۈنگەن خەتتاتلاردىن بولۇپ قالدى.

ئۇ ھازىرغىچە ھەر خىل نۇسخىلاردا 300 پارچىدىن ئارتۇق ھۆسن خەت يېزىپ، «شىنجاڭ گېزىتى»، «شىنجاڭ نەپىت گېزىتى» قاتارلىق گېزىت - ژۇرناللاردا ئېلان قىلدى. بىر قىسىم ئەسەرلىرى قاراماي شەھرى ۋە ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن كۆرگەزمىلەرگە قويۇلۇپ 1-، 2-دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. مەملىكەتلىك «مارشال جۇدې تۆھپىلەنلىقىنىڭ 108 يىللىقىنى خاتىرىلەش كومىتېتى» ئۇنىڭغا ئالاھىدە تەكلىپ ئەۋەتىپ، ئۇنىڭ بىر پارچە ھۆسن خەت ئەسىرىنى كۆرگەزمىگە قويدى. ھازىر ئۇنىڭ بىر پارچە ھۆسن خەت ئەسىرى ئامېرىكىنىڭ ئورگان داشۆسىدە، بىر پارچە ھۆسن خەت ئەسىرى كانادادا ساقلانماقتا.

باقىھاجى مامۇت ھازىر شىنجاڭ خەتتاتلار جەمئىيىتىنىڭ ئەزاسى، شەرق خەتتاتلار، مائارىپچىلار جەمئىيىتىنىڭ كېڭەش ئەزاسى، ئاپتونوم رايونلۇق پېشقەدەم كادىرلار خەتتاتلىق - رەسساملىق ئىلمىي جەمئىيىتى، ئاخباراتچىلار ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ ئەزاسى.

سۈرەتتە: مۇنەۋۋەر تەربىيچى دىلنۇر (سولدىن 3-كىشى) پىئونېرلار ئەترىتى تەربىيچىلىرى بىلەن ئۆزئارا تەجرىبە ئالماشتۇرماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشىت**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئادىلجان ئابدۇقادىر** خەۋىرى ۋە فوتوسى

سۈرەتتە: ئو ھۆسەن خەت يازماقتا. **ئەزىمەت مەمتىلى** خەۋىرى ۋە فوتوسى

«قارا ئالتۇن» ئېنېرگىيە ۋە يورۇقلۇق تارقىتىدۇ. مەنمۇ ئەنە شۇ «قارا ئالتۇن»غا ئوخشاش جەمئىيەتكە نۇر ۋە ئىسسىقلىق يەتكۈزۈشنى خالايمەن.» ئىلىنىياز ئالماسنىڭ خاتىرىسىدىن.

تۇرپان شەھەرلىك كۆمۈر كېنىدىكى ئىشچى- خىزمەتچىلەر ئۆزلىرىنىڭ ئىلىنىياز ئالماستەك ياخشى رەھبىرىنىڭ بولغانلىقىدىن تولىمۇ ئىپتىخارلىنىدۇ، شۇنداقلا بۇنىڭدىن ئون يىل بۇرۇن ئۇنى كان باشلىقلىقىغا سايلاپ توغرا قىلغان ئىكەنمز، دېيىشىدۇ. چۈنكى 60 - يىللارنىڭ بېشىدا خىزمەتكە قاتنىشىپ كۆمۈر قازغۇچى، كۆمۈر قېزىش گۇرۇپپىسى ۋە قۇدۇق ئاستى ئىشتىرىنىڭ ئەترىتىنىڭ باشلىقى بولۇپ ئىشلەپ، ھەر جەھەتتىن پىشىپ يېتىلگەن ئىلىنىياز ئالماس كانىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىك ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغاندىن كېيىن پارتىيىگە كىرىش ئالدىدىكى قەسەمنى ئېسىدىن چىقارمايى، بارلىقىنى كان ئىشلىرىغا بېغىشلاپ، ئىشلەپچىقىرىشنى يۇكسەلدۈرۈپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئاشۇرۇپ،كان ئىشچىلىرىنىڭ ئۇمىدىنى ئاقلىدى. ئۇ بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشتا كاننى شەھەر، ۋىلايەت ھەتتا ئاپتونوم رايون بويىچە ئالدىنقى قاتاردىكى كانلار قاتارىغا ئۆتكۈزۈشتەك ئەمەلىيتى ئارقىلىق كۆپ قېتىم يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلارنىڭ ياخشى باھاسى ۋە تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى ھەمدە ۋىلايەت بويىچە «مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى»، مەملىكەت بويىچە «مۇنەۋۋەر ئار سانلىق مىللەت كارخانىچىسى» بولۇپ باھالاندى ۋە «1 - ماي» ئەمگەك مېدالىغائېرىشتى. 1972 - يىلى قۇرۇلغان بۇ كۆمۈر كان تۇرپان شەھىرىدىن 30 نەچچە كىلومېتر يىراقلىقتىكى چىچان كان رايونىغا جايلاشقان بولۇپ، ئىلگىرى باشقۇرۇش سەۋىيىسى تۆۋەن، تېخنىكا كۇچى ئاجىز، ئۇسكۇنىلىرى ئاددىي بولغانلىقتىن يىللىق كۆمۈر قېزىش ئىقتىدارى 30 ـ 40 مىڭ تونىنا ئەتراپىدا بولۇپ كەلگەنىدى. 1987 - يىلى كاندىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر بىردەك ئىلىنىياز ئالماسنى كان پارتىيە ياچېيكسىنىڭ شۇجىسى ۋە كان باشلىقى قىلىپ سايلىدى. بۇرۇن دۆلەتكە پايدا تاپشۇرۇش ئۈياقتا تۇرسۇن، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ مائاشىغا ئاران كاپالەتلىك قىلىپ كېلىۋاتقان بۇ كاننى قاناتلاق قىلغاندا ئۆزگەرتكىلى بولىدۇ، ئۇزۇندىن بۇيان ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1- سېپىدە ئىشلەپ مول تەجرىبە توپلىغان ئىلىنىياز ئالماس ئەمەلىي خىزمەتتە كۆمۈر قېزىش مەشغۇلاتىنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن ئىشلەپچىقىرىشنى ئەڭ مۇھىم ئورۇنغا قويۇش كېرەك، دەپ ھېسابلىدى، شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئىشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنىڭ ئاۋارىچىلىقتىن قاچماي ھەر كۈنى كېچىك تەكشۈرۈش، ھەپتىدە بىر قېتىم چوڭ تەكشۈرۈشنى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇشى نەتىجىسىدە كاندا ئۇدا ئون نەچچە يىل ھادىسە يۈز بەرمىدى. شۇنىڭ بىلەن بۇ كان ئاپتونوم رايون ھەتتا مەملىكەت بويىچە «بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشتىكى ئىلغار ئورۇن» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

ئىلىنىياز ئالماس بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى ھەممە ئادەمنىڭ ئاڭلىق ھەرىكىتىگە ئايلاندۇرۇش بىلەن بىرگە، باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى ئۇزلۇكسىز ياخشىلاپ، ئىشچىلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى ئۇرغۇتۇپ، كاننىڭ كۆمۈر قېزىش مىقدارى ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئاشۇرۇش يولىدا كۈچ سەرپ قىلدى. بۇنىڭدا ئۇ كان ئۈستىدە ئىشلىگەنلەر بىلەن كان ئاستىدا ئىشلىگۈچىلەرنىڭ ئىش ھەققىنى مۇۋاپىق تەڭشىدى. ئاز ئىشلىگەنلەر بىلەن كۆپ ئىشلىگەنلەر ۋە جاپالىق ئىشلىگەنلەرگە پەرقلىق مۇئامىلە قىلدى. بۇنىڭ بىلەن ئىشچىلارنىڭ ئاكتىپلىقى تۇرغۇزۇلۇپ، كۆمۈر قېزىش مىقدارى يىلدىن يىلغا ئاشتى. تۇرپان ۋىلايىتىدە كۆمۈر كان ئاھايىتى كۆپ، قېزىلغان كۆمۈرنى سېتىپ چىقىرىش ئىنتايىن قىيىن. ئىلىنىياز ئالماس كانىنىڭ ئۇمۇمىي ئىشلىرىغا يېتەكچىلىك قىلىش بىلەن ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى تۇرۇبا سۇيى ئېچىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى. كان رايونىنى كۆكەرتىش ئىشغا ئەھمىيەت بېرىپ، ئەسلىدە بىر تۇپمۇ گىياھ ئۇنمەيدىغان بۇ قاقاسلىقتا ياپىيشىل باغ بىنا قىلىپ، مۇھىتنى گۈزەللەشتۇردى. بۇ جەريانىدا ئۇ كان ئاپتونوم رايون ئورۇنلىرىغا بېرىپ، ئىشچىلار بىلەن بىللە ئىشلەپ، ئۇلارنىڭ قوللىشىنى قولغا كەلتۇردى. 1990 - يىلى كان قۇدۇقىدا ئوت ئاپىتى يۈز بەردى. ئارقىدىن كان كەلكۇن ئاپىتىنىڭ زىيىنىغا ئۇچرىدى. بۇ چاغدا ئىلىنىياز ئالماس ئامېنى يېتەكلەپ باشلامچىلىق بىلەن ئاپەتتىن قۇتقۇزۇشقا قاتنىشىپ، زىيانىنى ئەڭ ئەۋۋەل دەرىجىگە چۈشۈردى. ئۇنىڭ ئەقىل - پاراسىتى ۋە كۈچ - قۇۋۋىتىنى كان ئىشلىرىغا بېغىشلاش، خېيىم - خەتەردىن قورقماسلىقتەك روھىدىن ئىبارەت بۇ پارتىيە بايرىقىغا شان - شەرەپ كەلتۈردى

- تۇرپان شەھەرلىك كۆمۈر كېنى پارتىيە ياچېيكسىنىڭ شۇجىسى، كان باشلىقى ئىلىنىياز ئالماس توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز **شاكتار رېھىم**

ئۇ ھەر قېتىم كاننى ھۆددىگە ئالغان بەش يىلى ئەنە شۇنداق نەتىجىلەر بىلەن ئۆتتى. 1992 - يىلى ئۇ كاننى 2 - قېتىم ھۆددىگە ئالدى. بۇ قېتىملىق ھۆددىگە ئىلىش يەنە بىر چاپالىق ئىشلار بىلەن باشلاندى. كان قۇدۇقى 20 يىلدىن بۇيان پايدىلىنىپ كېلىۋاتقان قۇدۇق، قېزىلىۋاتقىنى يەنە شۇ كۆمۈر قاتلىمى بولۇپ، بىر كۆمۈر قاتلىمىنى قېزىش ۋە قۇدۇقنى چوڭقۇرلاشقا توغرا كېلەتتى. بۇ مەبلەغ كۆپ كېتىدىغان، تېخنىكىلىق تەلىپى يۇقىرى قۇرۇلۇش بولۇپ، ئىشلەپچىقىرىشقا تەسىر يەتكۈزمەسلىك شەرتى ئاستىدا ئېلىپ بېرىشقا توغرا كېلەتتى. ئاپتونوم رايونلۇق كۆمۈر سانائىتى نازارىتى لايىھىلەش ئورنىنىڭ لايىھىسىدە بۇ قۇرۇلۇشقا 4 مىليون 160 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ،ئىككى يىلدا پۈتتۈرۈش، تېخنىكا ئۆزگەرتىش، يېڭى خالىڭ يوللىرىنى ئۇچۇق ئىشقا كىرىشتۇرۇش ئۈچۈن ئىشلەپچىقىرىشنى بىرمۇ يىل توختىتىش ئەسكەرتىلگەنىدى.ئىلىنىياز ئالماس قۇرۇلۇش ۋاقتى ۋە ئىشلەپچىقىرىشنى توختىتىش ۋاقتىنى بەك ئۇزىراپ كەتكەندە دۆلەت مەنپەئىتىگە تەسىر يېتىپلا قالماي، 300 دىن ئارتۇق كان ئىشچىسى ۋە 130 نەچچە نەپەر دەم ئېلىشقا چىققان ئىشچى- خىزمەتچىنىڭ تۇرمۇشىغمۇ تەسىر يېتىدىغانلىقىنى ئويلاپ، ئۇنۇملۇق تەدبىر قوللىنىپ، ئىشچىلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغاش ۋە ئۆزى باشلامچى بولۇپ ئىشلەش ئارقىلىق ئىشلەپچىقىرىشنى پەقەت بىر ئايلا توختىتىپ، شۇ يىلى 75 مىڭ تونىنا كۆمۈر قېزىشنى ئىشقا ئاشۇردى ھەمدە قۇدۇقنى چوڭقۇرلىتىش ۋە يېڭى خالىڭ يوللىرىنى ئېچىش ئىشىنى غەلىبىلىك تاماملىدى ھەمدە پىلاندىكى قۇرۇلۇش مەبلىغىدىن 880 مىڭ يۈەن تېجەپ قالدى. يېڭى قۇدۇق ئىشقا كىرىشكەندىن كېيىنكى يىللىق كۆمۈر قېزىش مىقدارى 100 مىڭ تونىدىن ئاشتى. 2- كۆمۈر قېزىش قاتلىمىنىڭ قۇرۇلۇشى ئۆلچەمگە يەتتى. بۇنىڭ بىلەن كۆمۈرنىڭ قېزىلىش مىقدارى ئېشىپلا قالماي، كۆمۈرنىڭ سۈپىتىمۇ ياخشىلاندى.

ئىلىنىياز ئالماسنىڭ كۆمۈر كانىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىش جەھەتتىكى ئىش ئىزلىرى ناھايىتى كۆپ. ئۇنىڭ ئۆزىنى ئۇنتۇغان ھالدا خىزمەتنى ئەستايىدىل ئىشلىشى نەتىجىسىدە بۇ كان ئون يىل بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشقا كاپالەتلىك قىلدى. بۇ جەريانىدا قېزىلغان كۆمۈر 1 مىليون 300 مىڭ تونىنىدىن، دۆلەتكە تاپشۇرغان پايدا، باج ئۇمۇمىي سوممىسى 5 مىليون يۈەندىن كۆپرەككە يەتتى. ئىلىنىياز ئالماس ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق پارتىيىگە كىرىش ئالدىدىكى قەسەمنى ئەمەلدە كۆرسىتىپ، پارتىيە بايرىقىغا شان - شەرەپ كەلتۈردى، شۇنداقلا پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئامما ئارىسىدىكى ئۇلۇغۋار ئوبرازىنى تىكلىدى.

كىشىلەر ئارىسىدىكى مېھىر - مۇھەببەت

- شىنجاڭ شەھىرى شاتۇجياۋ بازىرىدىكى كومپارتىيە ئەزاسى، پېنسىيىگە چىققان ئايال ئۇشچى چېن گۈەنيۇ توغرىسىدا

«خەلق»گېزىتى مۇخبىرلىرى **لىيۇشاۋ، ۋاڭ چۇ**
شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرى **مۇۋۇنجيەن**

60 - يىللاردىن 90 - يىللارغىچە ئىجتىمائىي مۇھىتتا قانداق ئۆزگىرىش بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، شىنجاڭ شەھىرى شاتۇجياۋ بازىرىدىكى بىر ئاددىي ئايال ئۇشچى، ئۇ 30 نەچچە يىلنى بىر كۈندەك ئۆتكۈزۈپ، مېھىر - مۇھەببەتنى ئىزچىل تۇرمۇشى تولىمۇ نامرات ئىدى.

چېن گۈەنيۇ بۇ ئەھۋالنى بىلگەندىن كېيىن، ئۆزلۈكىدىن ئىككى ئەما بالىغا قاراشنى ئۈستىگە ئالدى، ئۇ ھەر كۈنى لى شىباۋنىڭ ئىككى ئەما بالىسىنى باللار باغچىسىغا ئاپىرىپ، ئۆلارغا ئەمالار يېزىقىنى ،ناخشا ئېيتىش، ئۇسسۇل ئويناشنى ئۆگەتتى.

دېھقانچىلىقتىك ئالدىراش مەزگىلىدە چېن گۈەنيۇ لى شىباۋغا ياردەملىشىپ مايسا كۆچۈرۈپ بەردى. كەچتە ئائىلە ئىشلىرىنى قىلىشىپ بېرىپ، ئۆي ئىچىنى پاك - پاكىز تازىلاپ بەردى. ھېيت - بايرام مەزگىللىرى ئۆلارغا پىشىرىلغان گۆش ئاپىرىپ بەردى. باللىرىغا يېڭى يىللىق سوۋغات ئېلىپ بەردى.

چېن گۈەنيۇ بۇ ئائىلىگە 30 نەچچە يىلدىن بۇيان ماما مۇشۇنداق ياردەم قىلىپ كەلدى. ھازىر لى شىباۋنىڭ ئىككى بالىسى چوڭ بولدى، ئۆلار چېن گۈەنيۇنى ئۆز ئانىسىدىنمۇ ئېزىز كۆرىدۇ. ئۆلار كۆرگەنلا كىشىگە: «چېن ئانىمىز بولمىغان بولسا، ئائىلىمىزدىكىلەر بۈگۈنگىچە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشتەك ياخشى سىياسەتىدىن كەلگەن، شۇڭا ئۇنى جەمئىيەتكە قايتۇرۇشىمىز، قېينىچلىقى بارلارغا ياردەم بېرىشكە ئىشلىتىشىمىز كېرەك» دېدى. ئۇنىڭ بۇ پىكرى ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ قوللىشىغا ئېرىشتى.

2 - كۈنى ئەتىگەندە شاتۇجياۋ بازارلىق پوچتىخانىغا تۆت كىشى كىرىپ كەلدى، ئۇلارنىڭ ھەر بىرىنىڭ قولىدا بىر تۇتامدىن پۇل بار ئىدى. ئۇلار بۇ پۇلنى ئۇمىد قۇرۇلۇشى ئىشخانىسى، قېرىلار ساناتوريىسى، پاراۋانلىق ساناتوريىسى قاتارلىق جايلارغا ۋە نامرات تاغلىق رايون، ئايەت يۇز بەرگەن رايونلارغا ئەۋەتتى. ئەۋەتىلگەن پۇلنىڭ ئومۇمىي سوممىسى 200 مىڭ يۈەندىن ئاشىدۇ. پېرېۋوت چېكىگە پۈل ئەۋەتكۈچىلەرنىڭ ئورنى ۋە ئىسمى يېزىلمىغانىدى: پوچتا ئىدارىسىدە ئون نەچچە يىل ئىشلىگەن كونا ئىشچى- خىزمەتچىلەر بۇنداق ئەھۋالنى كۆرمىگەنىدى. پوچتا ئىدارىسىنىڭ رەھبەرلىرى بۇ پۇللارنىڭ چېن گۈەنيۇ ۋە ئۇنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ ئىكەنلىكىنى بىلدى.

بۈلتۇر باھار بايرىمىدىن بۇرۇن چېن گۈەنيۇ تېلېۋىزوردىن خېبېي ئۆلكىسىنىڭ جاڭبى ناھىيىسىنىڭ شەنسۇن كەنتىدىكى جاڭ سۇجېننىڭ ئائىلىسى نامرات بولغاچقا، باللىرىنىڭ ئوقۇشسىز قالغانلىقى توغرىسىدىكى خەۋەرنى كۆرۈپ كېچىچە ئۇخلىيالمىدى. ئەتىسى ئەتىگەن تۇرۇپ بىر پارچە خەت بىلەن 1000 يۈەن پۇلنى جاڭ سۇجېنغا ئەۋەتىپ ھېلىقى ئوقۇشسىز قالغان باللىنىڭ بالدۇراق مەكتەپكە بېرىشىنى ئۈمىد قىلدى.

ئىككى ئايدىن كېيىن چېن گۈەنيۇ كېسەل بولۇپ قالغانلىقىغا قارىماي قاتتىق سوغۇققا چىداپ، بازاردىكى تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى بىلەن بىرلىكتە ئۆزى كېچە- كۈندۈز ئۈيلاپ كېلىۋاتقان جاڭ بېيشەن ناھىيىسىگە كەلدى. چېن گۈەنيۇ سۇجەن دېگەن قىز ئوقۇۋاتقان باشلانغۇچ مەكتەپكە كېلىپ، ھېلىقى قىزنى تېپىپ، ئۇنىڭغا قېلىن پوپايكا، يېڭى ئوقۇش قوراللىرى، دەرستىن سىرتقى ئوقۇشلۇقلارنى بەردى. قىزنىڭ كېسەل ياتقان ئانىسىغا دورا ئېلىپ بەردى. بۇ ئىشتىن سۇجەن قىزنىڭ ئاتا - ئانىسى ۋە ئەترابتىكى كىشىلەر قاتتىق تەسىرلىنىپ كۆز يېشى قىلىشتى.

چېن گۈەنيۇ ئەزەلدىن ئىشكىنى ئەتمەيتى، ئۇنداق قىلىشتىكى مەقسىتى: كەلگەن ئىشچىلارنىڭ تېلېۋىزور كۆرۈشى، تېلېفون بېرىشكە قولايلىق يارىتىپ بېرىش ئىدى. ئۇ كىمنىڭ كىيىمى كىر بولۇپ قالسا يۇيۇپ بېرەتتى. كىمنىڭ چېچى ئۆسۈپ قالسا چېچىنى ياساپ قويايتتى. شۇڭا ئۇنىڭ ئائىلىسى 1994 - يىلى مەملىكەت بويىچە بەختلىك ئائىلىلەرگە بېرىلگەن ئۈچ ئالتۇن مېدالنىڭ بىرىگە ئېرىشتى.

چوڭقۇر مۇھەببەت بىلەن يېزىلغان خاتىرە

شاتۇجياۋدىكى مەلۇم «نەمۇنىلىك ئوتتۇرا ئەترەت»نىڭ ئۆگىنىش ئۆيىدە چېن گۈەنيۇنىڭ ئىسمى چۈشۈرۈلگەن سىنئالغۇ لېنتىسى، ئۇنىڭغۇ بۇيۇملىرى ۋە ھەربىي ئىشلار پەن - تېخنىكىسىغا دائىر كىتابلار تولۇپ كەتكەنىدى. بۇلارنىڭ ھەممىسىنى چېن گۈەنيۇ جەڭچىلەرگە سوۋغات قىلغان. بۇ بىر نەچچە يىلدا، چېن گۈەنيۇ بۇ ئوتتۇرا ئەترەتكە 3000 دىن ئارتۇق كىتاب تەقدىم قىلدى، تەربىيۇي ئەھمىيەتكە ئىگە نەچچە يۈز سىنئالغۇ لېنتىسى ئالدۇرۇپ بەردى.

چېن گۈەنيۇنىڭ ئائىلىسىدە ئۆزى نەچچە ئون يىل يۈرەك قېنىنى سەرپ قىلىپ يازغان «ئارمىيە، خەلق شەجەرىسى» ساقلانغان. ئۇنىڭغا ئۆزى بىلەن ئازادلىق ئارمىيە كوماندىر - جەڭچىلىرى ئوتتۇرىسىدىكى قان بىلەن گۆشتەك چوڭقۇر مۇھەببەت خاتىرىلەنگەنىدى.

چېن گۈەنيۇ ياش ۋاقتىدا تۇتقاقلىق كېسىلىگە گىرىپتار بولغانىدى. بىر كۈنى ئۇشتۇمتوت ئۇنىڭ كېسىلى قوزغىلىپ قېلىپ، دەريا بويىدىن تۆۋەنگە دۇمىلاپ كەتكەندە ئازادلىق ئارمىيە جەڭچىسى ئۇنى دوختۇرخانىغا ئاپىرىپ قۇتقۇزۇپ قالغانىدى. چېن گۈەنيۇ تۇرمۇشتا ئىنتايىن قىيىنالغان چاغلاردا ئازادلىق ئارمىيە جەڭچىلىرى ئۇنىڭغا جۈۋاۋا، قوي قېنى ئاپىرىپ بەرگەن، «ئون يىللىق مالمانچىلىق» مەزگىلىدە ئازادلىق ئارمىيە بەنجاڭى ئۇنىڭغا روھىي جەھەتتىن ئىلھام بېرىپ كەلگەنىدى.

چېن گۈەنيۇ 30 نەچچە يىلدىن بۇيان شۇنچىۋالا كۆپ ياخشى ئىش قىلدى. ئۇنىڭ مېھمانخانىسىنىڭ تۆت تېمى تەقدىرنامە، شەرەپنامە ۋە مۇكاپات جاھازلىرى بىلەن توشۇپ كەتتى. لېكىن، بۇ چېن گۈەنيۇنىڭ قارىشىدا ھېچقانچە ئىش ئەمەس ئىدى. ئۇ «مەن ياشىنىپ قالدىم، بەك قالتىس ئىشنىمۇ قىلالمايمەن. لېكىن ئۆزۈمنىڭ بىر كومپارتىيە ئەزاسى ئىكەنلىكىنى ھەر ۋاقىت ئېسىمدە چىڭ تۇتىمەن. كومپارتىيە

گۇۋۇيۈەن ئىلمىي ئۇنۋان كومىتېتى دوكتور پېتىشتۇرۇش ئورۇنلىرىغا ئاگاھلاندۇرۇش بېرىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش چىقاردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. گۇۋۇيۈەن ئىلمىي ئۇنۋان كومىتېتى يېقىندا لايىقەتلىك بولۇپ باھالانمىغان 15 دوكتورلۇق نۇقتىسىنى بىر تەرەپ قىلىش پىكرىنى ئېلان قىلدى. بۇ گۇۋۇيۈەن ئىلمىي ئۇنۋان كومىتېتىنىڭ 1994 - يىلى ئاز ساندىكى ماگىستىرلىق ئۇنۋانى بېرىش نۇقتىلىرىنى چەكلىك مۇددەت ئىچىدە تەرتىپكە سېلىپ بىر تەرەپ قىلغاندىن كېيىن، دوكتورلۇق نۇقتىسىنى تۈنجى قېتىم بىر تەرەپ قىلىشى ھېسابلىنىدۇ.

بۇلتۇر 9 - ئايدا، گۇۋۇيۈەن ئىلمىي ئۇنۋان كومىتېتى ئالاقىدار مۇتەخەسسىسلەرنى ئۇيۇشتۇرۇپ ماتېماتىكا،خىمىيە، مېخانىكا ئىلمى، مانتىيورلۇق، كومپيۇتېر ئىلمى ۋە تېخنىكىسى قاتارلىق 1 - دەرىجىلىك بەش پەن ساھەسىدىكى 259 دوكتورلۇق نۇقتىسىنى باھالىدى. باھالاش نەتىجىسىدىن مۇتلەق كۆپ ساندىكى دوكتورلۇق نۇقتىلىرىنىڭ ئىلىم - پەن قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئاسپىرانتلارنى يېتىشتۇرۇش، پەن تەتقىقاتى قاتارلىق جەھەتلەردە خىلى ياخشى نەتىجىلەرگە ئېرىشكەنلىكى مەلۇم بولدى. لېكىن ئاز ساندىكى دوكتورلۇق نۇقتىلىرى ئىلىم - پەن قۇرۇلۇشىغا سەل قارىغان. بۇنىڭ بىلەن دوكتورلۇق ئۇنۋانى ئالىدىغان ئوقۇغۇچىلارغا يېتەكچىلىك قىلىش كۈچى يېتىشمەي، ئىلمىي ساھەدە قوشۇنىنىڭ مۇكەممەل بولۇشىغا تەسىر يەتتى. دوكتور تەربىيىلەشكە قوبۇل قىلىنغان ئوقۇغۇچىلار ناھايىتى ئاز بولدى، پەن تەتقىقات پائالىيەتلىرى جانلىق بولمىدى، پەن تەتقىقات خراجىتى ۋە پەن تەتقىقات نەتىجىلىرىمۇ ئاز بولدى. ئالاقىدار پەنلەرنى گۇرۇپپىسىنىڭ تەكشۈرۈپ بېكىتىشى ئارقىلىق، 15 دوكتورلۇق نۇقتىسى باھالاشتىن بولۇپ ئۆتەلمىدى. گۇۋۇيۈەن ئىلمىي ئۇنۋان كومىتېتىنىڭ 14 - قېتىملىق يىغىنىنىڭ قارار چىقىشى ئارقىلىق، جۈڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى يۈمشاق پۈلەك تەتقىقات يۈرتىنىڭ ئاساسى ماتېماتىكا ئىلمى، شاڭخەي داشۇسىنىڭ ئىشلىتىش ۋە پىلانلاش

ئۇچ دوكتورلۇق نۇقتىسىنىڭ دوكتورلۇق ئىلمىي ئۇنۋانىنى بېرىش ھوقۇقىنى ۋاقتىلىق توختىتىپ قويۇش، دوكتور ئوقۇغۇچىلارنى قوبۇل قىلىشنى ۋاقتىنچە توختىتىپ قويۇش، چەكلىك مۇددەتتە(ئىككى يىل)ئىچىدە تەرتىپكە سېلىشى قارار قىلىندى؛ ئىچكى موڭغۇل داشۇسىنىڭ تەتبىقلاش ماتېماتىكا ئىلمى ، جۈڭگو ئالىم سانائىتى باش شىركىتى 2 - تەتقىقات ئاكادېمىيىسىنىڭ ھېسابلاش ماتېماتىكا ئىلمى، لەنجۇ داشۇسىنىڭ ئانالىز خىمىيىسى، جۈڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ سىرغىپ ئاقىدىغان ئاقار جىسىملار مېخانىكا تەتقىقات يۈرتىنىڭ ئاقار جىسىملار مېخانىكا ئىلمى ، جۈڭگو بىناكارلىق ئىلمىي تەتقىقات ئاكادېمىيىسىنىڭ قۇرۇلما مېخانىكىسى، جۈڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى مېخانىكا تەتقىقات يۈرتىنىڭ تاغ جىنسلىرى تۆپراق مېخانىكىسى فۇجۇ داشۇسىنىڭ ئېلېكتر ئەسۋابلىرى، خېنەي سانائەت داشۇسىنىڭ كومپيۇتېر تەتبىقلاش ئىلمى قاتارلىق سەككىز دوكتورلۇق نۇقتىسىنى چەكلىك مۇددەت ئىچىدە (ئىككى يىل)تەرتىپكە سېلىش قارار قىلىندى؛ بۇنىڭدىن باشقا يەنە تۆت دوكتورلۇق نۇقتىسىغا قارىتا مەكتەپتە ئىلىم - پەن قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرنى نەزەردە تۇتۇپ ياخشىلاش تەدبىرلىرىنى ئوتتۇرىغا قويۇش تاپشۇرۇلدى.

گۇۋۇيۈەن ئىلمىي ئۇنۋان كومىتېتى مۇنۇلارنى تەكتىلىدى: بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىل ئىچىدە ئاسپىرانتلار مائارىپى ۋە ئىلمىي ئۇنۋان خىزمىتىنىڭ مەركىزىي ۋەزىپىسى - ئاسپىرانتلارنى يېتىشتۇرۇش سۈپىتىنى ۋە مەكتەپ باشقۇرۇش ئۇنۇمىنى ئۆستۇرۇشتىن ئىبارەت. ھەرقايسى ئىلمىي ئۇنۋان بېرىش ھوقۇقى بېرىلگەن ئورۇنلار سۈيەت ئېڭى ۋە ئۇنۇم قارىشىنى كۈچەيتىشى، ئۆزىنى چەكلىشى، ساغلام راۋاجلاندۇرۇشى، ئىچكى ھەرىكەت مېخانىزمىنى ئورنىتىشى لازىم. گۇۋۇيۈەن ئىلمىي ئۇنۋان كومىتېتى ئاسپىرانتلار مائارىپىنا ۋە ئىلمىي ئۇنۋان بېرىش سۈپىتىگە بولغان

ئانىسىدىنمۇ ئېغىر كۆرىدۇ. ئۇلار كۆرگەنلا كىشىگە: «چىن ئانىمىز بولمىغان بولسا، ئائىلىمىزدىكىلەر بۇگۈنگىچە ياشىيالمىغان بولاتتى. بىزنىڭ كۆزىمىز ئەما بولغىنى بىلەن قەلبىمىز يوروق، چىن ئانىمىز دۇنيادا ئەڭ مېھرىبان، ئەڭ سۆيۈملۈك كىشى»دەيدۇ.

شاتۇجياۋ بازىرىدا كىمنىڭ قېينىچىلىقى بولسا چېن گۈەنيۇ ئۇنىڭغا ھەر جەھەتتىن ياردەم بەردى ۋە كۆيۈنۈپ كەلدى. بۇنداق ئىشلارنى ئېيتىپ تۈگەتكىلى بولمايدۇ.

60 - يىللاردىن باشلاپ چېن گۈەنيۇ 13 «بەشتە كاپالەتلىك ئائىلە»گە ياردەم بېرىپ كەلدى، ئىشتىن چۈشكەن ھامان ئاۋۋال «بەشتە كاپالەتلىك ئائىلە»لەرگە بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئائىلە ئىشلىرىنى قىلىشىپ بەردى، ئۇلارنىڭ كېسەل كۆرسىتىش، دورا ئېلىش ئىشلىرىغا ياردەم بەردى، ئاندىن ئۆيىگە قايتىپ ئۆزىنىڭ ئىشىنى قىلدى. ئۆز ئۆيىدە بىر پارچە گۆش بولسا، ياكى بىرەر توخۇسىنى سويسا ئونى نەچچىگە بۆلۈپ ئالدى بىلەن بوۋاي - مومايلارغا بەردى، چېن گۈەنيۇ ئون نەچچە يىلدىن بۇيان باھار بايرىمىنى مانا مۇشۇنداق ياشانغان تۇل خوتۇن، بوۋايلار بىلەن ئۆتكۈزدى.

خالىس تۆھپە قوشۇشتەك ئالىيجانابلىق پەزىلەت

1987 - يىلى شېنجېڭدا تۇنجى قېتىم پاي چېكى تارقىتىلدى. ئۇ چاغدا چېن گۈەنيۇ پاي چېكىنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى بىلمەيتتى، لېكىن، ئۇ دۆلەت قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرىدىغان ئىشكەن، دەپ ئاڭلاپ، شياڭگاڭدىكى ئۇرۇق-تۇغقانلىرى ئۇنىڭ داۋالىنىشىغا ئەۋەتىپ بەرگەن پۇلىنىڭ ھەممىسگە پاي چېكى سېتىۋالدى. 1990 - يىلىدىن كېيىن شىنجېڭنىڭ پاي چېكى بازىرى بەك قىزىپ كېتىپ چېن گۈەنيۇ ئويلىمىغان يەردىن 450مىڭ يۈەن پۇلغا ئىگە بولۇپ قالدى. ئۇ ئائىلىسىدىكىلەر بىلەن بۇ پۇللارنى قانداق ئىشلىتىشنى مەسلىھەتلەشتى. ئۇ: «بۇ پۇللار دۆلەتنىڭ تەقسىماتى، شۇڭا ئۇنىڭدىن ئۆزىمىز ئىشلەتسەك بولمايدۇ، ئۇنى ئىشلىتىشنىڭ ئەڭ ياخشى يولى ئۇنى ئېھتىياجلىق جايلارغا ئىشلىتىش» دېدى.

ئۇلار ئۇزۇن ئويلىنىپ ئاخىرى ئۇنىڭ بىلەن ئىككى ئىش قىلىشنى قارار قىلىشتى.

چېن گۈەنيۇ جاڭبى ناھىيىسىدىكى 22 بالىنىڭ قايتىدىن ئوقۇشقا كىرىشىگە پۇل ئىئانە قىلىدىغانلىقىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ ئۆزىنىڭ دوختۇرخانىدا داۋالىنىشىغا ئازغىنە پۇلنى خراجەت قىلغاندىن باشقا 450 مىڭ يۈەن پۇلنىڭ 300 مىڭ يۈەندىن كۆپرەكىنى جامائەتكە، پايدىلىق ئىشلارغا ياكى قېينىچىلىقى بار كىشىلەرگە ئىئانە قىلىۋەتتى.

قىممەتلىك مەنىۋى بايلىق

چېن گۈەنيۇ ئېتىقادى مۇستەھكەم كومپارتىيە ئەزاسى، ئۇ ھەمىشە: «بىر ئادەم ئۆزى بەختلىك بولسىلا بەخت ھېسابلانمايدۇ، ھەممە ئادەم بەختلىك بولۇشى كېرەك» دەيدۇ.

چېن گۈەنيۇ ئۆزىنىڭ كىشىلىك ھايات يولىدا ئۇن-تىنسىز باشقىلار ئۈچۈن جاپا چېكىپ، خالىس تۆھپە قوشتى. ئۇ قېينىچىلىقتا قالغانلارغا ماددىي جەھەتتىن ياردەم بېرىپلا قالماي، مەنىۋى جەھەتتىنمۇ يار - يۆلەك بولۇپ، ياشلارنىڭ قەلبىدىشى بولۇپ قالدى.

خېنەن ئۇلۇكسىنىڭ جىگجۇ شەھىرىدىكى جاڭ شياڭشۇڭ ئىسىملىك بىر ياش ئالىي مەكتەپكە ئىمتىھان بېرىشتە ئوگۇشسىزلىقتا ئۈچراپ ئۆمىدسىزلىنىپ تۇرغاندا، گېزىتتىن چېن گۈەنيۇنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭغا خەت يېزىپ، ئۆزىنىڭ دەردىنى تۆكتى. چېن گۈەنيۇ جاڭ شياڭشۇڭنىڭ ئەھۋالىنى بىلگەندىن كېيىن، ئۇنىڭغا كەينى - كەينىدىن خەت يېزىپ، ئۇنىڭ بۇ ئوگۇشسىزلىقلارنى باتۇرلۇق بىلەن يېڭىشگە ئىلھام بەردى. كېيىن جاڭ شياڭشۇڭ ئەلا نەتىجە بىلەن جۇڭگو ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ ئاسپىرانتلار ئاكادېمىيىسىگە ئۆتتى. ئۇ: «چېن ھەدەم مېنىڭ كىشىلىك ھايات يولۇمنى ئۆزگەرتتى» دېدى.

(بېشى 1 - بەتتە)

بۇ يۇرەكسىزلىكتىن قۇتۇلۇشنىڭ ئۇنۇملۈك دورىسى زادى نېمىدۇ؟

شەھەر ئەتراپى شەرقىي كەنتتىكى 79 ئائىلىلىك 238 كىشى 1984-يىلى يەنسخەيدىن كۆچۈپ كەلگەندە ھال كۇنى ئوسال بولۇپ، يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 184 يۈەندىن ئايلانمايدى. 1988-يىلى ساۋەن ناھىيىسى بۇ كەنتنىڭ بازارغا يېقىنلىقىنى كۆزدە تۇتۇپ، بۇ يەردە كۆكتات، قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قۇرۇلۇشىنى نۇقتىلىق راۋاجلاندۇرماقچى بولدى ۋە ئۇلارغا ئىش باشلىۋېلىش ئۈچۈن 200 مىڭ يۈەن بېرىشنى قارار قىلدى. كەنت رەھبەرلىكى دېھقانلارغا دەسمىي سۈپىتىدە 2000-3000 يۈەندىن قەرز بېرىپ تۇرماقچى بولۇۋېدى، ھېچكىم ئىلىشقا جۇرئەت قىلالمىدى. ئابلاجان ئىككىلىنىپ تۇرمايلا بىرىنچى بولۇپ قەرز ئالدى ۋە 3500 يۈەنگە يەتتە كالا سېتىۋېلىپ، بىر ئاي بورداپ 7200 يۈەنگە ساتتى. سامان، كۆنجۇر، قوناقلارنى چىقىرىپ ھېسابلىۋىدى، 2300 يۈەن ساپ پايدا قالدى. دېمەك، بورداقچىلىقمۇ نەپ بېرىدىغان ئىش ئىكەن، بۇ بۇنىڭغا يەنە ئازراق پۇل قوشۇپ 11 كالا سېتىۋېلىپ 40 كۈن بورداپ سېتىپ، 4700 يۈەن ساپ پايدا ئالدى. بۇنداق جۇرئەت قىلۇم-قوشنىلارنىك، كەنتتىكىلەرنىڭ كۆزىنى ئاچتى. ئەينى چاغدا پۇل قەرز بېرىپ تۇرىلى، ئۆزۈڭنى ئازراق ئوڭشۇال دېسە، ياندۇرالماي قىلىشىدىن ئەنسىرەپ دېلىغۇل بولۇپ قالغان ئوسمان يۈسۇپ، سىدىقجان قاتارلىق كىشىلەر 1989-يىلىدىن باشلاپ، بۇ «بولىدىغان كەسىپ»نىڭ نېنىنى يېيىشكە باشلىدى. ئەمەلىيەت كېيىنكى كۈنلەردە بۇ كەسىپنىڭ ئىشتىراكچىلىرىنى ئۆزلۈكسىز كۆپەيتىپ باردى.

ئابلاجان ھاجى بۇ قېتىم يەنە بىر تەۋەككۇلچىلىك قىلىپ، كەنتكە ياخشى ئىش بەرمەكچى، ئۇلارنى ئەمەلىي ھەرىكىتى بىلەن قايىل قىلماقچى بولدى.

ئابلاجان موتسىكلىتىنى چاپتۇرۇپ شەرقتە شىخەنزە، غەربتە شىخونىڭ سۇساتتى دېگەن يېرىگىچە بېرىپ ئەھۋال ئىگىلىدى. بۇ ئارىلىقتىكى يولدا 24 مايى قاچىلاش پونكتى بولۇپ، مۇلازىملىقى ياخشى، ساختىلىق قىلمايدىغان پونكتلارنىڭ ئىشى يۈرۈشۈپ كېتىۋېتىپتۇ.

كەنتتىكىلەر ئەھۋالدىن خەۋەر تاپقاندىن كېيىن، ماي قاچىلاش پونكتلىرى كۆپ، خەق بىزنىڭكىدە مايى قاچىلىماي قالسا قانداق قىلارمىز؟» دەپ دېلىغۇل بولۇشنىڭ ئەمدى ھاجىتى يوقلۇقىنى ھېس قىلىشتى. شۇنىڭ بىلەن 1994-يىلى 9-ئايدا كۆلىمى 480 كۋادرات مېتر كېلىدىغان مايى قاچىلاش پونكتى رەسمىي ئىشقا چۈشۈرۈلدى. ئېنىق مەسئۇلىيەت تۈزۈمى ئورنىتىلىپ مۇلازىملىق ياخشىلانغانلىقتىن، ئايدا 70 تونىنا مايى سېتىلىپ 14 مىڭ يۈەندىن كىرىم بولىدىغان بولدى.

بۇ تەۋەككۇلچى ئاردىدىن ئۇزۇن ئۆتمەي 60 مىڭ پۇەن مەبلەغ سېلىپ كەنتتە بوردا قچىلىق كارخانىسى قۇردى. ئەنخۇيىنىڭ سۈسۈڭ ناھىيىسى بىلەن بىرلىشىپ «ئەنخۇي-ساۋەن خۇكىيۇن ئېلېكتر سايمانلىرى زاۋۇتى قۇرۇپ، يۇقىرى مەكتەپلەرگە چىقالمىغان 16 كىشىنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى. بۇ كارخانىلاردىن يىلىغا 110 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىنىپ، كوللېكتىپ جۇغلانما كۆپەيدى. پۇل كۆپپۈددى ئىشلار يۈرۈشۈپ كەتتى. كەنت ئىككى يىلدىن بۇيان دېھقانلاردىن ئېلىنىدىغان دېھقانچىلىق بېجى، مائارىپ راسخوتى ، يەر پۇلى بولۇپ، 62 مىڭ يۈەننى كۆتۈرۈۋېتىپ، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنى يەڭگىللەتتى. بۇلتۇر بۇ كەنتتىكى دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 2300 يۈەنگە يېتىپ، يەنسخەيدىن كۆچۈپ كەلگەن 1984-يىلىدىكى ئوتتۇرىچە 184 يۈەن كىرىمدىن نەچچە ھەسسە كۆپەيدى...

ئادەملەر ھېسسىياتسىز ياغاچ ياكى كېسەك ئەمەس، ئابلاجاننىڭ تەۋەككۇلچىلىك روھى كەنتتىكىلەرنى تەسىرلەندۈردى. ئۇلار بۇ تەۋەككۇلچى باشلىقىدىن «دىتىك بار ئىكەن، يىراقنى ئويلاپتىكەنسەن، قازانىنمۇ چۆمۈچىنمۇ ماي قىلدىك»، دەپ سۆيۈنۈپ كېتىشتى.

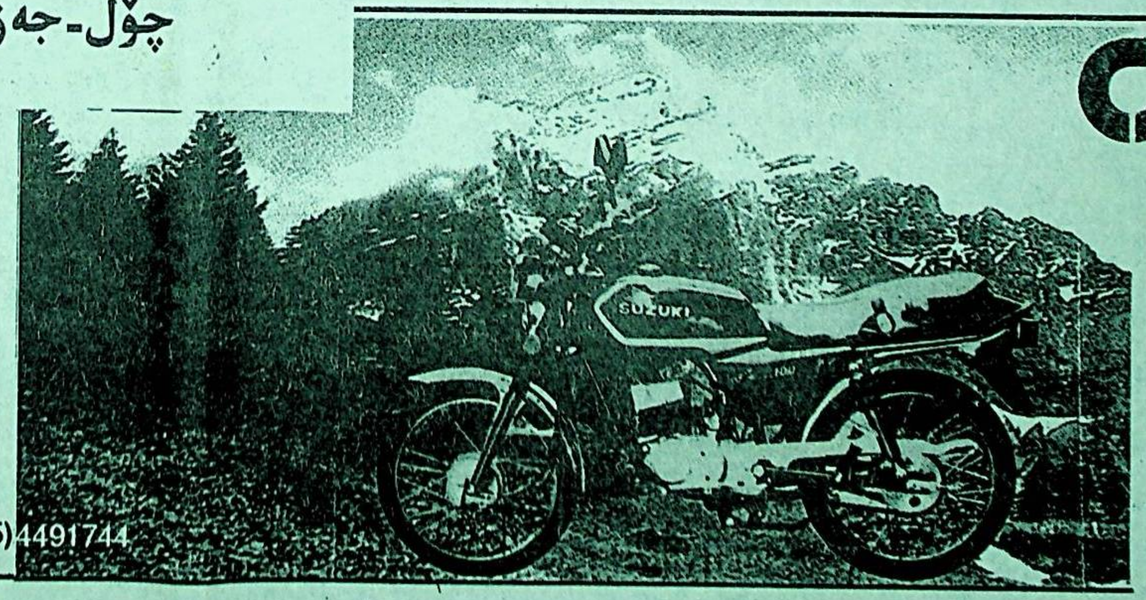
چۆل-جەزىرىلەرنى كېسىپ ئۆتىدۇ، تىيانشاننىڭ جەنۇبى بىلەن شىمالىنى بىر-بىرىگە باغلايدۇ

جۇڭگو بىلەن ياپونىيە بىرلىشىپ ياسىغان «جىنچېڭ . لىگمۇ» ماركىلىق موتسىكلىتىغا زامانىۋى پەن-تېخنىكا جەۋھىرى مۇجەسسەملەشتۈرۈلگەن، ھازىرقى زامان دۇنيا ئېقىمىغا ماسلاشقان. ئۇ بىر ئەۋلاد داڭلىق موتسىكلىت- «جىنچېڭ . لىگمۇ - AX 100 » تېپلىق موتسىكلىت ئۆزگىچە ئالاھىدىلىكى بىلەن ئون نەچچە يىل دەۋر سۈردى. ھازىر بىز شىنجاڭدىكى دوستلارغا «AX 100 » تېپلىق يېڭى نۇسخىدىكى موتسىكلىتنى ئالاھىدە تونۇشتۇرمىز. ۋاقتى كەلگەندە «جىنچېڭ» سىنبەلىق ھەر خىل تېپتكى موتسىكلىت شىنجاڭدىكى ھەرقايسى مەخسۇس تەسىس قىلىنغان سېتىش نۇقتىلىرىدا بىرلا ۋاقىتتا بازارغا سېلىنىدۇ.

شىنجاڭدا ئالاھىدە تەسىس قىلىنغان سېتىش ئورۇنلىرى:

- شىنجاڭ موتسىكلىت سېتىش شىركىتى
  ئادرېسى: ئۈرۈمچى «ياڭزىجياڭ» يولى 40-نومۇر
  تېلېفون نومۇرى: 5812314 5812313 (0991)
- كورلا موتسىكلىت تىجارىتى تېخنىكا مۇلازىملىق شىركىتى
  ئادرېسى: كورلا شەھىرى «سايباغ» يولى
  تېلېفون نومۇرى: 2022194 (0996)
- شىنجاڭ ماشىنا - ئېلېكتر شىركىتىنىڭ موتسىكلىت شىركىتى
  ئادرېسى: ئۈرۈمچى «خېيلوڭجياڭ» يولى 21-نومۇر
  تېلېفون نومۇرى: 5855770 5855225 (0991)
- ئاقسۇ ۋىلايەتلىك ماددىي ئەشيا سودا مەركىزى
  ئادرېسى: ئاقسۇ شەھىرى «شەرقىي» چوڭ كوچا 48-نومۇر
  تېلېفون نومۇرى: 2126698 (0997)

«جىنچېڭ» موتسىكلىت گۇرۇھى تىجارەت چەكلىك شىركىتى
ئادرېسى: نەنجىڭ شەھىرى شەرقىي جۇڭشەن يولى 518-نومۇر

金城集团
JINCHENG GROUP

يېڭى تېپى
جنچېڭ .
لىگمۇ
AX100
ھەيۋەت بىلەن
ئوتتۇرىغا چىقتى

«863» پىلانىدىكى يېڭى ماتېرىيال تېخنىكىسى

پارتىيە تەشكىلاتىنىڭ پىكرى

جالال مىنخوژا

مەملىكىتىمىز يېڭى ماتېرىيال تېخنىكىسىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ كەلدى. يېڭى ماتېرىيال تېخنىكىسى ئەڭ ئاۋۋال راۋاجلاندۇرۇلىدىغان ساھە سۈپىتىدە 1956 - يىلىدىن بۇيانقى دۆلەتنىڭ پەن-تېخنىكا تەرەققىياتى پلانىغا كىرگۈزۈلدى. «863»پلانىغا كىرگۈزۈلگەن يېڭى ماتېرىيال تېخنىكىسى يەتتە چوڭ نۇقتىلىق راۋاجلاندۇرۇلىدىغان تەتقىقات ساھەسىنىڭ بىرى قىلىپ تالليۇبلىنىدى. «863»پلانى ئېلىمىزنىڭ يۇقىرى تېخنىكىلىق يېڭى ماتېرىيال ساھەسىنىڭ تەرەققىياتىنى كۆچلۈك ئىلگىرى سۈرىدۇ. بۇ پلان يولغا قويۇلغاندىن بۇيان مول نەتىجىلەرگە ئېرىشتى.

1. مۇھىم تەتقىقات ساھەسى ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈلدى. 7 - ۋە 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە يېڭى ماتېرىيال تەتقىقاتى دۆلتىمىزنىڭ ئەھۋالىغا بىرلەشتۈرۈلۈپ، فوتو ئېلېكترون ماتېرىياللىرى ۋە ئۇنى ياساش تېخنىكىسى، مېتال ئورگانىك خېمىيىسى بۇسۇش ھاسىل قىلىنىپ، كارغا كېلىدىغان ماتېرىياللارنى ئىشلەشكەقەدەم تاشلاندى. بۇ ساھەدىكى تېمىلارنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئوتكەلگە ھۇجۇم قىلىش باسقۇچىغا كىردى. كۆپ تەرىشچانلىق كۆرسىتىش ئارقىلىق ئاچقۇچلۇق تېخنىكىلاردا بۇسۇش ھاسىل قىلىنىپ، كارغا كېلىدىغان ماتېرىياللارنى ئىشلەشتە زور ئىلگىرىلەش بولدى. قىسمەن تەتقىقات تېمىلىرى تەتقاتتىدا يېگىلىق يارىتىلىپ، خەلقئارا ئىلغار سەۋىيگە يەتكۈزۈلدى ۋە يېقىنلاشتۇرۇلدى. مېتال ئورگانىك خېمىيىسى بىرىكمە تەتقىقاتىدىمۇ نەتىجە كۆپ بولدى. ھازىر بۇ جەھەتتە 19 خىل مەسئولات ئىشلەپ چىقىلماقتا، بۇلارنىڭ بىر قىسمى مەملىكىتىمىز ئېچىدە ئىشلىتىلمەكتە، ئاز بىر قىسمى چەت ئەلگە چىقىرىلماقتا.

دۆلەتنىڭ يېڭى ماتېرىيال مۇتەخەسسىسلىرى كومىتېتى تەتقىقات نەتىجىسىنى كەسىپلەشتۈرۈشكە ئەھمىيەت بەرمەكتە. تەسىرى كۆچلۈك، دائىرىسى كەڭ ۋە نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك چوڭ - چوڭ مۇۋەپپەقىيەتلەرنى كەسىپلەشتۈرۈشنى قوللىماقتا. مەسىلەن: نىكېل - ھىدروگېن باتارىيىسى يېڭى ئەۋلاد يۇقىرى ئېقتىدارلىق، بۇلغىنىشسىز، زەھەرلىنىدىغان باتارىيە بولۇپ، ئۇ نىكېل - كادمىي باتارىيىسىنىڭ ئورنىنى ئالالايدىغان يۇقىرى تېخنىكىلىق مەھسۇلات. شۇڭا ئۇنىڭ بازىرى چوقۇم ئېتىك بولىدۇ.

يېڭى ماتېرىيال ساھەسىدىكى مۇھىم ئاچقۇچلۇق تېخنىكا تۈرلىرى تەتقاتتىدىمۇ ئىلگىرىلەش بولدى. بۇنىڭ ئىچىدە ئالماس يوپۇق تېخنىكىسى، قورال- سايمان سەپلەش تېخنىكىسى جەھەتتە زور بۇسۇش ھاسىل قىلىندى. قىسمەن مەھسۇلاتلار خەلقئارادىكى ئىلغار سەۋىيگە يەتتى.

پىلاننى ئورۇنلاشتۇرغاندا مۇناسىۋەتلىك يۇقىرى تېخنىكا ساھەسى ۋە دۆلەت مۇداپىئە قۇرۇلۇشىدىكى ئاچقۇچلۇق يۇرۇشلەشتۈرۈلگەن يېڭى ماتېرىيال ساھەسىگە ئەھمىيەت بېرىلدى. ئالدىم قاتنىشىدا ئىشلىتىلىدىغان مېتال ئاساسلىق بىرىكمە مېتال ماتېرىيال ۋە ئارلىق خىمىيىۋى بىرىكمە ماتېرىيال، تاشقى يۈزنى ئۆزگەرتىش يېڭى تېخنىكىسى قاتارلىق ئاچقۇچلۇق ماتېرىياللارنى تەتقىق قىلىشتىمۇ ئىلگىرىلەش بولدى.

تۇراقلىق توك ئارقىلىق تەك ئىئونلۇق ئالماس سۇلياۋ يوپۇقنى پۈركۈپ ياساش ئوسكۇنىسى، ئىسسىق مەنفىي قۇتۇپلۇق تۇراقلىق توك نۇر چىقىرىش تېخنىكىسى قاتارلىقلارنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك ئىلغار ئوسكۇنىلەر بىلەن تەمىنلەپلا قالماستىن، يېڭى ماتېرىيال، يېڭى تېخنىكىلارنىڭ ئەمەلىيەتتە ئىشلىتىلىشىنى ئىلگىرى سۈردى.

7 - بەش يىللىق ۋە 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە يېڭى ماتېرىيال ساھەسى تەتقاتتىدا زور ئىلگىرىلەش بولدى. 9- بەش يىللىق پىلان مەزگىلى ئوتكەلگە ئومۇمىيۈزلۈك ھۇجۇم قىلىدىغان ۋە ھوسۇل ئالدىغان مەزگىل. 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە يېڭى ماتېرىيال ساھەسىنىڭ ئومۇمىي نىشانى ۋە ۋەزىپىسى ماتېرىيال ئىلمى ۋە تېخنىكىسىنى راۋاجلاندۇرۇپ، يېڭى ماتېرىيالدىن پايدىلىنىش تەتقاتىنى كۈچەيتىپ، ماتېرىيال تارماقلىرىنىڭ يېگىلىق يارىتىش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇپ، مەھسۇلاتلارنىڭ رىقابەت كۈچىنى كۈچەيتىپ، يېڭى ماتېرىيال ۋە مۇناسىۋەتلىك ساھەلەرنىڭ كەسىپلىشىشنى ئىلگىرى سۈرۈش، يېڭى ماتېرىيال ساھەسىدە مەملىكىتىمىزنىڭ ئۇستۇنلۇكىنى ساقلاپ قېلىپ، ئەسىر ھالقىدىغان ئىختىساس ئىگىلىرى قوشۇنىنى ھاسىل قىلىپ، مەملىكىتىمىزنىڭ يېڭى ماتېرىيال ساھەسىنىڭ 21 - ئەسىردە داۋاملىق يۈكسىلىشى ئۈچۈن ياخشى ئاساس يارىتىش.

ھۇمىت ۋە سالامەتلىك

بىر نەچچە ئون يىلدىن بۇيان دۇنيا كىلىماتىنىڭ نورمالسىزلىشىش ئۇرغۇن دۆلەتنىڭ ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشى، سۇ بايلىقى، ئېنېرگىيىسىگە ئېغىر تەسىر كۆرسىتىپ، تۇپراقنى قۇملاشتۇرۇپ، قۇرغاقچىلىق ۋاقتىنى ئۇزارتىپ، ئېغىر ئاقىۋەت كەلتۈرۈپ چىقاردى. مەسىلەن: 1972 - يىلى ئامېرىكىدا قاتتىق سوغۇق سەۋەبىدىن يۇز بەرگەن ئېنېرگىيە كرىزىسى 20 مىليارد دوللار ئىقتسادىي زىيان كەلتۈردى. 60 - يىللارنىڭ ئاخىردىن ئافرىقىدىكى سەھرايى كەبىر چۆللۈكىنىڭ كىلىماتى جەنۇبقا تەسىر كۆرسىتىپ، 1973- يىلى بۇ رايوندىكى ھۆل - يېغىن مقدارىنى ئەڭ تۆۋەن دەرىجىگە چۈشۈرۈپ قويدى. 1978- يىلىغىچە ئۇدا ئالتە يىل داۋاملاشقان قۇرغاقچىلىقتا 20 مىليون ئادەم ئاپەتكە ئۇچراپ، 100 مىڭدىن ئارتۇق ئادەم، 20 مىليون تۇياق چارۋا مال ئاچلىقتىن ئۆلدى.

كىلىماتنىڭ بۇنداق ئۆزگىرىشىگە ئاساسەن مۇنداق ئاساللار سەۋەب بولدى. بىرى، ئاتموسفېرانىڭ تەركىبىدە قىسمدا ئۆزگىرىش بولدى، يەنە بىرى، ئىنسانلارنىڭ پائالىيىتى ئاتموسفېرانىڭ تەركىبىدە ئۆزگىرىش پەيدا قىلدى. 100 يىلغا يېقىن ۋاقىت ئىچىدە دۇنيا نوپۇسى تېز كۆپەيدى، سانائەت ئۇچقاندەك راۋاجلاندى. شۇ جەريانداپ يەر شارىدىكى ئۆزگىرىش كىلىماتقا جىددىي تەسىر كۆرسىتىپ، ھاۋا كىلىماتىنى ئىستىۋەتتى.

كىلىماتنىڭ 40 يىلدىن بۇيانقى ئۆزگىرىشىدىن شۇنى كۆرۈۋالغىلى بولىدۇكى، شىنجاڭنىڭ كىلىماتى پۈتۈن مەملىكەت، پۈتۈن دۇنيانىڭ كىلىماتىغا ئوخشاش ئىسسىپ كەتتى. شىنجاڭ كىلىماتىنىڭ ئۆزگىرىشى 80 - يىللاردا ئەڭ گەۋدىلىك بولدى. بۇ ئەھۋالنى قىشتا بەك سەزگىلى بولىدۇ. 80 - يىللاردا شىنجاڭنىڭ كىلىماتى سەككىز يىل ئۇدا يۇقىرى بولۇپ كەلدى. ھالبۇكى 1983 - يىلى ۋە 1987- يىلى قىشتىكى تېمپېراتۇرا 1951- يىلىدىن 1989- يىلىغىچە بولغان ۋاقىتتىكى قىشلىق ئۇتتۇرىچە تېمپېراتۇرىدىن 2.0 تىن 3.0 ℃ قىچە يۇقىرى بولۇپ، شىنجاڭنىڭ يېقىنقى 50 نەچچە يىللىق ئىچىدە ئەڭ ئىسسىق يىل بولدى.

تارىخىي پاكىتلار شۇنى ئىسپاتلىدىكى، كىلىماتنىڭ ئۆزگىرىشى بىر شەھەر، بىر رايونغا بالايىئاپەت كەلتۈرىدۇ، ھەتتا ئۇنى بەربات قىلىدۇ، مەدەنىيەت كرىزىسى پەيدا قىلىپ، جانلىقلار نەسلىنى قۇرۇتۇۋېتىدۇ. شىنجاڭدىكى كرورەن دۆلتى 2 - ئەسىرنىڭ ئاخىرى 4- ئەسىرنىڭ بېشىدا قۇرغاقچىلىق سەۋەبىدىن يوقالغان. يەنە ئالدىنقى چىن، غەربىي خەن سۇلالىسى دەۋرىدىكى جېڭجۇ، چەرچەن قاتارلىق بەگلىكلەرمۇ قۇم ئاستىدا قالغان. ھازىر شىنجاڭدىكى كۆللەرنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى قۇرۇپ كېتىش ۋە يوقىلىش خەۋپىگە دۇچ كەلمەكتە. مەسىلەن: لوپنۇر، ئايدىڭكۆل، ماناس كۆلى قاتارلىق كۆللەرنىڭ بەزىلىرى قۇرۇپ كەتتى، بەزىلىرى قۇرۇپ كېتىش ئالدىدا تۇرىدۇ. ھازىر بار كۆللەرمۇ بارغانسېرى تارايماقتا. كۆللەرنىڭ قۇرۇپ كېتىشى كىلىماتنىڭ قۇرغاقلىشىپ كېتىشى ۋە ئىنسانلارنىڭ پائالىيىتى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك.

يۇقىرىقى مىساللاردىن شۇنى كۆرۈشكە بولىدۇكى، شىنجاڭنىڭ مۇھىتى، ئېكولوگىيىلىك سىستېمىسى جىددىي ۋەزىيەتكە دۇچ كەلمەكتە. بىر- مەزگىل ئېچىدە ھۆل - يېغىن مىقدارى، سۇ بايلىقىنىڭ ئازىيىپ كېتىشى، قۇرغاقچىلىقنىڭ كۈچىيىپ كېتىشى، ئىنسانلارنىڭ ئورمانلارنى كېسىشى، دەريا - ئېقىنلاردىن قالايمىقان ئېچىۋېتىپ، سازلىق پەيدا قىلىشى، شەھەر سانائىتىنى خالىغانچە راۋاجلاندۇرۇشى، نېفت - تەبىئىي گازنى كەڭ كۆلەمدە ئېچىشى ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىشى قاتارلىقلار شىنجاڭلىقلارغا كەسكىن جەڭ ئېلان قىلدى. بۇنىڭ بىلەن سىجىل تەرەققىيات مۇشكۈل ۋەزىپىسى كىشىلەرنىڭ ئالدىغا قويۇلدى. بىز ئاتموسفېرانى، ئېكولوگىيىنى، يۇرتىمىزنى قوغداش لازىملىقىنى سەگەكلىك بىلەن تونۇشىمىز لازىم. ئاپەتنىڭ كېلىشىنى كۈتۈپ تۇرۇشتىمىزغا بولمايدۇ. ئۇنداق قىلمىساق ئەۋلادلىرىمىزنى ئورمان، دەريا، گۈزەل يايلاقلاردىن مەھرۇم قىلمىز.

مىركامىل ئابلىمىت(ت)

كىلىمات ئۆزگىرىشىنىڭ تەسىرىگە دىققەت قىلىڭ

ئۆيىڭىزگە ئوت كەتكەندە...

كۆيۈۋاتقان ئۆيدىن قانداق قۇتۇلۇپ چىقىشنى قارار قىلىۋاتقان ھەر مىنۇت، ھەرسېكۇنتھايات- ماماتقامۇناسىۋەتلىك قىممەتلىك ۋاقىت. ئائىلىڭىزدە ئوت ئاپىتى يۈز بەرگەندە قانداق قىلىشىڭىز كېرەك؟ بۇنىڭ ئۈچۈن تۆۋەندىكىلەرگە دىققەت قىلىڭ.

1) تۇرالغۇ ئۆيىڭىزنىڭ تەكشىلىك خەرىتىسىنى سىزىڭ. ئۇنىڭدا سىرتتىكى مەنزىرىلەر يەنى دەل - دەرەخ، يوللار گەۋدىلەنسۇن.

2) ھەر بىر ئۆينىڭ بولۇپمۇ ياتاق ئۆيىنىڭ كۆزنىكى بولۇشى كېرەك. ئەگەر ئوت چىقىپ قالسا، ئۆيدىن چىقىش ئامالى بولمىسا، كۆزنەكتىن ياردەم تەلەپ قىلىش ئاسان بولىدۇ.

3) سىرتتىكى يېغلىش ئورۇنىنى بېكىتىڭ. شۇنداق بولغاندا ئوت ئېچىدىن قېچىپ چىققان ئادەم سائىنى ئېنىقلىغىلى بولىدۇ.

4) ھەر بىر ئېشىك ۋە چىقىش ئېغىزى توسالغۇسىز بولۇشى، كاربىدوردىكى نەرسىلەرنىڭ قويۇلۇشىنى رەتلىك بولۇشى لازىم. دېرىزە تورىنىڭ ئېچىلىشىنى تەكشۈرۈپ، توسالغۇنى تۆگىتىڭ.

5) بارلىق ئائىلە ئەزالىرى بولۇپمۇ باللار بىلەن بىرلىكتە ئۆينىڭ خەرىتىسىنى ئۆگىنىڭ، باللىرىڭىزغا ئوت كەتكەندە ئۆيىكە سۇقۇنۇۋالماي، ئوت ئېچىدىن قېچىپ چىقىپ، بەلگىلەنگەن جايغا يىغىلىش ھەققىدە تەربىيە بېرىڭ.

6) ئوت كەتكەن ئۆيدىن قېچىپ چىققاندا سىرتتىلا تۇرۇڭ، بىرەر سەۋەب بىلەن ئۆيى ئېچىگە قايتىپ كىرمەڭ.

7) قۇتۇلۇش لايىھەسىنى بالىنىڭ

خولبىسترن ۋە ئۇنىڭ خۇسۇسىيەتلىرى

ئابلەت مەھەممەت

خولبىسترن ستروبۇدلىق بىرىكمىلەر ياكى ستىرولنا مەنسۇپ مادداا. ئۇ ھاياتلىق پائالىيەتلىرىدە ئىنتايىن مۇھىم رول ئويناپدۇ. خولبىسترن رەڭسىز بولۇپ، ئورگانىك ئېرىتكۈچىلەردە ياخشى ئېرىيدۇ، سۇدا تەستە ئېرىيدۇ. خولبىسترىن ھايۋاناتلارنىڭ تەسىرلەر توپەيلىدىن ئاستلاپ كەتسە، قان سۈيۈقلۇقىدىكى خولبىسترىن مىقدارى ئېشىپ كېتىدۇ - دە، قان تومۇرلىرىنىڭ قېتىشىشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. شۇ سەۋەبتىن دوختۇرلار ياشانغان ۋە ئوتتۇرا ياشتىكى كىشىلەرگە ھايۋانات يېغىنى ئازراق ئىستېمال قىلىشنى تەۋسىيە قىلىدۇ.

تەكشۈرۈشلەردىن مەلۇم بولۇشىچە، ئۇنتە پەيدا بولغان تاشلارنىڭ كۆپىنچىسى خولبىسترىن تاشلىرىدىن تەركىب تاپقان بولىدىكەن. ئۇنتە تاشلىرىنىڭ پەيدا بولۇشىدا ئۇنتە سۇيۇقلۇقىدىكى خولبىسترىن مىقدارىنىڭ ئېشىپ كېتىشى ئاساسلىق سەۋەب بولىدىكەن. ئۇنتە سۇيۇقلۇقىدىكى خولبىسترىن مىقدارىنىڭ ئېشىپ كېتىشىگە ئۇنتە سۇيۇقلۇقىدىكى ئورگانىك بىرىكمىلەرنىڭ تەڭپۇڭسىزلىقى سەۋەب بولىدىكەن. ئۇنتە سۇيۇقلۇقىدىكى خولبىسترىن ئۇنتە سۇيۇقلۇقىدىكى ئورگانىك بىرىكمىلەرنىڭ تەڭپۇڭسىزلىقى سەۋەب بولىدىكەن. ئۇنتە سۇيۇقلۇقىدىكى خولبىسترىن

نېمە ئۈچۈن مەددە چۈشۈرۈش دورىسى قالايمقان پېشكە بولمايدۇ؟

شاراپەت باۋۇدۇن

باللارنىڭ قورسىقى ئاغرىغاندا ئاتا ـ ئانىلار باللىرىنىڭ ئۆچەي يولىدا مەددە قۇرتى بار دەپ قاراپ، دورا-ماگىزىنلىرىدىن مەددە چۈشۈرۈش دورىسى سېتىۋېلىپ باللىرىغا يېگۈزىدۇ. باۋۇتاتاشنىڭ ھەر بىر دانىسىنىڭ تەركىبىدە 0.2 قېتىمىرازنىي فوسفاتىس (sitabsohpinizarepip) بولۇپ، بۇ خىل دورىنىڭ زەھەرلىك خۇسۇسىيىتى نىسبەتەن ئاز، ئېچىشكە قولايلىق، باللارنىڭ مەددە كېسەللىكىنى داۋالاشتىكى بىر قەدەر بىخەتەر دورىلارنىڭ بىرى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. ئەمما ئىشلىتىش مىقدارى بەك كۆپ بولۇپ كەتسە، باش قېيىش، باش ئاغرىش، كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش ئالامەتلىرىنى پەيدا قىلىدۇ. مەددە چۈشۈرۈش دورىسى قالايمقان پېيىشتىن كېلىپ چىقىدىغان مۇنداق ئاقىۋەت بەزىدە مەددەقۇرت كېسەللىكىدىنمۇ قورقۇنچلۇق بولىدۇ. باللىنىڭ قورساق ئاغرىقى مەددە قۇرت كېسەللىكىدىن بولغان بولۇشىمۇ ناتايىن. ئەگەر مەددە قۇرت كېسەللىكى بولغان تەقدىردىمۇ مەددە چۈشۈرگۈچى دورىلارنى قالايمقان پېيىشكە بولمايدۇ. چۈنكى مەددە قۇرغاقتان قورساق ئاغرىقى ئۆچەي يولىدىكى مەددە قۇرتلارنىڭ ئۈيىاق - بۇيىاقتا يۆتكىلىشى ياكى كاللەكلىشىپ يۆگىشىۋېلىپ باللارغا ئېغىر ئاغرىق پەيدا قىلىشى مۇمكىن. ئەگەر مەددە قۇرت كېسەللىكى بولغان بالىلار مەددە چۈشۈرۈش دورىسىنى ئىچىۋالسا، مەددە قۇرتلىرى ئاغرىقنى كۈچەيتىۋېتىپ، ئۇلارنىڭ ئۆچەي يولىدا قان قۇيۇلۇپ ئۆلۈپ كېتىشىگە سەۋەب بولىدۇ.

مەددە قۇرتى ئادەم ئىچىگە كىرگەندىن كېيىن ئۇلار ئادەم ئىچىدە ئۇزۇن ۋاقىت ياشىيالمايدۇ. ئادەم ئىچىدە ئۇزۇن ۋاقىت ياشىيالمىغان مەددە قۇرتى ئۆچەي يولىدا

ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ ب د ت نىڭ باش كاتىپى سايلىمى توغرىسىدا بايانات ئېلان قىلغانلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ بايانات‌چىسى سۆھبەت بايان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 10ـ ئىيۇل تېلېگراممىسى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ بايانات‌چىسى بۈگۈن جۈڭگو ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ ب د ت نىڭ باش كاتىپى سايلىمى توغرىسىدىكى بايانات‌تىن چۈشىنىدۇ، دېدى.

بىر مۇخبىر: ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ باشلىقلار يىغىنى بايانات ئېلان قىلىپ، باش كاتىپ غالىنى ئۈدا ۋەزىپە ئۆتەشكە كۆرسەتتى، جۈڭگو ھۆكۈمىتى بۇنىڭغا قانداق پوزىتسىيە تۇتىدۇ؟ دەپ سورىدى.

بۇ بايانات‌چى مۇنداق دېدى: جۈڭگو ھۆكۈمىتى ۋە خەلقى بىلەن ئافرىقا دۆلەتلىرى ھۆكۈمەتلىرى ۋە خەلقلىرى ئوتتۇرىسىدا ئەنئەنىۋى دوستلۇق بار، بىز خەلقئارا ئىشلاردا ئىزچىل تۇردە ئۆزئارا ھېسداشلىق قىلىپ، ئۆزئارا قوللاپ، يېقىندىن ھەمكارلىشىپ كەلدۇق. بىز غالى ئەپەندىنىڭ ب د ت غا باش كاتىپ بولغان مەزگىلدە ب د ت نىڭ رولىنى كۈچەيتىش يولىدا ئوينىغان ئىجابىي رولىنى مەدھىيىلەيمىز.

ئۇ مۇنداق دېدى: جۈڭگو ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ ب د ت نىڭ باش كاتىپى سايلىمى توغرىسىدىكى بايانات‌تىن چۈشىنىدۇ ۋە قوللايدۇ. ئۇشۇنىڭدەك، ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ ئارزۇسى ۋە مەيدانى خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ھېسداشلىقى ۋە قوللىشىغا ئېرىشىدۇ.

يېقىندا ۋارشاۋادا ئۆتكۈزۈلگەن خەلقئارا كىتاب كۆرگەزمىسىدە جۈڭگونىڭ مەشھۇر ئىدەيىي ئەسەرلىرى، داڭلىق رەسسام ۋە خەتتاتلارنىڭ ئەسەرلىرى، باللار ئوقۇشلۇقلىرى، خەنزۇچە دەرسلىكلەر نۇرغۇن تاماشىبىننى جەلپ قىلدى.

سۈرەتتە: پولشىلىق تاماشىبىنلار ۋارشاۋا خەلقئارا كىتاب كۆرگەزمىسىدىكى جۈڭگو بۆلۈمىدە جۈڭگو رەسسامىلىرىنىڭ رەسىملىرىدىن ھۆزۈرلانماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ماۋزۇ خەۋەرلەر

△ جياڭ زېمىن ئامېرىكىلىق مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى
△ جياڭ زېمىن شاڭخەي قاتناش داشۆسىنى پۈتتۈرۈپ، چەت ئەللەردە ئىشلەۋاتقان مەكتەپداشلىرى بىلەن كۆرۈشتى
△ لى پېڭ ياپونىيىلىك مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى
△ لى رۇيخۇەن بۇرۇندى دىپلوماتىيە ـ ھەمكارلىق مىنىستىرلىكىنىڭ دۆلەت ئىشلىرى كاتىپى بىلەن كۆرۈشتى
△ چېەن چىچېن لېككېر بىلەن كۆرۈشتى
△ لى لەنچىڭ كوتىدۇۋا زۇڭلىسى بىلەن كۆرۈشتى
△ رەئىس جياڭ زېمىن ياپونىيە پېشۋالار يېغى پارتىيىسىنىڭ باشلىقى بىلەن كۆرۈشتى
△ خۇجنتاۋ كۇبالىق مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى
△ لۇگەن جۇڭگو دوستلۇق ۋەكىللەر ئۆمىكىنى باشلاپ چاۋشيەنگە يۇرۇپ كەتتى
△ جۇڭگو ھەربىي دوستلۇق ۋەكىللەر ئۆمىكى ھىندىستاندا زىيارەتتە بولدى
△ «چاۋشيەن ـ جۇڭگو دوستلۇق ـ ھەمكارلىق ـ ئۆزئارا يارەدەملىشىش شەرتنامىسى» ئىمزالانغانلىقىنىڭ 35 يىللىقى مۇناسىۋىتى بىلەن چاۋشيەندە مۇشۇ ئاينىڭ 10ـ كۈنى كاتتا خاتىرىلەش زىياپىتى ئۆتكۈزۈلدى

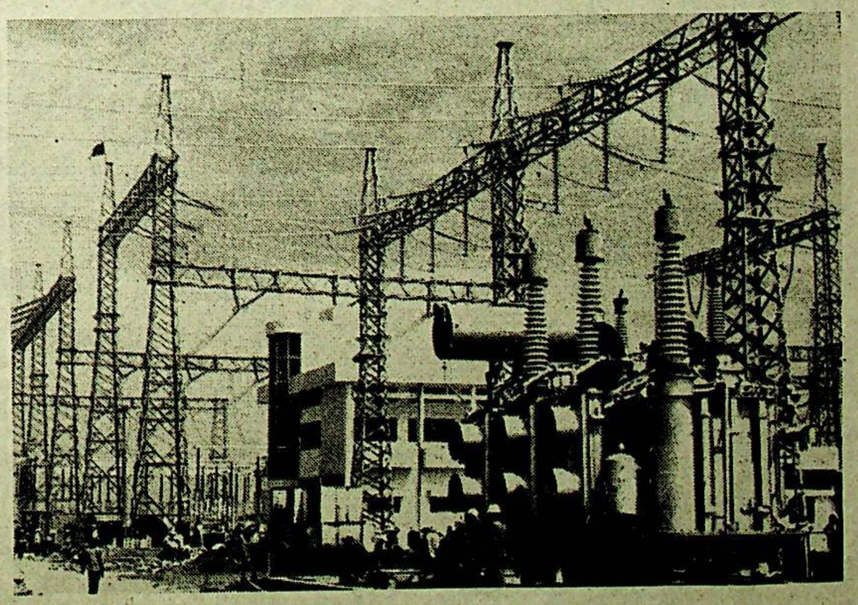
ئامېرىكا ھۆكۈمىتى ئامېرىكا، جۇڭگو مۇناسىۋىتى ياخشىلاندى، دەپ ھېسابلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 9ـ ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئامېرىكا ئاقساراي بايانات‌چىسى مكرى مۇشۇ ئاينىڭ 9ـ كۈنىدىكى بىر قېتىملىق خەۋەرلەندۈرۈش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: ئامېرىكا، جۇڭگو ئوتتۇرىسىدا بەزى ئىختىلاپلار بولسىمۇ، لېكىن ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتى ئۆتكەنكى بىرقانچە ئايدا روشەن ياخشىلاندى.

مكرى مۇنداق دېدى: «ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ ئومۇمىي كەيپىياتى، شۇبھىسىزكى، ياخشىلاندى. بۇ ئامېرىكا زۇڭتۇڭىنىڭ دۆلەت خەۋپسىزلىك ئىشلىرى بويىچە يارەمچىسى لېككېر ئەپەندىنىڭ بېيجىڭدا ئىنتايىن سەممىي كۆتۈۋېلىنىشى غالىلىقى ھەم ئۇنىڭ جۇڭگولۇق كەسىپداشلىرى بىلەن ئىككى تەرەپلىك مەسىلەرنى ھەل قىلىشتا ئىشلىگەن خىزمەتلىرىدە ئىپادىلىنىدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: ئامېرىكا بىلەن جۇڭگونىڭ ئەمەلدارلىرى، جۈملىدىن ئىككى دۆلەت ئالىي رەھبەرلىرى «قەرەللىك يۇقىرى قاتلاملىق ئۇچرىشىشنىڭ يولى»نى تېپىپ چىقىشى كېرەك.

مكرى مۇنداق دېدى: ئامېرىكا ھۆكۈمىتى ئامېرىكا، جۇڭگو مۇناسىۋىتىنىڭ مۇھىملىقى ۋە ئۇنىڭ ئاسىيا ـ تىنچ ئوكيان رايونىدىكى مۇقىملىق ۋە گۈللىنىشتىكى مۇھىم رولىنى ئېتىراپ قىلىدۇ.

يېقىنقى ئون يىلدىن بۇيان، ۋېيتنام چوڭ، ئوتتۇرا، كىچىك تېپتىكى سۇ، ئىسسىقلىق‌ـ ئېلېكتر ئىستانسىسىدىن خېلى كۆپ قۇردى.سۈرەتتە: خۇجىمىن شەھىرىدىكى «فۇلىن» ترانسفورماتور پونكتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئامېرىكا، ئىسرائىلىيە رەھبەرلىرىنىڭ سۆھبىتى ئىختىلابنى توگىتەلمىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 9ـ ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئامېرىكا زۇڭتۇڭى كلىنتون مۇشۇ ئاينىڭ 9ـ كۈنى ئاقسارايدا زىيارەتكە كەلگەن ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ يېڭى زۇڭلىسى نېتانياخۇ بىلەن ئىككى سائەت سۆھبەتلەشكەن بولسىمۇ، ئىككى تەرەپنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسى مەسىلىسىدىكى ئىختىلابنى توگىتەلمىدى.

سۆھبەتتىن كېيىن ئوتتۇرالىقەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىندا كلىنتون بىلەن نېتانياخۇ ئىككى دۆلەتنىڭ دوستلۇقى ئۈستىدە يۈزەكىلا توختالغاندىن كېيىن، ئىككى تەرەپنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىگە دائىر بىر قاتار مەسىلەردىكى كۆزقاراشلىرىنىڭ قارىمۇقارشى ئىكەنلىكىنى ئېتىراپ قىلدى.

كلىنتون ئامېرىكىنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە چىڭ تۇرىدىغان مەيدانىنى شەرھلىگەندىن كېيىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «تارىخ ئېقىمىنى ئارقىغا ياندۇرغىلى بولمايدۇ، ئارقىغا يانساق خاتالاشىمىز».

نېتانياخۇ كلىنتونغا ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تىنچلىقا كاپالەتلىك قىلىش»نى ئويلىشىشىمىز كېرەك، دەپ كۆرسەتتى. ئۇ يەنە ئوتتۇرا شەرقتە پەيدا بولغان مالىمانچىلىقنىڭ جاۋابكارلىقىنى پۈتۈنلەي سۈرىيەگە دۆگدەپ قويدى ھەم مۇشۇنى باھانە قىلىپ، سۈرىيە بىلەن ھەرقانداق سۆھبەت ئۆتكۈزۈشنى رەت قىلدى.

نېتانياخۇ ئامېرىكىنىڭ ئۆزىنى پەلەستىن رەھبىرى ئەراپات بىلەن بىۋاستە سۆھبەتلەشكە دەۋەت قىلغانلىقى توغرىسىدا مۇنداق دېدى: «سۆھبەت ئىسرائىلىيىنىڭ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن بولغان چاغدىلا» ئەراپات بىلەن كۆرۈشمەن، ئۇ يەنە ھازىرچە ھېرۇندىن قوشۇن چېكىندۈرۈش ئويى يوقلۇقىنى ئېيتتى ھەم ئىسرائىلىيە ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مەسلىسىدە يۈزدەيۈز مۇرەسسە قىلدى، ئەمدى ئەرەبلەرنىڭ يول قويىدىغان ۋاقتى بولۇپ قالدى، دەپ قارىدى.

ترانسفورماتور پونكتى.

شنخۇا ئاگېنتلىق

ئەراپات ئىسرائىلىينىڭ قاتتىق سياسىتى ئوتتۇرا شەرقنىڭ تىنچلىقغا خەۋپ يەتكۈزمەكتە، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىق، يائۇندې، 9-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ 32- نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنىغا قاتناشۇاتقان پەلەستىن ئاپتونومىيە ھۆكۈمىتىنىڭ رەئىسى ئەراپات بۈگۈن: ئىسرائىلىيە يېڭى ھۆكۈمىتى ئىجرا قىلغان قاتتىق سىياسەت ئوتتۇرا شەرقنىڭ تىنچلىق مۇساپىسگە بۇزغۇنچىلىق قىلماقتا، دەپ كۆرسەتتى.

ئەراپات ئاگېنتلىقمىز مۇخبىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا مۇنداق دېدى: «ئىسرائىلىيە پەلەستىننى قامال قىلىش ۋە ئىقتىسادىتا بېسىش سىياسىتىنى داۋاملىق ئىجرا قىلغاچقا، پەلەستىن خەلقى ئازاب- ئوقۇبەت چەكمەكتە، بۇ تىنچلىق ئۈچۈن كۆرسىتىلگەن بارلىق تىرىشچانلىقلارنى يوققا چىقىرىۋېتىشى مۇمكىن.»

ئەراپات مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىينىڭ قاتتىق سىياسىتى تۈپەيلىدىن پەلەستىن ئاپتونومىيە رايونى ھەر كۈنى 6 مىليون دوللاردىن 7 مىليون دوللارغىچە زىيان تارتماقتا.

ئەراپات ئىسرائىلىيە بىلەن پەلەستىن سۆھبىتىنىڭ ئىستىقبالى ئۈستىدە توختالغاندا مۇنداق دېدى: «بىز ئىسرائىلىيە خەلقىنىڭ تاللىشىغا ھۆرمەت قىلىمىز. بىز ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ مادرىد ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق يىغىنىنىڭ روھىغا ھەمدە ئوسلو، قاھىرە ۋە ۋاشىنگتونلاردا ئىمزالانغان ئالاقىدار كېلىشىملەرگە ئاساسەن، ئوتتۇرا شەرقنىڭ تىنچلىق مۇساپىسىنى داۋاملاشتۇرۇشىنى ئۈمىد قىلىمىز».

ئەراپات مۇنداق كۆرسەتتى: ئىسرائىلىيە پەلەستىنىنىڭ زېمىنىنى داۋاملىق ئىشغال قىلىپ تۇرۇۋاتىدۇ، يەھۇدىيلار مەھەللىرىنى كېڭەيتىۋاتىدۇ، سولاپ قويۇلغان پەلەستىنلىكلەرنى قويۇپ بېرىشنى رەت قىلىۋاتىدۇ. ھېرووندىن قوشۇن چېكىندۈرۈشنى كېچىكتۈرۈۋاتىدۇ، بۇلارنىڭ ھەممىسى ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسگە ئېغىر دەرىجىدە توسقۇنلۇق قىلدى.

پەلەستىن ئاپتونوم ھۆكۈمتى ئىسرائىلىينىڭ كېلىشىمگە خىلاپلىق قىلغانلىقىنى ئەيىبلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىق، يېرۇسالېم، 9-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە رادىئوسىنىڭ ئاڭلىتىشىغا قارىغاندا، پەلەستىن ئاپتونوم ھۆكۈمتى بۈگۈن ئىسرائىلىيىنىڭ پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىگە ئالاقىدار كېلىشىملەرگە خىلاپلىق قىلغانلىقى توغرىسىدا ئىسرائىلىيە ھۆكۈمتى بىلەن سۆزلەشتى ھەم ئىسرائىلىينىڭ كېلىشىمگە خىلاپلىق قىلغانلىقىغا دائىر تەپسىلىي مىساللار تىزىملىكىنى تاپشۇردى.

تىزىملىككە كىرگۈزۈلگەن ئىسرائىلىينىڭ پەلەستىن- ئىسرائىلىيىگە ئالاقىدار كېلىشىملەرگە خىلاپلىق قىلغانلىقىغا دائىر مىساللار ئىشوردان دەريالىسىنىڭ غەربىي قىرغىقىدىكى ھىبرون شەھىرىدىن قوشۇن چېكىندۈرۈشنى كېچىكتۈرگەنلىكى؛ ئىشوردان دەريالىسىنىڭ غەربىي قىرغىقى بىلەن گازا رايونى ئارىسىدا بىخەتەر يول ئېچىشنى كېچىكتۈرگەنلىكى؛ ئىشوردان دەريالىسىنىڭ غەربىي قىرغىقى بىلەن گازا رايونىنى داۋاملىق قامال قىلغانلىقى؛ 5000 دىن ئارتۇق پەلەستىنلىكنى داۋاملىق قامap تۇرۇۋاتقانلىقى قاتارلىقلارنى تۈز ئېچىگە ئالدۇ.

بۈگۈن 1000 دىن ئارتۇق پەلەستىنلىك گازادا نامايىش قىلىپ، ئىسرائىلىيە دائىرىلىرىنىڭ برقانچە مىڭ پەلەستىنلىكنى داۋاملىق قامap قويغانلىقىغا نارازىلىق بلدۇردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، پەلەستىن كومىتېتىنىڭ يەتتە نەپەر ئەزاسى يېرۇسالېم ئىسرائىلىيە ساقچى دائىرىلىرىنىڭ چاقىرتىشىنى رەت قىلدى ھەم يېرۇسالېمدا سىياسىي پائالىيەتلەرنى داۋاملىق قانات يايدۇرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇلار مۇنداق كۆرسەتتى: ئىسرائىلىيە ساقچى دائىرىلىرىنىڭ شەرقىي يېرۇسالېمدىكى پائالىيەتچىگە ئارىلىشىشى پەلەستىن- ئىسرائىلىيە ئالاقىدار كېلىشىمگە خىلاپ.

ئوتتۇرا شەرق ۋەزىيىتى

ئوتتۇرا ئافرىقىدىكى 11 دۆلەت تاجاۋۇز قىلىشماسلىق شەرتنامىسى ئىمزالدى

شنخۇا ئاگېنتلىق، يائۇندې، 9-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئوتتۇرا ئافرىقا خەۋپسىزلىكى بويىچە دائىمي كېڭىشىش كومىتېتىغا ئەزا 11 دۆلەتنىڭ دۆلەت باشلىقلىرى ئوتتۇرا ئافرىقا رايونىدىكى دۆلەتلەر ئوتتۇرىسىدا توقۇنۇش بولۇشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن، بۇگۈن بۇ يەردە تاجاۋۇز قىلىشماسلىق شەرتنامىسى ئىمزالدى.

بۇ شەرتنامە مۇشۇ ئايىنىڭ 8-كۈنى ئېچىلغان 32-نۆۋەتلىك ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى باشلىقلار يىغىنى مەزگىلىدە ئىمزالاندى.

ھازىر ئوتتۇرا ئافرىقا رايونىدا ھېلىمۇ كرىزىس ۋە ھەر خىل شەكىلدىكى توقۇنۇش مەۋجۇت، خەلق خاتىرجەمسىزلىكنىڭ دەردىنى يەتكىچە تارتتى. تاجاۋۇز قىلىشماسلىق شەرتنامىسىنىڭ ئىمزالانغانلىقى ئوتتۇرا ئافرىقا رايونىدا تىنچلىق ۋە مۇقىملىقنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا پايدىلىق.

7-ئايىنىڭ 9-كۈنى روسىيە قاتناش ساقچىلىرى تەسىس قىلىنغانلىقىنىڭ 60 يىللىق خاتىرەكۈنى.

سۈرەتتە: تۆت «كىچىك ساقچى» موسكۋادىكى ياشلار سارىيىنىڭ سەھنىسىدە كىشىلەرگە قاتناش قائىدىلىرىنى تەشۋىق قىلماقتا.

شنخۇا ئاگېنتلىق

ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى باشلىقلار يىغىنى پەلەستىننى قوللاش توغرىسىدا قارار ماقۇللىدى

شنخۇا ئاگېنتلىق، يائۇندې، 9-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ 32-نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنىغا قاتناشقان ھەرقايسى ئەل رەھبەرلىرى بۈگۈن بۇ يەردە قارار ماقۇللاپ، پەلەستىن خەلقىنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىقىنى قولغا كەلتۈرۈش يولىدىكى تىرىشچانلىقىنى قوللايدىغانلىقىنى تەكىتلىدى.

بۇ قارار يىغىنىغا قاتناشقان ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىغا ئەزا 53 دۆلەت ۋەكىللىرىنىڭ بىردەك قوشۇلۇشىغا ئېرىشتى. قارارىدا مۇنداق كۆرسىتىلدى: شەرقىي يېرۇسالېم مەسلىسى «ئەرەب- ئىسرائىلىيە توقۇنۇشىنىڭ يادروسى»، «بۇ مەسىلىنى ھەل قىلىشتا ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ شەرقىي يېرۇسالېمنى پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنىغا قايتۇرۇپ بېرىشتىن باشقا ئامال يوق».

ئافرىقا رەھبەرلىرى مۇنۇلارنى بىلدۈردى: بېقىندا ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىدە ئوگۇشسىزلىققا تۈچىراش ئالامىتى كۆرۈلگەن بولسىمۇ تىنچلىق مۇساپىسىنى داۋاملاشتۇرۇش كېرەك.

ئۇ ئىسرائىلىيە ساقچىلىرىنىڭ ئىسرائىلىيە ئەسكەرلىرى ئۈستىدىن ئېلىپ بارغان تەكشۈرۈشىنى ئەيىبلىدى.

ئىسرائىلىيە ساقچىلىرى ئىسرائىلىيە ئەسكەرلىرىنىڭ ئىسرائىلىيە پۇقرالىرىغا ئېلىپ بارغان تەكشۈرۈشىگە ئارىلاشمايدىغانلىقىنى ئېلان قىل